

Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej

**W TROSCE O ROZWÓJ
INŻYNIERII ROLNICZEJ**
25 lat szkół zakopiańskich

**Józef Kowalski, Maciej Kuboń, Dariusz Kwaśniewski,
Hubert Latała, Rudolf Michałek**

Monografia

Kraków 2018

Patronat naukowy: Komitet Inżynierii Rolniczej

Rada Naukowa Wydawnictwa

Prof. dr hab. Janusz Haman – czł. rzecz. PAN
Prof. dr hab. Rudolf Michałek – czł. rzecz. PAN
Prof. dr hab. Małgorzata Bzowska-Bakalarz
Prof. dr hab. Jan Bronisław Dawidowski
Prof. dr hab. Józef Szlachta
Prof. dr hab. Jerzy Weres
Prof. dr hab. Zdzisław Wójcicki
Prof. Radomir Adamovsky (Rep. Czeska)
Prof. Stefan Cenkowski (Kanada)
Doc. Ing. Ján Frančák, CSc. (Słowacja)
Prof. Jürgen Hahn (Niemcy)
Prof. Dorota Haman (USA)
Doc. Ing. Zuzana Hlaváčová, CSc. (Słowacja)
Prof. Gerard Wiliam Isaacs (USA)
Prof. Vladimir Kosołapov (Rosja)
Prof. Piotr Savinykh (Rosja)
Prof. Oleg Sidorcuk (Ukraina)

Komitet Redakcyjny

Prof. dr hab. inż. Rudolf Michałek, czł. rzecz. PAN	– redaktor naczelny
Prof. dr hab. inż. Janusz Haman, czł. rzecz. PAN	
Prof. dr hab. inż. Maciej Kuboń	– sekretarz
Dr hab. inż. Sławomir Kocira	
Dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski	

Wydawca:

Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, ul. Balicka 116B

Recenzenci:

Prof. dr hab. Andrzej Kwieciński	– Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
Prof. dr hab. Zdzisław Wójcicki	– Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, O/Warszawa

ISBN 978-83-64377-20-4

Druk i oprawa:

NOVA SANDEC
ul. Lwowska 143, 33-300 Nowy Sącz
tel. +48 (18) 547 45 45
e-mail: biuro@novasandec.pl; <http://www.novasandec.pl>
Ark. wyd. 12,30 ; ark. druk. 11
Nakład: 300 egz.

Spis treści

1.	SŁOWO WSTĘPNE	5
2.	HISTORIA SZKÓŁ ZAKOPIAŃSKICH	9
3.	INŻYNIERIA ROLNICZA W NAUCE POLSKIEJ	25
3.1.	Krajowe środowisko inżynierii rolniczej	25
3.2.	Kadry naukowe – stan i rozwój	28
3.3.	Studia doktoranckie	35
3.4.	Awanse naukowe	36
3.5.	Dorobek naukowy i organizacyjny krajowych ośrodków inżynierii rolniczej	40
3.6.	Ocena poziomu naukowego w inżynierii rolniczej	45
4.	WYDAWNICTWA NAUKOWE	49
5.	WYKŁADOWCY NA SZKOŁACH ZAKOPIAŃSKICH	59
5.1.	Profesorowie inżynierii rolniczej – seniorzy	61
5.2.	Profesorowie wychowankowie	83
5.3.	Rektorzy i Prorektorzy AR i UR	104
5.4.	Profesorowie innych dyscyplin z dziedziny nauk rolniczych	118
5.5.	Profesorowie innych dziedzin nauki	141
5.6.	Profesorowie nauk teologicznych	145
5.7.	Lekarze	153
5.8.	Przedstawiciele życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego	162
6.	BIBLIOGRAFIA	175

1. SŁOWO WSTĘPNE

Przygotowanie, napisanie i wydanie tej monografii wiąże się z małym jubileuszem konferencji naukowej – „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie” powszechnie zwanej w środowisku inżynierii rolniczej zakopiańską zimową szkołą. Na wstępie chcemy uporządkować i zdefiniować podstawowe pojęcia związane z konferencjami. To założenie może dla wielu specjalistów wydawać się zbyt trywialne, ale z własnych doświadczeń i kontaktów ze studentami i młodszymi grupami pracowników naukowych utwierdza nas, że mnogość pojęć pochodnych od słowa konferencja nie zawsze jest precyzyjnie rozumiana i prowadzi często do nieporozumień. Stąd też wychodzimy z założenia dydaktycznego, że lepiej powtórzyć dwa razy aniżeli przeoczyć wyjaśnienie.

Nasze wyjaśnienia zacznijmy od pojęcia **konferencja naukowa**. W pojęciu wolnej encyklopedii konferencja naukowa oznacza spotkanie grupy naukowców, praktyków, przedsiębiorców i osób zainteresowanych pewnym działem nauki. Metodologicznie poprawniej będzie pewną dyscypliną nauki lub też jej specjalnością. W trakcie spotkania referowane są wyniki badań naukowych lub odbywa się seria krótkich wykładów monograficznych, bądź też obydwie formy na przemian. Po wykładach i referatach odbywa się dyskusja na określony temat. Wystąpienia na konferencjach naukowych, w których prezentuje się swoje wyniki badań są nazywane prezentacjami, komunikatami, doniesieniami lub referatami. Najczęściej publiczne przedstawienie swoich osiągnięć i poddanie się krytyce wśród specjalistów nie kończy upowszechniania wyników badań. Stwarza natomiast możliwość po pozytywnej ocenie wstępnej przejścia do drugiego etapu tj. do publikacji w wydawnictwach naukowych.

Podstawową częścią wszystkich konferencji są sesje wykładowe. W trakcie sesji wykładowej referuje się własne wyniki badań, posługując się różnymi formami prezentacji multimedialnej. Czas referatu jest zwykle ograniczony do 25 min. Po wykładzie, bądź cyklu wykładów odbywa się dyskusja. Zwykle czas przeznaczony na dyskusję jest zbyt krótki i większość uczestników ma niedosyt, bo nie wyczerpuje całości przedstawionej problematyki. W ramach dużych konferencji odbywają się sesje plenarne i sesje panelowe. W trakcie konferencji odbywają się często tzw. sesje posterowe, w ramach których prezentowane są wyniki badań przedstawionych w formie plakatu. W czasie sesji plakatowej autorzy winni być obok swoich plakatów i udzielać odpowiedzi na zadawane pytania. Z własnych doświadczeń wiemy, że często nikogo przy nich nie ma i nie ma też żadnej dyskusji. Dlatego w naszym środowisku wprowadziliśmy nową formę sesji posterowej, zastępując plakat krótkim komunikatem multimedialnym prezentowanym przez jednego z autorów. Umożliwia to bliższe poznanie referatów, ich uczy publicznych wystąpień a przede wszystkim unika się oszukiwania, bo nieobecni nie mogą przedstawić swoich referatów.

Inną formą wymiany poglądów są panele dyskusyjne w ramach, których przewodniczący panelu wygłasza krótką mowę wprowadzającą, po czym zaczyna się dyskusja.

Konferencje naukowe, ze względu na rozmiary i czas ich trwania można podzielić na:

- **Kongresy** - największe konferencje, zwane też zjazdami, mogą gromadzić nawet 10 tys. uczestników i trwać 2 tygodnie.
- **Tradycyjne konferencje**, typowe konferencje, gromadzą zwykle 80-1000 uczestników, trwające 1-5 dni. W ich ramach są sesje plenarne, specjalistyczne a także posterowe.
- **Sympozja** - bardzo podobne do tradycyjnych konferencji. Zwykle jednak dotyczą węższego zakresu tematycznego. Trwają też na ogół krócej.
- **Szkoły naukowe i warsztaty** - jest to forma konferencji, których celem jest umożliwienie bliskiego kontaktu uznanych autorytetów naukowych z młodymi naukowcami. Skład wykładowców jest dobierany ze względu na ich walory edukacyjne. Wykłady są na ogół dłuższe. Młodzi naukowcy mają możliwość wystąpień w ramach sesji plenarnych a także posterowych. W ramach tych szkół mogą być organizowane także zajęcia warsztatowe. Tę formę konferencji od wielu lat prowadzi w naszym środowisku Politechnika Opolska. Zdarzają się jednak przypadki, że tradycyjne szkoły naukowe czy też warsztaty, często są przez organizatorów inaczej nazywane. Wynika to z faktu dostosowania nazwy do przepisów prawnych, najczęściej finansowych, co roku zmienianych, w których ulgi podatkowe zastrzeżone są do konkretnych nazw konferencji. Wszystko rozbija się ostatecznie o pieniądze, aby uczestnicy najmniej płacili, za tą samą formę spotkania naukowego.

W krajowym środowisku naukowym inżynierii rolniczej organizacja szkół jest od dawna popularna i cieszącą się wysoką renomą. Można nawet zaryzykować stwierdzenie, że w dziedzinie nauk rolniczych zaliczamy się do pionierów. Sami tego rzemiosła uczyliśmy się od innych prekursorów a pierwsze doświadczenia przeniósł na nasze podwórko Profesor Pabis ze środowiska nauk technicznych. Nasza jubileuszowa konferencja nie była pierwszą w naszej dyscyplinie naukowej. Stanowi ona kontynuację wcześniejszej szkoły o nazwie „Zastosowanie ETO w badaniach naukowych w rolnictwie”. Jej organizatorem były osoby wywodzące się z inżynierii rolniczej ze środowiska krakowskiego. Poprawniej należałoby stwierdzić, że środowiska techniki rolniczej, gdyż w tamtym czasie nie było jeszcze samodzielnej dyscypliny naukowej Inżynieria Rolnicza. Poprzednia Szkoła trwała 10 lat a rozpoczęła się w roku 1984 w Rytrze (wtedy woj. nowosądeckie). Po trzech latach, z uwagi na rosnące zainteresowanie i zbyt szczupłe pomieszczenia w Rytrze została przeniesiona do Zawoi, gdzie była organizowana przemienne w Ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym Lajkonik oraz ośrodku PAN-owskim (obecnie należącym do PAU). Ostatnia Szkoła tego cyklu miała miejsce w roku 1993. W trakcie jubileuszu 10-lecia organizatorzy i uczestnicy wspólnie uznali, że cel został już osiągnięty. Wszystkie krajowe ośrodki naukowe inżynierii rolniczej posiadały w swoich strukturach jednostki informatyczne a problematyka zastosowań informatyki w nauce i dydaktyce znalazła się w planach i programach nauczania. Konkluzją podsumowującą 10-lecie tamtej konferencji była prośba o kontynuację samej idei organizowania konferencji integrujących całe krajowe środowisko inżynierii rolniczej. Organizatorzy podjęli na nowo problem i zaproponowali nowy cykl w formie także szkół naukowych o nazwie: „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie”. Organizatorami nowych szkół zostali: Komitet Techniki Rolni-

czej PAN, Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej oraz Katedra Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie. Wszystkie trzy jednostki spinała osoba kierownika naukowego, poprzedniej i nowej szkoły w osobie Profesora Rudolfa Michałka, który w tamtym czasie pełnił obowiązki przewodniczącego KTR PAN, prezesa ZG PTIR oraz kierownika Katedry Mechanizacji Rolnictwa.

Pierwsza z obecnego cyklu szkoła – „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie” odbyła się w roku 1994 jeszcze w Zawoi w Ośrodku Lajkonik. Ogromne zainteresowanie przekroczyło plany organizatorów, gdyż liczba chętnych zdecydowanie przekroczyła pojemność Ośrodka Lajkonik, którą szacowano na 70 osób. W podsumowaniu pierwszej Szkoły uczestnicy zwrócili się do organizatorów z prośbą o poszukiwanie nowego i większego ośrodka i to w miejscowości o dogodnej komunikacji dla wszystkich krajowych Ośrodków inżynierii rolniczej. Wybór padł na Zakopane, które, o dziwo, okazało się najtańszym w konkurencji krajowej. Oczywiście wybrany Ośrodek, tj. „Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy Barbara” nie spełniał luksusowych warunków, pokoje wieloosobowe bez łazienek, ale mimo to wszyscy zaakceptowali to „miejsce” a nawet bardzo je polubili. Tak więc druga Szkoła „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie” odbyła się tradycyjnie w lutym 1995r. w Ośrodku Barbara w Zakopanem. W tym Ośrodku, pomimo skromnych warunków spotykaliśmy się corocznie, aż do roku 2000, w którym to odbyła się siódma szkoła. Rosnące zainteresowanie naszymi szkołami wymuszało na organizatorach wynajmowanie dodatkowych miejsc w innych pobliskich ośrodkach. To zadecydowało o poszukiwaniu nowego, większego ośrodka. Wybór padł na Dom Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Rzemieślnik”, zlokalizowany niedaleko od Barbary, bliżej centrum Zakopanego. Ośrodek nowy dysponował 115 miejscami, z dobrym zapleczem konferencyjnym oraz pokojami dwu i jednosobowymi z łazienkami. Na tamte czasy był to ośrodek dla nas wymarzony a dodatkowo z przemiłą Panią Dyrektorką Łucją Mochylą, która wraz z całą Załogą pilnowała aby uczestnicy Szkół czuli się lepiej niż u siebie. W takiej to atmosferze upływały kolejne szkoły i przemijały lata nowego XXI wieku. Nagle stwierdziliśmy, że nasz Ośrodek jest za mały, trzeba szukać dodatkowych miejsc. Znaleźliśmy je w najbliższym sąsiedztwie w Ośrodku „Start”, gdzie szefowała Córka Pani Dyrektorki Mochyły - Małgorzata Bucka. Taka sytuacja trwa do dzisiaj, choć już corocznie grono uczestników przekracza 170 osób. W tym czasie wiele razy zmieniło się kierownictwo „Rzemieślnika”, a i sama nazwa aktualnie na Ośrodek „PRL”. Sądzymy, że rosnące zainteresowanie naszą Szkołą wynika z różnorodnych powodów, z których do najważniejszych zaliczamy w pierwszej kolejności program, corocznie atrakcyjniejszy. Istotnym elementem programu jest zapraszanie na wykładowców wybitnych ludzi, autorytetów z dziedziny nauki, życia społecznego, kościoła i kultury. Mając to na uwadze postanowiliśmy naszym wykładowcom poświęcić specjalny rozdział prezentujący ich skrócone biografie. Wszystkim naszym wykładowcom serdecznie dziękujemy za spotkania i wzbogacanie wrażeń naszym uczestnikom. To dzięki Wam co roku było nas coraz więcej, a co ważne rosła liczba ośrodków, krajowych i zagranicznych, zdecydowanie wykraczających poza ramy nauk rolniczych. Szczegółowe statystyki zostaną przedstawione w odrębnych rozdziałach. Nas – organizatorów cieszą przede wszystkim wskaźniki wzrostu kadry naukowej, wynikające w prostej linii z uzyskiwanych stopni i tytułów naukowych. Właśnie w tych wskaźnikach widzi-

my, przynajmniej w pewnym stopniu oddziaływanie naszych szkół naukowych. Prezes Polskiej Akademii Nauk Profesor Jerzy Duszyński mówiąc o roli konferencji stwierdził, że jadąc na konferencję, każdy uczestnik ma do zaproponowania swój własny, jego zdaniem ważny pogląd, na konferencji wymieniamy się poglądami aby po konferencji być wzbogaconym o liczbę uczestników. To silny argument za uczestnictwem w konferencjach. Każda konferencja wymaga jednak olbrzymich nakładów pracy i środków finansowych. Te ostatnie wnosimy wszyscy, ich uczestnicy. Trud organizacyjny spada na barki organizatorów. W ciągu 25-ciu lat naszej zakopiańskiej szkoły, zmieniały się składy osobowe komitetów organizacyjnych, zawsze byli to przedstawiciele trzech organizatorów konferencji. Nie zmieniał się tylko sam przewodniczący, choć reprezentował stopniowo kurczący się swój udział. Ogromną rolę w organizacji naszych szkół odegrali jej sekretarze. To na nich spoczywał ciężar odpowiedzialności za całą oprawę i program konferencji. Przypomnę, że w ciągu 25-ciu lat zmieniali się sekretarze, od dr Stanisława Kowalskiego, przez dr hab. Sylwestra Tabora do obecnego sekretarza dr hab. Huberta Latały. Oni się zmieniali bo awansowali, ale jeszcze ciągle przed nimi szansa awansu, życzę aby ją wykorzystali. W krótkim słowie wstępnym trudno przedstawić pełne składy komitetów organizacyjnych, tym bardziej naukowych – zostaną one przedstawione także w oddzielnym rozdziale, poświęconym historii zakopiańskich szkół.

W tym miejscu pragniemy jeszcze raz serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom za uczestnictwo w naszych spotkaniach i życzyć udanej lektury przy odtwarzaniu wspólnych przeżyć.

2. HISTORIA SZKÓŁ ZAKOPIAŃSKICH

Rok 2018 wytycza kolejną ważną datę w rozwoju inżynierii rolniczej w Polsce. W dniach 5-9 lutego odbędzie się tradycyjna już w naszym środowisku konferencja naukowa, określana od początku nazwą „Zimowa Szkoła”. **W roku 2018 obchodzimy jej jubileusz 25-lecia.** My w Krakowie, lubimy jubileusze i obchodzimy je czasem nawet zbyt często, ale w historii stosunkowo młodej dyscypliny naukowej jaką jest inżynieria rolnicza to znaczący czas co pozwala odtwarzać jeszcze w pamięci następujące po sobie zdarzenia, odnoszone sukcesy ale także niepowodzenia, a nawet bolesne momenty. Taką okazję do podsumowań i wymiany poglądów są konferencje naukowe i ich odpowiedniki jak sympozja, seminaria, szkoły czy kongresy. Szczegółowo pojęcia te wyjaśniono w poprzednim rozdziale.

Historia naszej dyscypliny jest stosunkowo krótka, gdyż jako samodzielna dyscyplina istniejemy dopiero od roku 1990. Wcześniej istnieliśmy pod nazwą maszynoznawstwa rolniczego czy później mechanizacji rolnictwa jako obszaru nauki i dydaktyki w ramach kierunków i im pochodnych. Samodzielne kierunki studiów z zakresu inżynierii rolniczej w Polsce zaczęły powstawać w latach 70-tych ubiegłego wieku i były tworzone przy wydziałach rolniczych ówczesnych akademii rolniczych. Przekształcenie, a przede wszystkim znaczne poszerzenie zakresu kształcenia akademickiego musiało być poprzedzone rozwojem badań naukowych. To z kolei wymuszało integrację całego krajowego środowiska naukowego i to nie tylko z uczelni rolniczych ale także politechnicznych. Jedną z form zbliżenia były właśnie konferencje naukowe, które do naszego środowiska przenieśliśmy z uczelni technicznych. Od samego początku formą naszych konferencji były szkoły naukowe, przybierające przymiotniki w zależności od pory roku. Były więc szkoły letnie i zimowe. Nasz krakowski ośrodek pierwszy cykl takich szkół zorganizował w latach 1984-1993 pod hasłem „Zastosowanie ETO w badaniach naukowych”. Od samego początku współorganizatorem był Komitet Techniki Rolniczej PAN. Pierwsza „Zimowa Szkoła” z tego cyklu odbyła się w 1984 roku w Rytrze, gdzie uczestniczyło łącznie 38 osób, głównie z ośrodków: Krakowa, Warszawy, Lublina, Wrocławia i Poznania. W programie zajęć, obok wykładów, główny nacisk położono na zajęcia warsztatowe przy obsłudze różnego rodzaju komputerów. Laptopów jeszcze wówczas nie było. Zajęcia praktyczne prowadzili asystenci z zespołu matematycznego krakowskiego ośrodka: dr Jerzy Dąbkowski, mgr Stanisława Roczowska-Chmaj oraz mgr Marcin Rutkowski. Oni też zainspirowali tematykę całej szkoły. Kolejne szkoły odbywały się corocznie, pierwsze trzy w Rytrze, a ostatnie siedem w Zawoi. Warto podkreślić, że szkoły te stawały się coraz bardziej popularniejsze, a efektem tego była z roku na rok powiększająca się liczba uczestników. Zaczynało 38 uczestników (rys. 2.1.) a kończyło 71.

Rys. 2.1. Uczestnicy III Zimowej Szkoły „Zastosowanie ETO w badaniach naukowych”.
Rytro 1986r.

Po trzech latach obiekty w Rytrze nie mogły już pomieścić nowych chętnych uczestników i szkołę przenieśliśmy do Ośrodka Wypoczynkowego „Lajkonik” w Zawoi (rys. 2.2.) Corocznie uczestniczyło w niej więcej osób z nowych krajowych ośrodków, nie tylko inżynierii rolniczej. Stale także poszerzano zakres tematyczny prowadzonych zajęć, zapraszano atrakcyjnych wykładowców, także spoza naszego środowiska naukowego. W programach zajęć coraz większą uwagę przywiązywano do referatów prezentujących rozprawy promocyjne na stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego (rys. 2.3.).

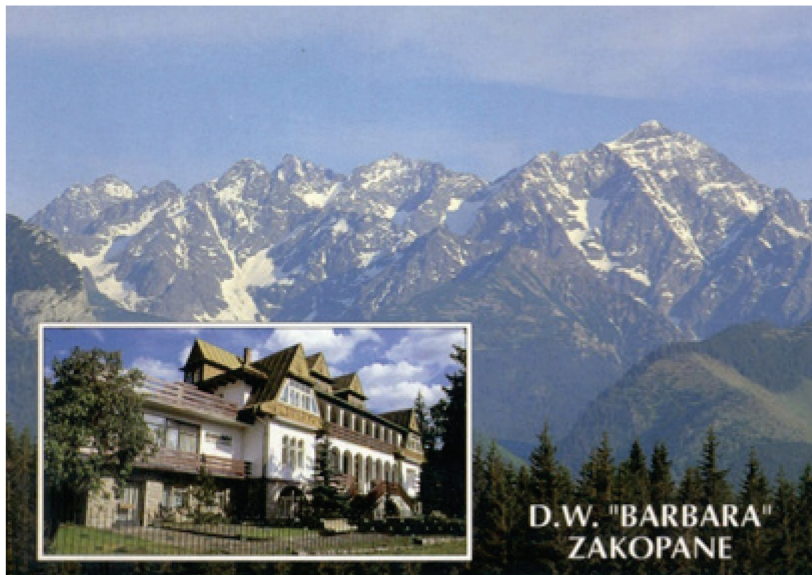
Rys. 2.2. Ośrodek Wypoczynkowy „Lajkonik” w Zawoi

Rys. 2.3. Seminarium na zakończenie Zimowej Szkoły w Zawoi (w prezydium prof. prof. J. Bogdanowicz, R. Michałek, J. Haman, S. Pabis, P. Zalewski)

Zaowocowało to szybkim postępowaniem w rozwoju kadry naukowej we wszystkich krajowych ośrodkach naszej branży. Wskaźniki ilościowe są przedmiotem analizy w rozdziale trzecim. W roku 1993 odbyła się 10-ta i ostatnia z tego cyklu zimowa szkoła, też w Zawoi ale w ośrodku PAN (dzisiaj należy do PAU).

Nasze działania wysoko oceniły władze Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także kierownictwo PAN uznając je za przodujące w całym środowisku nauk rolniczych. Potwierdzeniem tego była uchwała Komitetu Techniki Rolniczej PAN o priorytetowym kierunku badań w inżynierii rolniczej w bliższym i odległym horyzoncie czasowym dotyczącym ekonomicznej efektywności postępu technicznego w rolnictwie. **Przyjęta uchwała stała się genezą nowego cyklu szkół naukowych w naszym środowisku pod hasłem „Postęp Naukowo-Techniczny i Organizacyjny w Rolnictwie”.** Pierwszą szkołę zainicjowaliśmy jeszcze w Zawoi w 1994 roku, a począwszy od drugiej, aż po jubileuszową 25-tą zbieraliśmy się w Zakopanem. Na początku, przez 6 kolejnych lat, w ośrodku wypoczynkowym „Barbara” (rys. 2.4.), a później w DW Rzemieślnik, który zmienił swoją nazwę na Diamond’s a od 2016 roku nazywa się Hotel PRL (rys. 2.5.). Do dzisiaj uznawana jest ona w całym krajowym środowisku naukowym inżynierii rolniczej za szkołę wiodącą i skupiającą co-rocennie duże grono przedstawicieli a także osób z innych specjalności naukowych.

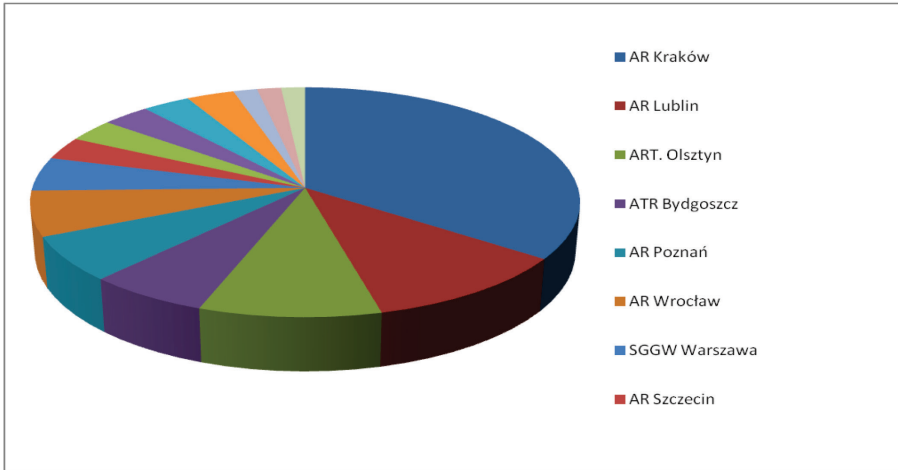
Rys. 2.4. Ośrodek Wczasowy „Barbara” (1995-2000r.)

Rys. 2.5. DW Rzemieślnik – obecnie hotel PRL

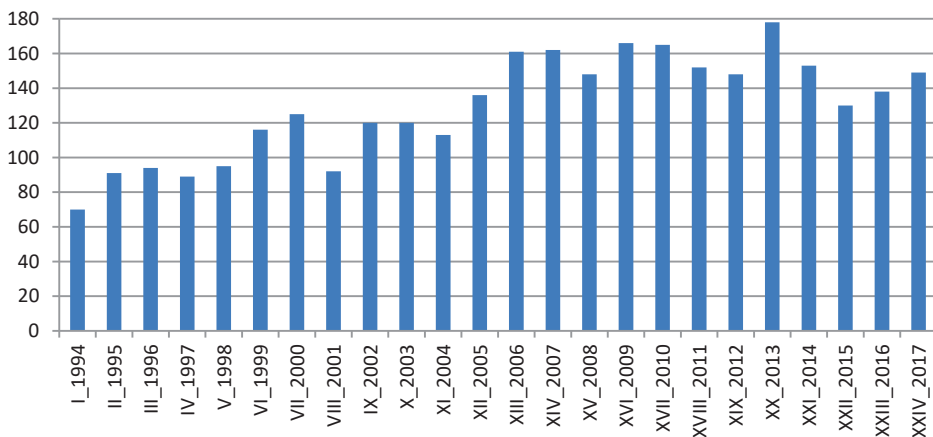
Stopniowo poszerzał się zakres tematyczny obrad i przyrastała liczba uczestników, obejmując coraz większą liczbę ośrodków z całego kraju, a także gości z zagranicy. W pierwszej Szkole jeszcze w Zawoi, w roku 1994, uczestniczyło łącznie 70 osób, reprezentujących prawie wyłącznie rolnicze środowisko akademickie (rys. 2.6.):

AR Kraków, AR Lublin, ART Olsztyn, AR Poznań, AR Wrocław, SGGW Warszawa, AR Szczecin. Przez wszystkie te lata zdecydowanie licznie przeważały Ośrodki: krakowski, lubelski i olsztyński.

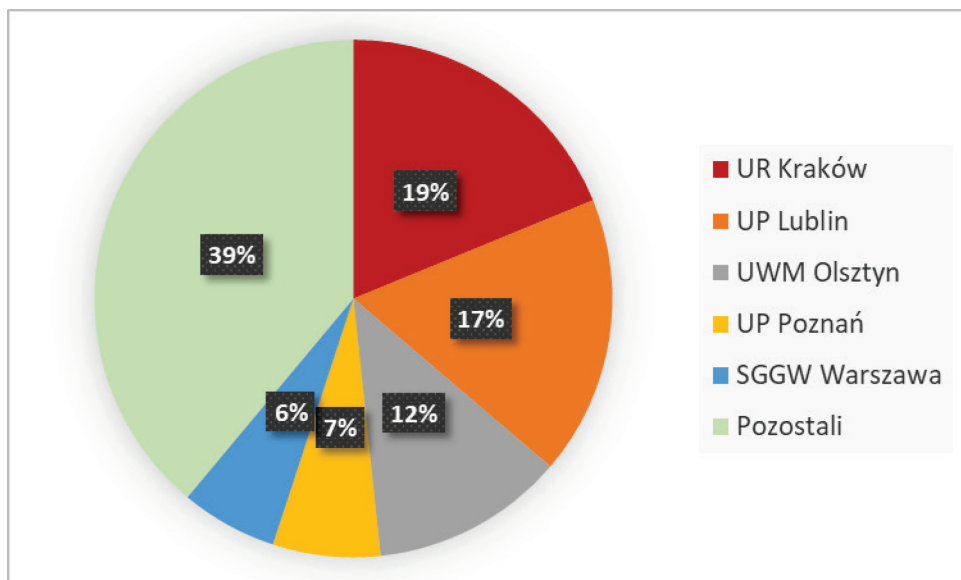

Rys. 2.6. Uczestnicy pierwszej Szkoły Naukowej – Zawoja 1994

Z każdym rokiem powiększało się grono uczestników i dochodziły stopniowo nowe ośrodki, nie tylko akademickie. Były to instytuty badawcze PAN, instytuty branżowe jak również prywatni przedsiębiorcy. Z roku na rok rosła również liczba uczestniczących osób z zagranicy. Na rys. 2.7. przedstawiono ilościowy stan uczestników w kolejnych latach (1994-2017) oraz procentowy udział poszczególnych Ośrodków – rys. 2.8.

Rys. 2.7. Liczba uczestników w zimowych szkołach naukowych w latach 1994-2017

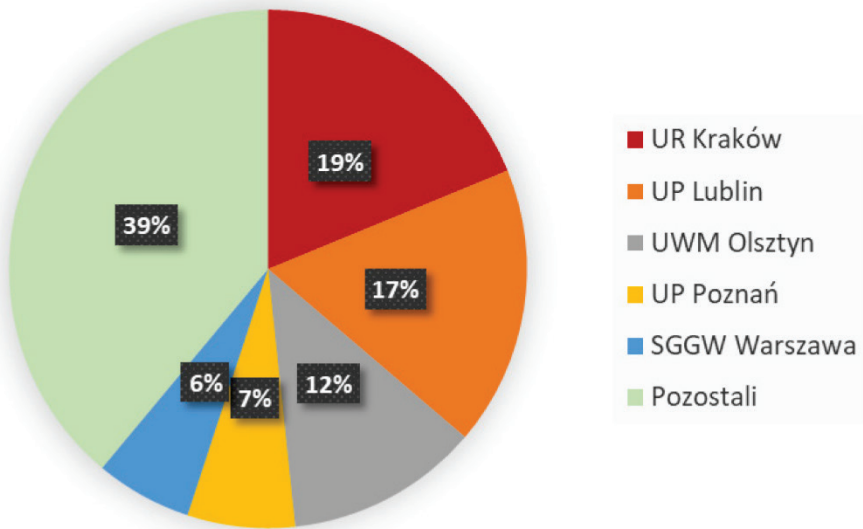
Rys. 2.8. Uczestnicy XXIV Szkoły Naukowej – Zakopane 2017

Średnio w naszych zimowych szkołach brało udział 37 profesorów tytularnych, 26 doktorów habilitowanych, 53 doktorów oraz 27 magistrów. Największą liczbę uczestników odnotowaliśmy w roku 2013, gdzie obchodziliśmy jubileusz XX-lecia szkoły (178 osób). Na zbliżonym poziomie kształtował się udział uczestników w latach 2006-2007 oraz 2009-2010. W ostatnich latach liczba uczestników nieco się zmniejszyła, czego główną przyczyną są niskie nakłady na naukę a tym samym trudna sytuacja finansowa poszczególnych Ośrodków. W naszym środowisku brak jednak zwyczaju, aby koszty uczestnictwa pokrywać w własnym zakresie.

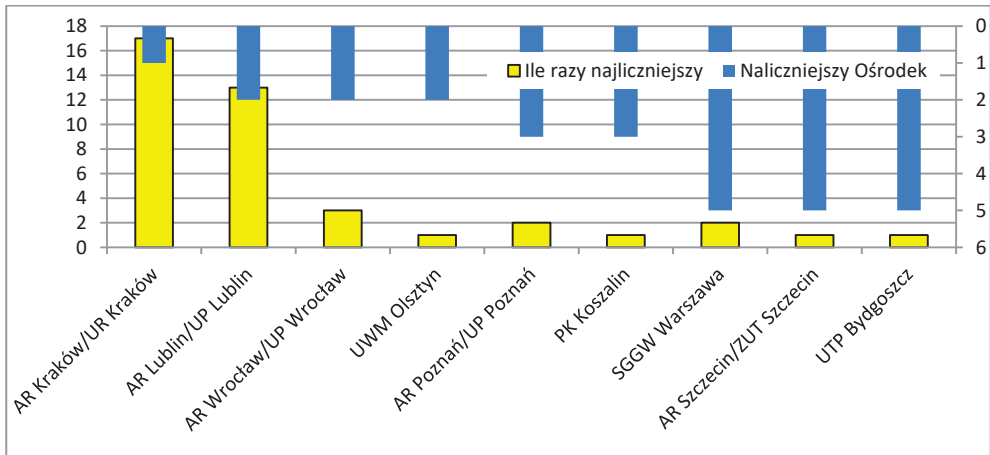
W czasie ostatnich 17 lat (dostępna szczegółowa dokumentacja) wygłoszono w sumie 163 referaty w sesjach plenarnych, 628 referaty w sesjach tematycznych oraz przedstawiono w formie papierowej lub ustnej 1348 posterów. Dało to imponujący wynik w przeliczeniu na szkołę w danym roku: średnio wygłoszonych 10 referatów w sesjach plenarnych, 37 w sesjach tematycznych oraz 80 posterów.

W strukturze uczestników przez te wszystkie lata dominował ośrodek krakowski (rys. 2.9.). O połowę mniejszy udział miał ośrodek lubelski, a później olsztyński i wrocławski. Dużą grupę stanowią pozostali uczestnicy, czyli uczestnicy reprezentujący jednostki pozaakademickie. Bardzo dobrze świadczy to o szkole naukowej, która na przestrzeni tych 25-ciu lat potrafiła przyciągnąć do siebie osoby z innych środowisk oraz branż, poszerzając tym samym zakres tematyczny prezentowanych zagadnień w trakcie organizowanych sesji.

Rysunek 2.10. przedstawia ranking Ośrodków (2001-2017) z podziałem na dwie kategorie: który Ośrodek był najliczniej reprezentowany na zimowych szkołach naukowych oraz ile razy w ciągu tych 24 lat.

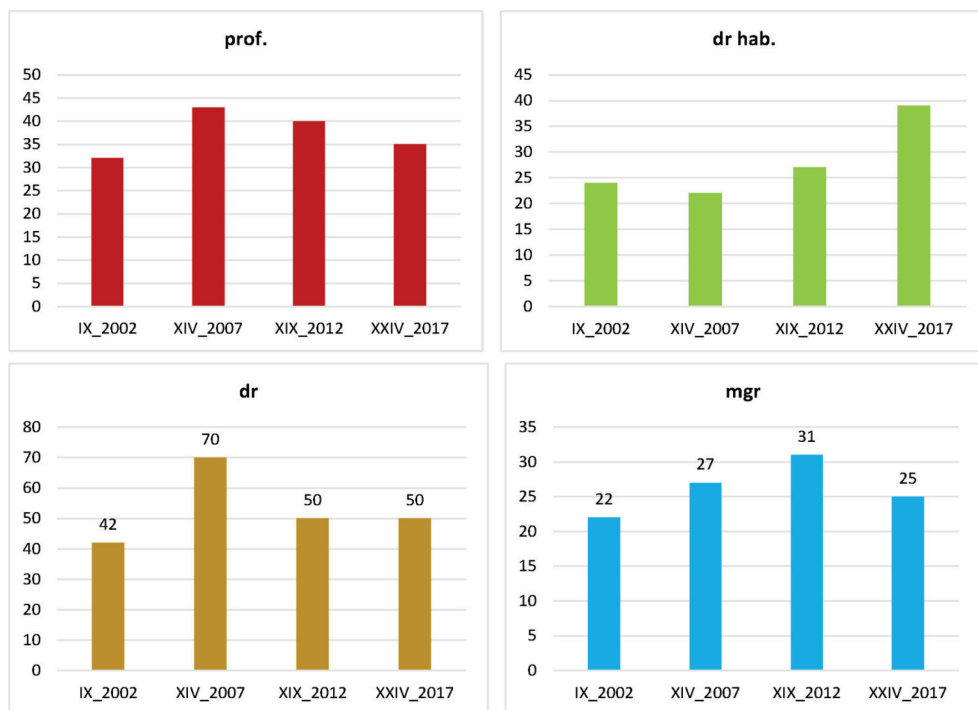
Rys. 2.9. Struktura uczestników szkół naukowych w latach 1994-2017

Rys. 2.10. Ranking Ośrodków naukowych pod względem liczebności uczestników w szkołach naukowych

Ze względu na fakt, że ośrodek krakowski był i jest organizatorem zimowych szkół naukowych zawsze był reprezentowany przez najliczniejszą grupę pracowników. Na drugim miejscu był ośrodek lubelski a na trzecim wrocławski. W ostatnich latach zwiększyła się znacznie liczba uczestników z ośrodka poznańskiego oraz warszawskiego.

Na kolejnym rys. 2.11. przedstawiamy udział poszczególnych grup pracowników naukowych jacy uczestniczyli w zimowych szkołach naukowych w układzie 5-letnim. Ze względu na dostępność danych analiza obejmuje lata 2001-2017.

Rys. 2.11. Średnia liczba uczestników w poszczególnych grupach pracowników naukowych

Z przedstawionych danych wynika, że organizowane szkoły naukowe spełniły swoje zadanie, przede wszystkim w zakresie szkolenia kadry naukowej. Z danych na rysunku widać, że na przestrzeni lat maleje liczba uczestniczących profesorów a rośnie doktorów habilitowanych, doktorów i doktorantów. Jest to pewna prawidłowość, gdyż szkoły nie są dla profesorów ale dla młodej kadry naukowej, która ma się uczyć, nabywać doświadczenia i kształtować charakter pracownika naukowego.

Nie byłoby szkół naukowych bez sprawnie działającego komitetu naukowego i organizacyjnego. Na samym początku Komitet naukowy tworzyli:

- prof. dr hab. Janusz Haman – czł. rzecz. PAN, dr h.c. AR w Krakowie
- prof. dr hab. Józef Kowalski – Przewodniczący KTR PAN
- prof. dr hab. Andrzej Kwieciński – V-ce Przewodniczący KTR PAN
- prof. dr hab. Rudolf Michałek – czł. rzecz. PAN, Prezes PTIR
- prof. dr hab. Stanisław Pabis – dr h.c. AR w Krakowie
- prof. dr hab. Józef Szlachta – V-ce Przewodniczący KTR PAN

W ostatnich latach komitet został poszerzony o następujące osoby:

- prof. dr hab. Ryszard Hołownicki
- prof. dr hab. Maciej Kuboń
- prof. dr hab. Jan Bronisław Dawidowski
- prof. dr hab. Eugeniusz Herbut
- prof. dr hab. Leon Kukielka
- prof. dr hab. Sławomir Kurpaska
- prof. dr hab. Aleksander Lisowski
- prof. dr hab. Andrzej Marczuk
- prof. dr hab. Janusz Piechocki
- prof. dr hab. Jacek Przybył
- prof. dr hab. Aleksander Szeptycki
- prof. dr hab. Marek Tukiendorf
- dr hab. Tadeusz Pawłowski prof. nadzw.
- dr hab. Sławomir Kocira
- dr hab. Dariusz Kwaśniewski
- dr hab. Hubert Latała
- dr hab. Urszula Malaga-Toboła

Na przestrzeni tych 25-lat przewodniczącym komitetu organizacyjnego był zawsze prof. Rudolf Michałek, a sam komitet zmieniał się cztery razy. Pierwszym sekretarzem był dr Stanisław Kowalski, następnie w latach 2000-2008 funkcję tę pełnił ówczesny dr inż. Sylwester Tabor, a od roku 2009 do dnia dzisiejszego sekretarzem jest dr hab. inż. Hubert Latała. Aktualnie komitet organizacyjny tworzą: prof. dr hab. Rudolf Michałek – przewodniczący, dr hab. Hubert Latała – sekretarz, prof. dr hab. Józef Kowalski, prof. dr hab. Ryszard Hołownicki, prof. dr hab. Maciej Kuboń, prof. dr hab. Kazimierz Rutkowski, dr hab. Dariusz Kwaśniewski, dr hab. Urszula Malaga-Toboła, dr inż. Andrzej Borusiewicz oraz dr inż. Katarzyna Grotkiewicz.

Wszyscy pracowali solidarnie i wzajemnie się uzupełniali za co im w tym miejscu serdecznie dziękujemy. Wielokrotnie jako zespół organizacyjny doznawaliśmy wyrazów uznania i szacunku, co niewątpliwie sprawia przyjemność i mobilizuje do dalszej pracy.

W pamięci uczestników zimowej szkoły szczególne miejsce odegrało spotkanie z Ks. Biskupem Tadeuszem Pieronkiem (rys. 2.12). Była to VII Zimowa Szkoła i po raz ostatni odbywała się w Ośrodku Barbara. Ks. Biskup pełnił wówczas funkcję Rektora Papieskiej Akademii im. Jana Pawła II, stąd problematyka środowiska akademickiego była mu wyjątkowo bliska. Spotkanie zapamiętaliśmy jako „ucztę duchową”.

Rys. 2.12. Spotkanie z J.E. Ks. Biskupem Tadeuszem Pieronkiem (2000 rok)

Pamiętamy także spotkania z cyklu „Ludzie Podhala...” ze znanym malarzem a równocześnie dyrektorem Liceum Plastycznego im. Kenara w Zakopanem Ireneuszem Wrześniem (rys. 2.13.).

Rys. 2.13. Spotkanie ze znanym malarzem Ireneuszem Wrześniem i Jego Małżonką

Rys. 2.14. XV Szkoła Naukowa w 2008r.
– obradom przewodniczy prof. dr hab. J. Kowalski

Rys. 2.15. XVII Szkoła Naukowa w 2010r.
– szkołę otwiera przewodniczący komitetu organizacyjnego prof. dr hab. R. Michałek

Rys. 2.16. XIX Szkoła Naukowa w 2012r.
– w prezydium od lewej prof. prof. R. Hołownicki, R. Michałek,
Rektor UR w Krakowie prof. J. Żmija. Głos w dyskusji zabiera prof. J.B. Dawidowski

Rys. 2.17. XXII Szkoła Naukowa w 2015r.
– wykład prof. R. Michałka pt. „Etyka w życiu i w nauce”

Jak już wcześniej zaznaczono, szkoły naukowe wyróżniają się spośród zwykłych konferencji, uczestnictwem wybitnych postaci o utrwalonym autorytecie naukowym, które przekazują swoją wiedzę i doświadczenie badawcze młodym pokoleniom. Tak było i w naszym środowisku, gdzie wraz z rozwojem szkół stopniowo rosła liczba zaproszonych autorytetów ale trzeba przyznać, że niektórzy Osobowości wykształciły się poprzez udział w naszych szkołach (rys. 2.14-2.17.). Część wykładowców niestety

odeszło od nas na zawsze, ale pozostawiło trwałą ślad swojej obecności. Nie zawsze były to osoby z naszej profesji, często korzystaliśmy zapraszając na wykłady ludzi o wielkim autorytecie naukowym i moralnym. Były to następujące osoby:

- prof. dr hab. Saturnin Zawadzki (czł. rzecz. PAN, przewodniczący Wydziału V Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych),
- prof. dr hab. Jan Bogdanowicz (prof. zw. Akademii Rolniczej we Wrocławiu),
- prof. dr hab. Roman Koper (prof. zw. Akademii Rolniczej w Lublinie),
- prof. dr hab. Władysław Bala (prof. zw. Akademii Rolniczej w Krakowie, były Rektor tej Uczelni),
- prof. dr hab. Ryszard Walczak (czł. korespondent PAN, Dyrektor Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie),
- prof. dr hab. Zbigniew Siarkowski (prof. Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie)
- dr med. Danuta Galicka-Latała (żona naszego kolegi, wykładowca z zakresu zdrowia i higieny życia).

Wspominając gości i ich zasługi dla naszego środowiska z przyjemnością należy wymienić również:

- prof. dr hab. Janusza Hamana, czł. rzecz. PAN,
- prof. dr hab. Zdzisława Wójcickiego, emerytowanego pracownika Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Warszawie (byłego IBMER),
- prof. dr hab. Andrzeja Grzywacza, czł. rzecz. PAN, leśnika z wykształcenia,
- ks. prof. dr hab. Kazimierza Panusia, wieloletniego wykładowcy z pogranicza teologii, filozofii i etyki,
- ks. prof. dr hab. Stanisława Rabieja, wykładowcy z pogranicza teologii, filozofii i etyki,
- prof. Eugeniusza Herbuta, byłego dyrektora Instytutu Zootechniki w Krakowie.

Z perspektywy minionych 25-ciu lat odtwarzamy w pamięci wszystkie nasze coroczne spotkania. Stopniowo rozrastaliśmy się, integrowaliśmy się między sobą a także z przedstawicielami innych dyscyplin. Rolę szkół w rozwoju nauki jako całości, a także w intelektualnym rozwoju twórczym każdego jej uczestnika można wyrazić w następujących stwierdzeniach: szkoły integrują i zbliżają ludzi, uczą kultury prawdziwej dyskusji i jej głębokiego sensu, uczą poprawnej krytyki w nauce, bez której nie ma postępu, potwierdzają zasadę, że „...nie siłą autorytetów, ale siłą argumentów prowadzi do ostatecznego zwycięstwa”.

Rys. 2.18. XXIV Szkoła Naukowa w Zakopanem w 2017 r. – Sesja Plenarna.
Z prawej J.M. Rektor UR w Krakowie prof. dr hab. W. Sady z małżonką

Rys. 2.19. XXIV Szkoła Naukowa w Zakopanem w 2017 r.
– Sesja Jubileuszowa dla uczczenia Jubileuszy 75-lecia i 70-lecia pięciu profesorów
o wybitnym wkładzie w rozwój nauki i krajowej inżynierii rolniczej

Obserwując rozwój naukowy w naszym środowisku, zarówno indywidualny jak i zespołowy nietrudno zauważyć jego rosnącą dynamikę na przestrzeni ostatnich 35 lat (rys. 2.17-2.19). Najlepszą ocenę naszych szkół wyraził nasz lider, wspomniany już wcześniej prof. Janusz Haman, przesyłając do uczestników jeszcze w Zawoi specjalny wiersz.

*Gdy się spotykamy wszyscy w Zawoi
Każdy z nas wie już, jak sprawa stoi,
Że tu jest miło i że wesoło
Pełno przyjaznych ludzi wokoło.
Uczyć się można i bawić wiele
Gdy z całej Polski są przyjaciele.
A, że wspinanie się po drabinie
Trudnej nauki nas nie ominie
Łatwo odgadnąć, że ta krytyka,
Której nikt przecie tu nie unika
Tylko pomaga, gdy ją słyszymy
od przyjaciela z naszej dziedziny.
Jest w różnych miastach nas znaczna rzesza,
Ale gdzie każdy chętnie pospiesza
na te spotkania latem, czy zimą?
Wtedy to właśnie do Balic płyną
Gorące prośby o taką szkołę.
Dlatego właśnie tu, za tym stołem
Niech każdy krzyknie nie myśląc wiele
Wiwat nam Kraków z Rudkiem na czele!*

Zawoja, luty 1995

Serdecznie dziękujemy za te słowa i życzenia.

Zawsze cieszą słowa i miłe oceny wypowiedziane przez uczestników spotkań. Szczególną radość sprawia osąd wielkiego autorytetu, lidera naszego krajowego środowiska. Należy jednak pamiętać, że sukces zawsze osiąga zespół ludzi i podziękowanie należy się każdemu, proporcjonalnie do jego wkładu. Jest to ważne w szczególności dzisiaj, gdy wszystkie osiągnięcia przelicza się na punkty a te dają nagrody i w perspektywie awanse naukowe. Stanowi to jednak oddzielny problem do rozważań nad systemem awansów naukowych.

3. INŻYNIERIA ROLNICZA W NAUCE POLSKIEJ

3.1. Krajowe środowisko inżynierii rolniczej

Jubileusz 25-lecia organizowanych przez ośrodek krakowski szkół naukowych w Zakopanem należałoby poszerzyć o wcześniejsze szkoły, organizowane przez ten ośrodek.

Organizowaliśmy dziesięciokrotnie szkoły naukowe pt. „Zastosowanie ETO w badaniach naukowych w rolnictwie”. Ten cykl był wywołany głęboką potrzebą wykorzystania elektronicznej techniki obliczeniowej do badań naukowych w obrębie sektora żywnościowego, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania środków technicznych do produkcji rolniczej. Należałoby więc nasz jubileusz poszerzyć o dalsze 10 lat.

Rozpoczynając naszą działalność w tym zakresie, braliśmy pod uwagę przede wszystkim całe krajowe rozdrobnione środowisko mechanizacji w Polsce, reprezentujące nie tylko ośrodki naukowe.

Ilość kadry doktorskiej i profesorskiej w poszczególnych ośrodkach była w owym czasie nad wyraz skromna. Faktem jest, że badaczy z tytułem profesora można było wymienić na palcach najwyżej obu rąk, a ze stopniem doktora kilkudziesięciu. Szczegółowe informacje na ten temat znajdzie czytelnik w naszych wcześniejszych opracowaniach (Michałek R., Kowalski J. 2002 „Od maszynoznawstwa do inżynierii rolniczej”. Wyd. PTIR. Kraków; Michałek R., Kowalski J. 2007. „Od techniki rolniczej do agroinżynierii”. Wyd. PTIR. Kraków; Juliszewski T., Kowalski, Michałek R., Zalewski P. 2009. „Prekursorzy inżynierii rolniczej w Krakowie”. Wyd. PTIR. Kraków).

Cykl szkół z zakresu „Zastosowanie ETO...” wykazał jednoznacznie konieczność integrowania krajowego środowiska techniki rolniczej oraz potrzebę wymiany poglądów i doświadczeń między naukowcami i ośrodkami. Należy pamiętać, że w zakresie wprowadzania ETO do badań naukowych, w owym czasie byliśmy prekursorami nie tylko w obrębie nauk rolniczych. Po dziesięcioletnim okresie badania na tyle zostały upowszechnione, że krakowscy organizatorzy szkół zdecydowali, aby całkowicie zmienić ich problematykę, przy zachowaniu zasadniczego celu oraz charakteru działań w tym zakresie. Było to skutkiem zmian strukturalnych w sektorze żywienia i nowych zadań stawianych przed inżynierią rolniczą.

Wśród wielorakich zadań naszej dyscypliny naukowej położyliśmy nacisk na rozwój kadry naukowej w aspekcie indywidualnych awansów na stopnie i tytuły oraz na rozwój poszczególnych ośrodków – mocno zróżnicowanych po względem liczebności kadry naukowej oraz osiągnięć badawczych.

W tym rozdziale przedstawiamy więc stan i rozwój kadry naukowej w kraju na tle poszczególnych ośrodków, jej awanse naukowe, a także dorobek naukowy i organizacyjny. Na tle powyższych aspektów naszej działalności naukowej, podejmujemy próbę oceny poziomu naukowego poszczególnych ośrodków w ujęciu czasowym, poprzez

kategoryzację wydziałów i jednostek badawczych, a także uzyskiwanie praw do nadawania tytułów i stopni naukowych.

Z przyczyn czysto technicznych autorzy nie mieli możliwości zgromadzenia wiarygodnych materiałów wyjściowych przy opracowywaniu danych statystycznych do podmiotowej analizy za cały okres funkcjonowania szkół zakopiańskich. Stąd też tabelarycznie przedstawiamy materiały tylko od roku 2000 do 2017.

Należy szczególnie podkreślić, że nasza analiza poznawcza nie ma na celu oznaczenia miejsca w rankingach osiągnięć poszczególnych ośrodków. Ich dane statystyczne mają przede wszystkim posłużyć do oceny dynamiki zmian czasowych, przy generalnej ocenie całej krajowej inżynierii rolniczej.

Do takiej oceny, w naszym przekonaniu, upoważnia nas przede wszystkim fakt, że uznajemy (być może nieskromnie) rangę naszych szkół zakopiańskich za bardzo wysoką, jedną z głównych determinantów wzrostu autorytetu krajowej inżynierii rolniczej. W tym przekonaniu utwierdzają nas dane liczbowe i informacje zamieszczone w poprzednich rozdziałach obrazujące rangę i liczbę uczestników poszczególnych szkół, a także liczbę i jakość prezentacji wyników. Tak więc sądzimy, że w pewnym zauważalnym stopniu nasze szkoły przyczyniły się do rozwoju inżynierii rolniczej – jako kompleksu badawczego i wdrożeniowego, w aspekcie zaangażowania środków technicznych do produkcji i przetwarzania płodów rolnych.

W obecnym opracowaniu wykorzystaliśmy część materiałów zamieszczonych w monografii z roku 2007 (Michałek. R, Kowalski J. „Od techniki rolniczej do agroinżynierii”. Wyd. PTIR. Kraków). Z wydawnictwa tego zaczerpnęliśmy część danych dotyczących lat 2000 i 2005. Dane te uzyskaliśmy od przedstawicieli poszczególnych jednostek. Byli to:

- Wiesław Piekarski (AR Lublin),
- Adam Krysztofiak (AR Poznań),
- Józef Szlachta (AR Wrocław),
- Aleksander Brzóstowicz (AR Szczecin),
- Aleksander Szeptycki (IBMER Warszawa),
- Andrzej Chochowski (SGGW Warszawa),
- Tadeusz Rawa (UWM Olsztyn),
- Józef Kowalski (AR Kraków).

Informacje dotyczące dalszych okresów czasowych zostały aktualnie zebrane przez następujące osoby, reprezentujące obecnie funkcjonujące ośrodki badawcze naszej dyscypliny. Są to:

- Sławomir Kocira (UR Lublin),
- Jacek Przybył (UP Poznań),
- Barbara Szewczyk (UR Wrocław),
- Tomasz Dobek (ZUT Szczecin),
- Aleksander Szeptycki (ITP Warszawa),
- Florian Adamczyk (PIMR Poznań)
- Marek Gaworski (SGGW Warszawa),
- Dariusz Choszcz (UWM Olsztyn),

- Sławomir Obidziński (Politechnika Białostocka)
- Andrzej Borusiewicz (WSA Łomża)
- Dariusz Kwaśniewski (UR Kraków).

Wymienione osoby jako funkcyjne miały pełny dostęp do materiałów źródłowych w swoich ośrodkach. Dlatego też prezentowane dane liczbowe uznajemy za w pełni wiarygodne do analizy porównawczej. Równocześnie w tym miejscu składamy im podziękowania za zaangażowanie i wkład pracy przy ich przygotowaniu.

Obecnie środowisko naukowe inżynierii rolniczej w Polsce stanowi zintegrowaną grupę osób zatrudnionych w wielu instytucjach naukowych i naukowo-dydaktycznych, a zajmujących się badaniami i kształceniem studentów o profilu techniczno-rolniczym oraz ekonomiczno-organizacyjnym. Instytucje i jednostki, legitymujące się różnymi nazwami wydziałów i kierunków studiów, reprezentują zbliżony profil naukowo-badawczy a także dydaktyczny. Wynikał on do tej pory w zasadzie z dwóch przyczyn, a mianowicie potrzeb regionalnych na specjalistów z wyższym wykształceniem oraz regionalnego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej.

W Polsce inżynieria rolnicza uprawiana jest na różnych rodzajach uczelni. Należą do nich uczelnie: rolnicze, rolniczo-techniczne, politechniki oraz o nachyleniu ekonomiczno-organizacyjnym. Powyższe jednostki w zakresie prac naukowo-badawczych i wdrożeniowych są uzupełniane w naszej dyscyplinie przez dwa instytuty resortowe. Są to ITP (Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach (do 2010 roku IBMER) oraz PIMR (Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu). Ten ostatni, z racji większego nachylenia w stronę nauk technicznych w mniejszym stopniu jest kojarzony z naukami rolniczymi. Dlatego też m.in. do analizy w niniejszym opracowaniu został przyjęty dopiero w drugiej części struktury czasowej (tzn. praktycznie od roku 2010).

Do analizy stanu kadrowego nie przyjęto ośrodków akademickich mających pewne niezaprzeczalne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne w dyscyplinie inżynierii rolniczej ale nie posiadających uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora. W grupie tej znalazły się: ATR w Bydgoszczy, Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku, Politechnika Koszalińska, Politechnika Lubelska, Politechnika Opolska, Uniwersytet Rzeszowski oraz Akademia Podlaska w Siedlcach.

W drugiej części analizy (od roku 2010), z racji dużej aktywności na niwie inżynierii rolniczej, dołączona została Politechnika Białostocka oraz Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży (tej ostatniej zawdzięczamy również uzupełnienie danych dla części wskaźników w latach 2000 i 2005). Nazwy przyjętych do analizy jednostek i ośrodków zamieszczono w tabeli 3.1.

Spośród jedenastu, trzy stanowią samodzielne wydziały o różnych nazwach. Są to: Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki w Krakowie oraz dwa wydziały Inżynierii Produkcji na rolniczych uczelniach lubelskiej i warszawskiej. Również cztery ośrodki reprezentują naszą dyscyplinę w uczelniach rolniczych: Poznań, Wrocław, Szczecin i Łomża poprzez Instytuty Inżynierii Rolniczej przy wydziałach Rolniczych oraz Kształtowania Środowiska i Rolnictwa a także Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Powyższe jednostki uzupełniają: Wydział Nauk Technicznych UWM Olsztyn, ITP

Falenty, PIMR Poznań oraz Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Białostockiej.

Tabela 3.1. Oceniane Ośrodki

Ośrodek	Wydział	Instytut
UR Kraków	Inżynierii Produkcji i Energetyki	
UP Lublin	Inżynierii Produkcji	
UP Poznań	Rolnictwa i Bioinżynierii	Inżynierii Biosystemów
UP Wrocław	Przyrodniczo-Technologiczny	Inżynierii Rolniczej
ZUT Szczecin	Kształtowania Środowiska i Rolnictwa	
ITP Falenty*	-	
PIMR Poznań	-	
SGGW Warszawa	Inżynierii Produkcji	
UWM Olsztyn	Nauk Technicznych	
PB Białystok	Budownictwa i Inżynierii Środowiska	
WSA Łomża	Rolniczo-Ekonomiczny	

* do 2010 IBMER – od 2010 ITP Falenty – zamieszczone dane dotyczą tylko inżynierii rolniczej

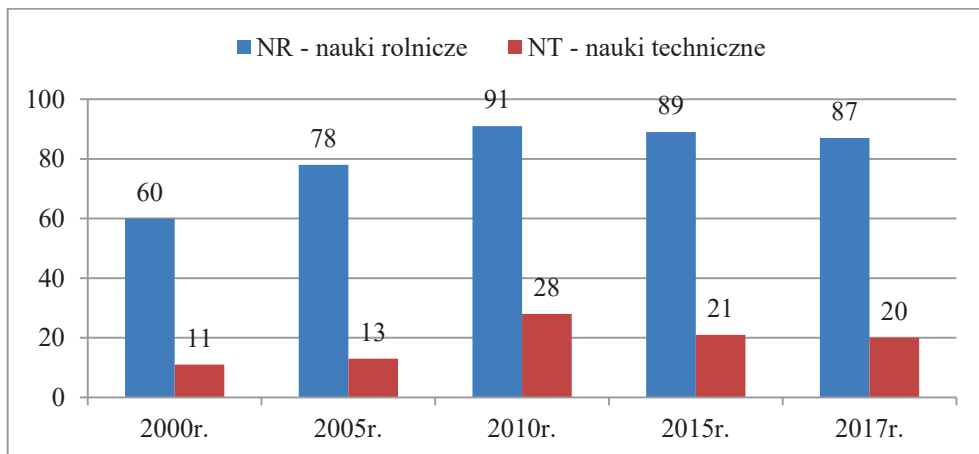
3.2. Kadra naukowa – stan i rozwój

Ocena kadr dokonana zostanie przez analizę w obrębie grup zaszerogowania (wg tytułu i stopnia naukowego) a także łącznego potencjału naukowego. Tabela 3.2. i rysunek 3.1. przedstawiają liczbę profesorów z tytułem naukowym zatrudnionych na pierwszym etapie w układzie lat.

Tabela 3.2. Liczba profesorów tytularnych w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.		2015 r.		2017 r.	
	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT
UR Kraków	10		13		14		11		11	
UP Lublin	19		22		21		22		22	
UP Poznań	2		5		9		11		9	
UP Wrocław	3		6		6	1	6		7	
ZUT Szczecin	5	1	4	1	4	1	4	1	3	1
ITP Falenty	8		8		13		11		9	
PIMR Poznań		2	1	3	1	3		3		2
SGGW Warszawa	6		7		7		9	1	9	1
UWM Olsztyn	4	8	7	9	7	9	7	3	7	5
PB Białystok					4	13	2	12	3	10
WSA Łomża	3		5		5	1	6	1	7	1
Ogółem	60	11	78	13	91	28	89	21	87	20

gdzie: NR – nauki rolnicze, NT – nauki techniczne

Rys. 3.1. Liczba profesorów tytularnych w latach

W tym miejscu należy podać przyczynę podziału na osoby posiadające tytuł w zakresie nauk rolniczych oraz w zakresie nauk technicznych. Dane liczbowe zamieszczone według tego podziału w obrębie wszystkich wyszczególnionych grup pracowników naukowych mają zobrazować skalę porównawczą potencjału intelektualnego w obrębie tych dziedzin nauki.

Analizując pod tym względem kadre profesorów śmiało można stwierdzić, że w pierwszych dwóch latach 2000 i 2005, poza ośrodkiem olsztyńskim praktycznie nie mieliśmy w ogóle profesorów tytularnych z zakresu nauk technicznych. Natomiast silna ich reprezentacja w Olsztynie wynikała z tradycji. Tam bowiem od lat funkcjonuje Wydział Nauk Technicznych.

Uzupełnieniem kadry profesorskiej w tym zakresie jest też PIMR Poznań, który z racji swoich zadań badawczych, miał i w dalszym ciągu ma w założeniach stronę techniczno-konstrukcyjną.

Politechnika Białostocka (po włączeniu jej do analizy w roku 2010) poprawiła znacząco wskaźnik udziału profesorów w tej dziedzinie. Dzięki temu mieliśmy w naszej dyscyplinie profesorów od 20 osób (rok 2017) do 28 (2010).

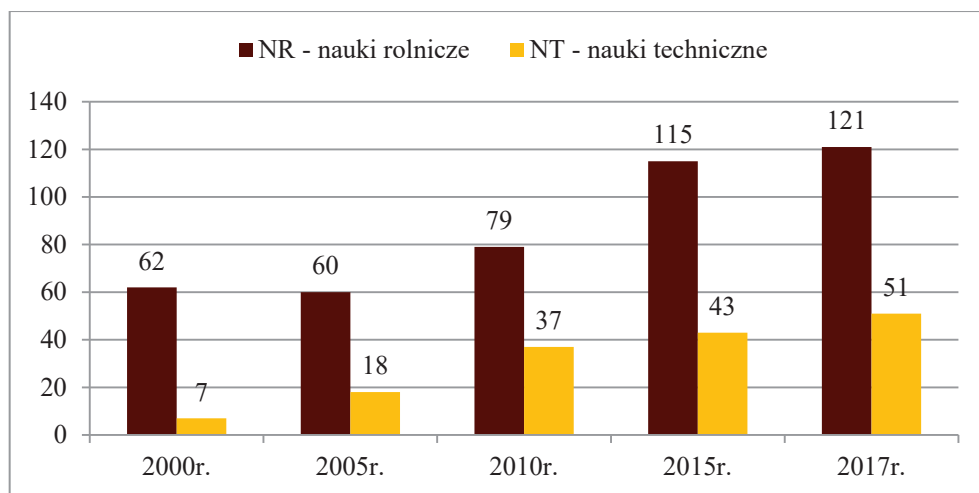
Liczba profesorów tytularnych w zakresie nauk rolniczych dla analizowanego okresu systematycznie wzrastała (od 60 do 91). Po 2010 roku nastąpiła wyraźna stagnacja a nawet spadek. Podobny trend w tym samym czasie zauważa się w przypadku profesorów tytularnych w zakresie nauk technicznych. Wśród wielu czynników mających wpływ na taki kształt trendu, m.in. należy wymienić zmiany wynikające ze zwiększenia wymagań do awansów na tytuł profesora – efekt zmian przepisów. W okresie stagnacji odejścia na emeryturę przewyższały uzupełnienia kadry profesorów w wyniku awansów.

Liczba osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego została przedstawiona w tabeli 3.3 i na rys. 3.2.

Tabela 3.3. Liczba doktorów habilitowanych w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.		2015 r.		2017 r.		
	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NE
UR Kraków	11		11		12		17	1	17	1	1
UP Lublin	14		12	2	23		33		39		
UP Poznań	7		6		3		5		6		
UP Wrocław	6		4		7	1	10	1	10	1	
ZUT Szczecin	4	1	7	2	5		9		9		
ITP Falenty	6		6		6		7		7		
PIMR Poznań		1		1		2	2	3	2	3	
SGGW Warszawa	8		10		11		18		18	1	
UWM Olsztyn	4	5	2	12	9	17	8	14	9	12	
PB Białystok					1	15	4	22	2	31	
WSA Łomża	2		2	1	2	2	2	2	2	2	
Ogółem	62	7	60	18	79	37	115	43	121	51	1

gdzie: NR – nauki rolnicze, NT – nauki techniczne NE – nauki ekonomiczne

Rys. 3.2. Liczba doktorów habilitowanych w latach

Jest to ważna grupa pracowników, gdyż oprócz profesorów tytularnych jej przedstawiciele decydują o możliwości uzyskania przez Radę uprawnień do nadawania stopni i tytułów. Przedstawione w tabeli 3.3. i rys. 3.2. dane potwierdzają stwierdzenia zamieszczone w analizie kadry profesorskiej a dotyczące uprawnień rad naukowych przy nadawaniu stopni w zakresie nauk technicznych. Tutaj również potencjał intelektualny Olsztyna, a od 2010 roku Białegostoku, zdecydowanie odbiega od pozostałych ośrodków.

W tych ostatnich, poza sporadycznie spotykanymi w Szczecinie i Lublinie, występuje kompletny brak osób ze stopniem w zakresie nauk technicznych.

Z powyższych danych jednoznacznie wynika, że lansowane przez przedstawicieli niektórych ośrodków teorie na temat przejścia inżynierii rolniczej z nauk rolniczych do nauk technicznych są niczym nieuzasadnione a mogące mieć zgubny wpływ na rozwój naszej dyscypliny. Przy przejściu bowiem do nauk technicznych wszystkie rady naukowe (poza Olsztynem i Białymstokiem) tracą uprawnienia. Jest też zjawiskiem dziwnym, że „entuzjaści” nauk technicznych sami szukali swoich stopni i tytułów w naukach rolniczych. Niestety w uzasadnieniu ich racji należy jednak przytoczyć fakt, że nauki rolnicze chyba nas niezbyt lubią. Przykładem może być likwidacja przez II Wydział PAN naszego Komitetu Techniki Rolniczej należącego do najbardziej wybijających się spośród 22 pozostałych komitetów.

Wracając do analizy tabeli 3.3 i rys. 3.2 należy podkreślić, że w badanym okresie łączna liczba doktorów habilitowanych w inżynierii rolniczej systematycznie wzrastała wraz z upływem czasu. Dotyczy to szczególnie lat 2015 i 2017. Trendy te są widoczne również u obydwu grupach zaszeregowania.

Porównując podmiotowe dane z grupą profesorów tytularnych zauważyć można, że po roku 2010 przyrost liczby doktorów habilitowanych był zdecydowanie większy. Oceniając liczebność reprezentantów tej grupy zaszeregowania zarówno w naukach rolniczych i technicznych nasuwają się podobne wnioski jak w przypadku profesorów.

Główną bazę potencjału naukowego i dydaktycznego inżynierii rolniczej w Polsce stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora.

Jak wynika z danych w tabeli 3.4. i na rys. i 3.3. liczba doktorów nauk rolniczych zatrudnionych na stanowisku adiunkta mieściła się w zakresie od 196 (w roku 2000) do 229 (w roku 2010). Jest rzeczą symptomatyczną, że poza tym ostatnim, wszystkie pozostałe lata charakteryzowały się bardzo zbliżonymi wartościami podmiotowego wskaźnika oscylującymi blisko liczby 200.

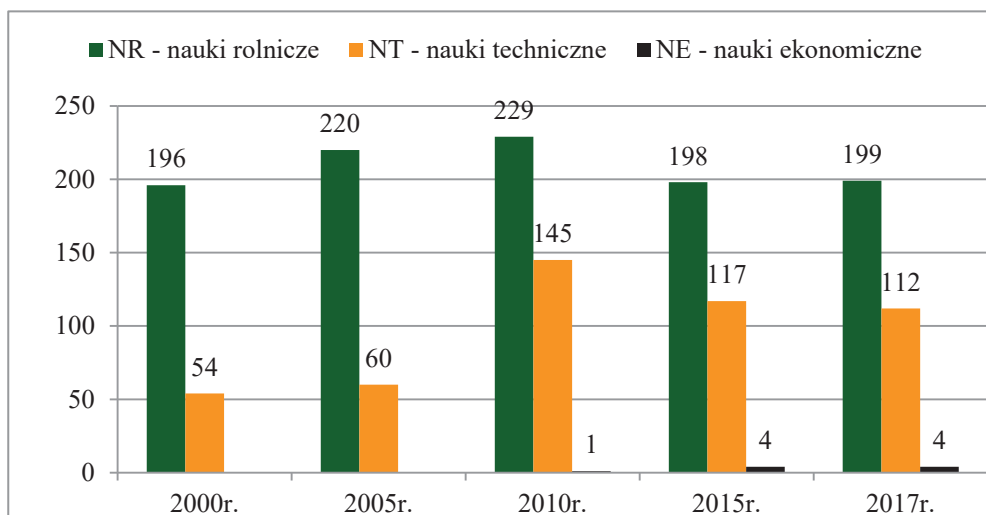
Z pewnym zadowoleniem należy odnotować, że w całym analizowanym okresie liczba doktorów adiunktów z nauk technicznych wyraźnie wzrastała – począwszy od 54 osób (w roku 2000) aż do 145 (w roku 2010). Przedstawiony w tabeli intensywny przyrost tej grupy naukowców jednoznacznie wskazuje na postępujące utechnicznienie naszych badań i dydaktyki.

Zamieszczone w tabeli dodatkowe dane dotyczące zatrudnienia doktorów nauk ekonomicznych i fizycznych wyraźnie obrazują, że zarówno w przypadku badań naukowych, jak i dydaktyki chętnie korzystamy z „fachowców” tych dziedzin jako autorytetów zewnętrznych, ponieważ nie dysponujemy własnymi w tym zakresie.

Tabela 3.4. Liczba doktorów na stanowisku adiunkta w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.			2005 r.			2010 r.				2015 r.				2017 r.			
	NR	NT	NF	NR	NT	NF	NR	NT	NE	NF	NR	NT	NE	NF	NR	NT	NE	NF
UR Kraków	24			20	2		29	1	1		34	2	3		31	8	3	
UP Lublin	60	1		73	2		77				62				53			
UP Poznań	14	2		12			17				17				20			
UP Wrocław	17	2		19	2		17	4			15	5			15	6		
ZUT Szczecin	10			16			13				6				5			
ITP Falenty	28			24			18				10				17			
PIMR Poznań	2	10	1	3	8	1	3	7		1	2	8	1	1	2	8	1	1
SGGW Warszawa	17			23			25	5			21	5			23	7		
UWM Olsztyn	18	38		23	45		21	57			10	26			9	25		
PB Białystok							2	66			6	66			8	53		
WSA Łomża	6	1		7	1		7	5			15	5			16	5		
Ogółem	196	54	1	220	60	1	229	145	1	1	198	117	4	1	199	112	4	1

gdzie: NR – nauki rolnicze, NT – nauki techniczne, NE – nauki ekonomiczne, NF – nauki fizyczne

Rys. 3.3. Liczba doktorów na stanowisku adiunkta w latach

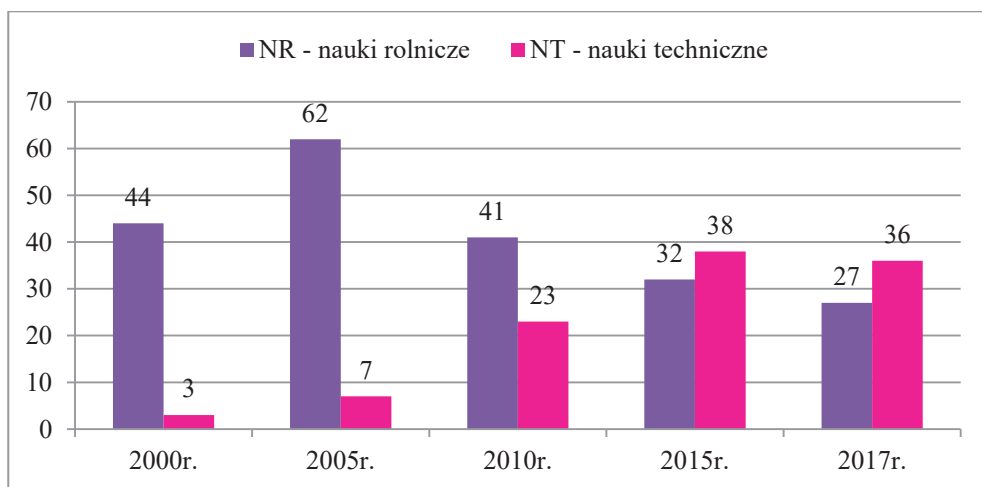
Dane dotyczące liczby osób ze stopniem doktora zatrudnionych na stanowisku wykładowcy zawierają tab. 3.5. i rys. 3.4.

Wykładowcy ze stopniem doktora stanowią kilkakrotnie mniej liczną grupę w porównaniu z adiunktami. Ich liczebność łączna mieści się w zakresie od 47 (w roku 2000) do 70 (w roku 2015). Godnym podkreślenia jest także fakt, że od roku 2010, w porównaniu nauk technicznych z rolniczymi, zatrudniamy więcej wykładowców z nauk technicznych. Nasuwa się więc konkluzja zbliżona do zaobserwowanej w przypadku adiunktów – o postępującej ewolucyjnie technizacji w inżynierii rolniczej.

Tabela 3.5. Liczba doktorów na stanowisku wykładowcy w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.		2015 r.		2017 r.	
	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NR	NT
UR Kraków	6		12		7		6		5	
UP Lublin	17		26		13		13		10	
UP Poznań	1		4	1	5		4		3	
UP Wrocław	2		2		2		2		1	
ZUT Szczecin	6	1	4	1	2	1	1	1		
ITP Falenty*										
PIMR Poznań*										
SGGW Warszawa	10		12		11		4		5	
UWM Olsztyn	2	2	2	5	1	5	2	11	3	7
PB Białystok						17		26		29
WSA Łomża*										
Ogółem	44	3	62	7	41	23	32	38	27	36

gdzie: NR – nauki rolnicze, NT – nauki techniczne, * - nie dotyczy

Rys. 3.4. Liczba doktorów na stanowisku wykładowcy w latach

Łączna liczba osób ze stopniem naukowym lub stopniem i tytułem naukowym w obrębie inżynierii rolniczej została przedstawiona w tabeli 3.6. i na rys. 3.5.

Zebrane dane dotyczące łącznego potencjału intelektualnego w krajowej inżynierii rolniczej w badanym okresie wykazują jej miejsce w polskiej nauce. Kadra naukowa jest punktem wyjścia do przedstawienia działalności poszczególnych ośrodków. Będą one dotyczyć:

- liczby tytułów i stopni naukowych przeprowadzonych przez nasze ośrodki,
- łącznej liczby publikacji,
- liczby realizowanych tematów badawczych – DS, BW oraz projektów badawczych KBN, a w późniejszych latach NCN i NCBiR,
- liczby zorganizowanych konferencji, sympozjów i kongresów naukowych.

Miernikiem naszej działalności jest w pewnym sensie pokazanie w układzie czasowym uzyskiwania przez poszczególne ośrodki uprawnień do nadawania stopni i tytułów naukowych. Przedstawimy także uznaniowe efekty naszej działalności w postaci uzyskiwanych kategorii Wydziałów i Instytutów Resortowych.

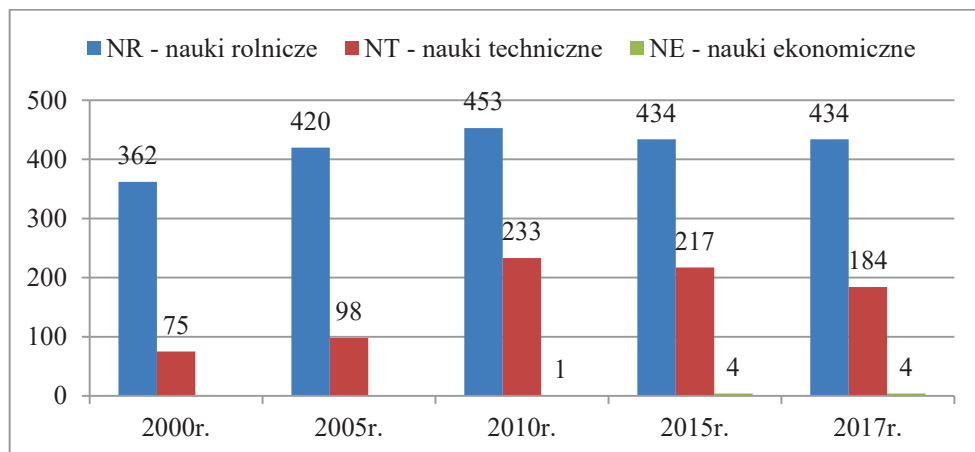
Wracając do kadry naukowej, przedstawione w tabeli 3.6. i na rys. 3.5. dane liczbowe wyraźnie wskazują, że w przedziale czasowym 2000-2010 wystąpił wzrost liczebności pracowników naukowo-dydaktycznych. Jest to trend bardzo wyraźny. Dotyczy to zarówno nauk rolniczych, jak i technicznych. W późniejszym okresie nastąpiła wyraźna stagnacja a w niektórych przypadkach nawet regres. Doszukując się przyczyn takiego stanu rzeczy, należy wziąć pod uwagę fakt, że rok 2015 był pierwszym ocenianym przez nas po wprowadzeniu nowych ustawowo zasad przy ocenie kandydatów na stopień a szczególnie tytuł naukowy.

Nauki ekonomiczne, pomimo wprowadzenia w wielu naszych ośrodkach kierunków z nimi związanych, nie znajdowały spodziewanego przyrostu zatrudnienia fachowców z tej dziedziny.

Tabela 3.6. Łączna liczba pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.			2015 r.				2017 r.		
	NR	NT	NR	NT	NR	NT	NE	NR	NT	NE	NB	NR	NT	NE
UR Kraków	51		56	2	62	1	1	68	3	3	1	64	9	3
UP Lublin	110	1	133	4	147			130				124		
UP Poznań	24	2	27	1	34			37				38		
UP Wrocław	28	2	31	2	32	6		33	6			33	7	
ZUT Szczecin	25	3	31	4	24	2		20	2			17		
ITP Falenty	42		38		37			28				33		
PIMR Poznań	2	13	4	12	4	12		4	12	1		4	13	1
SGGW Warszawa	41		52		54	5		52	6			55	9	
UWM Olsztyn	28	53	34	71	38	88		27	54			28	49	
PB Białystok					7	111		12	126			13	89	
WSA Łomża	11	1	14	2	14	8		23	8			25	8	
Ogółem	362	75	420	98	453	233	1	434	217	4	1	434	184	4

gdzie: NR – nauki rolnicze, NT – nauki techniczne, NE – nauki ekonomiczne, NB – nauki biologiczne

Rys. 3.5. Łączna liczba pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym w latach

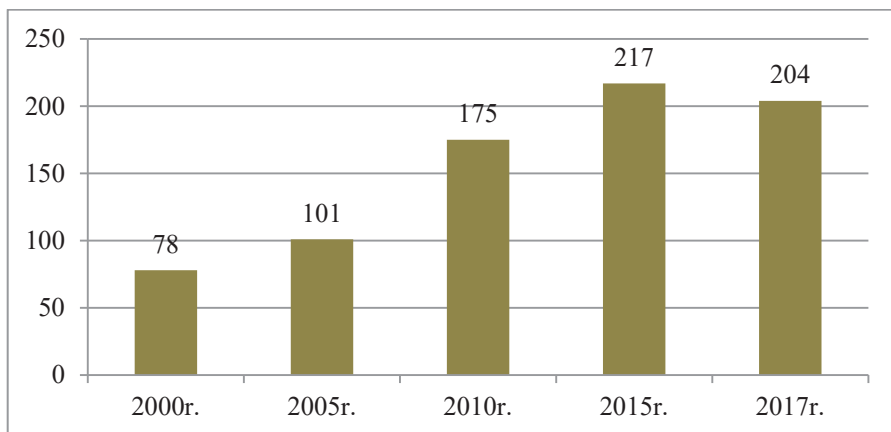
3.3. Studia doktoranckie

Analizując dynamikę zmian stanu kadr naukowych w naszej dyscyplinie nie można pominąć studiów doktoranckich.

Studia doktoranckie wg konwencji bolońskiej stanowią trzeci stopień edukacji zalecanej do realizacji w naszym systemie szkolnictwa wyższego. Równocześnie, co należy szczególnie podkreślić, mają stanowić główną a w przyszłości chyba jedyną formę szkolenia i rekrutacji kadry naukowej dla uczelni i jednostek naukowo-badawczych. Biorąc powyższe pod uwagę krajowe ośrodki inżynierii rolniczej w ocenianym okresie w pełni realizowały odgórne zalecenia. Dane dotyczące skali ilościowej promowania doktorów poprzez studia zawiera tabela 3.7. i rys. 3.6.

Tabela 3.7. Liczba słuchaczy na studiach doktorskich w latach i ośrodkach

Ośrodki	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2017 r.
UR Kraków	8	17	17	18	21
UP Lublin	26	20	23	28	23
UP Poznań	18	12	20	26	19
UP Wrocław	12	10	12	17	14
ZUT Szczecin	9	5	12	15	10
ITP Falenty		27	24	3	1
PIMR Poznań					
SGGW Warszawa	5	10	20	16	20
UWM Olsztyn			6	30	23
PB Białystok			41	64	73
WSA Łomża					
Ogółem	78	101	175	217	204

Rys. 3.6. Liczba słuchaczy na studiach doktorskich w latach

Analizując te dane zauważa się znaczne zróżnicowanie w liczbie studentów – doktorantów, zarówno w układzie czasowym jak i przestrzennym. Niektóre ośrodki przy wysokiej obsadzie słuchaczy w początkowych latach w następnych stopniowo ograniczały ich liczbę. W innych natomiast można zaobserwować trend odwrotny. Można więc wnioskować, że ośrodki – w zależności od uwarunkowań lokalnych – w różny sposób i na mocno zróżnicowanym poziomie regulowały liczbę słuchaczy tego typu studiów. Generalnie jednak, w skali kraju oraz zakresie potrzeb kadrowych naszej dyscypliny, liczba ta nie gwarantowała pełnego zatrudnienia dla wypromowanych doktorów. Znaczny odsetek spośród nich musiał podjąć pracę poza resortem nauki i szkolnictwa wyższego.

Sumarycznie jednak, począwszy od roku 2000 (78 słuchaczy) do roku 2015 (217 słuchaczy), ich liczba systematycznie i wyraźnie wzrastała. Podkreślenia wymaga fakt, że doktoranci stanowili znaczącą grupę wśród uczestników naszych szkół naukowych (w tym szkół zakopiańskich).

3.4. Awanse naukowe

Jednym z najważniejszych w polityce kadrowej uczelni oraz jednostek naukowo-badawczych, jest problem rozwoju pracowników poprzez uzyskiwanie stopni i tytułu naukowego. Podmiotowe ośrodki w okresie rozwoju historycznego nie miały niestety równych szans. Nasi poprzednicy w osobach profesorów prekursorów naszej obecnej inżynierii rolniczej m.in. takich jak: Janusz Haman, Tadeusz Nowacki, Ryszard Gąska, Jan Bogdanowicz, Czesław Kanafojski stworzyli silne podwaliny rozwoju ośrodków, które organizowali a w dalszej kolejności rozwijali. Ich spadkobiercy mieli zdecydowanie lepsze warunki rozwoju i wzmacniania tych ośrodków. Dzięki temu oraz szerokiej integracji środowiska począwszy od lat dziewięćdziesiątych do chwili obecnej, zdecydowana większość tych ośrodków ma pełne prawa akademickie albo jest na eta-

pie ich pozyskiwania. W tabelach 3.8.-3.10. i na rys. 3.7.-3.9. pokazano jak przedstawia się sprawa pozyskiwania awansów promocyjnych w układzie:

- na macierzystym Wydziale,
- poza własną jednostką (w innych ośrodkach),
- awansowania przedstawicieli innych ośrodków.

W tabelach tych do tradycyjnego układu w latach dodano podział na uzyskane stopnie doktora, doktora habilitowanego oraz tytuł profesora.

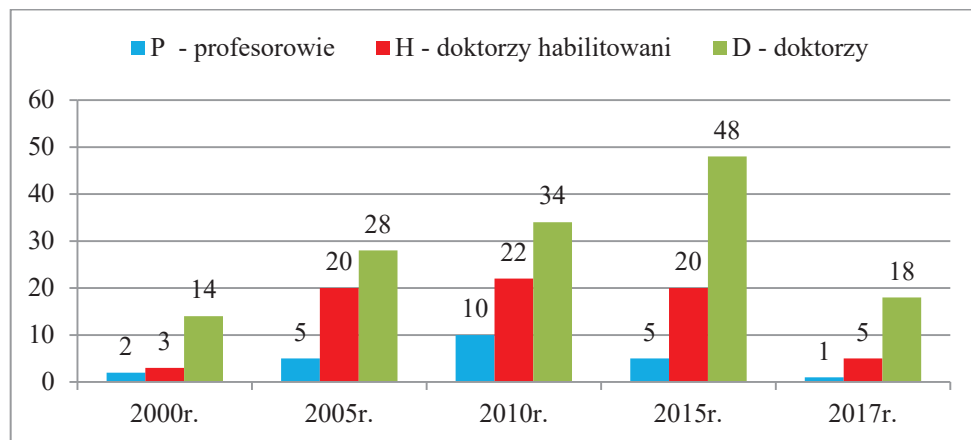
Tabela 3.8. Liczba tytułów i stopni naukowych uzyskanych na macierzystym Wydziale w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.			2005 r.			2010 r.			2015 r.			2017 r.		
	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D
UR Kraków		2	2	2	1	7		5*	2		3*	2			1
UP Lublin			1	3	15	11	4	1	10		2	9	1	1	3
UP Poznań	1	1	2		1	1	1	2	3	1	4	2			
UP Wrocław			2		2	1	1	5	1			5			
ZUT Szczecin						1			1			1		1	
ITP Falenty	1		2		1	1	4	4	9	2	5	10		1	3
PIMR Poznań															
SGGW Warszawa			5			3			3		1	3			
UWM Olsztyn						3		3	1	2**	3**	11**			6**
PB Białystok								2	4		2	5		2	5
WSA Łomża															
Ogółem	2	3	14	5	20	28	10	22	34	5	20	48	1	5	18

gdzie: P – profesorowie, H – doktorzy habilitowani, D – doktorzy

* 5 w 2011 roku, 3 w roku 2014

** liczba w przedziale odpowiednio 2011-2015; 2016-2017

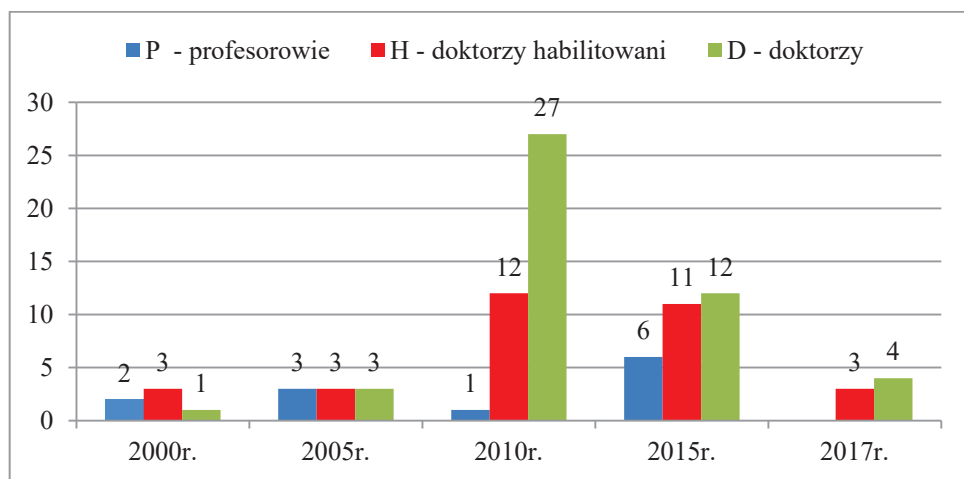
Rys. 3.7. Liczba tytułów i stopni naukowych uzyskanych na macierzystym Wydziale w latach

Tabela 3.9. Liczba tytułów i stopni naukowych uzyskanych poza własną jednostką w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.			2005 r.			2010 r.			2015 r.			2017 r.		
	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D
UR Kraków							1*			1	1	1		1	1
UP Lublin		1	1		1		2	1							1
UP Poznań				1			1								
UP Wrocław															
ZUT Szczecin	1				1	2	1	2			4				
ITP Falenty				1					1			1			
PIMR Poznań							2					3			1
SGGW Warszawa	1	2		1	1									1	
UWM Olsztyn							2			4**	2**	4**			1**
PB Białystok							2			1	3			1	
WSA Łomża						1			25		1	3			
Ogółem	2	3	1	3	3	3	1	12	27	6	11	12	0	3	4

gdzie: P – profesorowie, H – doktorzy habilitowani, D – doktorzy

* 1 w roku 2011; ** liczba w przedziale odpowiednio 2011-2015; 2016-2017

Rys. 3.8. Liczba tytułów i stopni naukowych uzyskanych poza własną jednostką w latach

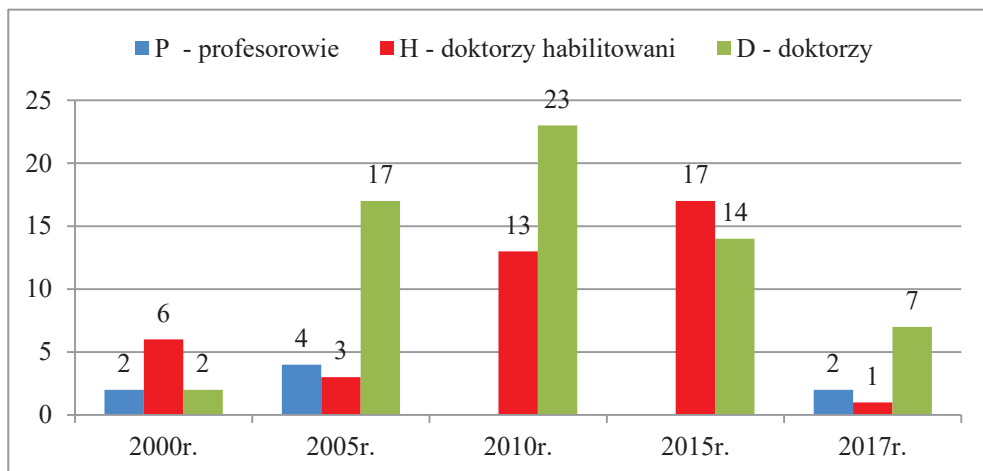
Tabela 3.10. Liczba przeprowadzonych postępowań na tytuł dla osób spoza własnego Wydziału w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.			2005 r.			2010 r.			2015 r.			2017 r.		
	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D	P	H	D
UR Kraków		1		2				3*			1*	1*			1*
UP Lublin		2	1	2	1				2		1	2	1		
UP Poznań											2				
UP Wrocław			1			1									
ZUT Szczecin												1			
ITP Falenty	2	3			2	12		10	16		11	6	1		3
PIMR Poznań															
SGGW Warszawa						2						1			
UWM Olsztyn						2**			4**		1**			1**	1
PB Białystok									1		1	3			2
WSA Łomża															
Ogółem	2	6	2	4	3	17	0	13	23	0	17	14	2	1	7

gdzie: P – profesorowie, H – doktorzy habilitowani, D – doktorzy

* w tym 2H z roku 2011, 1H z roku 2014, 1D z roku 2014, 1D z roku 2016

** liczba w przedziale odpowiednio 2001-2005; 2006-2010; 2011-2015; 2016-2017

Rys. 3.9. Liczba przeprowadzonych postępowań na tytuł dla osób spoza własnego Wydziału w latach

Z przedstawionych danych jednoznacznie wynika, jakie uprawnienia, w poszczególnych latach, posiadały rady wydziału i rady naukowe oraz które ośrodki wspomagały innych, a które musiały szukać wspomóżenia. Rolę inspirującą kierunki i metody współpracy w znaczącym zakresie odgrywały nasze szkoły zakopiańskie.

Na zakończenie należy podkreślić, że najsilniejsze kadrowo i w największym stopniu wspomagające innych ośrodki przeprowadzały także postępowania o nadanie stopnia naukowego dla swoich pracowników w innych ośrodkach. Jest to jeszcze jeden przykład silnej integracji naszego środowiska.

Dla informacji przypominamy, że przedstawione w tabelach i na rysunkach dane liczbowe dotyczą tylko i wyłącznie lat 2000, 2005, 2010, 2015 i 2017 – mających tylko informacyjnie wskazać trendy w rozwoju poszczególnych ośrodków a nie całkowity dorobek.

Podsumowując dotychczasową analizę stanu i rozwoju krajowych kadr naukowych inżynierii rolniczej, z przedstawionej dokumentacji wnioskujemy, że w badanym okresie:

- ośrodki inżynierii intensywnie i znacząco wzmacniały się, zarówno pod względem jakościowym (awanse) jak i ilościowym,
- forma studiów doktoranckich oraz liczba słuchaczy w zadawalającym stopniu pokrywały potrzeby kadrowe naszych jednostek badawczych w zakresie kadr,
- zauważa się wyraźne wyrównywanie potencjału kadrowego w układzie przestrzennym inżynierii rolniczej w Polsce.

3.5. Dorobek naukowy i organizacyjny krajowych ośrodków inżynierii rolniczej

W dalszej części rozdziału przedstawiamy wybrane najważniejsze efekty działalności podmiotowych kadr naukowych w przyjętym układzie czasowym. Będą one dotyczyły dorobku naukowego i organizacyjnego poszczególnych ośrodków oraz inżynierii jako całości.

Skupimy się głównie na:

- liczbie publikacji z podziałem na monografie, podręczniki i skrypty oraz artykuły naukowe wraz z potwierdzonymi wdrożeniami (tab. 3.11.),
- liczbie realizowanych tematów badawczych DS i BW (tab. 3.12.),
- liczbie realizowanych projektów badawczych KBN a w późniejszym okresie NCN i NCBiR (tab. 3.13.),
- liczbie zorganizowanych konferencji, szkół i sympozjów naukowych, z podziałem na krajowe i międzynarodowe (tab. 3.14.).

Przedstawione w tabeli 3.11. dane liczbowe wskazują wysoką aktywność badawczo-publikatorską przedstawicieli naszego środowiska naukowego. Liczba opracowań monograficznych w skali roku mieściła się w zakresie od 31 (w roku 2005) do 107 (w roku 2010). Średnia wartość oscylowała wokół 60 pozycji. Zauważyć można duży rozrzut pomiędzy latami (cykle wydawnicze) oraz tendencję wzrostową w miarę upływu czasu.

Publikacje naukowo-badawcze i wdrożeniowe liczebnie osiągają średnio poziom ok. 1200 na rok (w podanych latach), przy rozrzucie od 788 w roku 2005 do aż 2124 w roku 2015. Przyczyn tak wielkiego zróżnicowania tego wskaźnika należy upatrywać, podobnie jak poprzednio, w cyklach wydawniczych.

Tabela 3.11. Łączna liczba publikacji w latach i ośrodkach z podziałem na monografie oraz artykuły naukowe i potwierdzone wdrożeniowe

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.		2015 r.		2017 r.	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
UR Kraków	3	106	6	180	5	92	1	133	1	52
UP Lublin	6	149	bd	bd	20	211	16	400	10	349
UP Poznań	4	34	5	74	6	50	5	110	1	83
UP Wrocław	1	122	5	127	0	112	0	153	0	69
ZUT Szczecin	5	55	2	87	19	93	14	55	2	17
ITP Falenty	8	337	bd	bd	8	138	22	138	1	13
PIMR Poznań	bd	bd	0	31	0	45	4	75	6	31
SGGW Warszawa	6	147	3	124	7	83	1	99	1	105
UWM Olsztyn	4	62	2	142	6	180	36	936	12	315
PB Białystok	9	328	11	442	13	339	23	454	12	231
WSA Łomża	6	19	8	23	7	26	8	25	10	24
Ogółem	43	1031	31	788	78	1030	107	2124	44	1058

gdzie: A – monografie, skrypty, podręczniki, B – artykuły naukowe, potwierdzone wdrożeniowe, bd – brak danych

Do analizy dorobku naukowego przyjęto także realizowane projekty badawcze. Finansowanie badań naukowych na uczelniach realizowane było w zasadniczej części trzema strumieniami. Pierwszy związany był z dotacjami MEN-owskimi na badania własne (BW). Drugi strumień w formie działalności statutowej (DS). Tutaj wielkości przyznawanych funduszy uzależnione były od kategorii przyznanej Wydziałowi przez KBN. Ta natomiast ustalana była w oparciu o szczegółowy algorytm oceniający kilkuletni okres działalności ocenianej jednostki. Trzeci strumień finansowania oparty był na przyznawaniu przez KBN, NCN i NCBiR funduszy do realizacji ocenianych w okresowych konkursach i projektach badawczych (grantach) przez zespoły reprezentujące wydziały, katedry lub instytuty. Ta forma finansowania obejmuje również ITP Falenty.

W analizowanym okresie czasu źródła finansowania nauki na uczelniach stanowiły m.in. projekty dotacyjne związane z BW oraz DS. Liczba tematów realizowanych w poszczególnych ośrodkach została podana w tabeli 3.12. i na rys. 3.10.

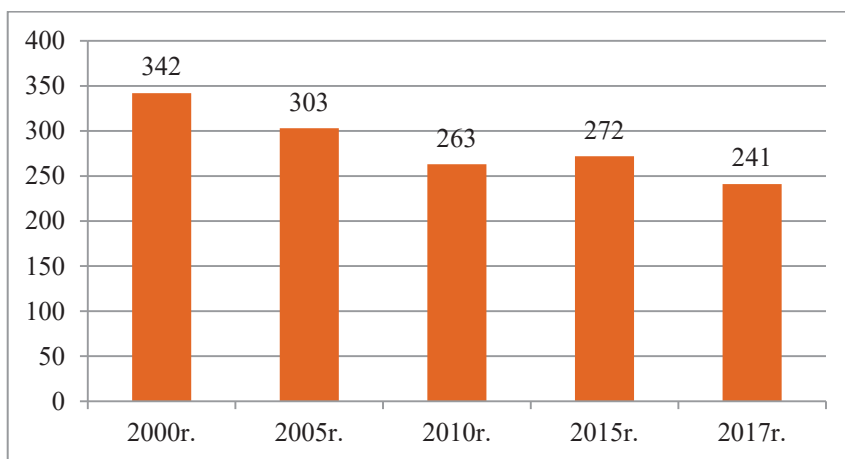
Analizując dane liczbowe zawarte w tabeli 3.12. zauważa się olbrzymie zróżnicowanie pomiędzy ośrodkami. W sumie zrealizowane zostały następujące liczby tematów DS i BW w latach: 2000 – 342, 2005 – 303, 2010 – 263, 2015 – 272 oraz 2017 – 241. Z przedstawionych danych można wysunąć zasadniczy wniosek, że liczba realizowanych tematów w latach wykazuje tendencję malejącą i nadal konieczna jest koncentracja badań w obrębie ośrodków oraz mocniejsza koordynacja badań pomiędzy ośrodkami. W tym względzie bardzo dużą i pozytywną rolę odgrywają szkoły i konferencje naukowe, które w znacznym stopniu przyczyniają się do integracji środowiska inżynierii rolniczej w Polsce oraz są dobrym miejscem do wymiany poglądów i nowych

pomysłów związanych z realizowaniem przyszłych tematów badawczych. W tym względzie wiodącą rolę odgrywały nasz zakopiańskie szkoły.

Tabela 3.12. Liczba realizowanych tematów badawczych DS+BW w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2017 r.
UR Kraków	30	17	12	37	14
UP Lublin	47	47	46	23	23
UP Poznań	22	17	29	13	21
UP Wrocław	23	21	22	22	17
ZUT Szczecin	25	23	10	12	8
ITP Falenty*	8	17	10	10	10
PIMR Poznań	22	16	18	70	56
SGGW Warszawa	29	32	21	7	6
UWM Olsztyn	61	26	26	9	9
PB Białystok	67	71	47	45	56
WSA Łomża	8	16	22	24	21
Ogółem	342	303	263	272	241

* inne źródła finansowania

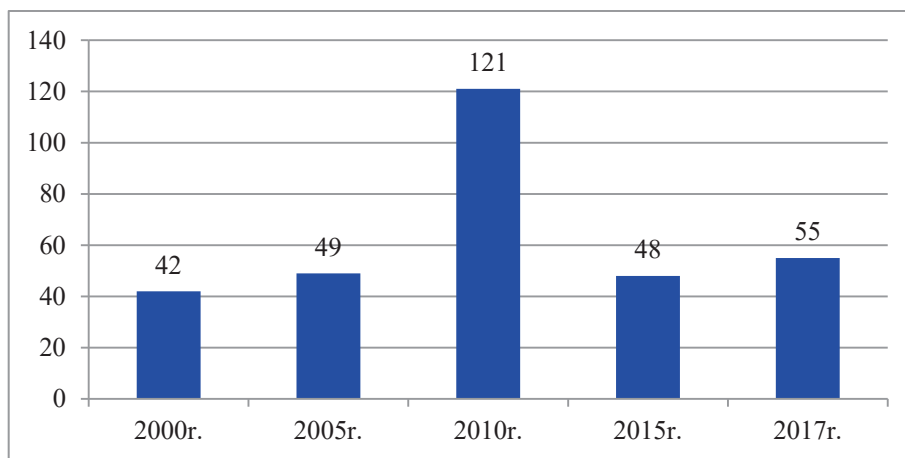
Rys. 3.10. Liczba realizowanych tematów badawczych DS+BW w latach

Jednostki badawcze, w związku z systematycznym obniżaniem przez ministerstwo dotacji na DS i BW, zmuszane były do poszukiwania nowych źródeł finansowania.

Docelowo najbogatszym źródłem finansowania badań w naszym kraju stały się granty Ministerstwa Nauki oraz unijne. Te ostatnie w chwili obecnej są trudne do pozyskania. Granty KBN, a od 2010 roku coraz bardziej popularne, granty NCN i NCBiR stanowiły dla większości ośrodków znaczne uzupełnienie środków finansowych na badania (tab. 3.13. i rys. 3.11).

Tabela 3.13. Liczba realizowanych projektów badawczych KBN, NCN i NCBiR w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2017 r.
UR Kraków	7	8	9	6	5
UP Lublin	9	4	23	2	2
UP Poznań	2	3	13	2	6
UP Wrocław	3	2	6	4	3
ZUT Szczecin	3	3	9	4	3
ITP Falenty		2	11	4	13
PIMR Poznań	6	17	14	12	9
SGGW Warszawa	4	1	11	3	7
UWM Olsztyn	8	8	7	7	3
PB Białystok			16	3	4
WSA Łomża		1	2	1	
Ogółem	42	49	121	48	55

Rys. 3.11. Liczba realizowanych projektów badawczych KBN, NCN i NCBiR w latach

Ogólna liczba realizowanych projektów badawczych wynosiła od 42 (w roku 2000) do aż 121 (w roku 2010). Aktualnie jest to 55 projektów.

Dane odnośnie projektów badawczych obrazują, że tak duże środowisko inżynierii rolniczej jak nasze, realizuje mało grantów. Przełomowy był tutaj rok 2010 gdzie oprócz realizowanych projektów KBN, doszły także nowe projekty finansowane przez NCN i NCBiR a liczba projektów badawczych była praktycznie przeszło dwukrotnie większa niż w 2017 roku. Należy jednak zaznaczyć, że są to projekty bardziej szerokie problemowo i o znacząco wyższej wartości – mniej ale wyżej oceniane.

Przyczyn zmniejszania liczby grantów w ostatnich latach należy upatrywać także w niekorzystnych udziałach naszych przedstawicieli w zespole i sekcjach przyznających granty – m.in. likwidacja sekcji i znikoma reprezentacja lub brak naszych reprezentantów w sekcjach. Powoduje to zniechęcenie do składania wniosków, nisko i pozamerytorycznie ocenianych w zdecydowanej większości. Wydaje się, że w tym względzie nasze środowisko powinno zadziałać bardziej ekspansywnie abyśmy byli reprezentowani w strukturach Ministerstwa Nauki w stopniu odpowiadającym naszemu potencjałowi.

Potencjał naukowy oraz predyspozycje organizacyjne wyraźnie uwidaczniają się w liczbie organizowanych konferencji, szkół i sympozjów naukowych. Potencjał krajowej inżynierii rolniczej w tym względzie obrazują dane zawarte w tabeli 3.14. i na rys. 3.12. W porównaniu z innymi dyscyplinami nauki, w obrębie dziedziny nauk rolniczych, inżynieria rolnicza zdecydowanie przoduje. W kolejnych bowiem rankingach Polskiej Akademii Nauk (w 2015 i 2017 roku) na 22 komitety naukowe w obrębie II Wydziału, Komitet Techniki Rolniczej (środowisko naszej inżynierii) zdecydowanie wyprzedzał pozostałe w tym względzie.

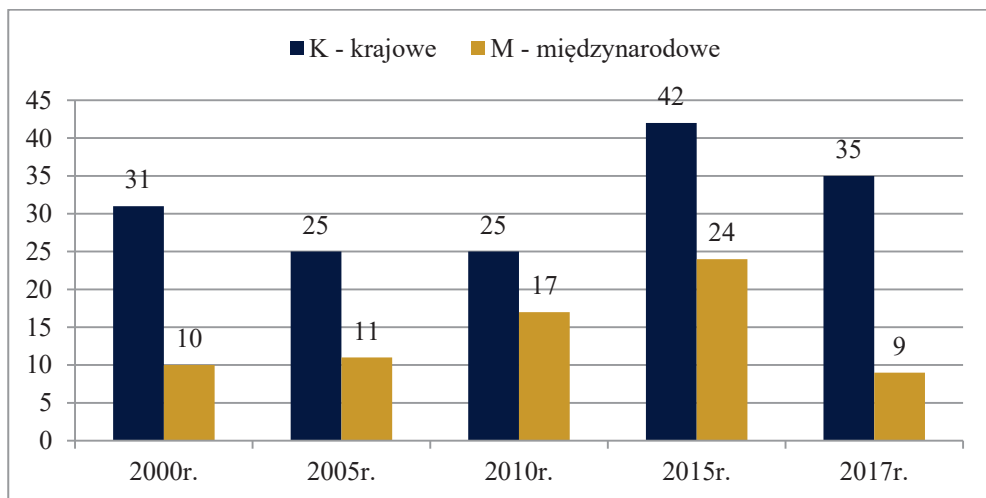
Rocznie organizowaliśmy średnio ok. 32 konferencje krajowe oraz 14 międzynarodowych. Każda konferencja związana jest z olbrzymim wysiłkiem organizacyjnym. Należy dodać, że większość z nich gromadziła od 100 do ok. 200 uczestników. Jedną z najliczniejszych jest organizowana corocznie przez ośrodek krakowski Szkoła Naukowa w Zakopanem pt. „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie”.

Tabela 3.14. Liczba zorganizowanych konferencji krajowych i międzynarodowych w latach i ośrodkach

Ośrodek	2000 r.		2005 r.		2010 r.		2015 r.		2017 r.	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
UR Kraków	6		4	1	1	2	8	4	5	2
UP Lublin	7		3	2	4	1	6	3	6	1
UP Poznań	2		1		1		2	1	1	
UP Wrocław*	1			1			1		1	
ZUT Szczecin	1		1			4		5		1
ITP Warszawa	4	7	3	3	4	4	4	2		1
PIMR Poznań	4	2	4	2	4	2	4	2	6	
SGGW Warszawa	3		5	1	5	2	3	1	3	2
UWM Olsztyn			1				1	4	8	
PB Białystok					1	1	7		2	1
WSA Łomża	3	1	3	1	5	1	6	2	3	1
Ogółem	31	10	25	11	25	17	42	24	35	9

gdzie: K – krajowe, M – międzynarodowe

* konferencje międzynarodowe co 2 lata: 2007, 2009, 2011, 2013

Rys. 3.12. Liczba zorganizowanych konferencji krajowych i międzynarodowych w latach

3.6. Ocena poziomu naukowego w inżynierii rolniczej

Ostatnim aspektem naszej analizy jest próba przedstawienia oceny poziomu naukowego inżynierii rolniczej jako całości, ale poprzez ocenę poszczególnych ośrodków. Podjęliśmy się więc próby oceny kompleksowej uwzględniającej całokształt podejmowanych przez nasze ośrodki działań i uzyskiwanych przez nie wyników. Zostanie ona wyrażona dwoma miernikami. Pierwszy pośrednio oceniający osiągnięcia, sprowadza się do posiadanych uprawnień do nadawania stopni naukowych w dyscyplinie inżynieria rolnicza. Dane z tego zakresu przedstawia tabela 3.15. Wynika z niej jednoznacznie, że pierwszych osiem ośrodków aktualnie posiada wszystkie uprawnienia. Z tego połowa (UR Kraków, UP Lublin, UP Wrocław oraz ITP Falenty) miała je już w roku 2000. Pozostałe cztery ośrodki dochodziły do pełnych uprawnień stopniowo, najwcześniej SGGW Warszawa, a najpóźniej ZUT Szczecin. Należy podkreślić, że spośród przyjętych do analizy 11 ośrodków osiem posiada pełne prawa akademickie. Trzy pozostałe ośrodki PIMR Poznań, Politechnika Białostocka oraz WSA Łomża do chwili obecnej nie posiadają uprawnień. Przy czym PIMR ze względu na specyfikę działalności naukowo-badawczej, ukierunkowanej na działania konstrukcyjno-wdrożeniowe, od początku swego istnienia nie zmierzał do uzyskania uprawnień. Pozostałe dwa ośrodki swoje badania naukowe oraz zadania dydaktyczne, zmierzające w kierunku inżynierii rolniczej, podejmowały ok. roku 2010. Stąd też w tak krótkim czasie trudno im było spełnić stawiane do uzyskania uprawnień wymagania. Materiały zamieszczone we wcześniejszej części naszego rozdziału wskazują jednak, że działania te zostaną w niedalekiej przyszłości uwieńczone sukcesem.

Drugim miernikiem kompleksowej oceny jest kategoryzacja jednostek. Ma ona bardzo istotne znaczenie ze względu na poziom finansowania badań w ocenie paramet-

trycznej Ministerstwa. Końcowym wynikiem tej oceny jest przyznana jednostce kategoria. Przed przystąpieniem do analizy tego kryterium (wyniki tab. 3.16.) kilka zdań wyjaśnienia.

Tabela. 3.15. Uprawnienia do nadawania stopni naukowych w dyscyplinie inżynieria rolnicza

Wydział Ośrodek	2000		2005		2010		2015		2017	
	Dr	Dr hab.	Dr	Dr hab.	Dr	Dr hab.	Dr	Dr hab.	Dr	Dr hab.
Inżynierii Produkcji i Energetyki UR Kraków	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Inżynierii Produkcji UP Lublin	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Inżynierii Produkcji SGGW Warszawa	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Rolnictwa i Bioinżynierii UP Poznań	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kształcenia Środowiska i Rolnictwa ZUT Szczecin	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
Przyrodniczo-Technologiczny UP Wrocław	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Nauk Technicznych UWM Olsztyn	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ITP Falenty	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
PIMR Poznań	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Budownictwa i Inżynierii Środowiska PB Białystok	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Rolniczo-Ekonomiczny WSA Łomża	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Badany okres czasowy obejmujący lata od 2000 do 2017 przypada na dwa rodzaje formalnych mierników oceny. W latach 2000 oraz 2005 obowiązywał system przyznawania czterech kategorii zaszerzegowania – od pierwszej (najwyższej) „1” do czwartej (najniższej) „4”. W roku 2006 została zmieniona nomenklatura tej kategoryzacji z numerycznej na literową. Od „A” (najwyższej) do „D” (najniższej). Przy okazji zostały również zaostrome kryteria przyznawania wyższych kategorii zaszerzegowania jednostek.

Autorzy, dla ułatwienia czytelności danych zamieszczonych w tabeli, w przybliżeniu przyjęli zasadę utożsamiającą porównawczo kategorie zakładając, że kategoria 1 = A, 2 = B, 3 = C, 4 = D.

Zamieszczone w tabeli dane jednoznacznie wskazują, że poziom oceny ministerialnej naszych ośrodków w dużym przybliżeniu oscyluje wokół kategorii drugiej – „B”. W dwóch przypadkach odnotowano kategorię pierwszą 1 – „A”, a w czterech kategorię trzecią 3 – „C”.

Tabela. 3.16. Kategoria Wydziału (Jednostki) wg klasyfikacji KBN

Ośrodek	2000	2005	2010	2015	2017
UR Kraków	3	1	B	B	B
UP Lublin	3	3	B	B	B
UP Poznań	2	2	B	B	B
UP Wrocław	2	1	B	B	B
ZUT Szczecin	3	2	B	B	C
ITP Falenty	2	2	B	B	C
PIMR Poznań			A	B	B
SGGW Warszawa	3	2	B	B	C
UWM Olsztyn	3	4	C	B	B
PB Białystok		3	B	B	B
WSA Łomża*					

* ośrodek nie brał udziału w kategoryzacji

Podsumowując, obydwa mierniki zewnętrznej oceny naszych jednostek wykazują wysoką wartość – znacznie powyżej wartości średnich dla ocenianych centralnie dziedzin i dyscyplin naukowych.

Przedstawione w tym rozdziale dane statystyczne dotyczące stanu i rozwoju kadr naukowo-badawczych i dydaktycznych, reprezentujących inżynierię rolniczą, a także efekty ich działalności, upoważniają autorów do pewnych uogólnień i stwierdzeń. Są to:

1. W badanym siedemnastoletnim okresie, kadra najwyższej klasy specjalistów w osobach profesorów tytularnych uległa znacznemu zwiększeniu – dla nauk rolniczych z 60 w roku 2000 do ok. 90 w latach 2010, 2015 i 2017. Szczególnie korzystne wydają się relacje ilościowe – wzrost liczby profesorów z dziedziny nauk technicznych z 11 osób w roku 2000 do ponad 20 w roku 2010 i później.
2. Liczba doktorów habilitowanych stanowiących bezpośrednie zaplecze kadry profesorskiej, w roku 2000 była na poziomie liczby profesorów. Wzrastała jednak znacznie szybciej. I to zarówno w ramach nauk rolniczych, jak i technicznych. W naukach rolniczych przyrost był 2-krotny a w naukach technicznych aż 5-krotny. Trendy te należy uznać za wyjątkowo korzystne.
3. Pracownicy ze stopniem doktora, przy nieznacznych wahaniach pomiędzy poszczególnymi latami, wykazywali się zbliżoną od ok. 250 do 300 liczbą zatrudnionych. Stan ten był efektem raczej potrzeb dydaktycznych, a mniej naukowo-badawczych.
4. Nasze ośrodki naukowo-badawcze w znacznym stopniu korzystały ze studiów doktoranckich przy naborze do pracy młodych pracowników nauki. Istnieje w tym względzie duże zróżnicowanie w czasie oraz pomiędzy ośrodkami. Generalnie, szkoliliśmy znacznie więcej doktorów w porównaniu z potrzebami naszych jednostek.

5. Za bardzo korzystne zjawisko należy uznać fakt ścisłej współpracy między ośrodkami przy przeprowadzaniu przewodów do awansów naukowych. Niektóre jednostki przekazywały swoich kandydatów na stopnie naukowe do innych ośrodków, mających lepsze osiągnięcia w podmiotowej problematyce badawczej.
6. Szczególnie podkreślić należy olbrzymie zaangażowanie naszego środowiska w organizowanie konferencji, szkół i sympozjów naukowych a także kongresów CIGR. W tym jesteśmy potęgą – nie tylko w naukach rolniczych.
7. Podsumowaniem naszego rozdziału dotyczącego oceny kadr oraz ich osiągnięć są dane zamieszczone w ostatnich dwóch tabelach (3.15. i 3.16.) zawierające ilość i jakość uzyskiwanych w czasie uprawnień oraz kategoryzację wydziałów i instytutów. Czy jednak właściwie zostaliśmy ocenieni? Odpowiedź pozostawiamy czytelnikowi.

Przytoczone w przedstawionym czytelnikom podmiotowym rozdziale informacje jednoznacznie wskazują na dużą aktywność, w ocenianym okresie czasu, przedstawicieli krajowej inżynierii rolniczej. Dotyczy to zarówno rozwoju kadr, jak i ich dorobku naukowego oraz organizacyjnego. Do tego rozwoju niezaprzeczalnie przyczyniła się wymiana poglądów i doświadczeń w badaniach naukowych. A to uskuteczniane było poprzez aktywne uczestnictwo w szkołach naukowych. Wśród nich wiodącą rolę odgrywały coroczne szkoły naukowe najpierw „ETO” a później „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie” organizowane przez ośrodek krakowski. W szkołach tych uczestniczyło w przybliżeniu 2341 osób (rocznie średnio 143 osoby).

Podkreślenia wymaga fakt, że były to jedyne, coroczne, organizowane przez tak długi okres czasu spotkania w naszej dyscyplinie. Spotkania, które za swój główny cel przyjęły rozwój kadry w inżynierii rolniczej a także intensywne pomnażanie jej dorobku naukowego.

Ocenę jednak naszych poczynąń pozostawiamy czytelnikowi.

4. WYDAWNICTWA NAUKOWE

Rozwój nauki jest nierozzerwalnie związany z przekazywaniem jej wyników innym uczonym, a także z ich rozpowszechnianiem jak najszerzej społeczności. Jedną z jej podstawowych form są publikacje, poprzez które wyniki badań naukowych są podawane do publicznej wiadomości. Publikacja pozwala innym badaczom poznać sposób myślenia, wnioskowania i prowadzenia badań przez publikującego autora. Pozwala na poznanie i rozpowszechnienie wyników przeprowadzonych badań, a więc przekazuje światowemu środowisku naukowemu, a także innym odbiorcom wiedzę zarówno o dokonanych postępie w tworzeniu określonej dziedziny wiedzy, jak również o istnieniu autora pracy i ośrodka, w którym prowadzone są badania.

Tradycyjnie miejscem przeznaczonym do publikowania wyników badań naukowych są czasopisma, z reguły ograniczające swe zainteresowania do stosunkowo wąskiej dziedziny wiedzy. W zależności od lokalizacji redakcji czasopisma, języka, w którym jest ono wydawane, czasopismo ma zasięg krajowy bądź międzynarodowy. Wiele z tych ostatnich uzyskuje bardzo wysoką rangę i ambicją badaczy jest możliwość opublikowania artykułu w takim czasopiśmie. Ranga czasopisma uzależniona jest nie tylko od języka i pozycji wydawcy, ale przede wszystkim od naukowego poziomu drukowanych tam prac, a o ten poziom dba wydawnictwo, rada programowa i sztab recenzentów opiniujących każdą zgłoszoną do druku pracę.

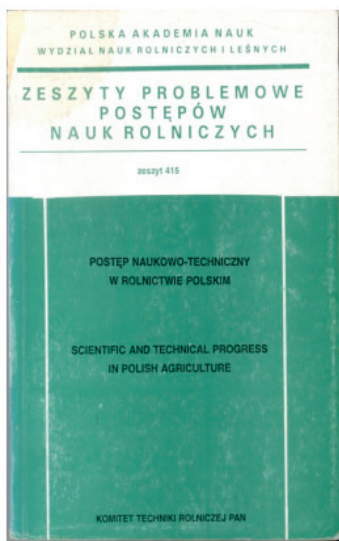
Drugą formą publikacji wyników badań naukowych są monografie. W naukach przyrodniczych i technicznych monografia jest zazwyczaj formą podsumowania wielu publikacji wcześniej pojawiających się w czasopismach. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 grudnia 2016r. za monografie uznaje się opracowania spełniające następujące warunki: stanowią spójne tematycznie opracowania naukowe; przedstawiają określone zagadnienie w sposób oryginalny i twórczy; były poddane procedurze recenzji wydawniczych; są opatrzone właściwym aparatem naukowym (bibliografia lub przypisy), z wyłączeniem map; posiadają objętość co najmniej 6 arkuszy wydawniczych lub są mapami odpowiadającymi tej objętości tekstu; są opublikowane jako książki lub odrębne tomy (z wyłączeniem map), których egzemplarze obowiązkowe zostały przekazane uprawnionym bibliotekom, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 1996r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. poz. 722, z 2003r. poz. 1188, z 2008r. poz. 1056 oraz z 2012r. poz. 1529), są dostępne w bibliotekach krajowych lub zagranicznych uczelni, lub innych uznanych organizacji naukowych, lub są opublikowane w formie elektronicznej w Internecie oraz posiadają ISBN, ISMN, ISSN lub DOI (Digital Object Identifier – cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego). W pracy inżynierskiej częstą formą ogłoszenia wyników jest patent stanowiący formę ochrony własności wynalazku. Zazwyczaj informację o dokonanych wynalazku publikuje się również w czasopismach naukowych, ale dopiero po uzyskaniu patentu, a przynajmniej zarejestrowaniu wynalazku w urzędzie patentowym.

Czasopisma, ze względu na krótki czas publikowania, stały się w XX wieku podstawowym środkiem komunikacji w nauce. Szybkość przekazania wyników badań jest szczególnie ważna w naukach przyrodniczych i dlatego w tym przypadku wzrasta rola czasopism jako miejsca publikacji najnowszych danych. Czasopisma naukowe na całym świecie przeżywają okres bardzo gwałtownej cyfryzacji. Od końca lat 90. XX wieku obserwujemy masowy zwrot wydawców ku czasopismom elektronicznym. Główni wydawcy czasopism, zauważywszy rosnące znaczenie sieci globalnych i Web, rozpoczęli tworzenie cyfrowych wersji czasopism wydawanych wcześniej w wersji tradycyjnej. Często wersje elektroniczne w żaden sposób nie różnią się od wcześniejszych, kopiując po prostu wygląd i zawartość wersji drukowanych. Dla tego celu powstały specjalne formaty, umożliwiające przedstawienie wyglądu strony czasopisma. Wydawcy zakładali, że do 1999 roku większa część czasopism naukowych dostępna już będzie w wersji elektronicznej. Te prognozy sprawdziły się. Według badań w 2005 roku około 93% czasopism z zakresu nauk ścisłych, techniki i medycyny (STM) oraz 84% z nauk humanistycznych i społecznych posiadało swoje elektroniczne odpowiedniki, można więc powiedzieć, że prawie wszystkie czasopisma tego typu są elektroniczne. Stworzenie czasopism elektronicznych jeszcze bardziej skróciło drogę między nadawcą a odbiorcą, gdyż w przypadku zamieszczania artykułów w elektronicznych wersjach czasopism (coraz częściej istniejących tylko w wersji elektronicznej) eliminuje się czas druku oraz przesłania każdego numeru do prenumeratora. Nawet pobieżne przejrzanie bibliografii załącznikowych dołączanych do artykułów ukazuje stale rosnącą pozycję czasopisma, jako środka komunikacji naukowej.

Rosnąca liczba tytułów czasopism zmusza do wszechstronnych ocen i weryfikacji jakości tego typu wydawnictw. Oceny takie stały się bardzo ważne dla różnych grup użytkowników, którzy ze względu na dużą ilość tytułów muszą dokonać koniecznej selekcji. Rankingi czasopism, oparte na różnych metodach oceny wykorzystywane są do różnych celów. Naukowcy chcą wiedzieć, co warto przejrzeć, aby śledzić na bieżąco informacje o badaniach znajdujących się w obszarze ich zainteresowań. Z drugiej strony ważne jest gdzie publikować rezultaty swej pracy, aby dotarły do jak najszerszego grona osób zajmujących się daną tematyką. Redaktorzy czasopism muszą obserwować pozycję „swojego” czasopisma wśród innych z tej samej dziedziny. Informacje takie mogą wpłynąć znacząco na zmianę polityki redakcyjnej i oczywiście poprawę jakości. Ocena czasopism jest także ważna dla bibliotek, które muszą podejmować decyzje dotyczące prenumeraty. Oceny mogą stać się w tym przypadku dodatkowym argumentem przemawiającym za prenumeratą czasopisma lub też rezygnacją

z niej. Tak więc problem oceny czasopism jest bardzo ważnym i aktualnym zagadnieniem, poruszonym na krajowych i międzynarodowych konferencjach.

Pokłosem naszych szkół naukowych są rok rocznie wydawane zeszyty naukowe, w których publikujemy prezentowane wykłady, referaty oraz postery naszych uczestników. Pierwszy zeszyt ukazał się w roku 1994 i były to Zeszyty Problemowe Postępu Nauk Rolniczych (Zeszyt 415). W numerze tym opublikowano 40 artykułów, z tego 8 to były artykuły przeglądowe a 32 naukowe. Problematyka badawcza dotyczyła: organizacji nauki, postępu naukowo-technicznego w rolnictwie, ergonomii, oceny eksploatacyjnej środków technicznych w rolnictwie, zastosowania technik filmowych w badaniach naukowych, organizacji obsługi technicznej w gospodarstwach oraz energochłonności produkcji rolniczej. Na rys. 4.1. zaprezentowano okładkę pierwszego pokonferencyjnego zeszytu naukowego.

Przedmowa

Niniejszy Zeszyt Problemowy Postępów Nauk Rolniczych Nr 415 zawiera w całości materiały z I Konferencji Naukowej na temat: "Postęp Naukowo-Tehniczny w Rolnictwie", zorganizowanej w ramach tzw. szkoły naukowej w Zawoi.

Organizatorami Konferencji byli:

- Katedra Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie,
- Komitet Techniki Rolniczej PAN,
- Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej.

Prezentowane w Zeszycie materiały składają się z dwóch części:

- artykułów przeglądowych przygotowanych przez profesorów na zamówienie organizatorów Konferencji (siedem pierwszych),
- referatów naukowych wygłoszonych przez pozostałych uczestników Konferencji.

Wstępna ocena i kwalifikacja artykułów nastąpiła w trakcie trwania Konferencji przez kadre profesorska, szczegółowej zaś oceny merytorycznej dokonał zespół redakcyjny.

Komitet redakcyjny dziękuje Komitetowi Badań Naukowych za dofinansowanie kosztów organizacji Konferencji oraz wydawnictwa niniejszego Zeszytu.

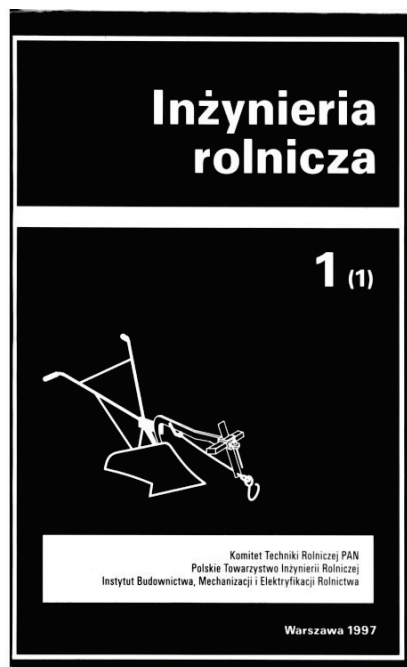
Za Komitet Redakcyjny

Rudolf Michałek
czł. koresp. PAN

Rys. 4.1. Pierwszy zeszyt po konferencji w Zawoi – rok 1994

W roku 1997 na prośbę prezesa Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej prof. dr hab. Rudolfa Michałka zostało powołane przez Wydział Nauk Rolniczych i Leśnych (22-05-1997r.) czasopismo „INŻYNIERIA ROLNICZA” i od tego też roku wszystkie wygłaszane na szkołach wykłady i referaty (postery) były i są publikowane w tym czasopiśmie. Pierwszy zeszyt (rys. 4.2.) zawierał 25 artykułów naukowych, a jako pierwszy zamieszczono artykuł prof. Janusza Hamana pt. „Co dalej z Inżynierią Rolniczą”. Minęło 21 lat od tego czasu a temat jest nadal aktualny, szczególnie dziś kiedy ważą się losy naszej dyscypliny.

Od roku 2014 czasopismo „Inżynieria Rolnicza” zmieniło swoją nazwę na „Agricultural Engineering” oraz okładkę (rys. 4.3.) i wydawane jest do dnia dzisiejszego wyłącznie w języku angielskim. Nadzór nad poziomem naukowym sprawuje Rada Programowa, w skład której do roku 2014 wchodził: prof. dr hab. Janusz Haman, prof. dr hab. Rudolf Michałek, prof. dr hab. Małgorzata Bzowska-Bakalarz, prof. dr hab. Jan Bronisław Dawidowski, prof. dr hab. Józef Szlachta, prof. dr hab. Jerzy Weres, prof. dr hab. Zdzisław Wójcicki, prof. Radomir Adamovsky, prof. Stefan Cenkowski, doc. Ing. Ján Frančák, CSc., prof. Jürgen Hahn (Niemcy), prof. Dorota Haman, doc. Ing. Zuzana Hlaváčová, prof. Gerard Wiliam Isaacs, prof. Vladimir Kosolapov, prof. Piotr Savinykh, prof. Oleg Sidorcuk.

Przedmowa

Staraniem Komitetu Techniki Rolniczej PAN oraz Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, przy życzliwym poparciu Sekretarza Wydziału V PAN *czł. rzecz. PAN* Saturnina Zawadzkiego, rozpoczynamy nową serię wydawnictw naukowych z zakresu inżynierii rolniczej zatytułowaną INŻYNIERIA ROLNICZA.

Wydawcą tej serii będzie Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, a druk i rozpowszechnienie wykonywać będzie Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, ul. Rakowiecka 32.

Decyzją Komitetu Techniki Rolniczej PAN powołano wspólną Radę Programową dla wszystkich wydawnictw nadzorowanych przez Komitet, w składzie:

czł. rzecz. PAN prof. dr hab. inż. Janusz Haman - przewodniczący
czł. koresp. PAN prof. dr hab. inż. Rudolf Michałek - z-ca przewodniczącego
 dr hab. inż. Małgorzata Browńska-Bakalarz
 prof. dr hab. inż. Stanisław Pabis
 prof. dr hab. inż. Robert Rowiński
 prof. dr hab. inż. Józef Szlachta
 prof. dr hab. inż. Zdzisław Wójcicki

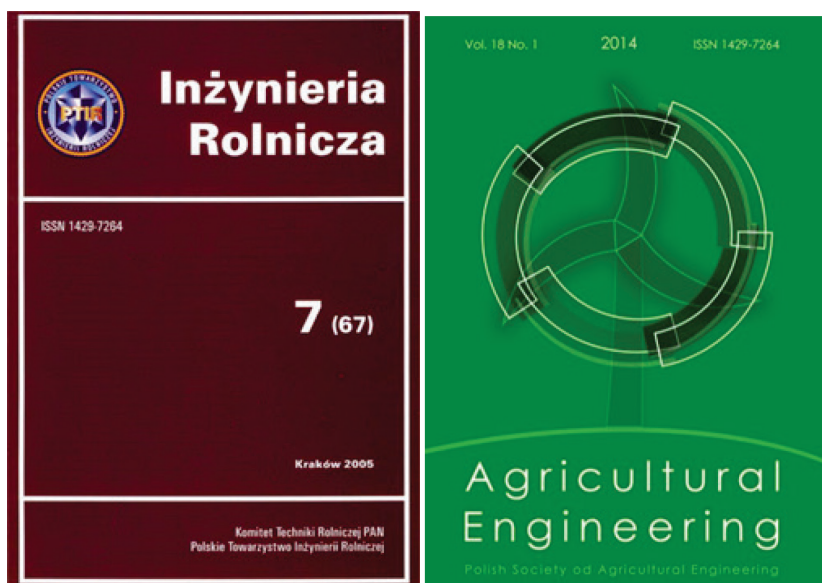
Zadaniem Rady będzie koordynacja działalności wydawniczej w problematyce inżynierii rolniczej, a także czuwanie nad poziomem naukowym wszystkich wydawnictw.

Powołane do życia wydawnictwo nie ma charakteru cyklicznego i nie przyjmuje artykułów bezpośrednio od autorów. Wydawcą natomiast będzie recenzowane materiały ze Szkół Naukowych i Konferencji oraz Sympozjów, organizowanych przy współpracy z KTR PAN oraz PTIR.

Przewidujemy następujące grupy tematyczne w poszczególnych zeszytach:

1. Artykuły przeglądowe zamawiane przez organizatorów szkół i konferencji
2. Artykuły naukowe
3. Komunikaty i doniesienia naukowe
4. Recenzje i polemiki
5. Kroniki

Rys. 4.2. Pierwszy zeszyt „Inżynieria Rolnicza” – rok 1997

Rys. 4.3. Okładki zeszytów naukowych „Inżynieria Rolnicza”

W roku 2015 na posiedzeniu Zarządu Głównego PTIR w Zakopanem zapadła decyzja o poszerzeniu i zmianie zarówno Komitetu Redakcyjnego, jak również Rady Programowej i redaktorów tematycznych. Aktualnie Radę Programową i Komitet Redakcyjny tworzą:

Rada Programowa:

- Prof. dr hab. Janusz Haman – czł. rzecz. PAN
- Prof. dr hab. Rudolf Michałek – czł. rzecz. PAN
- Prof. dr hab. Małgorzata Bzowska-Bakalarz
- Prof. dr hab. Jan Bronisław Dawidowski
- Prof. dr hab. Józef Szlachta
- Prof. dr hab. Jerzy Weres
- Prof. dr hab. Zdzisław Wójcicki
- Prof. Radomir Adamovsky (Rep. Czeska)
- Prof. Stefan Cenkowski (Kanada)
- Doc. Ing. Ján Frančák, CSc. (Słowacja)
- Prof. Jürgen Hahn (Niemcy)
- Prof. Dorota Haman (USA)
- Doc. Ing. Zuzana Hlaváčová, CSc. (Słowacja)
- Prof. Gerard Wiliam Isaacs (USA)
- Prof. Vladimir Kosołapov (Rosja)
- Prof. Piotr Savinykh (Rosja)
- Prof. Oleg Sidorczyk (Ukraina)

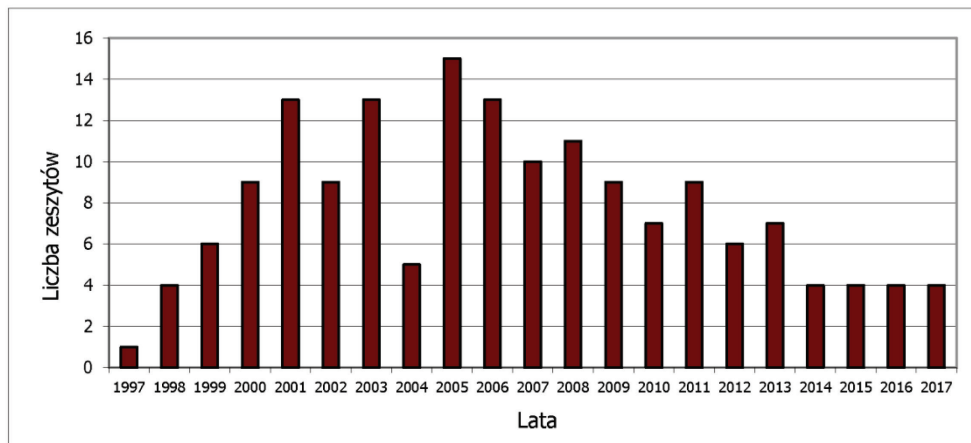
Komitet Redakcyjny:

- Czł. rzecz. PAN prof. dr hab. inż. Rudolf Michałek – redaktor naczelny,
- Czł. rzecz. PAN prof. dr hab. inż. Janusz Haman,
- Prof. dr hab. inż. Maciej Kuboń – sekretarz,
- Dr hab. inż. Sławomir Kocira,
- Dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski.

Redaktorzy tematyczni:

- Prof. dr hab. Józef Kowalski (UR Kraków), Dr hab. inż. Sławomir Kocira (UP Lublin) – organizacja i zarządzanie w inżynierii rolniczej;
- Prof. dr hab. Dariusz Choszcz (UWM Olsztyn), Prof. dr hab. Tomasz Dobek (ZUT Szczecin) – produkcja roślinna;
- Prof. dr hab. Józef Szlachta (UP Wrocław), Dr hab. inż. Urszula Malaga-Toboła (UR Kraków) – produkcja zwierzęca;
- Dr hab. inż. Zbyszek Zbytek, prof. PIMR (PIMR Poznań), Dr hab. inż. Stanisław Parafiniuk (UP Lublin) – konstrukcja i eksploatacja maszyn;
- Dr hab. inż. Jacek Dach prof. UP (UP Poznań), Dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski (UR Kraków) – energetyka;
- Prof. dr hab. Jerzy Weres (UP Poznań), Dr Maciej Sporysz (UR Kraków) – informatyka w inżynierii rolniczej.

W ciągu 20-tu lat działalności (rys. 4.4.) wydawnictwo wydało w sumie 163 zeszyty „Inżynieria Rolnicza”, z czego 35 to rozprawy habilitacyjne. W ostatnich 5-ciu latach samych rozpraw habilitacyjnych było 7.

Rys. 4.4. Liczba wydanych zeszytów w latach 1997-2017

Najwięcej zeszytów wydano w roku 2005 i od tego czasu widoczny jest systematyczny roczny spadek ich liczby. W ostatnich czterech latach wydaliśmy 16 numerów IR. Widoczny spadek liczby publikowanych artykułów związany był z koniecznością ograniczenia liczby wydawanych artykułów ze względu na współczynnik RIF oraz słabszą kondycją finansową jednostek naukowych. Swoje prace publikowało blisko 17,6 tys. autorów z 127 ośrodków naukowych, w tym 29 zagranicznych. Najwięcej prac publikowali przedstawiciele ośrodka krakowskiego, lubelskiego i wrocławskiego.

W roku 2005 podjęto decyzję o przeniesieniu redakcji do Krakowa, stąd też szczegółowe dane dotyczące wydawnictwa obejmują lata 2005-2017. W tabeli 4.1. przedstawiono liczbę wydanych zeszytów, artykułów oraz nakład, a także szczegółową informację, które zeszyty wydane zostały po zimowych szkołach naukowych. Na przestrzeni tych 13-tu lat w sumie wydaliśmy 104 zeszyty, a w nich 2986 artykułów. Należy zaznaczyć, że wszystkie artykuły były recenzowane i to przez dwóch niezależnych recenzentów. Średnio w zeszycie publikowaliśmy 29 artykułów. Bezpośrednio po szkołach naukowych wydawaliśmy zeszyty z materiałami, które były wygłaszane w trakcie sesji plenarnych i tematycznych. W sumie wydano 23 zeszyty z 868 publikacjami. Liczba wydawanych artykułów, jak można zauważyć z danych w tabeli, maleje wraz z upływającym czasem od 127 w roku 2006 do 10 w 2017. Jest to naoczny efekt wszechstronnej parametryzacji działalności naukowej, zaczynając od pojedynczego pracownika, jego dorobku a kończąc na ocenie jednostek naukowych. Dziś liczą się tylko punkty a nie to co robimy i dla kogo to robimy. Mało kto zwraca uwagę na to że nasze badania, za pieniądze polskich podatników powinny być upowszechniane

w Polsce, dla naszej gospodarki i naszego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Ale to nie nasza wina tylko systemu, który woli promować i dofinansowywać zagraniczne wydawnictwa kosztem naszych środków przeznaczanych na działalność statutową.

Tabela 4.1. Działalność wydawnictwa „INŻYNIERIA ROLNICZA”
(szczegółowe dane od roku 2005)

Rok	Inżynieria Rolnicza/ od 2014 Agricultural Engineering*			Materiały drukowane po szkołach naukowych		
	Zeszyty	Artykuły	Nakład	Numer zeszytu	Liczba artykułów	Nakład
2005	15	468	3000	6(66) 6(67)	44 45	150
2006	13	461	2600	11(86) 12(87)	62 65	150
2007	10	273	2000	7(95) 8(96)	35 39	150
2008	11	396	2200	9(107) 10(108)	44 36	150
2009	9	238	1800	5(114) 6(115)	42 42	150
2010	7	259	1400	4(122) 5(123)	41 40	150
2011	9	243	1350	4(129) 5(130)	40 39	150
2012	6	165	900	2(136)T1. 2(137)T2 3(138)	39 39 27	150
2013	8	203	1200	3(145) 4(146)	39 40	150
2014*	4	100	600	2(150)	25	150
2015*	4	60	600	2(154)	15	150
2016*	4	80	600	2(158)	20	150
2017*	4	40	600	2(162)	10	150
Razem	104	2986	18850	23	868	1950

W celu promowania i upowszechniania naszego wydawnictwa jak również publikacji wydawanych w naszych zeszytach podjęliśmy działania na wielu frontach. Oto kilka przykładów:

1. W roku 2007 wydawnictwo „Inżynieria Rolnicza” stworzyło swój własny portal internetowy (<http://ir.ptir.org>), na którym udostępnia swoje archiwalne zasoby. Nowa strona wydawnictwa, uruchomiona w roku 2015 na bazie Open Journal System (OSJ) znajduje się pod adresem <http://wir.ptir.org>. (rys. 4.5). OJS służy do zarządzania procesem wydawniczym oraz publikowania pełnych tekstów czasopism naukowych w Internecie. Do elektronicznego środowiska przeniesiona została

struktura naszego czasopisma, wraz z jego periodycznością, sposobami oznaczenia tomów i numerów, obudową tekstów w identyfikujące je dane, takie jak autor, tytuł, abstrakt czy słowa kluczowe. Dostępne indeksy, możliwość przeglądania i przeszukiwania zawartości czasopisma czynią OJS wysoko funkcjonalnym narzędziem dla czytelników. Nadzór nad obiegiem tekstu, od chwili jego zgłoszenia aż do opublikowania (lub odrzucenia), umożliwia nam dotrzymanie terminów ukazywania się kolejnych zeszytów (terminowość wydań jest jednym z wyznaczników jakości czasopisma). To technologia, która wspiera zespół redakcyjny w usprawnieniu komunikacji ze współpracownikami (autorami, redaktorami tematycznymi, recenzentami).

Polish Society of Agricultural Engineering
Wydawnictwo: Inżynieria Rolnicza

HOME ABOUT USER HOME SEARCH

Home > Publisher: Polish Society of Agricultural Engineering

Publisher: Polish Society of Agricultural Engineering

Agricultural Engineering
Scientific Journal "Agricultural Engineering" has been appearing since 1997. It is published by Polish Society of Agricultural Engineering under the auspices of Agricultural Technology Committee of the Polish Academy of Sciences. It has been published quarterly since 2014 (10 points in the ranking of the Ministry of Science and Higher Education). The journal is indexed in the following bases: BazTech, Index Copernicus, SIGZ, AGRIS, BazEkon and EPNP.
VIEW JOURNAL | CURRENT ISSUE | REGISTER

Bioenergy and Other Renewable Energy Technologies and Systems
Bioenergy and Other Renewable Energy Technologies and Systems
UNIVERSITY OF AGRICULTURE IN KRAKÓW
FACULTY OF PRODUCTION AND POWER ENGINEERING
VIEW JOURNAL | CURRENT ISSUE | REGISTER

Biuletyn Informacyjny PTIR
Biuletyn Informacyjny PTIR zawiera bieżące informacje o strukturze Towarzystwa oraz informacje o postanowieniach Walnego Zebrania PTIR. Przedstawia aktualne dokonania Towarzystwa a także nowe inicjatywy podejmowane przez Zarząd Główny lub Oddziały Terenowe. Omawiane są również tematy dotyczące aktualnych problemów inżynierii rolniczej.

OPEN JOURNAL SYSTEMS
Journal Help
USER
You are logged in as...
admin-mkubon
• My Journals
• My Profile
• Log Out
LANGUAGE
Select Language
English Submit
JOURNAL CONTENT
Search
Search Scope
All
Search
FONT SIZE
A A A

Rys. 4.5. Nowy portal wydawnictwa „Inżynieria Rolnicza”

2. Jako jedni z pierwszych podpisaliśmy umowę z Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego, który jest właścicielem i operatorem systemu informatycznego wykorzystywanego do prowadzenia i obsługi naukowej biblioteki cyfrowej „Domena Internetowych Repozytów Wiedzy” zwanej DIR. Dostępna jest ona dla użytkowników poprzez sieć Internet.

3. Zawarliśmy umowy o wzajemnej współpracy z Portalem Spożywczym (www.portalspozywczy.pl), pierwszym portalem rolnym (www.ppr.pl) oraz portalem Agro-News (www.agronews.com.pl). Celem tej współpracy jest promowanie naszego wydawnictwa poprzez wzajemne linkowanie stron portalu, pokrewnych wydawnictw naukowych i popularno-naukowych, wymiana logotypów jak również przedruk wybranych publikacji zarówno naukowych jak też popularno-naukowych.
4. W roku 2015 nasze czasopismo pozytywnie przeszło proces ewaluacji ICI Journals Master List, której wynikiem jest przyznanie wskaźnika ICV (Index Copernicus Value) w wysokości 95,31 pkt. W roku 2017 wskaźnik ten wyniósł 99,41 pkt. co należy uznać za duży postęp jeśli chodzi o tzw. jakość wydawniczą.
5. W roku 2016 podpisaliśmy 3-letnią umowę z wydawnictwem De Gruyter. Wydawnictwo to oprócz publikacji i dystrybucji naszych artykułów udostępnia abstrakty naszych publikacji do ok. 40 zagranicznych serwisów abstraktowych i indeksujących, a także do serwisów tematycznych i pokrewnych. Oprócz wysokiego indeksowania oraz upowszechnienia w sieci Internet, wszystkie metadane publikacji wydanych w czasopiśmie „Agricultural Engineering” są indeksowane w dwóch polskich bazach danych: Centralnej Bibliotece Rolniczej oraz Bazie cytowań Baz-Tech a od 2016 roku, także Baidu Scholar, Celdes, CNPIEC, CNKI Scholar (China National Knowledge Infrastructure), EBSCO Discovery Service, Google Scholar, J-Gate, KESLI-NDSL (Korean National Discovery for Science Leaders), Naviga (Softweco), Primo Central (ExLibris), ReadCube, Summon (Serials Solutions/ProQuest), TDOne (TDNet), WorldCat (OCLC). W roku 2018 nasze czasopismo zostanie zgłoszone do 15 serwisów, których zakres tematyczny choćby częściowo pokrywa się z zakresem tematycznym czasopisma (np. bazy tematyczne EBSCO i ProQuest, DOAJ, AGRICOLA, CAB Abstracts).
6. Od 2016 roku nasze wydawnictwo funkcjonuje w całkowicie odmiennych warunkach jak w latach poprzednich. Nie ma już Komitetu Techniki Rolniczej PAN, który sprawował merytoryczny patronat nad czasopismami, a rolę tę przejęło Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, a dokładnie Zarząd Główny. Dzięki staraniom prezesa PTIR prof. dr hab. Rudolfa Michałka i obecnego przewodniczącego CIGR prof. dr hab. Tadeusza Juliszewskiego nasze czasopismo wydawane jest od 2016 roku pod auspicjami CIGR, co znacząco podniosło rangę naszego wydawnictwa.

Podsumowując, wszystkie nasze inicjatywy i działania podejmowane w ostatnich latach były i są nadal ukierunkowane w jednym celu – podniesienie rangi naszego czasopisma w skali kraju i na arenie międzynarodowej. Chcielibyśmy być najlepsi w kraju i dobrzy w świecie. Robimy wszystko aby sprostać wymogom ministerialnym jakie stawiane są przy ocenie parametrycznej, ale nie wszystko zależy od redakcji. Sprawy techniczne, formalne oraz proceduralne jesteśmy w stanie wypełnić, ale spełnienie takich kryteriów jak cytowalność czasopisma, zagraniczna afiliacja autorów jak też indeksacja w bazach Web of Science oraz Scopus nie jesteśmy w stanie spełnić bez pomocy całego środowiska inżynierii rolniczej. Liczymy na tą pomoc i wierzymy, że w te obrane przez nas kierunki działań włączy się całe nasze środowisko i wspólnie razem zdołamy wprowadzić nasze zeszyty na listę filadelfijską.

5. WYKŁADOWCY NA SZKOŁACH ZAKOPIAŃSKICH

W rozdziale dotyczącym znaczenia i roli konferencji naukowych w rozwoju nauki i jej upowszechniania zawarliśmy także obszernie informacje o ich podziałach, definiując oddzielnie każdą formę. Konferencja „zakopiańska” której nazwa wywodzi się nie z przedmiotu rozważań, ale miejsca spotkań, od samego początku przyjęła nazwę Szkoły Naukowej, gdyż swoim celem i programem najbardziej odpowiadała kryterium tej formy konferencji. W trakcie 25 lat jej trwania zdarzały się przypadki używania innych nazw niż szkoła, ale wynikało to zawsze z dostosowania się do przepisów prawnych narzucanych nam przez władze, zwłaszcza w zakresie finansowym. Stałym elementem każdej Szkoły były wykłady przedstawiane przez wybitne osobowości, głównie ze świata nauki, ale także z innych sfer życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego. Okres 25 lat to stosunkowo długi okres czasu, nie tyle w historii co w życiu pojedynczego człowieka. Znalazło to odbicie w doborze naszych wykładowców. Ambicją organizatorów było zawsze zapraszanie najwybitniejszych przedstawicieli nauki, ale 25 lat temu ich liczba w naszej branży była jeszcze stosunkowo wąska i systematycznie rosła z upływającym czasem. Stąd też wykładowcy z inżynierii rolniczej zostali podzieleni na dwie grupy:

1. Profesorowie Seniorzy, z tytułami naukowymi przed dwudziestu pięciu laty.
 2. Profesorowie wychowankowie, którzy przed dwudziestu pięciu laty byli jeszcze studentami bądź też młodymi pracownikami nauki i udział w naszych Szkołach umożliwił im rozwój kariery naukowej i dojście do tytułu naukowego profesora. Ich zaproszenie do prowadzenia wykładów na naszych Szkołach jest niewątpliwie dla nich wyróżnieniem, dla nas zaś, organizatorów, powodem do dumy, że dzięki między innymi naszym szkołom doszli na szczyt kariery naukowej. Są więc najlepszym przykładem, dla słuchaczy i wszystkich młodych uczestników odnośnie własnej drogi rozwojowej. Trzeba jeszcze przypomnieć, że wysokość drabiny awansowej w nauce została skrócona w roku 1990 o jeden szczebel naukowy, poprzez zmiany w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym. Ustawa zlikwidowała dwa tytuły naukowe: profesora nadzwyczajnego (niższy) i zwyczajnego (wyższy). Obecnie obowiązuje tylko jeden tytuł profesora. Nie należy tytułów mylić ze stanowiskami, gdyż w dalszym ciągu mamy dwa stanowiska profesorskie: nadzwyczajny i zwyczajny. Przed prezentacją samych wykładowców zostaną oni podzieleni na następujące grupy profesjonalne:
- Profesorowie inżynierii rolniczej – seniorzy,
 - Profesorowie wychowankowie,
 - Rektorzy i prorektorzy AR i UR,
 - Profesorowie innych dyscyplin z dziedziny nauk rolniczych,
 - Profesorowie innych dziedzin nauki,

- Profesorowie nauk teologicznych,
- Lekarze,
- Przedstawiciele życia społeczno-gospodarczo i kulturalnego.

Wymieniony podział jest konsekwencją przyjętych celów programowych szkoły. Organizatorzy od samego początku zadbali aby ich uczestnikom umożliwić bezpośredni kontakt z najwybitniejszymi przedstawicielami z ich dyscypliny naukowej, ale także z reprezentantami pokrewnych dyscyplin naukowych, którzy przybliżali im problemy badawcze w swoich dyscyplinach naukowych wskazując równocześnie zagadnienia z pogranicza inżynierii rolniczej. Zawsze pamiętaliśmy, że inżynieria rolnicza nie działa sama dla siebie, ale jest nauką usługową dla wszystkich dyscyplin nauk rolniczych.

Wykłady tzw. poza branżowe a więc z zakresu teologii, filozofii, medycyny, problemów społecznych i kulturalnych pozwalały uczestnikom Szkół znaleźć swoje miejsce w strukturze nauki a zarazem poszerzyć wiedzę o niezbędne do życia i własnego rozwoju informacje.

Organizatorzy ustalali z zaproszonymi wykładowcami tylko ramowy zakres przedmiotu wykładu pozostawiając szczegóły do decyzji wykładowcy. Wykłady trwały przeciętnie 60 minut, w tym mieścił się sam wykład oraz pytania i dyskusja. W razie niewyczerpania problemu, dyskusję przenoszono na czas poza programowy.

Trzeba jeszcze wspomnieć, że wszystkie wykłady nie były wynagradzane i stanowiły osobisty wkład wykładowców na rzecz rozwoju kadry naukowej w inżynierii rolniczej. Taką zasadę przyjęliśmy w naszym środowisku od wielu lat a pozostali wykładowcy gorąco poparli nasz zwyczaj. Doceniając ich wysiłek, pozostaje nam złożyć na ich ręce wyrazy wdzięczności i uznania. Cywilom mówimy: dziękujemy a duchownym płacimy w walucie watykańskiej: Bóg zapłać.

Oddzielną grupę wykładowców, których gościliśmy w Zakopanem byli goście z zagranicy. Było ich wielu, ale wspominamy tylko tych zaproszonych do wygłoszenia wykładów. Nie będziemy prezentować ich biografii, gdyż wymagałoby to wcześniejszego uzgodnienia z Nimi, a tego nie zdążyliśmy uczynić, stąd tylko nazwiska:

- Prof. A. Munack (Niemcy), przewodniczący CIGR, wykład: „Rolnictwo w trzecim tysiącleciu”,
- Prof. S. Kovalyshyn (Ukraina), wykład: „Olej z roślin oleistych”,
- Prof. J. Murgas (Słowacja), wykład: „Strategiczne zarządzanie w gospodarce żywnościowej”,
- Prof. M. Schick (Szwajcaria), wykład: „Aktualne tendencje w agroinżynierii”,
- Prof. A. Sidorcuk (Ukraina), wykład: „Struktura nauk rolniczych na Ukrainie”.

5.1. Profesorowie inżynierii rolniczej – seniorzy

Jan Bogdanowicz

Prof. dr hab. Jan Bogdanowicz urodził się 27 maja 1925 roku w Hancewiczach na Polesiu. Studia ukończył w 1951r. na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. W 1960 roku obronił pracę doktorską, a w 1964 uzyskał stopień doktora habilitowanego. Tytuł profesora uzyskał w 1980 r., a na stanowisko profesora zwyczajnego został mianowany w 1990 roku. Bezpośrednio po studiach rozpoczął pracę w Katedrze Mechanizacji Rolnictwa AR we Wrocławiu gdzie przeszedł wszystkie stopnie kariery naukowej i zawodowej. Od 1964r. był kierownikiem Katedry, a od 1969 do 1995 nieprzerwanie dyrektorem Instytutu Mechanizacji Rolnictwa.

Dzięki Jego staraniom i zmysłowi organizacyjnemu wybudowano obiekty Instytutu Mechanizacji Rolnictwa i uruchomiono w 1967 roku kierunek studiów „Mechanizacja Rolnictwa” na zasadach Oddziału na Wydziale Rolniczym AR we Wrocławiu.

Dorobek naukowy Prof. Jana Bogdanowicza obejmuje 104 publikacje, 35 opracowań niepublikowanych dla praktyki rolniczej oraz 5 patentów. Ponadto był On promotorem 17 prac doktorskich, recenzował 18 rozpraw doktorskich, 16 habilitacyjnych oraz 6 wniosków na tytuł profesora. Współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Był członkiem Rady Naukowej IBMER i przez wiele lat członkiem Rady Naukowej PIMR. Prof. Jan Bogdanowicz był twórcą szkoły naukowej w ośrodku wrocławskim w zakresie inżynierii rolniczej, głównie poprzez stworzenie warunków i klimatu do rozwoju młodej wówczas kadry w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa (obecnie Instytut Inżynierii Rolniczej) w Akademii Rolniczej we Wrocławiu, m.in. jako promotor przewodów doktorskich. Główne zainteresowania prof. dr hab. Jana Bogdanowicza koncentrowały się wokół zagadnień użytkowania ciągników i maszyn rolniczych w terenach górzystych z uwzględnieniem aspektów ekologicznych, a także problemów związanych z agrofizycznymi cechami materiału roślinnego, mającymi znaczenie dla pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Zajmował się również problemami rolnictwa związanymi bezpośrednio z Regionem Dolnego Śląska. Świadczył o tym 23 prace naukowe, których wyniki wdrożono do praktyki. Prof. J. Bogdano-

wicz był członkiem Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Rolnictwa w latach 1960-1970, Rady Naukowej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej we Wrocławiu. Był także członkiem Komitetu Techniki Rolniczej PAN, pełniąc funkcję wiceprzewodniczącego, a od 1994 roku przewodniczącego Sekcji Mechanizacji Produkcji Rolniczej.

Za swoją działalność naukową i dydaktyczną został odznaczony: otrzymał m.in. Krzyż Oficerski i Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Budowniczy Wrocławia, medal Staszica. Był też wyróżniony wieloma odznaczeniami regionalnymi i branżowymi z także nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Rektora AR we Wrocławiu.

Zmarł w kwietniu 1997 r., wracając z posiedzenia Rady Naukowej PIMR w Poznaniu.

Jego wykłady na Szkole dotyczyły m.in. zagadnień agrofizyki oraz mechanizacji rolnictwa w rejonach górskich. Wyróżniał się talentem wokalnym, był niepowtarzalny w interpretacji „Polesia czar”.

Józef Grochowicz

Prof. dr hab. inż. Józef Grochowicz urodził się 1 stycznia 1936 roku w Borowinie w woj. lubelskim. W roku 1959 uzyskał tytuł inżyniera, a w roku 1961 magistra rolnictwa na Wydziale Rolniczym ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie. W roku 1965 uzyskał stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk rolniczych, a w roku 1970 – stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie technika rolnicza. W roku 1988 uzyskał tytuł profesora. Jest wybitnym, uznanym w kraju i zagranicą specjalistą w dziedzinie inżynieria rolnicza, w zakresie technologii rolno-spożywczych, badań właściwości fizycznych i technologiczno-przetwórczych zbóż, procesów i konstrukcji

urządzeń przetwórstwa zbóż oraz produkcji pasz. Profesor jest twórcą nowych technologii termobarycznej obróbki surowców roślinnych.

Prof. dr hab. inż. Józef Grochowicz w latach 1984-1991 był dyrektorem Instytutu Eksploatacji Maszyn Spożywczych Wydziału Techniki Rolniczej AR w Lublinie.

Efektem Jego aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej jest stworzenie ośrodka naukowo-dydaktycznego inżynierii procesów oraz konstrukcji i eksploatacji przemysłu spożywczego. W latach 1970-1971 odbył staż naukowy w Instytucie Obróbki i Przetwórstwa Produktów Rolnych (IBVL) w Wageningen (Holandia). Zdobytą wiedzę i wzorce organizacji i rozwoju nauki wykorzystał w tworzeniu w Polsce całkowicie nowej specjalności - inżynierii przetwórstwa rolno-spożywczego. Będąc promotorem licznych prac doktorskich, a następnie opiekunem naukowym przewodów habilitacyjnych oraz postępowań o tytuł profesora, stał się animatorem i głównym twórcą szkoły naukowej. Z początkowej formy organizacyjnej Zakładu Eksploatacji Maszyn Przemysłu Rolno-Spożywczego zespół rozwinął się do Instytutu Eksploatacji Maszyn Spożywczych z wieloma katedrami, przy Wydziale Techniki Rolniczej. Należy również podkreślić, że ośrodek Akademii Rolniczej w Lublinie, w dyscyplinie naukowej Inżynieria Rolnicza, w ocenie Komitetu Techniki Rolniczej PAN, jest najaktywniejszym w Polsce w zakresie kształcenia kadry i działalności naukowo-badawczej. Specjalności dotyczące techniki przetwórstwa spożywczego, których animatorem był Profesor Józef Grochowicz, stanowią równoważny, a nawet znaczniejszy udział w stosunku do specjalności związanych z techniką hodowli i uprawy roślin.

Uznanie dla autorytetu i umiejętności wyraża się również w powierzaniu Mu bardzo odpowiedzialnych funkcji. Był członkiem Komitetu Techniki Rolniczej PAN, w którym w kadencji 1990-2002 był wiceprzewodniczącym komitetu. Staraniem Profesora w ramach Komitetu Techniki Rolniczej, od 1978 roku, powołana została Sekcja Przetwórstwa Spożywczego, której był przewodniczącym. Były to początki rozwoju przemysłu spożywczego z form rzemiosła do postaci gałęzi przemysłu oraz tworzenia specjalności naukowej – techniki przetwórstwa spożywczego. Profesor był również członkiem Komitetu Agrofizyki PAN, w którym od 1981 roku przewodniczył Sekcji Fizyki Roślin i Materiałów Rolniczych. Był również aktywnym i liczącym się członkiem Międzynarodowej Komisji Inżynierii Rolniczej (Commission Internationale du Génie Rurale), a od 1989 roku członkiem zarządu VI sekcji CIGR, natomiast od 2002 roku był wiceprzewodniczącym sekcji. Ponadto Profesor był członkiem innych stowarzyszeń międzynarodowych: European Society of Agricultural Engineers (EuAgEng) i Asian Association Engineering (AAAE). Kontakty zagraniczne wykorzystywał do wysyłania wielu młodych pracowników na staże zagraniczne do Holandii, Niemiec i Anglii. Spowodował również włączenie krajowych Konferencji Budowy i Eksploatacja Maszyn Spożywczych (BEMS) pod patronat CIGR.

Do tak ważnych i trudnych funkcji należy dodać jeszcze aktywne członkostwo i uczestnictwo w wielu innych organizacjach i stowarzyszeniach naukowych i technicznych oraz udział w radach naukowych instytutów i zewnętrznych (poza Akademią Rolniczą w Lublinie) radach naukowych: Centralnego Laboratorium Przemysłu Paszowego, Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, Instytutu Agrofizyki, Instytutu

Maszyn Spożywczych, Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Maszyn Zbożowo-Paszowych i Zakładu Badawczego Przemysłu Piekarskiego.

Dzięki działalności profesora Józefa Grochowicza nastąpiła integracja środowiska zajmującego się badaniami i nauczaniem w specjalnościach techniki przetwórstwa spożywczego w całym kraju. Zespoły zajmujące się problematyką w tych specjalnościach były rozproszone i pracowały w ramach katedr i zakładów na uczelniach (Akademie Rolnicze, Politechniki, Uniwersytety, Akademie Ekonomiczne), instytutach, ośrodkach badawczo-rozwojowych. Badania dotyczące konstrukcji urządzeń dla przemysłu spożywczego prowadzone były w jednostkach organizacyjnych w ramach różnych dyscyplin: technologii żywności, techniki rolniczej, budowy i eksploatacji maszyn, a nawet ekonomii. Czynnikiem integrującymi było powołanie, na wniosek prof. Józefa Grochowicza, Sekcji Przetwórstwa Spożywczego przy Komitecie Techniki Rolniczej PAN w 1978 roku oraz organizacji dwóch, cenionych przez środowisko, tematycznie-cyklicznych konferencji „Budowa i Eksploatacja Maszyn Spożywczych - BEMS”, w których prof. Józef Grochowicz był wielokrotnie przewodniczącym komitetu naukowego oraz Szkoły Letniej - Postęp w Inżynierii Żywności, która jest Jego autorską konwencją organizacyjną. Obecnie środowisko naukowe inżynierii przetwórstwa spożywczego zrzesza około 60 samodzielnych pracowników naukowych i pretenduje do utworzenia wydzielonej dyscypliny naukowej i kierunku studiów. Za zasługi w zakresie inżynierii spożywczej został uhonorowany tytułem doktora h.c. Politechniki Koszalińskiej.

Przez wiele lat Profesor Grochowicz był czynnym uczestnikiem zakopiańskich szkół, gdzie prowadził wykłady dotyczące inżynierii przemysłu spożywczego.

Janusz Haman

Prof. dr hab. inż. Janusz Haman – czł. rzecz. PAN

Osobowość Profesora Janusza Hamana, jak również Jego pozycja w środowisku naukowym w ogóle, w tym inżynierii rolniczej, wymagają większej uwagi w stosunku do przyjętej normy w niniejszym opracowaniu. Przede wszystkim jest czterokrotnym doktorem honoris causa. Niewątpliwie charakterystyka Jego osoby w naszym wykonaniu obciążona będzie silnym ładunkiem emocjonalnym, albowiem przechodziliśmy rozmaite etapy uczuciowe w trakcie naszej prawie 50-letniej znajomości, od poczucia strachu i lęku przed wielkim i znanym nam tylko z literatury naukowcem, poprzez liczne dyskusje i spory naukowe w trakcie oceniania naszego dorobku naukowego przy kolejnych awansach a skończywszy na poczuciu dumy z uzyskanej przyjaźni tego wspaniałego Człowieka.

Niewiele jest osób z naszego, mechanizacyjnego grona naukowców, którzy wnieśli tak istotny wkład w pomnożenie dorobku naukowego tej dyscypliny by stać się już za życia prawdziwą legendą. Prof. Haman został po raz pierwszy spośród mechanizatorów w Polsce uhonorowany 4 razy godnością doktora honoris causa, najpierw przez Akademię Rolniczą w Lublinie w styczniu 1990r., następnie w czerwcu 1990r. przez Krakowską Uczelnię, w październiku 1994r. przez Akademię Rolniczą we Wrocławiu, wreszcie czwarty raz w 2003r. przez AR w Szczecinie.

Droga do tej sławy nie była jednak usłana różami, a zaszczyty nie przychodziły na zasadzie taniego poklasku i umizgiwania się władzy. Naczelną Jego dewizą życiową jest systematyczna praca, która w połączeniu z wybitnym uzdolnieniem i wewnętrzną dyscypliną musiała zaowocować plonem obfitym i społecznie tak przydatnym. Haman jak mało kto umie pracować z ludźmi i pomnażać dorobek poprzez ludzi, ukazując im zawsze ich drogę własnego rozwoju w połączeniu z dobrem ogólnym. Nikt jednak wielkim się nie rodzi i nawet najwybitniejszy talent wymaga systematycznej i mozolnej pracy nad sobą. Prześledźmy pokrótce Jego drogę życiową, weźmy z niej przykład w dążeniu do osiągnięcia rzeczy wielkich i społecznie użytecznych.

Prof. Janusz Haman urodził się 29.06.1923r. w Wiesbaden. Jest absolwentem Wydziału Mechanicznego AGH, który ukończył w roku 1949. W tym samym roku rozpoczął pracę naukową w Katedrze Obróbki Skrawaniem tejże Uczelni. Rok później przenosi się do pracy do Katedry Maszynoznawstwa Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego (obecnie Uniwersytet Rolniczy w Krakowie). Od tego właśnie momen-

tu rozpoczyna się związek z naszą Uczelnią, choć w tamtym czasie był to tylko Wydział Rolniczy na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jest to równocześnie pierwszy kontakt z rolnictwem, który uzmysławia Mu własne słabości na tle ogromu dotąd nieznaney wiedzy rolniczej. Nie znosi tego kompleksu i dla jego zabicia podejmuje studia na Wydziale Rolniczym, w czasie których pełni normalne obowiązki nauczyciela akademickiego, wykazując się wybitnymi zdolnościami nie tylko w pracy naukowej i dydaktyczno-wychowawczej, ale także organizacyjnej. Właśnie te uzdolnienia spowodowały, iż po skończeniu studiów rolniczych w roku 1953 zostaje służbowo przeniesiony do Katedry Mechanizacji Rolnictwa UMCS w Lublinie, gdzie obejmuje kierownictwo tej jednostki.

Nie traci jednak kontaktu z Uczelnią Krakowską. Ściśle współpracuje z prof. Michałem Wójcickim i właśnie pod jego kierunkiem naukowym wykonuje rozprawę doktorską, uzyskując na Krakowskiej Uczelni stopień doktora nauk rolniczych w roku 1956. Rok później otrzymuje tytuł i stanowisko docenta. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż pomimo uzyskania tytułu docenta z pełnymi wówczas uprawnieniami, nie zrezygnował z wykonania pracy habilitacyjnej, którą ukończył przewodem habilitacyjnym przeprowadzonym na Wydziale Rolniczym WSR w Lublinie w roku 1960. Może to budzić tylko zdziwienie, że obecnie należy do zdecydowanych przeciwników habilitacji.

W latach 1953-68 intensywnie rozwijał Katedrę Mechanizacji Rolnictwa, zarówno pod względem naukowo-badawczym jak i dydaktycznym, a przede wszystkim kadrowym. Stała się ona pod Jego kierownictwem przodującą jednostką w tej dyscyplinie w Polsce. Równolegle aktywnie uczestniczył w pracy organizacyjnej na rzecz Wydziału i Uczelni. Pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Rolniczego i dwukrotnie dziekana. W wyniku intensywnego rozwoju Katedry zostaje w jej miejsce powołany Instytut Mechanizacji Rolnictwa, a następnie Wydział Techniki Rolniczej a prof. Haman pełnił obowiązki dyrektora Instytutu i pierwszego dziekana Wydziału.

Dynamiczny rozwój naukowy, zarówno własny jak i kierowanego ośrodka, toruje Mu drogę do uzyskania tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego (1964r.) a w dalszej kolejności do zaszczytnego wyróżnienia jakim jest niewątpliwie dla każdego naukowca wybór na członka korespondenta PAN (1969r.). Rok później, tj. w 1970 uzyskuje tytuł profesora zwyczajnego. Pomimo tak silnego zaangażowania w rozwój naukowy środowiska lubelskiego nigdy nie stracił kontaktu z naszą Uczelnią. Jego pomoc była szczególnie widoczna i pożyteczna w latach 1964-1968, tj. w okresie przejścia na emeryturę prof. Wójcickiego i braku samodzielnego następcy na jego miejsce. Profesor Haman pełnił wówczas obowiązki opiekuna naukowego Katedry i walnie przyczynił się do rozwoju kadrowego. Większość z nas zawdzięcza właśnie Jemu własny rozwój naukowy. Dlatego też ten okres Jego współpracy pozostanie na trwałe zapisany w naszej wdzięcznej pamięci.

Dalsze lata przenoszą Go powoli, już z „ciasnego” podwórka lubelskiego na arenę ogólnokrajową, co praktycznie oznacza przeniesienie się do Warszawy. Tam w latach

1968-72 i 1977-80 pełnił funkcję zastępcy sekretarza V Wydziału PAN. W roku 1980 zostaje wybrany członkiem rzeczywistym PAN i sekretarzem Wydziału V. Po skończonej kadencji w roku 1983 zostaje wybrany na członka Prezydium PAN, którą to godność piastuje do roku 1986. W międzyczasie pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Techniki Rolniczej i Agrofizyki PAN. Wchodził też w skład Prezydiów Komitetów: Terminologii, Naukoznawstwa i Eksploatacji PAN.

W roku 1977 przechodzi do pracy do SGGW-AR w Warszawie i pełnił funkcję dyrektora Instytutu Mechanizacji Rolnictwa i Leśnictwa organizując Wydział Techniki Rolniczej i Leśnej, stając się jego pierwszym dziekanem. Po zakończeniu kadencji sekretarza V Wydziału PAN w roku 1983 powraca do pracy w tymże Instytucie.

Wszechstronna i bogata jest także działalność prof. Hamana dla nauki polskiej i gospodarki narodowej. Prawie 20 lat pracował w Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów. Przez 3 kadencje był członkiem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komisji Nagród Państwowych. Przez 2 kadencje pełnił funkcję członka Rady Nauki i Techniki. Był wiceprzewodniczącym Rady Naukowej Ministerstwa Rolnictwa przez kolejne 5 kadencje. Był członkiem wielu rad naukowych, w tym przez 3 kadencje przewodniczył Radzie IBMER i OIN-PAN. Aktywnie także pracował w strukturze TNOiK, gdzie pełnił funkcję prezesa Oddziału Lubelskiego a także w NOT, będąc prezesem Oddziału Lubelskiego SIMP. Wymieniamy tylko najważniejsze z licznych godności i funkcji, gdzie wyraźnie uwidoczniła się i zaowocowała inspiracyjna działalność prof. Hamana.

Jego autorytet przekracza znacznie podwórko krajowe. Jest powszechnie znanym i uznanym naukowcem i organizatorem w skali międzynarodowej. W latach 1956-74 pełnił funkcje eksperta mechanizacji rolnictwa Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. W roku 1979 był ekspertem FAO/LTNECO do systemu AGRIS. Jest członkiem American Society of Agis. Engineers ASAE. Członkiem Commission Internationale du Genie Rural CIGR, Przewodniczącym Polskiego Komitetu Narodowego, Sekretarzem dla krajów Europy Wschodniej Int. Soc. For Termin Vehicle Systems ISTVS, Członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego ISSS, Przedstawicielem Union of International Technical Associations w Polsce. Osiągnięcia badawcze i sukcesy organizacyjne sprawiły, iż wielokrotnie był zapraszany do wygłaszania wykładów do wielu krajów świata. Był m.in. 4-krotnie w USA, 3-krotnie w RFN, Norwegii i ZSRR. W roku 1986 pracował jako profesor w Instytucie für Landtechnik Universität in Bonn.

Zaproszenia i wyjazdy były konsekwencją ogromnego dorobku naukowo-badawczego w zakresie techniki rolniczej powszechnie uznanego w świecie. Obejmuje on ponad 160 pozycji, nie uwzględniając w tej liczbie publicystyki w prasie codziennej także pozycji nie związanych z techniką rolniczą. W tej liczbie mieszczą się pozycje podręcznikowe zawierające w swej treści oryginalne wyniki badań prof. Hamana i jego współpracowników. Za najwybitniejsze z tej grupy prac należy uznać: „Teoria i kon-

strukcja maszyn rolniczych” wydana przez PWRiL w 1967r. (współautorzy: Kanafojski Cz. I Bernacki H.), „Agricultural Machines Theory and Construction USDA” wydana w 1972r. (współautorzy: Kanafojski Cz., Bernacki H.), „Grundlagen der Bodenbearbeitung und Pflugbau”, VEC Verlag Technik, Berlin 1972r. (współautor: Bernacki H.), „Zagadnienia wymiany ciepła i masy w materiałach roślinnych”. Prob. Agrofizyki 1976 (współautorzy: Szot B., Woźniak W.), „Właściwości cieplne ciał kapilarno-porowatych i metody ich pomiaru”. Prob. Agrofizyki, 1976 (współautorzy: Lis H., Lis T.), „Gleba-maszyna-roślina” PWN, 1977 (współautor Byszewski W.).

Trudno jednoznacznie określić główne kierunki zainteresowań badawczych prof. Hamana. Jego działalność jest wszechstronna i stopniowo poszerzana wraz z rozwojem Jego osobowości. Torowała też drogę rozwoju całej technice rolniczej w Polsce, poczynawszy od badań prototypów maszyn rolniczych a skończywszy na wzajemnych związkach pomiędzy maszyną a jej środowiskiem pracy tj. glebą i rośliną. Prof. Haman dostrzegł w rozwoju techniki istotną lukę jaką stanowi słaba znajomość środowiska maszyn rolniczych, co bezpośrednio rzutuje na słaby postęp w rozwoju teorii konstrukcji maszyn rolniczych. Ten zakres działalności badawczej oceniamy za oryginalny i najistotniejszy. Stworzył w nim własną szkołę naukową i wykształcił wielu naukowców, z których kilku posiada aktualne tytuły naukowe profesorów i stopniowo poszerza zapoczątkowany przez Niego problem badawczy.

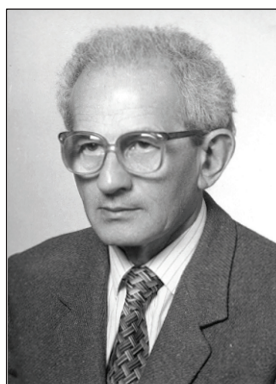
Końcowym biegunem zainteresowań naukowych prof. Hamana są zagadnienia organizacji mechanizacji rolnictwa. Skomplikowana struktura agrarna polskiego rolnictwa nie pozwala wykorzystać osiągnięć przodujących krajów i wymaga wprowadzenia własnych rozwiązań organizacyjnych, najbardziej efektywnych ekonomicznie w naszych warunkach.

Wreszcie podkreślenia wymaga działalność naukowa dotycząca doskonalenia dydaktyki w zakresie techniki rolniczej i kształcenia kadr naukowych do tej dyscypliny nauki i praktyki. Prof. Haman przez wiele lat przewodniczył bądź był członkiem Zespołów Dydaktyczno-Naukowych byłego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (obecnie MEN) i wykorzystywał ogromne doświadczenie i zdobytą wiedzę w kraju i zagranicą do modernizacji planów i programów nauczania z zakresu techniki rolniczej.

Na szczególne podkreślenie zasługują jednak Jego osiągnięcia w kształceniu kadry naukowej. Wypromował ponad 30 doktorów, przy Jego wydatnej pomocy uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego wiele osób. Praktycznie rzecz biorąc nie ma w Polsce samodzielnego pracownika naukowego z naszej dziedziny, który by swojego rozwoju nie zawdzięczał pomocy i życzliwości prof. Hamana. Cała technika rolnicza w Polsce widzi i uznaje w nim swojego lidera i jest Mu wdzięczna za ogromny wkład pracy w jej rozwój. Stopniowa techniczna rekonstrukcja polskiego rolnictwa mogła i dokonuje się dzięki zainspirowanym przez Niego kierunkom badawczym.

Godzi się także podkreślić wielką i wspaniałą Osobowość Prof. Hamana, wielkiego humanisty i patrioty, umiejącego dostrzegać w ludziach cechy dobre i wpływać na ich wszechstronny rozwój. Ukoronowaniem jego postawy i osiągnięć twórczych są liczne nagrody, wyróżnienia i odznaczenia państwowe. Wymienię tylko najważniejsze. Krzyże – Kawalerski, Officerski i Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Zasłużony Nauczyciel PRL, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medale Kopernika i Oczapowskiego.

Przez wiele lat był wykładowcą i konsultantem naukowym na naszych szkołach w Zawoi i Zakopanem. Jego wykłady obejmowały zagadnienia metodologiczne, etyki w nauce oraz agrofizyki. W roku 2018 a więc na nasz jubileusz 25-lecia, Profesor ma swój 95-lecie. Zasłużył na swoją monografię. Już dziś wznosimy za Niego toast, ale chyba nie...100 lat, bo to za krótka perspektywa.

Eugeniusz Kamiński

Prof. dr hab. Eugeniusz Kamiński urodził się 18.12.1933 roku w Załuczu k/ Stanisławowa obecnie Ukraina. Studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej w latach 1951-1956 uzyskując dyplom magistra inżyniera mechanika. W 1973 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych, nadany przez Radę Naukową Instytutu Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie. W roku

1979 uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie mechanizacji rolnictwa, nadany przez Radę Wydziału Rolniczego AR we Wrocławiu. W 1990 roku otrzymał nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego AR we Wrocławiu, zaś w 1991 tytuł naukowy profesora. Stanowisko profesora zwyczajnego otrzymał w 1999r.

Główne kierunki badawcze Profesora skupiają się wokół problemów związanych z zastosowaniem techniki cieplnej w rolnictwie i produkcji żywności, a zwłaszcza w suszarnictwie i przechowalnictwie płodów rolniczych i obejmują:

- wymianę ciepła i masy w procesach technologicznych przemysłu rolno-spożywczego, a w szczególności podczas suszenia i przechowywania surowców rolniczych i żywności,
- modelowanie matematyczne i symulację komputerową procesów suszenia,
- badania cech termofizycznych produktów rolniczych, mających znaczenie w procesach suszenia i przechowywania,
- badania suszenia owoców i warzyw w aspekcie oszczędności energii i otrzymania suszu dobrej jakości.

Prof. E. Kamiński jest autorem lub współautorem ok. 150 publikacji, kilku patentów i wynalazków oraz kilkudziesięciu opracowań i ekspertyz nie opublikowanych.

Był promotorem 13 prac doktorskich. Jest twórcą wrocławskiej szkoły naukowej w zakresie suszarnictwa i przechowalnictwa płodów rolniczych. W kierowanym przez niego Zakładzie 14 osób uzyskało stopień doktora, 5 doktora habilitowanego. 4 osoby uzyskały nominacje profesorskie. Staże z tego zakresu odbywają w jego Zakładzie doktoranci i habilitanci z innych Uczelni w kraju (AR Kraków, AR Poznań, UWM w Olsztynie).

Prof. E. Kamiński był członkiem wielu organizacji i towarzystw naukowych, m.in. Sekcji Nauk Rolniczych PAN Oddział we Wrocławiu, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Komitetu Techniki Rolniczej PAN. Jest współzałożycielem i wiceprzewodniczącym Komitetu założycielskiego Polskiego Towarzystwa Naukowego Suszarnictwa. Przewodniczył komitetom organizacyjnym kilku prestiżowych konferencji krajowych. Pełnił wiele funkcji organizacyjnych na Uczelni i w Instytucie, m.in.: w latach 1973-1975 był członkiem Zespołu Opiniodawczego Centralnego Laboratorium Przemysłu Spożywczego w Warszawie; w latach 1975-1979 i 1980-1984 oraz 1989-1995 zastępcą Dyrektora Instytutu Mechanizacji Rolnictwa AR we Wrocławiu; 1995-2000 dyrektorem Instytutu Inżynierii Rolniczej AR we Wrocławiu, w latach 1977 -1980 członkiem Resortowego Zespołu Badawczo-Wdrożeniowego Problemu „Hodowla, uprawa i wykorzystanie kukurydzy”; w latach 1980-1984 - członkiem Senackiej Komisji ds. Aparatury; od 1994-2002 był członkiem Senatu i przewodniczącym Senackiej Komisji Badań. W latach 1991-2002 był kierownikiem Zakładu Maszynoznawstwa i Techniki Ciepłej Instytutu Inżynierii Rolniczej AR we Wrocławiu. Od 1996 do 2002 był przewodniczącym Uczelnianej Komisji Wyborczej AR we Wrocławiu

Za działalność naukowo-badawczą oraz dydaktyczną prof. E. Kamiński wyróżniony został wieloma odznaczeniami i nagrodami, m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi; Krzyżem

Kawalerskim Odrodzenia Polski; Medalem Edukacji Narodowej, dwoma odznaczeniami regionalnymi: zielonogórskim i dolnośląskim; dwiema nagrodami Ministra Sz.W.N.iT.; kilkunastoma nagrodami Rektora AR we Wrocławiu.

Prof. Kamiński był aktywnym uczestnikiem zakopiańskich szkół w pierwszym okresie jej trwania. Wygłaszał także wykłady z zakresu suszarnictwa.

Andrzej Kwieciński

Prof. dr hab. Andrzej Kwieciński urodził się 13.05.1940 roku w Lublinie.

Studia wyższe odbył w latach 1957-1962 na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie i uzyskał tytuł magistra inżyniera rolnictwa. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała mu w 1969 roku Rada Wydziału Rolniczego Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Studia nad opylaczem z fluidalnym transportem pyłu” a stopień naukowy doktora habilitowanego w 1978 roku Rada Wydziału Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie na podstawie pracy pt. „Wybrane zagadnienia optymalizacji parku maszynowego i organizacji pracy w fermach wielkotowarowych”.

Prof. dr hab. Andrzej Robert Kwieciński pracuje w Akademii Rolniczej od ponad 50 lat. Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w roku 1962 w Katedrze Maszyn Rolniczych na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie.

Od roku 1980 był kierownikiem Zakładu Budowy Maszyn w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Lublinie. W roku 1992 powołano Katedrę Maszyn

i Urzędzeń Rolniczych a prof. dr hab. Andrzej Kwieciński został jej kierownikiem i funkcję tę pełnił do chwili przejścia na emeryturę.

Łączny dorobek prof. dr hab. Andrzeja Roberta Kwiecińskiego obejmuje 140 prac, 4 podręczniki, 5 patentów i 28 ekspertyz. Za szczególne osiągnięcia uznaje się prace w dziedzinie: doskonalenia organizacji prac w różnych wariantach technologicznych związanych z produkcją zwierzęcą, modernizacji obiektów inwentarskich, systemów doradztwa rolniczego.

O autorytecie i powszechnym uznaniu świadczy między innymi fakt powierzenia Mu w latach 1986-90 funkcji członka Zespołu Koordynacyjnego i kierownika podprogramu obejmującego zagadnienia techniki zbioru, przygotowania, konserwowania i uzdatniania pasz. W ramach tego podprogramu pod kierownictwem naukowym prof. dr hab. Andrzeja Kwiecińskiego wykonano szereg opracowań o doniosłym znaczeniu dla praktyki rolniczej w zakresie modernizacji pomieszczeń inwentarskich jak również doradztwa w zakresie budownictwa, technologii oraz wyposażenia technicznego obiektów rolniczych.

Bogata i wszechstronna działalność naukowa profesora, wynika z dobrej współpracy z wieloma placówkami naukowymi w kraju i za granicą, a także przedsiębiorstwami i instytucjami zajmującymi się problemami mechanizacji produkcji zwierzęcej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje postawa Prof. Kwiecińskiego jako dziekana Wydziału Techniki Rolniczej AR w Lublinie w latach 80-tych XX w. W tym czasie był to jedyny ośrodek naukowy w Polsce z uprawnieniami do nadawania stopni naukowych dr habilitowanego, tylko nieliczne miały uprawnienia doktorskie. W tych warunkach kierowany przez Prof. Kwiecińskiego Wydział przeprowadzał niemal wszystkie krajowe przewody habilitacyjne i postępowania o tytuł naukowy profesora. Mimo trudnej wówczas atmosfery politycznej, dzięki Jego umiejętności, taktyce i niezwyklej życzliwości, krajowa inżynieria doskonale się rozwijała. Profesorze pamiętamy o tym. W późniejszym czasie prof. Kwieciński aktywnie uczestniczył w pracach Zespołu Dydaktyczno-Naukowego przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także w sekcjach Komitetu Badań Naukowych oraz Centralnej Komisji ds. stopni i tytułu naukowego. Wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi. Jego wyróżnienia nie odzwierciedlają poniesionych zasług.

Bogate doświadczenia badawcze przekazywał uczestnikom zakopiańskich szkół. Jego wykłady dotyczyły zagadnień mechanizacji i transportu w produkcji zwierzęcej.

Rudolf Michałek

Prof. dr hab. Rudolf Michałek urodził się 1.02.1941 r. na Ziemi Żywieckiej. Studia wyższe ukończył na Wydziale Rolniczym, ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie w roku 1964. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w 1969 roku na Wydziale Rolniczym a promotorem Jego pracy był Ryszard Gąska. Habilitował się na tym samym Wydziale w 1973r. na tej samej Uczelni, choć zmieniła ona nazwę na Akademię Rolniczą.

Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w roku 1979, zaś profesora zwyczajnego w 1986r. Tak więc pierwszą kadencję dziekańską (1978-81) rozpoczął jako docent a kończył jako profesor nadzwyczajny. Podobnie było i w drugiej kadencji, w trakcie której uzyskał tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Poza obowiązkami dziekana prof. R. Michałek pełnił także obowiązki kierownicze w Instytucie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa. Bezpośrednio po habilitacji został powołany na stanowisko wicedyrektora, a po śmierci Prof. R. Gąski tj. od 1978r. pełnił funkcję dyrektora do końca jego istnienia tzn. do 1992r. kiedy zniesiono strukturę instytutową. Po przeprowadzonych reorganizacjach na Wydziale prof. Michałek został powołany na kierownika Katedry Mechanizacji Rolnictwa i funkcję tę pełnił do emerytury, tyle, że jednostka ta zmieniła nazwę na: Katedra Inżynierii Rolniczej i Informatyki.

Jego działalność naukowa jest w dużej mierze kontynuacją kierunków wytyczonych przez Poprzednika. Obejmuje ona następujące kierunki badawcze: ekonomika i organizacja techniki rolniczej, energochłonność produkcji rolniczej, mechanizacja i organizacja transportu rolniczego, problemy energetyczno-ekonomiczne techniki rolniczej w rejonach górskich oraz zagadnienia energetyczne produkcji pod osłonami.

Nowym i zapoczątkowanym kierunkiem studiów i badań to metodologia i organizacja badań naukowych. Ten kierunek jest konsekwencją przyjętych i modernizowanych planów studiów, gdzie wprowadzono odrębny przedmiot dotyczący metodologii badań. W nauczaniu akademickim dydaktyka musi być ściśle powiązana z działalnością badawczą i to właśnie zapoczątkowało ten kierunek naukowy, który w ostatnich latach jest dominującym w całej działalności.

Może jednak nie całkiem. Od połowy bowiem lat dziewięćdziesiątych zdecydowana większość Jego prac z zakresu ekonomiki i organizacji problemowo i tematycznie powiązana jest z postępem naukowo-technicznym w rolnictwie a także efektywnością postępu. Jego prace z tego zakresu, szczególnie dotyczące metod i metodologii okre-

ślania i liczenia postępu są nowatorskie i wytyczają kierunki badań w Polsce. Skoro mówimy o skali kraju, wypada wspomnieć, że potrafił stworzyć silny zespół badawczy, który uważany jest za szkołę krakowską powszechnie znaną wśród eksploratorów i ekonomistów w Polsce.

Podkreślić również należy, że kiedy obejmował kierownicze funkcje dziekana i dyrektora Instytutu miał zaledwie 37 lat. Tworzenie szkoły naukowej oraz pełnienie wielu kierowniczych funkcji jest efektem predyspozycji oraz zdolności osobniczych – cech rzadko spotykanych.

Poza działalnością twórczą w ośrodku krakowskim Prof. R. Michałek przez wszystkie lata aktywnie uczestniczył w życiu naukowym środowiska inżynierii rolniczej w kraju a także działalności społeczno-politycznej. Do najważniejszych funkcji naukowych należy zaliczyć:

- członek Komitetu Techniki Rolniczej PAN, od 1990 r. jego przewodniczący do roku 2008,
- członek Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN,
- założyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej,
- członek Prezydium Rady Naukowej Ministerstwa Rolnictwa (1985-1992),
- przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie (1996-1999)
- przewodniczący Zespołu Dydaktyczno-Naukowego ds. techniki rolniczej przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1982-1985),
- członek Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych (1991-2009)
- redaktor większości krajowych wydawnictw naukowych z techniki rolniczej,
- przewodniczący Rady Naukowej IBMER od 2000r. a od 2010 ITP.

Z funkcji społecznych na wyróżnienie zasługuje wybór na posła do Sejmu w kadencji 1985-1989 i pełnienie funkcji wiceprzewodniczącego Komisji Nauki i Postępu Technicznego. Przedstawione tylko nieliczne spośród olbrzymiej ilości funkcji i zadań jakie Mu powierzano wskazują jednoznacznie, że jest obdarzony cechami zjednującymi Przyjaciół i budzącymi zaufanie u ludzi nie tylko z bezpośredniego otoczenia.

Z całokształtu działalności twórczej na podkreślenie zasługują także osiągnięcia w rozwoju kadry naukowej. Wypromował 16 doktorów, z których 13 zostało wyróżnionych. Wielu Jego uczniów posiada dziś stopnie doktora habilitowanego i tytuły naukowe. W uznaniu zasług dla nauki w roku 1999 został wybrany na członka korespondenta PAN, a od roku 2002 jest członkiem rzeczywistym.

W latach 1998-2002 pełnił funkcję wiceprezesa krakowskiego Oddziału PAN. Otrzymał też 6-krotnie najwyższą godność akademicką jaką jest tytuł doktora honoris causa: 2000 – Akademii Rolniczej w Lublinie, 2002 – Akademii Rolniczej w Szczecinie, 2007 – Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 2008 – Politechnice Koszalińskiej, 2008 – Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 2011 – Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Prof. Michałek został wyróżniony wieloma odznaczeniami m. in. Krzyżem Komandorskim, Oficerskim i Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Zasłużony Nauczyciel oraz Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Oczapowskiego.

Stanisław Pabis

Pabis Stanisław, prof. zw. nauk technicznych, dr hab. specjalność: inżynieria rolnicza, suszarnictwo produktów rolnych, inżynieria systemów, metodologia nauk empirycznych. Urodzony 23 kwietnia 1925 roku w Krośnie.

Studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej, mgr inż. w 1952 r. Doktor nauk technicznych, Wydział Mechaniczny Politechniki Warszawskiej, 29.10.1960.

Doktor habilitowany nauk rolniczych, Wydział Rolniczy WSR w Lublinie, 8.06.1966. Profesor nadzwyczajny nauk technicznych, tytuł nadany uchwałą Rady Państwa. Profesor zwyczajny nauk technicznych. Doktor honoris causa Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, 3.06.1993.

Przebieg pracy zawodowej: Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, 1952-1980. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego Warszawa, 1977-1995. Wydział Techniki i Energetyki Rolnictwa AR Kraków 1/2 etatu 1981-1995. Od 1995 r. emeryt.

Stypendysta Fundacji Rockefellera w Michigan State University w roku 1960, w University of California w latach 1960-1961. Stypendysta Canadian Science Foundation w University of Manitoba w latach 1990-1991. Także staże naukowe w znanych ośrodkach w Niemczech, Holandii i Wielkiej Brytanii oraz wykłady w Niemczech.

Ważniejsze książki: Pabis S., D.S. Jayas, S. Cenkowski: Grain Drying - Theory and Practice, John Wiley and Sons, New York 1998; Pabis, S.: Metodologia i metody nauk empirycznych. PWN, Warszawa 1985; Pabis, S.: Teoria konwekcyjnego suszenia płodów rolnych. PWRiL, Warszawa 1982; Pabis, S.: Suszenie płodów rolnych. PWRiL, Warszawa 1965.

Ważniejsze publikacje naukowe: Pabis, S., M. Jaros: The first period of convection drying of vegetables and effect of shape dependent shrinkage. Biosystems Engineering (2002)81(2), 201-211. S. Pabis: Matematyczny teoretyczny model Fluidyzacyjnego suszenia krajanki warzyw w pierwszym okresie suszenia. Inż. Roln. (2002)7a(40) s. 5-14. S. Pabis: The initial stage of convection drying of vegetables and mushrooms and the effect of shrinkage. J. agric. Engng Res. (1999) 72, 187-195. Pabis, S.: Koncepcja teorii konwekcyjnego suszenia warzyw, s. 9-32, w: Red. S. Pabis: Konwekcyjne suszenie warzyw - teoria i praktyka. PTiR, Kraków 1999. Pabis, S.: Matematyczne modelowanie procesu wzrostu zwierząt. RNR, 73-C4, s. 95-111, 1978. Pabis, S.: Grain drying in thin layers. Sillsoe, England 1967. Pabis, S.: Der Einfluss der Trocknungsgasmenge bei der Trocknung von Maiskolben. Archiv fur Landtechnik, Band 3. Akademie-Verlag, Berlin 1962. Henderson, S.M., S. Pabis. Grain drying theory I. Temperature effect on drying coefficient. J. agric. Engng Res. 1961, 6(3) 169-174. Pabis, S., S.M. Henderson. Grain drying theory II. A critical analysis of the drying curve for shelled maize. J. agric. Engng Res. 1961, 6(4) 272-277. Pabis, S., S.M. Henderson. Grain drying theory III. The air/grain temperature relationship. J. agric. Engng Res. 1962, 7(1) 212-216. Henderson, S.M., S. Pabis. Grain drying theory IV. The effect on airflow rate on the drying index. J. agric. Engng Res. 1962, 7(2) 85-89. Pabis, S., C.W.Hall. Temperature distribution and moisture movement while drying an ear of corn. Trans. ASAE, 1962, 5(2) 168-171.

Organizator i naukowy kierownik V Letnich Szkół Inżynierii Systemów Rolnictwa i XVIII Letnich Szkół Metodologii Nauk - Działy Wybrane.

Zasługi Profesora Stanisława Pabisa dla ośrodka krakowskiego są ogromne, co też wyrażono nadając Mu godność doktora honoris causa. Jest jednym z czterech, których Wydział wyróżnił najwyższym zaszczytem. W krótkiej biografii autor zawęził dokonania do osobistych dzieł naukowych. Należałoby je uzupełnić o ogromny wkład na rzecz organizacji nauki w Polsce, w tym szczególnie inżynierii rolniczej. Był Członkiem Komitetu Techniki Rolniczej PAN, członkiem jego Prezydium, a przez wiele lat był zastępcą przewodniczącego. Był założycielem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej i przez wiele lat pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego oraz prezesa

Oddziału w Warszawie. Od początku pracuje w komitetach redakcyjnych wydawnictw Komitetu Techniki Rolniczej PAN.

Pomimo prowadzenia własnych szkół naukowych, bywał często na naszych konferencjach. Prowadził wykłady z metodologii nauk oraz zagadnień suszarnictwa produktów rolniczych.

Józef Szlachta

Prof. dr hab. Józef Szlachta urodził się 29 lipca 1945r. w Kraszewicach woj. wielkopolskie. Szkołę średnią - Technikum Mechanizacji Rolnictwa we Wrocławiu-Pracach ukończył w 1966r. i w tymże roku zdał egzamin wstępny i rozpoczął studia na Wydział Mechanizacji Rolnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Pradze (Czechosłowacja). Bezpośrednio po ukończeniu studiów w 1971r. rozpoczął pracę jako asystent stażysta w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa (obecnie Instytut Inżynierii Rolniczej) UP we Wrocławiu, gdzie przechodził kolejne etapy kariery zawodowej.

Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała Mu Rada Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej we Wrocławiu w 1979r. na podstawie rozprawy doktorskiej: „Badania wybranych typów dojrni w aspekcie ich przydatności do warunków krajowych”, natomiast stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej uzyskał na tym samym wydziale w 1987r. na podstawie rozprawy pt. „Studia nad

wybranymi elementami budowy i użytkowania aparatu udojowego”. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1994r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 2000 roku. Jest znanym w kraju i zagranicą specjalistą w dziedzinie mechanizacji produkcji zwierzęcej oraz odnawialnych źródeł energii; w szczególności specjalizuje się w problematyce pozyskiwania i obróbki mleka, pozyskiwaniem i konwersją biomasy na cele energetyczne oraz możliwością produkcji biopaliwa w Polsce. Jest twórcą i organizatorem w Ośrodku wrocławskim szkoły naukowej z zakresu problematyki doju mechanicznego krów. Odbył długoterminowe i krótkoterminowe staże naukowe w Jugosławii (w Uniwersytecie w Nowym Sadzie) Czechosłowacji (Czechosłowacja, Wyższa Szkoła Rolnicza w Brnie), Szwecji (Alfa Laval (TLimba) i dwukrotnie w Swedish University of Agricultural Science w Uppsali), Norwegii (Agricultural University of Norway w Åas).

Pełnił i pełni liczne funkcje dydaktyczne i organizacyjne w Uczelni jak: prodziekan Wydziału Rolniczego AR we Wrocławiu, dziekan Wydziału Rolniczego AR we Wrocławiu, przez cztery kadencje prorektor ds. nauki w AR we Wrocławiu. Jest współorganizatorem Czasopisma Elektronicznego Polskich Uczelni Rolniczych pod nazwą Electronic Journal of Polish Agricultural Engineering.

Był członkiem oraz pełnił liczne funkcje z wyboru w towarzystwach naukowych.

Był m.in. członkiem i v-ce przewodniczącym Komitetu Techniki Rolniczej PAN oraz Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, członek Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, przewodniczący Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, członek Sekcji Nauk Rolniczych WTN we Wrocławiu, trzecią kadencję jest członkiem Rady Naukowej IBMER w Warszawie (z wyboru pracowników IBMER), członek Kolegium Redakcyjnego w Problemy Inżynierii Rolniczej, członek Kolegium Redakcyjnego w Inżynierii Rolniczej, członek Rady Redakcyjnej Electronic Journal of Polish Agricultural Universities: seria Agricultural Engineering, wiceprzewodniczący Dolnośląskiej Rady Energii Odnawialnych we Wrocławiu. W latach 2009-2015 był członkiem Centralnej Komisji. Aktualnie jest członkiem Komisji Ewaluacji Jednostek Naukowych przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Promotor czterech przewodów doktorskich a aktualnie jest opiekunem naukowym dwóch doktorantów. Wykonał 4 super recenzje związane z postępowaniem o tytuł naukowy profesora oraz dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej dla CK, 3 recenzje dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, związanego z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora oraz 11- recenzji dorobku naukowego oraz rozprawy habilitacyjnej, 4 recenzje wydawnicze rozpraw habilitacyjnych, oraz wykonał 38 recenzji wniosków o projekty badawcze KBN. Autor i współautor 3 skryptów: Mechanizacja Produkcji Zwierzęcej z Elementami Budownictwa Inwenterr.5~kiego - (1980), Mechanizacja Produkcji Zwierzęcej - materiały do wykładów i ćwiczeń - (1983) oraz Niekonwencjonalne Źródła Energii - (1999). Jest autorem lub współautorem 145 prac naukowych, w tym, 109 pozycji przypada na oryginalne prace twórcze opublikowane

w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym i krajowym, 1 patencie oraz 23 opracowań i ekspertyz nie opublikowanych. Uczestniczył w kilkunastu konferencjach i kongresach zagranicznych, wyróżniony nagrodą Ministra Sz. W. N i T, Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, 17 nagrodami Rektora AR we Wrocławiu.

Uczestnik niemal wszystkich Szkół w Zakopanem i wielokrotny wykładowca. Jego wykłady dotyczyły zagadnień mechanicznego doju oraz kryteriów wymagań przy rozwoju naukowym.

Zdzisław Wójcicki

Zdzisław Wójcicki urodzony 28 stycznia 1930 r. w Broku n/ Bugiem (pow. Ostrow – Mazowiecki) w kurpiowsko-szlacheckiej rodzinie rolnika i działacza społecznego (ludowego). Absolwent Szkoły Powszechnej w Broku (1942r.), uczestnik tajnego nauczania, absolwent (1946r.) powstałego Gimnazjum Ogólnokształcącego w Sadownem (pow. Węgrów) i Liceum Ogólnokształcącego im. T. Czackiego w Warszawie (1948r.).

Na Wydziale Rolniczym SGGW ukończył studia inżynierskie (1952r.) w zakresie mechanizacji rolnictwa i magisterskie (1954r.) w zakresie organizacji i ekonomiki rolnictwa. Doktoryzował się na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie (1962r.), a stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie mechanizacji rolnictwa uzyskał w 1964r. na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1974r., a profesora zwyczajnego nauk ekonomicznych w 1981r.

Odbywając obowiązkowe praktyki rolnicze (1951r.) pracował etatowo w PGR Dębowo (pow. Wyrzysk) i jako st. agronom w POM Dobrzany (pow. Stargard Szczeciński). Przez kilka miesięcy (1951/52 r.) był zatrudniony w PWRiL na stanowisku sekretarza redakcji miesięcznika „Traktorzysta i Mechanik”. Nakazem pracy został skierowany do Państwowej Centralnej Szkoły POM i Spółdzielni Produkcyjnych w Ursynowie gdzie był kolejno instruktorem (1952r.), wykładowcą (1954r.) i nauczycielem mianowanym (1956r.).

W 1956r. przechodzi do pracy w resortowym Instytucie Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa (obecnie ITP) w Warszawie, gdzie przechodząc wszystkie szczeble kariery naukowej i zawodowej pracuje do emerytury. W 1963/64r. odbył 13 – miesięczny staż zawodowy pracując fizycznie w stanowym University of Maine, Orono, USA. Od 1964 r. był kierownikiem pracowni i samodzielnej grupy problemowej, od 1971r. kierownikiem Zakładu Organizacji i Ekonomiki Mechanizacji, a od 1980r. zastępcą Dyrektora Instytutu do Spraw Naukowych.

Ze względu na postępującą chorobę układu krążenia w 1988r., będąc inwalidą II grupy, otrzymuje rentę i przechodzi na zatrudnienie półetatowe. W 1990r. po operacji serca rezygnuje z renty inwalidzkiej i podejmuje aktywną działalność naukową kierując ogólnokrajowym projektem badawczym KBN pt. „Dobór maszyn i ich racjonalna eksploatacja w przyszłościowych gospodarstwach chłopskich”, a potem kierując lub uczestnicząc w realizacji innych podobnych projektach badawczych. Twórczo współpracuje ze specjalistami techniki rolniczej i ekonomiki rolnictwa z kilku instytutów branżowych i licznych katedr uczelnianych: rolniczych, technicznych i ekonomicznych.

Dorobek badawczy to ponad 850 udokumentowanych opracowań i publikacji, z czego przynajmniej 150 można zaliczyć do oryginalnych prac twórczych upowszechnianych w czasopiśmie naukowych. Jest też autorem lub współautorem ponad 25 monografii książkowych i 10-ciu wydań podręcznika „Maszyny Rolnicze” (z M. Mazańskim). Jest współautorem kilku wydań Systemu Maszyn Rolniczych i Wskaźników eksploatacyjno-ekonomicznych do tego systemu. Zajmuje się metodyczną i techniczną problematyką prognozowania przemian w rolnictwie i technice rolniczej, a w szczególności analizowaniem struktury nakładów materiałowo-energetycznych i energochłonnością produkcji rolniczej.

Aktywnie działał w Komitecie Techniki Rolniczej PAN, gdzie przez 2 kadencje był jego wiceprzewodniczącym, a później członkiem honorowym. Był członkiem – założycielem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, a także Polskiego Towarzystwa Technologii Informatycznych w Rolnictwie, Leśnictwie, Gospodarce Żywnościowej (obecnie członek honorowy). Nadal uczestniczy aktywnie w konferencjach i szkołach naukowych organizowanych pod patronatem tych towarzystw, a także w kongresach Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu będąc jego członkiem do 1994r.

Za działalność badawczą i wdrożeniową otrzymał kilkanaście resortowych i stowarzyszeniowych nagród zespołowych. Za działalność zawodową i społeczną był wyróżniony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim (2003r.) Orderu Odrodzenia Polski. Był członkiem ZMW „Wici”, ZSL, PSL i Solidarności. Aktywnie pracował społecznie w komisjach NK ZSL, w Radzie Gospodarki Żywnościowej, w SITR – NOT, w Klubie Inteligencji Ludowej, w komisjach Krajowej Izby Gospodarczej i innych organizacjach. Był członkiem Rady Naukowej IBMER, JERGŻ i COBRO.

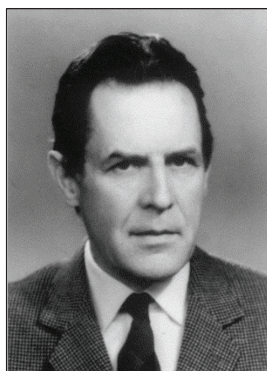
Wypromował 11 doktorów nauk rolniczych. Był recenzentem kilkudziesięciu prac doktorskich, recenzentem wydawniczym i merytorycznym licznych rozpraw habilitacyjnych oraz opiniodawcą wielu wniosków o powołanie na stanowisko lub nadanie

tytułu profesora. W związku z powyższym cieszy się powszechnym uznaniem i szacunkiem za wyjątkiem 2-3 bezinteresownych lub zazdrosnych przeciwników.

Był jednym z najdłużej pracujących profesorów w swoim Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym, z którego odszedł na emeryturę w wieku 86 lat. Do końca aktywny, zarówno jako redaktor i autor licznych artykułów i monografii naukowych.

Pomimo kilku przeciwności losu stara się ze swoją kochającą Polą żyć godnie, pożytecznie, dostatnio i przyjemnie wśród licznej rodziny i przyjaciół. Oboje cieszą się sukcesami zawodowymi swego syna Tadeusza, który „dał” im 4 wnuków (Jakuba, Michała, Jerzego i Wojciecha) oraz pierwszego prawnuczka (Antoniego - Jakuba).

Był zawsze zapraszany na nasze Szkoły, w których aktywnie, wspólnie z Żoną Polą uczestniczył. Każdorazowo wygłaszał wykłady z zakresu ekonomiki i organizacji inżynierii rolniczej.

Piotr Zalewski

Prof. dr hab. inż. Piotr Zalewski urodził się w 1935r. Studia odbył na wydziale Rolniczym WSR w Krakowie, inżynier i magister nauk agrotechnicznych (1957). Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę jako asystent (1957-1965), a następnie adiunkt (1965-1974) w Katedrze Mechanizacji Rolnictwa WSR w Krakowie, docent (1974-1983), profesor nadzwyczajny (1983-1992) i profesor zwyczajny (od 1992) w Instytu-

cie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa AR w Krakowie; wicedyrektor (1977-1981 i 1986-1992) Instytutu Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa, prorektor (1981-1984) i rektor (1984-1985 i 1989-1990) AR w Krakowie. Kierownik Katedry Eksploatacji Maszyn Rolniczych (od 1993).

W Senacie Uczelni zasiadał (z przerwami) od 1965r. Uczestniczył w pracach Senackiej Komisji Nauki jako członek, następnie przewodniczący (do roku 1999). Przewodniczył Komisji Rozwoju Uczelni w latach 1999-2002.

Interesuje się zagadnieniami eksploatacji maszyn rolniczych i ergonomii w powiązaniu z techniką rolniczą. Jest autorem lub współautorem około 80 publikacji naukowo-badawczych, 2 patentów oraz jednego podręcznika. Do jego najważniejszych osiągnięć należy zaliczyć wyniki prac odnośnie: ergonomicznych rozwiązań sadzarek, maszyn do zbioru ziemniaków i linii technologicznych do obróbki pozbiorowej ziemniaków, stanowisk pracy na kombajnach, mikroklimatu w kabinach maszyn i pojazdów rolniczych oraz bezpieczeństwa eksploatacji ciągników na zboczach.

Jest promotorem 7 rozpraw doktorskich i kierował wykonaniem wielu prac magisterskich.

Był członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego IV kadencji w latach 1991-1993 i Sekcji Uczelni Rolniczych RG przez następne 3 lata. Przewodniczył zespołowi odpowiedzialnemu za kierunek „Technika rolnicza i leśna” w ramach Akademickiej Komisji Akredytacyjnej, powołanej przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich w 2000r. Z organizacji pozauczelnianych uczestniczył w Radzie Ochrony Pracy przy Sejmie RP (1989-1992) i przez kilka kadencji Komitecie Techniki Rolniczej oraz Komitecie Ergonomii PAN, a także w Komisji Ergonomicznej oddziału PAN w Krakowie. Był członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego i Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej. Wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi. Uczestniczył w większości Szkół Naukowych w Zakopanem, na których kilkakrotnie wygłaszał wykłady z zakresu ergonomii. Uczestnicy wysoko ocenili m.in. wykład dotyczący kolorów maszyn rolniczych.

Za swoją działalność został wyróżniony Krzyżem Kawalerskim oraz Złotym Krzyżem Zasługi. Ma także liczne odznaczenia resortowe i regionalne.

5.2. Profesorowie wychowankowie

Ryszard Hołownicki

Prof. dr hab. Ryszard Hołownicki urodził się 27 października 1952 w Nowym Sączu. Po ukończeniu studiów na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie podjął pracę w 1978 roku w Zakładzie Mechanizacji (obecnie Zakładzie Agrotechnologii) Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, którym obecnie kieruje. W latach 1980/81 odbywał roczny staż w USA. W 1985 roku uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, w 1996 doktora habilitowanego, a w 2005 roku tytuł profesora. Specjalizuje się w technice ochrony roślin i technice ogrodniczej. Jest autorem ponad 400 publikacji w tym: 60 oryginalnych artykułów naukowych, 62 doniesień na konferencjach międzynarodowych i ponad 190 artykułów popularno naukowych oraz twórcą 28 patentów i 9 wzorów użytkowych. Był koordynatorem i wykonawcą 16 projektów krajowych i 7 międzynarodowych. Jest członkiem kilku rad i organizacji naukowych, wśród których najwyżej ceni członkostwo w Klubie Seniora Mechanizacji Rolnictwa. Za swojego uważają go jednocześnie trzy środowiska naukowe: inżynierii rolniczej, ogrodnictwa i ochrony roślin. Największą aktywność przejawia jednak w inżynierii rolniczej, będąc m.in. zastępcą przewodniczącego Komitetu Techniki Rolniczej PAN i twórcą sieci Naukowej AgEngPol a obecnie prezesem Komitetu Inżynierii Rolniczej.

Znajomi i przyjaciele uważają go za prawdziwego górala, czyli za „pnioka”, co on poczytuje sobie za wyróżnienie, bo to lud prosty, ale uczciwy i zmyślny. Wielka szkoda, że nie jest to prawdą, bo jestem tylko „krzakiem” i to nie góralem tylko Lachem. Urodził się bowiem przez przypadek w górach, bo tam zagnały jego Rodziców poplątane przez wojnę losy. W metrykach zapisano, że było to w Nowym Sączu, ale całe swoje szczeniące lata spędził w Nawojowej położonej w dolinie rzeki Kamienicy pomiędzy N. Sączem i Krynicią wraz z trójką rodzeństwa, która także związana jest z rolnictwem. Wszystko dzięki Matce – nauczycielce Technikum Rolniczego.

W latach zniewolenia wychowywał się na felietonach Stefana Kisielewskiego oraz innych nieprawomyślnych i zakazanych wówczas pismach. Obecnie martwi się stanem

umysłów Polaków. Boli go brak poszanowania dla elementarnych wartości, w tym zwłaszcza dla Ojczyzny i rodziny. Chroniczny patriotyzm, obecne nazwisko i upór zostały mu po Ojcu – obrońcy Lwowa, który spóźnił się na „wycieczkę do Katynia”, a następnie przez całą wojnę działał w AK, a później w WiN-ie. Ukrywał się pod przybranym nazwiskiem Hołownicki od 1946r., a gdy doczekał Wolnej Polski w 1989r. powrócił do swojego prawdziwego nazwiska Adamowski. Podejmował starania, aby przyjąć wówczas podwójne nazwisko, ale został pouczony, że nie jest to możliwe i do dzisiaj nie może się z tym pogodzić.

Najbardziej pasjonuje go wymyślanie i budowanie nowych maszyn oraz jazda ciągnikiem. Jeszcze do niedawna uważał się za jednego z najlepszych traktorzystów wśród profesorów. Tęsknota za ciągnikiem pozostała mu z czasów, gdy przez 20 lat uprawiał porzeczkę. Wcześniej przez 10 lat był robotnikiem rolnym, dorabiając do skromnej pensji cięciem drzew w grójeckich sadach. Przez chwilę uległ nawet ówczesnym trendom, aby będąc już po doktoracie, „wziąć los we własne ręce” i zostać przedsiębiorcą. Po perswazjach swoich bliskich po roku powrócił jednak do pracy naukowej. Choć do końca kariery zawodowej droga jeszcze daleka, uważa się za człowieka spełnionego i szczęśliwego, który dostał od życia więcej niż wcześniej marzył. Może dlatego, że marzenia nie były zbyt wygórowane i przez to łatwiej się spełniały. Twierdzi, że wszystko zawdzięcza wielu życzliwym ludziom, wspaniałym nauczycielom i współpracownikom, których spotykał na swojej życiowej drodze. Za swoich Mistrzów uważa prof. Szczepana Pieniążka, prof. Janusza Hamana i prof. Rudolfa Michałka. Doświadczył z Ich strony nie tylko wielkiej życzliwości, lecz także serdeczności. To Oni w największym stopniu kształtowali jego zainteresowania i warsztat naukowy oraz sposób pojmowania otaczającej nas rzeczywistości. Pokazali także, jak ważna w nauce jest integracja i przyjazna atmosfera w zespole. Martwi go upadek nauk rolniczych i próbuje się temu przeciwstawić, ale niewiele ma sprzymierzeńców. Twierdzi, że jest w stanie przekonać każdego, że rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy należą do najważniejszych w polskiej gospodarce.

Od dziecka interesował się techniką i samochodami marząc o studiach na Politechnice Krakowskiej, ale tuż przed maturą zmienił zdanie. Po latach stwierdza, że był to niezamierzony wpływ jego starszych Kolegów: prof. Jana i Stanisława Pabisów i prof. Zbigniewa Ślipka, którzy podobnie jak on sam, byli wcześniejszymi absolwentami liczącego już blisko 200 lat I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Długosza w Nowym Sączu. Zamiast do Krakowa, jak niemal wszyscy absolwenci tego liceum, trafił do Lublina, gdyż w Krakowie nie było jeszcze samodzielnego wydziału techniki rolniczej. Studia na Akademii Rolniczej w Lublinie ostatecznie zdecydowały o jego przyszłych zainteresowaniach zawodowych. Po latach z wdzięcznością wspomina swoich wykładowców i asystentów twierdząc, że dzięki Ich umiejętnościom i zaangażowaniu zdobył gruntowne wykształcenie inżynierskie. Przypomina, że do dnia dzisiejszego korzysta ze starych studenckich notatek. Dlatego też, gdy tylko nadarzy się okazja z przyjemnością odwiedza Lublin, aby wspominać odległe już czasy. Studia w Lublinie okazały się brzemienne w skutkach także dla jego życia osobistego, bo tam właśnie, poznał swoją przyszłą żonę Barbarę, która studiowała na „pomidorach” u prof.

Józefa Grochowicza. Dochowali się wspólnie Magdy i Michała, którzy zdążyli już obdarzyć ich dwójką wnucząt. Ubolewa, że jego pasje przegrywają z codziennymi obowiązkami. Są wśród nich historia najnowsza, literatura faktu, publicystyka gospodarcza, a ze sportów pływanie, wycieczki rowerowe no i oczywiście narty, jak na urodzonego w górach przystało. Ostatnio pasjonuje się biografiami znanych Polaków, gdyż wciąż poszukuje odpowiedzi na pytanie, którzy z nich w największym stopniu przyczynili się do odrodzenia Wolnej Polski.

Na nasze Szkoły, zawsze przyjeżdża z całą swoją załogą z Instytutu Ogrodnictwa. Corocznie też prowadzi wykłady z różnych obszarów wiedzy – techniki ochrony roślin, postępów techniki w ogrodnictwie a także roli nauk rolniczych w kształtowaniu polskiego rolnictwa.

Tadeusz Juliszewski

Urodził się 17 listopada 1951 roku w Wolbromiu k. Olkusza. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Myślenicach rozpoczął studia w ówczesnej Wyższej Szkole Rolniczej w Krakowie, które ukończył w 1975 roku uzyskując dyplom magistra inżyniera rolnictwa ze specjalnością ekonomika rolnictwa.

1 września 1975 roku podjął pracę w Instytucie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa w Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie jest nieprzerwanie zatrudniony do tej pory. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w 1981 roku, natomiast sto-

pień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej w 1996 roku. W 2002 roku powołany został na stanowisko profesora AR, a w 2005 roku Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zaaprobowała wniosek Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa AR o nadanie mu tytułu profesora.

W latach 1999-2002 pełnił funkcję Prodziekana ds. Organizacji i Ogólnych na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa AR w Krakowie; ponownie został wybrany do pełnienia tej funkcji w latach 2002-2005. W następnej kadencji wybrany został na dziekana.

W roku 1999 został wybrany w Horsens (Dania) do pełnienia funkcji Prezydenta Międzynarodowej Organizacji ds. Naukowej Organizacji Pracy w Rolnictwie (*CIOSTA – Commission Internationale Organisation Scientifique du Travail en Agriculture*), którą pełnił do 2001 roku organizując XXIX Międzynarodowy Kongres tej organizacji w Krakowie. Był drugim Polakiem, który pełnił tę funkcję (w 1970 roku Prezydentem *CIOSTA* był prof. R. Manteuffel).

W 2002 roku, na Kongresie *CIGR (Commission Internationale du Genie Rural)* w Chicago, został wybrany Przewodniczącym V Sekcji *CIGR*, tj. Sekcji Zarządzania, Ergonomii i Inżynierii Systemów (*Managemnt, ergonomics and system engineering*) na kadencję trwającą do 2006 roku. Obecnie jest prezydentem *CIGR*.

Był członkiem: Komisji Ergonomicznej przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Komisji Zastosowań Informatyki przy Komitecie Techniki Rolniczej PAN, Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego, Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Polskiego Towarzystwa Zastosowań Informatyki w Rolnictwie, Gospodarce Leśnej i Żywnościowej.

Odbył staże zagraniczne w Szwajcarii, Niemczech, Austrii i Kanadzie.

Ma dwóch synów: jeden jest absolwentem Politechniki Krakowskiej, drugi zaś absolwentem Akademii Rolniczej i Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Wnuk Bartosz Szymon urodził się w 2003r.

Hobby: turystyka górską, beletrystyka (ulubione książki: „Mistrz i Małgorzata”, „Miłość w czasach zarazy”), karate kyokushin (4 kyu).

Od wielu lat jest uczestnikiem zakopiańskich szkół zimowych. Był też zapraszany do prowadzenia wykładów, m.in. z zakresu miejsca inżynierii rolniczej w strukturze nauki, roli *CIGR* w kształtowaniu polityki naukowej a także z zagadnień ergonomicznych.

Józef Kowalski

Józef Kowalski, profesor nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej. Urodził się 16 lutego 1942 roku w Czańcu na Ziemi Żywieckiej. Studia ukończył na Wydziale Rolniczym WSR w Krakowie. Stopień magistra inżyniera rolnictwa uzyskał w roku 1965 na podstawie pracy „Projektowanie parku maszynowego metodą wskaźnikową”. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych otrzymał na tym samym Wydziale w 1973 r. na podstawie dysertacji „Przydatność podnośników hydraulicznych krajowych ciągników 0,9T do orki niektórych gleb Polski południowej”. Roczn. Nauk Roln. seria C-1 z. 1974 t-71. Habilitował się na Wydziale Techniki Rolniczej AR w Lublinie w 1991 r. na podstawie rozprawy „Modele organizacji gospodarstw chłopskich”, Zesz. Nauk. AR w Krakowie Rozprawa habilitacyjna 154, 1991. Profesorem nauk rolniczych mianowany był w roku 1997, a profesorem zwyczajnym w 2002r. Uczestniczył w wielu stażach naukowych m. in.: Instytut Mechanizacji Rolnictwa Plovdiv - Bułgaria, Stavanger - Norwegia oraz Uniwersytet Purdow - USA.

Pracę zawodową w uczelni rozpoczął po zakończeniu studiów: asystent stażysta (1965-67), st. asystent (1967-73), adiunkt (1973-97), prof. nadzwyczajny (1997), prof. zwyczajnego (2002).

Prodziekan Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa AR Kraków (1993-1999), członek Senatu (1999-2005). Dziekan Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa AR Kraków (1999-2004). Dziekan Wydziału Agrotechnologii AR Kraków (2005).

Główne jego zainteresowania naukowe dotyczą: programowania oraz modelowania mechanizacji w mikro i makro skali, modelu substytucji pracy żywej pracą uprzedmiotowioną, poszukiwania relacji pomiędzy postępowaniem naukowo-technicznym i stopniem umaszynowania gospodarstwa a racjonalną gospodarką energetyczną w produkcji rolniczej a także wpływu czynników społeczno-zawodowych na wprowadzanie postępu i osiągane efekty produkcyjne gospodarstw. Jest autorem i współautorem 162 publikacji z czego na oryginalne prace twórcze przypada 72 pozycje. Oprócz tego w swoim dorobku ma 4 książki naukowe. Wykonał 8 recenzji prac doktorskich oraz habilitacyjnych, 9 opinii na tytuł profesorski a także 7 recenzji książek naukowych i podręczników. Jako ekspert Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego wykonał 3 opinie dotyczące uprawnień Radom Naukowym.

Był promotorem w 5 przewodach doktorskich oraz wypromował 156 magistrów.

Do najważniejszych funkcji naukowych i organizacyjnych należy zaliczyć: członek Komitetu Techniki Rolniczej PAN, współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, od 1996r. sekretarz Zarządu Głównego PTIR, członek Rady Głównej Sekcji Mechanizacja Rolnictwa Zarządu Głównego SITR, członek Sekcji Ekonomiki i Ergonomii Komitetu Techniki Rolniczej PAN, członek Sekcji Karpackiego Komitetu Zagospodarowania Ziem Górskich PAN. W latach 2008-2015 był ostatnim przewodniczącym Komitetu Techniki Rolniczej PAN. Uczestniczył w pracach zespołów: Dydaktyczno-Wychowawczego oraz Dydaktyczno-Naukowego dla Kierunku Mechanizacja Rolnictwa przy Ministrze Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki – pełniąc od 1973 do 1986 funkcję Sekretarza Zespołu, członek Rady Naukowej IBMER Warszawy. W latach 2000-2004 ekspert Sekcji P 06R Komitetu Badań Naukowych (8 konkursów).

W działalności dydaktycznej prowadził wykłady i ćwiczenia z przedmiotów i zagadnień związanych z: mechanizacją rolnictwa, ogrodnictwa, zootechniki, ekonomiki i organizacji w inżynierii rolniczej na Wydziałach: Rolniczym, Zootechnicznym, Ogrodniczym, Ekonomiki i Obrotu Rolnego (zamiejscowy), Techniki i Energetyki Rolnictwa – obecnie Inżynierii Produkcji i Energetyki Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

W działalności wychowawczej oprócz funkcji Dziekana i Prodziekana należy wspomnieć o pełnieniu wcześniejszym obowiązków: Przewodniczącego Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (12 lat), Przewodniczącego Rady Wydziałowej ds. Młodzieży (4 lata), opiekuna Koła Naukowego Mechanizatorów (6 lat), współorganizatora i członka Jury Centralnych i Regionalnych Olimpiad Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, współorganizatora i członka Jury Ogólnopolskich Turniejów Wiedzy Rolniczej.

Za całokształt działalności został wielokrotnie nagradzany m. in. otrzymał: 5 nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa (obecnie MEN), 2 nagrody Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Poza tym był 28 –krotnie wyróżniony różnego stopnia nagrodami JM Rektora AR w Krakowie.

Odnaczony Złotym i Kawalerskim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski oraz wielokrotnie odznaczeniami regionalnymi i branżowymi. W roku 2017 otrzymał Medal Michała Oczapowskiego.

Był mistrzem ceremonii i organizatorem historycznego pierwszego założycielskiego posiedzenia Klubu Seniora Mechanizacji Rolnictwa w 1974 roku. To on wraz z ówczesnym doktorem J. Kolowcą odbierał przyrzeczenie oraz pocałunek ojcowski od pierwszych członków założycieli.

Uczestniczył prawie zawsze w szkołach w Zakopanem. Jako przewodniczący KTR PAN był ich współautorem. W swoich wykładach prezentował rolę Komitetu w rozwoju krajowej inżynierii rolniczej.

Maciej Kuboń

Urodził się 1 lipca 1972 roku w Tarnowie. Studia odbył w latach 1992-1997 na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie, uzyskując tytuł magistra inżyniera na podstawie pracy pt. „Wpływ wyposażenia technicznego na nakłady pracy i wyniki produkcyjne wybranych gospodarstw rolnych gminy Wojnicz”.

Stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej nadała mu Rada Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie (24 października 2001r.) po przedstawieniu rozprawy doktorskiej pt. „Aktualny stan i możliwości rozwoju usług transportowych na terenach wiejskich”, natomiast stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej (specjalność infrastruktura logistyczna) nadała mu Rada Naukowa Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Warszawie (3 listopada 2011r.) na podstawie dorobku i rozprawy pt. „Efektywność infrastruktury technicznej w gospodarstwach rolniczych”. W roku 2015 uzyskał tytuł profesora.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę jako asystent w Katedrze Mechanizacji Rolnictwa (1997), przekształconej później w Instytut Inżynierii Rolniczej i Informatyki (2010r.). Od 1 stycznia 2002 roku zatrudniony jest na stanowisku adiunkta.

Jego główne zainteresowania naukowe i badawcze dotyczą: organizacji i ekonomiki transportu, zastosowania nowoczesnych technik i technologii przewozów, a także efektywności wykorzystania środków oraz kosztów transportu. Od roku 2004 Jego zainteresowania skupiły się głównie wokół logistyki i jej wpływu na funkcjonowanie gospodarstw rolniczych i przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego. W ramach tej problematyki opublikował 36 oryginalnych prac naukowych w krajowych i zagranicznych czasopismach.

Jest autorem 155 oryginalnych prac twórczych opublikowanych w czasopismach z listy MNiSW. W 123 pracach jest współautorem a w 32 jedynym autorem. 17 prac opublikował w czasopismach zagranicznych w tym 10 z tzw. listy filadelfijskiej. Oprócz publikacji w czasopismach naukowych jest autorem 4 skryptów akademickich, współautorem 12 monografii, autorem 8 rozdziałów w monografiach i redaktorem naukowym 4 monografii.

Uczestniczył w 69 konferencjach i szkołach krajowych i międzynarodowych. Najważniejsze z nich to: Ogólnopolska Szkoła Naukowa „Postęp naukowo-techniczny

i organizacyjny w rolnictwie”, Szkoła Metodologii Badań Naukowych, Kongres Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu oraz International Conference: Global Economy – Challenges and Perspectives.

Brał czynny udział w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych: „Analiza i uwarunkowania rynku usług i urzędzeń w transporcie wiejskim” (1998-2001), „Postęp naukowo-techniczny w procesie modernizacji polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich” (2009-2012), „Innowacyjne oddziaływanie techniki i technologii oraz informatycznego wspomagania zarządzania na efektywność produkcji w gospodarstwach ekologicznych (2010-2014), „Organizacja i wdrożenie ogólnopolskiego elektronicznego systemu komercjalizacji recenzowanych prac naukowych przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku” POIG.02.03.02-00-038/09, „Optymalizacja produkcji wołowiny w Polsce zgodnie ze strategią – od widelca do zagrody” nr WND-POIG.01.03.01-00-204/09, „Bioprodukty – innowacyjne technologie wytwarzania prozdrowotnych produktów piekarskich i makaronu o obniżonej kaloryczności” nr POIG.01.03.01-14-041/12. Wymiernym efektem współpracy w dwóch ostatnich projektach są dwa patenty nagrodzone na 62 Międzynarodowej Wystawie Wynalazków, Badań Naukowych i Nowych Technik BRUSSELS INNOVA 2013 w Brukseli srebrnym i złotym medalem z wyróżnieniem, a także złotym medalem oraz Specjalnym Certyfikatem przyznany przez delegację z Turcji, İstanbul Aydın Üniversitesi.

Od 1998 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, a od 2004 roku członkiem Zarządu Głównego i zarazem skarbnikiem PTIR, od 2011 roku był członkiem Komitetu Techniki Rolniczej Polskiej Akademii Nauk, a od roku 2017 wiceprzewodniczącym Komitetu Inżynierii Rolniczej. Był sekretarzem cyklicznych Konferencji Naukowych nt. „Aktualne problemy inżynierii rolniczej” w Krakowie (2005-nadal), sekretarzem naukowym czasopisma „Inżynieria Rolnicza” (2007-nadal), członkiem Komitetu Organizacyjnego corocznych Ogólnopolskich Szkół Naukowych z cyklu „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie” (2002-nadal), członkiem Komitetu Organizacyjnego obchodów 30-lecia i 35-lecia Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki (2007, 2012); członkiem zespołu ewaluacji ds. nauk rolniczych (UCZ) NZ-5, Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych.

W ostatnich wyborach został wybrany do Centralnej Komisji, gdzie jako jedyny reprezentuje inżynierię rolniczą. Jest najmłodszym profesorem „własnego chowu” i zarazem wykładowcą na zakopiańskich szkołach. Jego wykłady skupiają się głównie na zagadnieniach wydawnictw naukowych i torowaniu drogi Inżynierii Rolniczej na najwyższy szczebel międzynarodowy.

Leon Kukielka

Prof. dr hab. inż. Leon Kukielka, lat 63, absolwent Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie (1973). Stopień doktora nauk technicznych uzyskał na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej w 1983 roku, a stopień naukowy doktora habilitowanego na tym samym wydziale w 1996 roku. Tytuł naukowy profesora uzyskał we wrześniu 2004 roku. W lutym 2005 roku został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Koszalińskiej. Od 41 lat jest pracownikiem Politechniki Koszalińskiej (do 1996 roku Wyższej Szkoły Inżynierskiej).

Od roku 1987 (dziewięć kadencji) jest członkiem Rady Wydziału Mechanicznego i członkiem senatu Politechniki Koszalińskiej. W kadencji 1993-1996 był przewodniczącym komisji dyscyplinarnej ds. studentów. Przez dwie kadencje (1996-2002) był prorektorem ds. studenckich. W latach 1996-2007 kierował Katedrą Maszyn Roboczych a od 2007 roku kieruje Katedrą Mechaniki Technicznej i Wytrzymałości Materiałów. W latach 1999-2005 pełnił funkcję dyrektora Parku Naukowo-Technologicznego Politechniki Koszalińskiej a w latach 2002–2005 funkcję prezesa Zarządu Klubu Uczelnianego AZS Politechnika Koszalińska. W latach 2002–2005 pełnił funkcję prodziekana ds. nauki a w latach 2005-2012 - funkcję dziekana Wydziału Mechanicznego.

Prof. dr hab. inż. Leon Kukielka był członkiem: Komitetu Techniki Rolniczej PAN (od 2012r.), Komisji Budowy Maszyn PAN Oddział w Poznaniu (w latach 2003-2011 był członkiem Prezydium, a od 2011 roku jest vice przewodniczącym), Międzysekcyjnego Zespołu Inżynierii Powierzchni Komitetu Budowy Maszyn PAN (od 1990), Sekcji Mechanizacji Komitetu Techniki Rolniczej PAN (2001-2012), Sekcji Teorii Procesów Przeróbki Plastycznej Komitetu Metalurgii PAN (od 1997), Zespołu Motoryzacji Sekcji Technicznych Środków Transportu PAN (od 2005), komitetów kilku innych towarzystw i stowarzyszeń naukowych oraz wielu komitetów naukowych konferencji międzynarodowych i krajowych.

Dziedzina prac naukowych prof. dr hab. inż. Leona Kukielki są nauki techniczne i rolnicze, dyscypliną budowa i eksploatacja maszyn i inżynieria rolnicza, specjalnością naukową jest technologia maszyn, a zwłaszcza procesy precyzyjnej obróbki powierzchniowej nagniataniem oraz kształtowanie technologicznej warstwy wierzchniej i jej eksploatacja, a także teoria i konstrukcja maszyn i urządzeń rolniczych.

Dorobek naukowy prof. dr hab. inż. Leona Kukielki, w syntetycznym zestawieniu, jest następujący: 1 książka: Podstawy badań inżynierskich. PWN, Warszawa, 2002r., 44 rozdziały w książkach (w tym 19 w zagranicznych), 3 monografie, 1 rozprawa, 2 opracowania zwarte, 2 skrypty (jeden wznowiony), 6 podręczników akademickich, ponad 470 publikacji naukowych (w tym więcej niż 60 indywidualnych), w tym ponad 80 w językach obcych, wiele w czasopismach i wydawnictwach o światowym zasięgu, promotor w postępowaniu o nadanie tytułu i godności Doktora Honoris Causa, 2 recenzje w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, 9 recenzji rozpraw habilitacyjnych, 11 recenzji rozpraw doktorskich (w tym 3 obronionych na Uniwersytecie w Orleanie), redaktor naukowy 34 zeszytów naukowych i materiałów konferencyjnych, ponad 250 recenzji skryptów i artykułów naukowych, dla wydawnictw krajowych i zagranicznych, 24 patenty, z których większość została wdrożona, 74 raportów i kompleksowych opracowań naukowych (ponad połowa została wdrożona), 30 opinii o innowacyjności projektów dla firm krajowych, wypromowanie 12 doktorów nauk technicznych (w tym 8 z wyróżnieniem) w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn, w tym jeden na Uniwersytecie w Orleanie, wypromowanie ponad 330 magistrów inżynierów i inżynierów; wiele prac zostało nagrodzonych i wyróżnionych w konkursach lokalnych i ogólnokrajowych, opracowanie wielu pakietów programów komputerowych oraz multimedialnych prezentacji dla celów naukowych i dydaktycznych np. Metodyka planowania badań eksperymentalnych, obliczeń statystycznych wyników badań i identyfikacji obiektów wraz z oprogramowaniem komputerowym jest powszechnie stosowana przez wiele uczelni w Polsce oraz Instytuty Przemysłowe.

Ważniejsze osiągnięcia konstrukcyjno-wdrożeniowe to: opracowanie niekonwencjonalnych głowic do nagniatania elementów maszyn; opracowanie technologii i głowic do walcowania gwintów specjalnych; współudział w opracowaniu konstrukcji mechanizmu do płynnego przesuwu nadruku fleksograficznego; wdrożenie systemu odolejania wód na statkach; wdrożenie typoszeregu naczip do przewozu samochodów ciężarowych i dużych maszyn i ładunków wielkogabarytowych o dużych masach; opracowanie i wdrożenie technologii walcowania bezkłowego – przelotowego gwintów trapezowych i łukowych o dużym skoku na prętach i rurach o dowolnej długości; opracowanie i wdrożenie technologii gładkościowego nagniatania rur cienkościennych; opracowanie i wdrożenie technologii hydrostatycznego wykrawania dokładnego.

Ważniejsze wyróżnienia to: Nagroda Zespołowa Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego II stopnia z tytułu osiągnięć naukowych, Odznaka i tytuł Racjonalizator Produkcji za osiągnięcia wynalazcze i wdrożeniowe, Odznaka Honorowa m. Słupska za zasługi w modernizacji przemysłu, Odznaka Honorowa Za zasługi w rozwoju województwa koszalińskiego, Brązowy Krzyż Zasługi za osiągnięcia wynalazcze, Złoty Krzyż Zasługi za osiągnięcia naukowe i organizacyjne, Medal Edukacji Narodowej za osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze, Medal za zasługi dla Miasta Słupska, Nagroda I stopnia Prezydenta Miasta Słupska, Złota odznaka AZS, Nagroda Rektorska (łącznie 32) za szczególne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, Medal Politechniki Koszalińskiej, Złota Odznaka Honorowa Gryfa Zachodniopomorskiego, Nagroda I Stopnia (łącznie 3) Za nowe rozwiązania w dziedzinie techniki, Śródkowo-

pomorska Rada Naczelnej Organizacji Technicznej w Koszalinie, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Leon Kukielka był inicjatorem integracji Środowiska Politechniki Koszalińskiej z krajową inżynierią rolniczą. Na naszych Szkołach prowadzi wykłady z zastosowań matematyki w modelowaniu procesów w inżynierii rolniczej.

Sławomir Kurpaska

Prof. dr hab. nauk rolniczych Sławomir Kurpaska urodził się 30.01.1961r. w Dąbrowie Tarnowskiej, woj. małopolskie. Studia odbył na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa AR w Krakowie, które ukończył w 1986r. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w 1993r., dr hab. 2001, zaś tytuł naukowy profesora w 2008r. Obrona pracy doktorskiej, kolokwium habilitacyjnego oraz wnioszek na tytuł profesora były procedowane przez Radę Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa.

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę na stanowisku asystenta naukowo-technicznego w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa, zaś po odbyciu służby wojskowej, od 1.10.1988 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta (1988-1994), następnie adiunkta (1994-2007), profesora nadzwyczajnego (2007-2011) i profesora zwyczajnego (od 1.01.2012). Od 2009 r. jest dyrektorem Instytutu Inżynierii Rolniczej i Informatyki.

W latach 2008-2012 pełnił funkcję prodziekana na Wydziale Inżynierii Produkcji i Energetyki, zaś od 2012 r. jest dziekanem Wydziału.

Aktywność organizacyjna obejmuje: prace w Radzie Programowej Studium Doktoranckiego UR, Senackiej Komisji ds. Nauki, Radzie Bibliotecznej UR, wydziałowy koordynator do spraw wdrażania systemu ECST Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, Sekretarz Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Był również członkiem zespołu komisji środowiskowej ds. akredytacji studiów na kierunku Technika Rolnicza i Leśna. Kierował zespołem do przygotowania wniosku o otwarcie na Wydziale unikatowego kierunku studiów: Odnawialne Źródła Energii i Gospodarka Odpadami.

Odbył kilka staży naukowych i zagranicznych. Staże krajowe – kilkakrotnie w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie. Staże zagraniczne: Instytut Inżynierii Rolniczej IMAG-DLO w Wageningen, Uniwersytet Rolniczy w Wageningen.

Jego zainteresowania badawcze obejmują: zagadnienia energetyczne w obiektach ogrodnich, modelowanie procesów fizycznych w systemie Gleba – Roślina - Atmosfera (wymiana masy i ciepła, ruch wody glebowej), sterowanie procesami w zamkniętych obiektach pod osłonami (nawadnianie i doświetlanie roślin), problemy eksploatacji urządzeń z zakresu odnawialnych źródeł energii (pompa ciepła, kolektory słoneczne), funkcjonalność zintegrowanego systemu grzewczego obiektu pod osłonami wykorzystującego OZE, zagadnienia magazynowania nadwyżki ciepła w akumulatorach ciała stałego i akumulatorze cieczowym, doświetlanie roślin za pomocą lamp LED (light emitter diodes).

W dorobku naukowo-badawczym znajduje się ponad 150 pozycji, z czego 120 to oryginalne prace naukowe, jeden podręcznik akademicki, jedna monografia, dwa rozdziały w monografii. Opublikowany podręcznik akademicki: „Szkłarnie i tunele foliowe. Inżynieria i procesy”, wydany przez PWRiL, uzyskał dotację MNiSzW. Oryginalne prace twórcze zostały opublikowane w wielu periodykach naukowych, w tym również znajdujących się na liście filadelfijskiej. Recenzował prace, które ukazały się w renomowanych zarówno polskich jak i w periodykach naukowych z listy filadelfijskiej (Biosystems Engineering, International Agrophysics, Scientia Agricola). Był promotorem dwóch prac doktorskich, wykonał cztery recenzje prac doktorskich, dwie w postępowaniu habilitacyjnym oraz opiniował dwa wnioski na tytuł profesora. Od początku swojej pracy był opiekunem i promotorem blisko 55 prac dyplomowych.

Prowadzi zajęcia ze studentami w ramach programu ERASMUS z opracowanych autorskich przedmiotów: Engineering in horticulture oraz Modern Technologies in greenhouse cultivation, Irrigation machinery.

Zorganizował Zespół Badawczy, który od 2002r. uzyskał wsparcie finansowe czterech projektów badawczych, w których pełnił funkcję kierownika projektu. W wyniku realizacji tych projektów powstało laboratorium z zakresu wykorzystania źródeł odnawialnych w obiektach pod osłonami (kolektory słoneczne, pompa ciepła, panele fotowoltaiczne). Był pomysłodawcą projektu badawczego (z tzw. innowacyjnej gospodarki) z zakresu wykorzystania zmagazynowanego ciepła do ogrzewania tunelu foliowego, zaś od kwietnia 2010 (po wygranym konkursie) pełni funkcję Głównego Koordynatora Naukowego. Projekt ten był w całości finansowany przez POIG. W wyniku

jego realizacji została zbudowana infrastruktura badawcza; jest współautorem patentu z zakresu akumulatora kamiennego powstałego w wyniku realizacji projektu.

Prowadzi szeroką działalność popularyzatorską z zakresu reprezentowanej przez siebie dyscypliny, publikując wyniki swoich prac w czasopiśmie popularno-naukowym. Do ważniejszych prac zastosowanych w praktyce można zaliczyć prace projektowe z zakresu sterowania nawadnianiem roślin, wykonywanie projektów ogrzewania podłoża ogrodniczego w szklarni, ogrzewania szklarni z wykorzystaniem niskotemperaturowych źródeł ciepła.

Prowadzi wykłady na studiach podyplomowych organizowanych przez Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa UR w Krakowie i Politechnikę Krakowską w zakresie nawadniania terenów zielonych.

Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, odznaką honorową „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz wielokrotnie nagrodą Rektora UR za działalność naukową.

Żonaty – ma dwójkę dzieci; hobby: historia, turystyka piesza i rowerowa.

Prof. S. Kurpaska jest stałym uczestnikiem naszych szkół zakopiańskich. W ostatnich latach prowadzi wykłady głównie z zakresu możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Andrzej Kusz

Absolwent Wydziału Mechanizacji Rolnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Pradze (obecnie Wydział Nauk Technicznych Uniwersytetu Rolniczego w Pradze), doktor nauk technicznych (WTR Lublin 1980), doktor habilitowany nauk rolniczych (WTR

Lublin 1989), profesor nauk rolniczych (1998), profesor zwyczajny (2002, mianowanie przez Ministra Edukacji i Sportu).

Osiągnięcia w zakresie działalności badawczej i publikacyjnej obejmują około 200 prac ukierunkowanych głównie na zagadnienia komputerowego modelowania złożonych systemów biotechnicznych. Tematyka dotyczy takich zagadnień jak ontologie rolniczych procesów produkcyjnych, zastosowanie metod sztucznej inteligencji do projektowania systemów informacyjnych wspomagania eksploatacji maszyn oraz rolniczych procesów produkcyjnych, modelowanie niepewności w procesach produkcyjnych. W ostatnim okresie prace koncentrują się głównie na zastosowaniu technologii sieci probabilistycznych do modelowania niepewności w różnych dziedzinach przedmiotowych oraz implementacji procedur obliczeniowych stanowiących integralną część modeli wspomagających procesy zarządzania. Prace obejmują m.in. zagadnienia budowy modeli koncepcyjnych, opracowywanie metodyk modelowania, zasad implementacji modeli oraz ich weryfikacji w środowisku BayesiaLab.

Wielokrotne, aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych, krajowych (Politechnika Wrocławska, PW Oddział w Płocku, SGGW, UP we Wrocławiu, Instytut Wojsk Lotniczych, UR w Krakowie, UWM Olsztyn, UP w Lublinie i in.) i międzynarodowych (kongresy i konferencje CIGR-u i EFIT-y).

Kierownik 3 projektów badawczych finansowane przez KBN z zakresu zastosowania metod inżynierii wiedzy w szeroko rozumianej problematyce rolniczej.

Osiągnięcia w zakresie rozwoju naukowego kadr to 6 wypromowanych doktorów, 14 recenzji rozpraw doktorskich, 2 recenzje wydawnicze rozpraw habilitacyjnych, 17 recenzji w przewodach habilitacyjnych, 3 recenzje dorobku w powołaniu na stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz 6 recenzji w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego. Ponadto ponad 150 recenzji artykułów naukowych.

Doświadczenia w zakresie działalności dydaktyczno wychowawczej to odpowiedzialność za prowadzenie następujących przedmiotów: Badania operacyjne, Systemy informacji przestrzennej, Systemy ekspertowe, Systemy wspomagania decyzji i zarządzania wiedzą, Komputerowe modelowanie procesów, Metody ilościowe i jakościowe w analizie ryzyka, Niezawodność systemów transportowych, Teoria podejmowania decyzji, Eksploatacja techniczna, Utrzymanie i odnowa maszyn, Zarządzanie energią. Opiekun ponad 150 prac dyplomowych, inżynierskich i magisterskich.

Działalność organizacyjna: Dziekan Wydziału Techniki Rolniczej w latach 1993-1999. Prodzikan 1990-1993. Dyrektor Instytutu Podstaw Techniki 1991 do 1999. Kierownik Katedry Podstaw Techniki 1999-2013, oraz od 2017. Kierownik Zakładu Modelowania i Systemów Informacyjnych od 2006 roku.

Od 1998 roku członek założyciel Polskiego Towarzystwa Zastosowań Informatyki w Rolnictwie, Gospodarce Leśnej i Żywnościowej, (POLSITA) z siedzibą w Lublinie. Przez 6 lat Przewodniczący Zarządu. Przez kilkanaście lat członek Zarządu. Od 2014r. Honorowy Przewodniczący.

Okolicznościowe medale i dyplomy za zasługi dla Wydziału Inżynierii Produkcji SGGW, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Warszawskiej w Płocku.

Przez 4 kadencje członek Komitetu Techniki Rolniczej. Członek Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa O.L.PAN (od 1999 roku), Komisji Podstaw i Zastosowań Fizyki i Chemii w Technice i Rolnictwie Oddziału PAN w Lublinie (2004-2010). Od 2007 roku członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

Współpraca z praktyką przemysłową. Działalność w ramach Towarzystwa Gospodarki Energetycznej (TGE) w Lublinie. Założyciel (1997) i prezes. Ukończenie: studia podyplomowe (2006) na Wydziale Inżynierii Środowiska, Politechniki Warszawskiej z zakresu ciepłownictwa, ogrzewnictwa i audytu oraz studia podyplomowe (2009) na Wydziale Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w zakresie audytu energetycznego budynków i instalacji. Ponadto szereg szkoleń z zakresu efektywności energetycznej. TGE skupia pracowników naukowych oraz praktyków działających zawodowo w obszarze energetyki. TGE ma podpisane umowy o współpracy z Politechniką Lubelską i z Politechniką Świętokrzyską, które umożliwiają dostęp do laboratoriów uczelnianych. Ponadto TGE współpracuje z organizacjami technicznymi zrzeszonymi w NOT, a w szczególności ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich. Aktualnie główny obszar działalności TGE związany jest z problemem wykorzystania niskotemperaturowego ciepła odpadowego z kopalni do zasilania upraw szklarniowych. Opracowano zgłoszenie patentowe na metodę wykorzystania powietrza wydechowego z kopalni. Aktualnie opracowywane są dwa kolejne tematy z tej dziedziny. Istotnym elementem działalności w TGE jest praca w Komisji Kwalifikacyjnej, którą powołał Urząd Regulacji Energetyki, do stwierdzenia kwalifikacji związanych z dozorem i eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych, cieplnych i gazowych.

Współpraca z zagranicą. Od szeregu lat współpracuje z Wydziałem Technicznym Uniwersytetu Rolniczego w Pradze. Współpraca ta obejmuje wymianę doświadczeń naukowych. W 2005 roku został powołany na recenzenta rozprawy doktorskiej realizowanej na Wydziale Technicznym Uniwersytetu Rolniczego. Aktualnie współpraca ta została rozszerzona na prowadzenie zajęć dydaktycznych w ramach programu Erasmus-Sokrates. Wyrazem uznania dla dotychczasowej współpracy są okolicznościowe dyplomy i medale przyznane z okazji 50-lecia powołania Uniwersytetu Rolniczego (2002r.) oraz 100-lecia kształcenia rolniczego w Czechach (2006r.).

Członek Panelu Ekspertów z zakresu Infrastruktury społeczeństwa informacyjnego – Działanie 1.5 ZPORR do oceny projektów z naboru wniosków w edycji 2006 w ramach Priorytetu I ZPORR.

Złoty Krzyż Zasługi (1995), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1998), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski 2010 r. Okolicznościowe medale i dyplomy za zasługi dla Wydziału Inżynierii Produkcji SGGW, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Warszawskiej w Płocku.

Jacek Przybył

Prof. dr hab. inż. Jacek, Jan Przybył urodził się 16.06.1953r. w Kórniku. Studia wyższe ukończył na Wydziale Rolniczym, Oddziale Mechanizacji Rolnictwa b. Akademii Rolniczej w Poznaniu. Bezpośrednio po studiach podjął pracę naukową w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa macierzystej Uczelni w charakterze asystenta stażysty, by po roku awansować na starszego asystenta. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w roku 1987 na własnym Wydziale Rolniczym w oparciu o pracę pt. „Wpływ wybranych typów mechanizmów ładujących przyczep zbierających na ich wskaźniki eksploatacyjne i energetyczne podczas zbioru objętościowych produktów paszowych”. Po uzyskaniu stopnia doktora awansował na stanowisko adiunkta. Do doktoratu odbył dwa krótkoterminowe staże krajowe w Instytucie Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa – Oddziale w Kłudzienku (1979) oraz w Zakładzie Doświadczalnym PAN w Kórniku (1985). Po doktoracie nawiązał kontakt z różnymi ośrodkami naukowymi za granicą, gdzie złożył krótkie wizyty konsultacyjne: w Uniwersytecie Paderborn – Soest (Niemcy – 1995), Uniwersytet Bonn (Niemcy-1966, 2000, 2006 i 2012), Institute of Agricultural and Enivoronmetal Engineering Wageningen (Holandia – 1998), Uniwersytet Rolniczy w Nitrze (Słowacja – 1999), University of Valencia (Hiszpania – 2000), Uniwersytet Rolniczy w Pradze (Czechy 2001), Uniwersytet Rolniczy w Pekinie (Chiny 2008), Holenderski Instytut Buraka Cukrowego – 2010. Stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie inżynieria rolnicza, uzyskał w oparciu o jedno-tematyczny cykl publikacji „Wpływ czynników agrotechnicznych i postępu technicznego na energochłonność i plon buraka cukrowego” w roku 2007. Przewód przeprowadził na Wydziale Inżynierii Produkcji Akademii Rolniczej w Lublinie. Aktualnie prof. dr hab. J. Przybył jest zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego w Instytucie Inżynierii Biosystemów na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego. Jest dyrektorem tego Instytutu.

Łączny Jego dorobek naukowy obejmuje ok. 600 pozycji, z czego na prace oryginalne przypada 110 a monografie 15.

Cały dorobek naukowy mieści się w zakresie inżynierii rolniczej i w stopniu znaczącym wzbogaca wiedzę naukową tej dyscypliny naukowej, w szczególności zaś w zakresie techniki i technologii zbioru, konserwacji i przechowywania produktów rolnych. O wartości merytorycznej dorobku świadczy ranga wydawnictw naukowych, w których został on opublikowany.

Sumaryczny indeks cytatów publikacji zamieszczonych w czasopismach uwzględnianych w bazie Journal Citation Reports wynosi $IF=12,477$. Liczba cytowań, bez autocytowań wynosi 51, a indeks $h=9$.

Prof. Przybył wypromował łącznie trzech doktorów. Aktualnie jest opiekunem w czterech przewodach doktorskich, z których część jest już po oficjalnym otwarciu przewodu. Prof. Przybył recenzował 5 rozpraw doktorskich oraz 5 habilitacyjnych. Był także członkiem komisji habilitacyjnej.

Prof. Jacek Przybył jest stałym bywalcem zakopiańskich Szkół a w ostatnich latach wygłosił kilka wykładów.

Andrzej Roszkowski

Prof. dr hab. Andrzej Roszkowski pracę zawodową rozpoczął w 1956r. w Katedrze Maszyn Rolniczych Politechniki Warszawskiej pod kierownictwem prof. dr hab. Cz. Kanafojskiego, a od roku 1958 nieprzerwanie w ówczesnym Instytucie Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, aż do przejścia na emeryturę w roku 2013. Jego zainteresowania naukowe początkowo dotyczyły budowy i teorii działania środków technicznych do zbioru i wstępnej obróbki roślin żdźbłowych (zboża i kukurydza, trawy i motylkowe, rośliny techniczne). Z tego okresu pochodzą badania, opracowania i wdrożenia do produkcji m.in. kombajnów zbożowych II-ej generacji, kosiarek rota-

cyjnych, pras zwijających i pras tunelowych do kukurydzy. W ostatnim okresie aktywnej pracy jego zainteresowania dotyczyły głównie technik i technologii pozyskiwania energii, w tym biopaliw płynnych, ze źródeł rolniczych i leśnych, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekologicznych i uogólnionych wskaźników efektywności energetycznych. Prof. A. Roszkowski posiada znaczny dorobek publikacyjny obejmujący ok. 120 publikacji, w tym ok. 30 opracowań odpowiadającym wymogom monografii i prac twórczych i ok. 25 prac o charakterze podręczników. Prof. A. Roszkowski aktywnie uczestniczył w życiu naukowym środowiska inżynierii rolniczej poprzez udział w szeregu konferencji, sympozjów, szkół letnich i in., doniesień, w tym na organizowanych m.in. przez PTIR, przedstawiając ok. 10 referatów, opublikowanych wykładów w czasopismach PTIR.

Prof. Roszkowski był częstym uczestnikiem zakopiańskich szkół, zawsze czynnym. Przez wiele lat wygłaszał wykłady, które tradycyjnie „pedantycznie” przygotowywał.

Mieczysław Szpryngiel

Prof. dr hab. Mieczysław Szpryngiel urodził się 10 sierpnia 1943 roku w Łucku. Studia wyższe odbył w latach 1963-1968 na Wydziale Rolniczym w Wyższej Szkole Rolniczej w Lublinie. Następnie odbył stacjonarne studia doktoranckie na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie w latach 1970-1974. Pracę w Akademii Rolniczej w Lublinie rozpoczął 1 lutego 1974 roku na stanowisku starszego asystenta, a od roku 1976 do 1994 roku pracował jako adiunkt. Dnia 1.10.1994 został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Rolniczej w Lublinie.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych nadała Mu Rada Wydziału Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie uchwałą z dnia 18 października 1975 roku, na podstawie rozprawy pt.: „Studia nad wykorzystaniem kombajnu zbożowego 2040 BIZON przy zbiorze traw nasiennych”.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie techniki rolniczej uzyskał w 1991 roku, na podstawie całokształtu Jego dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt.: „Ocena właściwości fizycznych traw nasiennych w aspekcie zbioru kombajnowego”. Tytuł profesora nauk rolniczych uzyskał w 1999 roku. Przebieg pracy zawodowej: Doktorant Doktoranckich Studiów Stacjonarnych na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie (1970-1974); starszy asystent (1975-1976); adiunkt (1976-1994); prof. nadzw. AR (1994-2004); prof. zwyczajny (od 2004); prodziekan Wydziału Techniki Rolniczej AR w Lublinie (1993-1999); Dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji (1999-2005); Członek Sekcji „Mechanizacja” Komitetu Techniki Rolniczej PAN w kadencji 1993-1995 i 2003-2005; kierownik Katedry Eksploatacji Maszyn i Zarządzania w Inżynierii Rolniczej od 1996r.

Autor i współautor 167 publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu nowych technologii kombajnowego zbioru nasion roślin nie zbożowych, traw nasienne, prosa, kanaru i nowych dwuzerowych odmian rzepaku. Popularyzator i entuzjasta niekonwencjonalnych źródeł energii, w tym energii słońca i wiatru. Współautor 1 podręcznika. Autor 2 patentów i 14 wzorów użytkowych.

Promotor 3 prac doktorskich, 35 prac magisterskich i 5 prac inżynierskich.

Członek Ligi Obrony Kraju (od 1957), Stowarzyszenia Inżynierów i Mechaników Polskich (od 1963), Związku Nauczycielstwa Polskiego (od 1970), Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego od 1997 r.

Odnaczenia: Złoty Krzyż Zasługi (1988), Złota Odznaka „Zasłużony Działacz LOK” (1976), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1997), Złoty Medal „Za Zasługi dla Ligi Obrony Kraju” (2001), Złoty Medal „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (2002).

Prof. Szpryngiel zwany jest potocznie „złotą rączką” z tytułu wielu pasji życiowych, zawsze przydatnych dla naszego środowiska. Szczególnie jesteśmy Mu wdzięczni za projektowane i wykonywane medale okolicznościowe z okazji rocznic i ważnych wydarzeń. Prawie stały uczestnik naszych zakopiańskich Szkół, na których wygłaszał wykłady z zakresu energetyki odnawialnej.

Jerzy Weres

Jerzy Weres urodził się 8 października 1946r. w Poznaniu, w rodzinie o tradycjach kresowych. Ojciec, Stanisław, był absolwentem Politechniki Lwowskiej, a matka – ukończyła Liceum Krzemienieckie i studiowała we Lwowie historię sztuki.

Prof. Jerzy Weres ukończył studia na Wydziale Mechanicznym w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni w 1967r. oraz na Wydziale Maszyn Roboczych i Pojazdów, w ramach specjalności mechanika stosowana, na Politechnice Poznańskiej w 1974r. Stopień naukowy doktora uzyskał w specjalności mechanika stosowana na Politechnice Wrocławskiej w 1979r., a doktora habilitowanego w zakresie techniki rolniczej na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa w Akademii Rolniczej w Krakowie w 1992r. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 2002r.

W latach 1967-1969 pracował na statkach Polskich Linii Oceanicznych, na liniach dalekowschodnich, a w latach 1974-1980 w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN, jako asystent i adiunkt. Od czerwca 1980r. jest zatrudniony w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii, w Instytucie Inżynierii Biosystemów, w Zakładzie Informatyki Stosowanej, na stanowisku profesora zwyczajnego, jako kierownik Zakładu, a do 2013 r. jako zastępca dyrektora Instytutu ds. Nauki. Ponadto w latach 1996-1999 kierował, jako główny specjalista, Ośrodkiem Informatyki obecnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, w latach 2003-2004 pracował w Przemysłowym Instytucie Maszyn Rolniczych jako sekretarz naukowy, a w latach 2001-2013 w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Informatyki, jako profesor zwyczajny.

Od początku swej pracy specjalizował się w naukach obliczeniowych szczególnie wymi obszarami zainteresowań są: 1) technologie wytwarzania oprogramowania; 2) zaawansowane metody programowania aplikacji internetowych; 3) algorytmy obliczeniowe metody elementów skończonych, 4) współczynnikowe zagadnienia odwrotne i analiza algorytmów optymalizacji; 5) analiza obrazu w pozyskiwaniu danych o geometrii obiektów, modelowanie geometrii 3D i wizualizacja produktów rolno-spożywczych i leśnych oraz zachodzących w nich procesów transportu ciepła i wody.

Największe osiągnięcia naukowe cytowane w światowej literaturze to: 1) opracowanie oryginalnych algorytmów i zintegrowanego oprogramowania do analizy procesów transportu ciepła i wody w biomateriałach, z uwzględnieniem złożonych, pomija-

nych wcześniej oddziaływań; 2) opracowanie nowoczesnych, komputerowo-doświadczalnych metod identyfikowania właściwości produktów rolno-spożywczych i leśnych oraz analizy jakości stosowanych algorytmów; 3) rozwijanie zaawansowanych metod wytwarzania doradczych aplikacji internetowych dla potrzeb gospodarki rolno-spożywczej i leśnej.

Jest autorem licznych oryginalnych prac twórczych, w większości - w czasopiśmie angielskojęzycznym, a wśród nich – w czasopiśmie z bazy Journal Citation Reports Results. Jest często zapraszany na krajowe i zagraniczne konferencje naukowe jako wykładowca. Uczestniczy w wielu projektach badawczych, m. in. w dwóch w ramach 7. Programu Ramowego Komisji Europejskiej (agriXchange i SmartAgri-Food2) oraz COST (European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research). Aktywnie kształci młodą kadrę naukową. Jest autorem oryginalnych programów nauczania i szczegółowych treści dydaktycznych w zakresie informatyki stosowanej połączonej z inżynierią rolniczą.

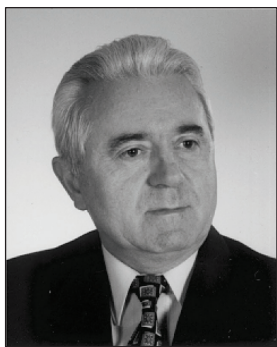
Pełni szereg funkcji z wyboru, był m.in. przewodniczącym Zespołu Informatyki w Komitecie Techniki Rolniczej PAN, przewodniczącym Komitetu Narodowego ds. Współpracy z International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering (CIGR), członkiem (kadencja 2010-2014) Komitetu Wykonawczego CIGR, członkiem (kadencja 2010-2014) i wiceprzewodniczącym (kadencja od 2014) Zarządu Sekcji Technicznej Postharvest Technology and Process Engineering w CIGR, członkiem (kadencja 2007-2013) Zarządu European Federation for Information Technology in Agriculture, Food and the Environment (EFITA), członkiem (kadencja od 2009 r.) Sekcji Nauk Obliczeniowych Komitetu Informatyki PAN, członkiem COST - Action FP0802, członkiem Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, przewodniczącym honorowym Polskiego Towarzystwa Zastosowań Informatyki w Rolnictwie, Gospodarce Leśnej i Żywnościowej (POLSITA) oraz członkiem rad programowych czasopism naukowych.

Należy do licznych krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, w których działalności czynnie uczestniczy (PTIR, SIMP, PTA, PTMKM, POLSITA, CIGR, EurAgEng, EFITA, ASABE, CSBE, ACM, IEEE). Za swoją działalność zawodową uzyskał wiele nagród, m.in. International Research Fellowship (Rząd Republiki Francuskiej), International Scientific Exchange Award (Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada), Złoty Krzyż Zasługi i wiele nagród JM Rektora UP w Poznaniu.

Żonaty, małżonka, Maria jest starszym wykładowcą języka angielskiego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Dwoje dzieci – córka ukończyła socjologię i etnologię na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, a syn – informatykę na Politechnice Poznańskiej. Trzech wnuków ze strony syna, przejawiających wielkie zainteresowanie maszynami rolniczymi, zarówno w hali maszyn, jak i podczas prac polowych, a także - komputerową symulacją pracy tych maszyn.

Uczestniczy od wielu lat w zakopiańskich szkołach. Prowadził też wykłady z zakresu zastosowań informatyki w procesach inżynierii rolniczej a także z problemów suszarniczych.

5.3. Rektorzy i Prorektorzy AR i UR

Kazimierz Kosiniak-Kamysz

Kazimierz Kosiniak-Kamysz, profesor zwyczajny, doktor habilitowany nauk rolniczych w zakresie biologii rozrodu zwierząt.

Urodził się 5 marca 1943 roku w Siedliszowicach, woj. małopolskie. Żona Anna Kosiniak-Kamysz z d. Karst, córka Joanna ur. 1972 r.

Studia wyższe ukończył na Wydziale Weterynaryjnym Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu w 1968 roku, uzyskując tytuł zawodowy lekarza weterynarii.

Od października 1968 roku podjął pracę w Katedrze Rozrodu Zwierząt Wyższej Szkoły Rolniczej. Stopień doktora nauk przyrodniczych uzyskał w 1975 roku, doktora habilitowanego nauk rolniczych z zakresu biologii rozrodu w 1982r. Tytuł naukowy profesora uzyskał w 1990r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 1997r.

W początkowym okresie pracy odbył szereg staży naukowych krajowych i zagranicznych, m.in. w 1974r. w Centralnym Laboratorium Badań nad Rozrodem Zwierząt w Cambridge, w 1977r. w Katedrze Anatomii i Histologii Uniwersytetu w Mediolanie, w 1972r. w Instytucie Immunologii i Immunogenetyki na Wydziale Weterynaryjnym Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Od 1992r. kierownik Katedry Hodowli Koni Akademii Rolniczej w Krakowie. W latach 1984-1987 Dziekan Wydziału Zootechnicznego, 1987-1989 oraz 1989-1991 przez dwie kadencje prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, od 1991-1993 oraz 1993-1999 przez dwie kadencje Rektor Uczelni.

W latach 1984-1989 organizator i kierownik Studium Podyplomowego Biologii Rozrodu Zwierząt na Wydziale Zootechnicznym.

W latach 1983-1990 pracował w wielu komisjach senackich i rektorskich: Senackiej Komisji ds. Wydawnictw, Senackiej Komisji ds. Struktury, Organizacji i Rozwoju Uczelni, Senackiej Komisji ds. Badań Naukowych, Współpracy z Gospodarką Narodową i Współpracy z Zagranicą, Rektorskiej Komisji ds. Nagród i Odznaczeń, prze-

wodniczył Rektorskiej Komisji ds. Nauki oraz Rektorskiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą.

Zainteresowania naukowe koncentrował wokół problemów związanych z rozrodem zwierząt gospodarskich a głównie z fizjologią rozrodu, kriobiologią i sztucznym unasienianiem. Opublikował z tego zakresu ponad 120 prac naukowych w większości w języku angielskim w renomowanych czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych. Opublikował 35 prac o charakterze wdrożeniowym.

Wydał we współautorstwie trzy książki naukowe: „Andrologia” (Platan, 1996), „Kierowany rozród koni” (Drukrol 1998), oraz „Rozród koni” (Drukrol 2004, które służą również jako podręczniki dla studentów wydziałów weterynaryjnych i zootechnicznych.

Pełnił funkcje w Państwowej Komisji Akredytacyjnej – Zespół Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych od 2002 do 2004r. w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego jako wiceprzewodniczący Komisji Rozwoju od 1999 do 2001, Kolegium Rektorów Autonomicznych Szkół Polskich w latach 1995-1999, Kolegium Rektorów Uczelni Krakowskich – wiceprzewodniczący w latach 1996 -1999.

Jest członkiem różnych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych: American Association of Reproductive Immunology and Microbiology od 1996r. ,Egyptian Veterinary Assotiation od 1986r., Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych od 1969r., Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego od 1970r., Komitetu Biologii Rozrodu Zwierząt Użytkowych PAN od 1983r., Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych PAN od 1984r., Komisji Zdrowia Publicznego PAN od 1999r., Polskiego Towarzystwa Andrologicznego od 1999r.

Jest inicjatorem i współzałożycielem największego w Polsce Stowarzyszenia Doradztwa Rolniczego obejmującego 1/3 terytorium kraju, w którym przewodniczy Radzie Stowarzyszenia od jego założenia w 1993r. – już czwartą kadencję, wdrażając do praktyki rolniczej nowe rozwiązania technologiczne i organizacyjne również w szeroko rozwiniętej w tym zakresie współpracy z ośrodkami zagranicznymi, głównie w USA i krajach Europy Zachodniej i Wschodniej.

Przeprowadził wiele kursów i szkoleń dla lekarzy weterynarii, zootechników praktykujących w kraju i zagranicą, m.in. szkolenia dla grup lekarzy weterynarii we Włoszech organizowane przez Regionalne Centra Rozrodu współpracujące z Uniwersytetami w Udine, Mediolanie, Padwie, Pizie i Wenecji. W latach 1986-1996 przedstawił 19 wykładów, głównie z zakresu rozrodu koni w ośrodkach naukowo-badawczych w USA, Szkocji, Kanadzie, Egipcie, Finlandii, Czechosłowacji, a także w wielu ośrodkach krajowych. W latach 1985-1987 przeprowadził cztery kursy z zakresu rozrodu koni i psów dla terenowych lekarzy weterynarii.

W 2002 roku powołany został przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przewodniczącego Zespołu Ekspertskiego do opracowania koncepcji restrukturyzacji ho-

dowli koni w Polsce oraz przez Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa jako ekspert Agencji ds. Spółek Hodowlanych Skarbu Państwa.

Jest współzałożycielem, przewodniczącym i członkiem Rady Nadzorczej, reprezentantem założyciela strategicznego – Akademii Rolniczej – w Spółce Akcyjnej „Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka” w latach 1996-1999 i ponownie od 2002 roku. Przewodniczy Radzie Nadzorczej i jest członkiem założycielem Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, od 2002r. przewodniczy Radzie Hodowlanej Polskiego Związku Hodowców Koni, od 1980r. działa w Związku Kynologicznym i Towarzystwie Opieki nad Zwierzętami jako konsultant ds. weterynaryjnych.

Za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał wiele nagród: 22 nagrody Rektora Uczelni, nagrodę Prezesa PAN, 10 nagród Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Został odznaczony: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką za Zasługi dla Uczelni, Złotą Odznaką za Pracę Społeczną dla Miasta Krakowa, Odznaką Honorową za Zasługi dla Oświaty, Odznaką „Zasłużony dla Rolnictwa”, „Medalem za Zasługi dla Wydziału Zootechnicznego”, „Medalem za Zasługi dla Wydziału Technologii Żywności”, „Medalem za Zasługi dla Wydziału Leśnego”.

Pasją szczególną jest budownictwo, zrealizował Środowiskowe Centrum Kongresowe AR, Centrum Kultury Akademickiej „ARKA”, Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Krynicy i zmodernizował wiele stacji dydaktyczno-badawczych, a największą w tym obszarze inwestycją jest nowy Wydział Technologii Żywności. Jako hobby traktuje zawody konne i sport jeździecki, a szczególnie nowe formy użytkowania koni. Architektura wnętrz zabytkowych wypełnia inny obszar jego zainteresowań.

Stałym punktem wszystkich 25-ciu Szkół w Zakopanem jest tradycyjne spotkanie rektora AR a obecnie Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie z uczestnikami Szkół. W trakcie spotkania rektor Kazimierz Kosiniak-Kamysz wygłaszał wykłady dotyczące problemów krakowskiej Uczelni a także zagadnień nauki i szkolnictwa wyższego.

Andrzej Libik

Prof. dr hab. Andrzej Libik. Urodził się 25 sierpnia 1941r. w Krakowie. Świadcstwo dojrzałości uzyskał w I Liceum Ogólnokształcącym im. B. Nowodworskiego. W latach 1961-1966 odbył studia na Wydziale Rolniczym na specjalizacji Ogrodnictwo Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie i otrzymał tytuł magistra inżyniera rolnictwa. Następnie w 1972r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych. Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał w 1986r. Tytuł profesora nauk rolniczych w 1995r., a w 2003 r. został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego.

W 1987r. obejmuje stanowisko docenta w Instytucie Warzywnictwa i Roślin Ozdobnych przy Wydziale Ogrodniczym AR w Krakowie, a w 1990r. zostaje dyrektorem tego Instytutu i kierownikiem Katedry Warzywnictwa z Ekonomiką Ogrodnictwa. Od 1991r. był kierownikiem Katedry Warzywnictwa z Ekonomiką Ogrodnictwa.

Całe Jego życie zawodowe i osobiste związane jest z Krakowem, gdzie wraz z najbliższą rodziną, tj. żoną Cecylią i córkami Martą i Małgorzatą zamieszkuje do chwili obecnej.

Jego dorobek naukowy i publikatorski obejmuje 184 prace, w tym 2 patenty, 117 oryginalnych prac twórczych, doniesień na konferencjach krajowych i zagranicznych oraz 65 prac popularno-naukowych.

W latach 1972-1973 odbył długoterminowy staż naukowy w USA, pracując jako visiting asystent profesor na Wydziale Ogrodniczym Purdue University w stanie Indiana.

Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki warzywniczej. Do głównych kierunków badań należą: zastosowanie ściółkowania gleby w celu poprawy plonowania warzyw polowych, chemiczne zwalczanie chwastów w polowej uprawie warzyw, dokarmianie upraw szklarniowych dwutlenkiem węgla.

Poza Uczelnią pełnił następujące funkcje: przewodniczący Komitetu Nauk Ogrodniczych PAN, Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych PAN – Oddział Krakowski, Sekretarz Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych PAU, członek Komitetu Narodowego ds. Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauk Ogrodniczych ISHS, członek Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów, członek American Society for Horticultural Science, ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, członek Komisji w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji.

W kadencji 1993-96 pełnił funkcję prorektora Uczelni ds. naukowych. Często i chętnie też zastępował rektora Kosiniaka-Kamysza w spotkaniach na szkołach zako-
piańskich. Poza problematyką uczelnianą Jego wykłady dotyczyły produkcji ogrodniczej
i problematyki na pograniczu pomiędzy naukami ogrodniczymi a inżynierią rolniczą.

Zenon Pijanowski

Urodził się 15 października 1941r. w Dankowie, woj. Śląskie. Żona Zofia z d. Ba-
bicz, dzieci: Piotr (ur. 1970r.), Jacek (ur. 1972r.), Justyna (ur. 1977r.).

Ukończył Liceum Ogólnokształcące w Krzepicach (1959). Studia odbył na Wydzia-
le Melioracji Wodnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, uzyskując tytuł magi-
stra inżyniera melioracji wodnych o specjalizacji budownictwo wodno-melioracyjne
(1964). Stopień naukowy doktora nauk technicznych otrzymał po obronie pracy dok-
torskiej pt.: „Metodyka melioracji kompleksowych wyżyn lessowych Niecki Nidziań-
skiej na przykładzie wsi Pałecznicza, pow. Proszowice”, nadany uchwałą Rady Wydzia-
łu Melioracji Wodnych WSR w Krakowie w 1974r. Habilitował się na Wydziale
Inżynierii Środowiska i Geodezji Akademii Rolniczej w Krakowie (1993) w zakresie
kształtowania środowiska – kompleksowe zarządzania terenów wiejskich, na podstawie
rozprawy pt. „Analiza stosowanych długości uprawowych oraz ustalenie optymalnej
długości działek i gęstości dróg rolniczych w Polsce południowej” (Zesz. Nauk. AR

w Krakowie, seria Rozprawy, 170, 1993), wyróżnionej nagrodą I st. Rektora AR w Krakowie. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych uzyskał w 2002r.

Po skończeniu studiów przebywał w Szwajcarii (1964-1966) pracując w Inżynierskim Biurze Melioracyjno-Geodezyjnym w Schaffhausen jako inżynier. Uczestniczył i prowadził prace związane z melioracjami rolnymi, scaleniami, budową dróg rolniczych oraz pomiarami geodezyjnymi. Od października 1966r. podjął pracę w Katedrze Melioracji Rolnych i Leśnych byłej WSR, najpierw jako asystent, starszy asystent (1967-1974) i adiunkt (1974-1997). W okresie 1997-2007r. zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a od roku 2007 na stanowisku profesora zwyczajnego. Od 1 października 2012 roku zatrudniony jest na zasadzie umowy o pracę na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza, na stanowisku profesora zwyczajnego.

Ukończył roczne studia podoktoranckie w Instytucie Inżynierii Rolnej Politechniki Federalnej w Zurychu (1975-1976). Odbił ponadto krótkoterminowe staże naukowe i zawodowe na Uniwersytetach w Rostocku, Berlinie, Halle i Bernburgu (1967, 1974, 1985, 1987, 1998), w Instytucie Hydromelioracyjnym w Moskwie (1979), w Katedrze Melioracji WSR w Nitrze (1980), na Wydziale Kształtowania i Inżynierii Środowiska na Uniwersytecie w Wageningen (1994) oraz w Instytucie Inżynierii Rolnej Politechniki Federalnej w Zurychu (1983, 1991 i semestralne 1994/95).

Był członkiem wielu komisji senackich i uczelnianych, między innymi Senackiej komisji ds. Rolniczych i Leśnych Zakładów Doświadczalnych, Komisji ds. Budżetu i Organizacji oraz Komisji Dydaktycznej. Wchodził w skład Komitetu Organizacyjnego 100-lecia Uniwersyteckich Studiów Rolniczych w Krakowie (1989-90). W latach 1996-99 pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich, w okresie 1999-2002 i 2002-2005r. Dziekana Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, a w okresie 2005-2008 i 2008-2012r. Prorektora ds. organizacji Uczelni i Współpracy z gospodarką – pierwszego zastępcy Rektora.

Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na problematyce inżynierskiego kształtowania środowiska. W początkowym okresie zajmował się badaniami działania urządzeń melioracyjnych w przypadkach szczególnych np. na obszarach szkód górniczych, wykorzystania drenowań do nawodnień podpowierzchniowych oraz ochroną gleb przed erozją.

Jest autorem lub współautorem łącznie 177 prac naukowych, w tym 136 opublikowanych, z czego 98 to oryginalne prace badawcze. Jest współautorem jednego podręcznika i jednego patentu (wzoru użytkowego).

Jest promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich i jednego będącego w toku. Pod jego opieką opracowano 91 prac magisterskich i 14 inżynierskich, prowadził 7 prac dyplomowych realizowanych na Spiszu Polskim przez studentów szwajcarskich. Wielokrotnie organizował i prowadził ćwiczenia terenowe z zakresu inżynierii środowiska i rozwoju obszarów wiejskich dla studentów Wydziału Inżynierii Rolnej z Politechniki Federalnej w Zurychu w Polsce i studentów polskich w Szwajcarii. Na rzecz środowiska akademickiego i zawodowego pracował społecznie jako członek lub przewodniczący Zarządu Koła Zakładowego SITWM (1984-87). W latach 1980-81

pełnił funkcję przewodniczącego Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Wydziale Melioracji Wodnych.

Brał czynny udział w pracach następujących komitetów i towarzystw naukowych, w których był członkiem: Komitetu Zagospodarowania Ziem Górskich PAN w Krakowie (od 1992r., a od 1993 do 2012r. – członek Prezydium), Sekcji Kształtowania i Rozwoju Obszarów Wiejskich Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska PAN w Warszawie (od 1992-2006r.), Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN w Warszawie (od 2012 – V-ce Przewodniczący), Komisji Geodezji i Inżynierii Środowiska PAN Oddział w Krakowie (od 1996 r.), Komisji Infrastruktury Wsi PAN, Oddział w Krakowie (od 1999r.), Polskiego Towarzystwa Rozwoju Ziem Górskich w Krakowie afiliowanego przy PAN w Warszawie (Prezes Zarządu od 1992-2012r.), a także międzynarodowej organizacji zajmującej się problematyką rozwoju i ochrony obszarów górskich w Europie EUROMONTANY z siedzibą w Brukseli (V-ce Przewodniczący w latach 1996-2000, a w latach 2000-2003r. – członek komisji rewizyjnej). Był redaktorem naczelnym Wiadomości Ziem Górskich (od 1999-2010r.). Jest członkiem Rady Programowej Wiadomości Melioracyjnych i Łąkarskich (od 2001r.) i Landnutzung und Landentwicklung, Blackwell Verlag Berlin w latach 2002-2005r.

Współpracuje z Instytutem Inżynierii Rolnej Politechniki Federalnej w Zurychu, Instytutem Inżynierii Środowiska Uniwersytetu w Halle-Wittenberdze w Niemczech oraz Urzędem Wojewódzkim i Marszałkowskim woj. małopolskiego.

Jest odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000), Złotym Krzyżem Zasługi (1987), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2002) oraz srebrną Odznaką SITWM NOT (1976), złotą Honorową Odznaką SITWM NOT w Warszawie (1997), złotą Odznaką NOT w Warszawie (2012), złotą Odznaką za Zasługi dla Województwa Nowosądeckiego (1989), oraz wieloma odznaczeniami Uczelni przyrodniczych i rolniczych w Polsce i zagranicą (SGGW w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu i we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy w Nitrze), oraz Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Za osiągnięcia naukowe wyróżniony zespołową nagrodą Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (1998), oraz wielokrotnie nagrodami Rektora AR w Krakowie.

Zainteresowania pozazawodowe to głównie turystyka krajoznawcza, sport, filatelistyka i łowiectwo.

Pełnił funkcję prorektora w kadencjach rektora Janusza Żmii. Zastępował Go w spotkaniach na naszych Szkołach. Jego wykłady obok tradycyjnych zagadnień o problemach Uczelni, dotyczyły także zagadnień z inżynierii i kształtowania środowiska rolniczego.

Włodzimierz Sady

Urodził się 26 lipca 1946r. w Porębcie Uszewskiej, pow. Brzesko, w rodzinie chłopskiej. Od dziecka zainteresowany przyrodą i rolnictwem ukończył Technikum Ogrodnicze w Tarnowie i studia na Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Krakowie. Prace – doktorska i habilitacyjna – poświęcone były innowacyjnym technologiom uprawy warzyw szklarniowych, z wykorzystaniem organicznych podkładów grzewczych i podłoży organicznych oraz cienkowarstwowych kultur przepływowych. Jest autorem i współautorem ponad 300 publikacji naukowych poświęconych problematyce technologii uprawy, nawożenia i żywienia roślin oraz ocenie wpływu czynników agrotechnicznych i przyrodniczych na jakość i wartość prozdrowotną plonu warzyw, ze szczególnym uwzględnieniem metali ciężkich, azotanów azotynów oraz składników odżywczych. Ponadto jest autorem lub współautorem 6 skryptów i książek. Wielokrotnie prezentował wyniki swoich badań na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych w Anglii, Czechach, Słowacji, Włoszech, Holandii, Niemczech, Rosji i innych. Odbył liczne staże zawodowe i naukowe, między innymi w USA, Niemczech, Rosji i Bułgarii. Był promotorem pięciu rozpraw doktorskich – wszystkie obronione z wyróżnieniem.

Był członkiem Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych PAN oddział w Krakowie (1988-1994), członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. Jest członkiem Internacional Society for Horticultural Science, Krakowskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ogrodnictwa. Był członkiem Wojewódzkiego Zespołu ds. Restrukturyzacji i Modernizacji Ogrodnictwa w Rzeszowie, który opracował perspektywiczne kierunki rozwoju ogrodnictwa dla regionu południowo-wschodniej Polski. Był członkiem Wojewódzkiej Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego przy ODR w Boguchwale oraz Komisji Rolnej Dzielnicowej Rady Narodowej Kraków-Krowodrza. Jest członkiem Rady Małopolskiego Stowarzyszenia Doradztwa Rolniczego z s. w UR w Krakowie. Jest współzałożycielem Fundacji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie i obecnie pełni funkcje przewodniczącego Rady Fundacji. Jest członkiem Rady Naukowej Acta Scientiarum Polonorum, seria Hortorum Cultus oraz Rady Naukowej Czasopisma Naukowo Kulturalnego „Episteme”, Stowarzyszenie Twórców Nauki i Kultury „EPISTE-

ME” w Krakowie. Jest członkiem Komisji Nauki Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

W całym okresie działalności zawodowej brał aktywny udział w szkoleniach służb agrotechnicznych, nauczycieli zawodu i uczniów szkół zawodowych, a także producentów prowadzących specjalistyczne gospodarstwa ogrodnicze. Jako rzeczoznawca SITO jest autorem wielu ekspertyz w spornych sprawach sądowych i opinii opracowywanych na zlecenie zainteresowanych stron. Był autorem i głównym ekspertem programu PHARE „Integrowany system produkcji warzyw w rejonie rzeszowskim” realizowanego w 1995r. i obejmującego swym zasięgiem 5 byłych województw południowo-wschodniej Polski. Był też ekspertem programu PHARE „Modernizacja produkcji sadowniczej i szkółkarskiej regionu Polski południowo-wschodniej” realizowanego w latach 1995-1996. W latach 1993-2005 był konsultantem i doradcą naukowym w zakresie zapewnienia jakości surowca dla przemysłu przetwórczego ZPOW Alima-Gerber S.A. w Rzeszowie, produkującego wyroby dla niemowląt i dzieci. Utrzymuje stałą współpracę z praktyką ogrodniczą, m.in. ze Zrzeszeniem Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu w Rzeszowie.

Przez 20 lat kierował Katedrą Uprawy Roli i Nawożenia Roślin Ogrodniczych, był dziekanem Wydziału Ogrodniczego, prorektorem Uniwersytetu Rolniczego (2 kadencje), prezesem Stowarzyszenia Inżynierów Techników Ogrodnictwa NOT w Krakowie. Od 2012r. pełni funkcję Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Kierował ponad 30 grantami naukowymi i pracami zleconymi przez instytucje gospodarcze. Prowadził (i nadal prowadzi) wykłady, seminaria i zajęcia z gleboznawstwa, żywienia mineralnego roślin, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności oraz podstaw ogrodnictwa.

Żonaty, ma dwie córki oraz troje wnuków. Jest bibliofilem (jego biblioteka liczy ponad 6 tysięcy pozycji). Jego pasją jest historia oraz podróże i zwiedzanie – szczególnie obiektów historycznych i przyrodniczych.

Od początku swojego rektorowania na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie osobiście uczestniczy w spotkaniach na naszych Szkołach. Jego wykłady tradycyjnie dotyczą problemów własnej Uczelni a także całego środowiska szkolnictwa wyższego.

Dowodem naszego uznania i sympatii organizatorzy Szkoły urządzili Mu jubileusz z okazji ukończenia 70 lat.

Zbigniew Ślipek

Profesor nauk rolniczych Zbigniew Ślipek urodził się 19.11.1948r. w Nowym Sączu, woj. małopolskie. Studia wyższe ukończył na Wydziale Rolniczym WSR w Krakowie przedstawiając pracę magisterską pt. „Przydatność podnośnika hydraulicznego ciągnika do orki pługiem talerzowym PTZ 230” (1972). Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała mu Rada Wydziału Rolniczego AR w Krakowie w 1975r. po przedstawieniu rozprawy przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Ryszarda Gąski pt. „Badanie sił wiążących ziarno w kłosie u niektórych odmian pszenicy”, Roczniki Nauk Rolniczych, 72-C-2, 1976. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agrotechniki – agrofizyki uzyskał na tymże Wydziale na podstawie rozprawy pt. „Ocena właściwości fizycznych pszenicy dla potrzeb zbioru kombajnowego”, Zeszyty Naukowe AR w Krakowie, Rozprawy, z. 117, 1987. W 1994r. uzyskał tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Instytucie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa AR w Krakowie na stanowisku asystenta (1972-1974), a następnie st. asystenta (1974-1976), adiunkta (1976-1989), docenta (1989-94), profesora nadzw. (1994 – 2001), obecnie profesora zw. Od 1994r. był kierownikiem Katedry Podstaw Budowy Maszyn. Prof. dr hab. Zbigniew Ślipek pełnił funkcje w administracji akademickiej AR w Krakowie: w latach 1991-92 był prodziekanem Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa, w latach 1992-99 dziekanem WTiER, od 1999 do 2005r. Rektorem Akademii Rolniczej w Krakowie. Pełnił również wiele funkcji organizacyjnych, m.in.: członek Senatu Uczelni – przez 2 kadencje; przewodniczący Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych oraz członek Senackiej Komisji Statutowej. Brał udział w pracach komisji ds. reformowania programów nauczania na Wydziale TiER.

Jego zainteresowania naukowe dotyczą następujących kierunków: agrofizyka, podstawy projektowania systemów technicznych, ocena tendencji rozwojowych w konstrukcji maszyn rolniczych, modelowanie matematyczne procesów.

Główny kierunek badawczy, reprezentowany w Jego działalności naukowej to agrofizyka, w ramach której zajmuje się badaniami właściwości mechanicznych roślin.

Wykazał związki pomiędzy właściwościami mechanicznymi materiału roślinnego a przebiegiem procesów realizowanych na skalę techniczną. W 1996r. zorganizował zespół badawczy do przeprowadzenia analizy teoretyczno-doświadczalnej procesów tarcia materiałów roślinnych (grant KBN). Istotnym osiągnięciem z tego zakresu jest potwierdzenie hipotez dotyczących udziału składowych o różnym charakterze oddziaływań w wypadkowym procesie tarcia.

Do ważniejszych Jego osiągnięć w zakresie modelowania matematycznego procesów zaliczyć należy badania nad: modelowaniem procesu wymiany ciepła i masy w podłożu ogrodniczym ogrzewanym ciepłym powietrzem, optymalizacją tego procesu, modelowaniem procesu tarcia zewnętrznego i wewnętrznego materiałów roślinnych, w tym opracowanie modelu dynamicznego procesu, modelowaniem procesu zmian temperatury i drgań łożysk tocznych w maszynie rolniczej.

Wyniki badań z zakresu agrofizyki przedstawiał wielokrotnie na konferencjach międzynarodowych. Dwie prace: „The Influence of Moisture Content on Mechanical Damage to Wheat Grain” i „Methods of Estimating the Grain Resistance to Mechanical Damage” zostały zamieszczone w książce pt. *Physical Properties of Agricultural Materials and Products* wydanej przez Hemisphere Publishing Corporation. Washington, N. York, London. 1988.

Drugi kierunek badań dotyczy metodologii projektowania systemów technicznych. W szczególności obejmuje on takie zagadnienia jak analiza założeń i kryteriów konstrukcyjnych dla maszyn rolniczych oraz nowe metody projektowania, uwzględniające wielowariantowe rozwiązania problemów projektowych. Za najważniejsze osiągnięcia w tym zakresie można uznać udoskonalenie metod prognozowania poprzez zwiększenie dokładności prognoz krótkoterminowych w konstrukcji maszyn rolniczych.

Łączny dorobek naukowy obejmuje 142 prace. Do ważniejszych publikacji zaliczyć można: *Mathematical Model of Heat and Mass Exchange in a Garden Subsoil during Warm-air Heating* (współaut.). *J. agric. Engng Res.*, 65, 1996; *Modelling of the External Friction Kinetic Process in Plant Materials. Part I, II, III* (współaut.). *Annual Review of Agricultural Engineering*. 1/96.; *Fatigue strenght of wheat grains. Part I, II* (współaut.). *Int. Agrophysics*, 13, 1999.; *Interaction of individual surface microridges in the course of friction between construction walls and plant material* (współaut.). *Int. Agrophysics*, 13, 1999; *Measurement of grain surface roughness* (współaut.). *Int. Agrophysics*, 2000, 14; *Dynamic Model of the External Friction Process of Granular Plant Material* (współaut.). *Annual Review of Agricultural Engineering* 2(1)/2000; *Coefficients of Friction for Apple on Various Surfaces As Affected by Velocity* (współaut.). <http://cigr-ejournal.tamu.edu/Volume5.html> 2003; *Simulation of Heat and Moisture Transfer in the Greenhouse Substrate due to a Heating System by Buried Pipes* (współaut.). *Biosystems Engineering* (2005) 90(1). Monografie: *Analiza teoretyczno-doświadczalna tarcia materiałów roślinnych* (1999); *Standaryzacja metod pomiaru właściwości fizyczno-mechanicznych roślinnych materiałów ziarnistych* (2003).

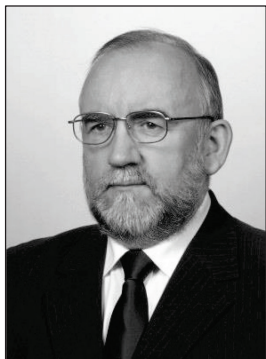
Prowadzi działalność popularyzatorską z zakresu reprezentowanej przez Niego dyscypliny. Jest konsultantem i organizatorem badań z zakresu agrofizyki na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa. Ma też istotny wkład w rozwój młodej kadry naukowej. Wypromował trzech doktorów w swojej specjalności oraz był opiekunem wykonanej w Katedrze rozprawy habilitacyjnej. Pod Jego kierunkiem zostały wykonane 42 prace magisterskie.

Mimo dużego obciążenia na Uczelni wykazuje równocześnie aktywność w krajowych i międzynarodowych organizacjach naukowych. Wyrazem tego jest między innymi: wybór do Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie (kadencje 1993-96, 1999-2002, 2002-2005); powołanie (od 1993 r.) na członka grupy studyjnej Nr 43 Internacional Association for Cereal Science and Technology ICC; członkostwo w Komitecie Agrofizyki PAN (kadencje 1993-95 oraz 1996-98); członkostwo w Komitecie Techniki Rolniczej PAN (kadencja 1996-98, 2003-06). Poza tymi jest Wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej.

Do ważniejszych prac zastosowanych w praktyce można zaliczyć prace projektowe wykonane na zlecenie Ministerstwa Irygacji Iraku. W projektach tych, opartych na studiach terenowych w Iraku opracował kompleksowo zagadnienie mechanizacji oraz technicznej obsługi rolnictwa na farmach pilotowych oraz wydzielonych obszarach Iraku przeznaczonych do zagospodarowania rolniczego. W efekcie tych prac został powołany na eksperta Polservice oraz konsultanta Instytutu Rolnictwa i Leśnictwa Krajów Tropikalnych i Subtropikalnych AR w Krakowie.

Za swoją pracę został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Wyróżniony: zespołowymi nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za działalność naukową (1979, 1985), nagrodami indywidualnymi Min. Edukacji Narodowej i Sportu za działalność dydaktyczną (2001, 2002, 2003, 2004, 2005), wielokrotnie nagrodami rektora Akademii Rolniczej w Krakowie.

W trakcie dwóch kadencji rektorskich zawsze spotykał się z uczestnikami naszych szkół, prezentując problemy zarówno własnej Uczelni, jak i zagadnienia nauki i szkolnictwa wyższego.

Janusz Żmija

Urodził się 6 września 1949r. w Rudnie, województwo śląskie. Ukończył Państwowe Technikum Rolnicze w Nakle Śląskim. Studia odbył na Wydziale Rolniczym AR (specjalizacja - ekonomika rolnictwa) w 1973r. i uzyskał tytuł mgr inż. rolnictwa.

W 1981r. obronił na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Krakowie pracę doktorską pt. „Organizacyjno-ekonomiczne aspekty produkcji mleka w wielkotowarowych fermach krów mlecznych (na przykładzie wybranych gospodarstw państwowych)” uzyskując stopień doktora nauk rolniczych. Promotorem pracy był doc. dr hab. Józef Martyna.

W 1992 roku przeprowadził przewód habilitacyjny na Uniwersytecie Rostock składający się z: obrony pracy habilitacyjnej (02.04.1992) pt. „Untersuchung zur Wirkung ausgewählter Einflußfaktoren auf die Effektivität der Produktion von Kuhmilch in der Republik Polen”, wykładu habilitacyjnego (27.04.1992 r.) pt. „Die Entwicklung der Agrarstruktur in der Republik Polen” i kolokwium habilitacyjnego (27.04.1992r.), pt. „Stand und Entwicklung der Organisation der Rinderproduktion in der Republik Polen”, uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego ekonomii w zakresie rolnictwa (zaświadczenie MEN DZ/VIII-1185/92 z 25.08.1992r.). Praca habilitacyjna opublikowana została na Uniwersytecie Rostock oraz w formie książki w Polsce – Kraków 1993r.

Procedura o tytuł profesora nauk ekonomicznych przeprowadzona została na Wydziale Ekonomiczno-Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Tytuł Profesora nauk ekonomicznych przyznany został decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2002r.

Pracę naukową rozpoczął 1 września 1973 roku w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie na stanowisku asystenta stażysty a następnie starszego asystenta (od 1 lutego 1975 roku), a od 1 grudnia 1981 r. adiunkta.

1 lipca 1994 r. został powołany na stanowisko kierownika Zakładu Agrobiznesu Akademii Rolniczej w Krakowie, zaś w roku 1997 r. na stanowisko profesora nadzwyczajnego w tymże zakładzie. Obecnie jest dyrektorem Instytutu Zarządzania i Marketingu w Agrobiznesie.

Od 1 września 1996r. do 1 września 2002r. pełnił funkcję Prodziekana Wydziału Rolniczego ds. studentów. Od 1 września 2002r. do 31.08.2005r. wybrany został na stanowisko Dziekana Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Od 1.09.2005 do 31.08.2012 pełnił funkcję Rektora AR-UR w Krakowie. Ważnym wydarzeniem za Jego rektorowania było przekształcenie Akademii Rolniczej w Uniwersytet Rolniczy.

W latach 1977-1981 odbył w Wyższej Szkole Rolniczej w Nitrze oraz w SGGW kilkumiesięczne staże naukowe. W 1982 roku odbył w Uniwersytecie Rostock 6 miesięczny staż naukowy w Instytucie Ekonomiki Produkcji Zwierzęcej, a w 1985 roku 1 miesięczny staż naukowy w Uniwersytecie Gödollo. W latach 1985-1988 kierował międzynarodowymi badaniami polsko-słowackimi (z Wyższą Szkołą Rolniczą w Nitrze) z zakresu organizacji i ekonomiki chowu bydła mlecznego. W latach 1994-96 współkoordynował Program TEMPUS, który realizowany był z Scottish Agricultural College (SAC) – Prof. Chris Doyle; University of Limerick – Prof. Barra O’Cinneide; Akademia Rolnicza w Poznaniu – Prof. Michał Sznajder. Po habilitacji odbył staże naukowe w 9-ciu zagranicznych uniwersytetach.

Na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym jest współautorem planów i programów studiów na kierunku Zarządzanie i Marketing, specjalność Zarządzanie i Marketing w Gospodarce Żywnościowej, specjalność Agroekonomia oraz Studium Podyplomowego Marketing Produktów Rolno-Spożywczych oraz Zarządzanie i Marketing w Agrobiznesie.

Opublikował: 238 prac naukowych w tym 125 oryginalnych prac twórczych (36 zagranicznych); 9 książek i skryptów; 22 innych publikacji oraz 47 ekspertyz, opinii.

Główne kierunki badań to: organizacja i nakłady pracy w chowie krów mlecznych, efektywność produkcyjno-ekonomiczna gospodarstw z chowem bydła, organizacja i ekonomika produkcji mleka, uwarunkowania rozwoju terenów wiejskich, problemy rozwoju agrobiznesu, problemy przedsiębiorczości na terenach wiejskich, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Wypromował 9 doktorów oraz kierował 95 pracami magisterskimi.

Odnaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi RP (1999r.), Medalem Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze z współpracą naukową (1999r.), Medalem Edukacji Narodowej (2002r.), Odznaką Honorową „Zasłużony dla rolnictwa” (2009r.), Krzyżem Kawalerskim, Orderem Odrodzenia Polski (2011 r.), Złotym medalem Pontyfikat Jana Pawła II (2011r.). nagrodzony został kilkunastoma nagrodami Rektora AR w Krakowie za działalność naukową i dydaktyczną oraz 8-krotnie nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

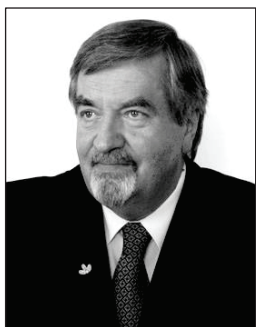
Był wiceprzewodniczącym Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa (2005-2012) oraz wiceprzewodniczącym Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (2008-2012).

W 2009 roku odznaczony został tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze.

Obecnie dalej pełni funkcję dyrektora Instytutu Zarządzania i Marketingu w Agrobiznesie oraz Dyrektora Europejskiego Centrum Badawczego drobnych Gospodarstw Rolnych, jest również Członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (2014-2017).

Pomimo dużego przeciążenia licznymi obowiązkami przywiązywał dużą wagę do spotkań z naszym środowiskiem w trakcie szkół zimowych. Jego wykłady obejmowały problematykę nauki i szkolnictwa wyższego a także problemów ekonomicznych polskiego rolnictwa.

5.4. Profesorowie innych dyscyplin z dziedziny nauk rolniczych

Andrzej Grzywacz

Prof. Andrzej Grzywacz urodził się 10 lipca 1943r. w Toruniu. Ukończył studia na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie, uzyskując w 1966r. tytuł magistra inżyniera leśnictwa. Bezpośrednio po studiach pracował w administracji terenowej Lasów Państwowych: najpierw w Nadleśnictwie Smolniki (Iława), a następnie w Nadleśnictwie Olek (Toruń). Od 1969r. rozpoczął pracę naukową w SGGW. Stopień doktora nauk leśnych w zakresie fitopatologii leśnej uzyskał w 1972r., a doktora habilitowanego w roku 1979. Tytuł profesora nadano mu w 1988r., a od 1995r. pracował na stanowisku profesora zwyczajnego.

Pracując na Wydziale Leśnym SGGW, pełnił liczne funkcje organizacyjne. Był inicjatorem powstania Zespołu, a później Zakładu Mikologii i Fitopatologii Leśnej. Pełnił funkcję prodziekana i dziekana Wydziału Leśnego, a także prorektora SGGW ds. dydaktyki i wychowania. W latach 1992-1993 był Głównym Konserwatorem Przyrody – podsekretarzem stanu w Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Jego zasługi to m.in. utworzenie Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz Parku Narodowego Gór Stołowych. W latach 1995-1997 pracował w Krajowym Zarządzie Parków Narodowych jako główny specjalista ds. nauki.

Prof. Andrzej Grzywacz swoje ogromne doświadczenie zawodowe zdobywał podczas prac naukowych, których zwieńczeniem było autorstwo lub współautorstwo 440 publikacji naukowych i popularnonaukowych, w tym 18 opracowań książkowych. W swojej pracy badawczej zajmował się m.in. wpływem zanieczyszczeń powietrza na grzyby chorobotwórcze drzew w lasach okręgów przemysłowych, stresu przesadzania drzew w starszym wieku, chemicznym zwalczaniem zgorzeli siewek i innych chorób w szkółkach leśnych, zdrowotnością jesionów w zadrzewieniach ulicznych, chemiczną ochroną drewna ze szczególnym uwzględnieniem drewna zabytkowego, biologią i ekologią grzybów rozkładających drewno poza układami leśnymi, profilaktyką i terapią holenderskiej choroby wiązów, grzybami wiązów, grzybami chorobotwórczymi różnych gatunków drzew iglastych, grzybami mykoryzowymi w uprawie kontenerowej i wieloma innymi problemami mykologii i fitopatologii.

Bogatą działalność zawodową prof. Andrzeja Grzywacza uzupełnia intensywna działalność społeczna, szczególnie widoczna na polu działalności w licznych towarzystwach naukowych. Od 1976 r. jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Leśnego, gdzie pełnił funkcję wiceprezesa, a od 1997 r. – prezesa Towarzystwa. Prof. Andrzej Grzywacz był szczególnie zaangażowany w działalność organizacyjną na rzecz nauki i szkolnictwa wyższego: był członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego; członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułów Naukowych i Stopni Naukowych. Od 1981 r. jest członkiem Komitetu Nauk Leśnych PAN, gdzie pełnił m. in. funkcję sekretarza naukowego, wiceprzewodniczącego i przewodniczącego. Przez wiele lat był członkiem Komitetu Ochrony Przyrody PAN.

Prof. Andrzej Grzywacz był promotorem 14 rozpraw doktorskich, opiekunem 301 prac magisterskich i 96 prac inżynierskich. Wykonał 35 recenzji rozpraw doktorskich, 16 habilitacyjnych oraz dorobku do tytułu lub stanowisk profesora, a także 3 recenzje w sprawach nadania godności doktora *honoris causa*.

Za swoją działalność naukową i dydaktyczną uzyskiwał liczne nagrody. Został wyróżniony m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem PAN im. Michała Oczapowskiego. Jest doktorem *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Prof. A. Grzywacz jest żonaty, ma dwóch synów (prawnik, leśnik).

Eugeniusz Herbut

Prof. dr hab. Eugeniusz Herbut, ur. 15.12.1946, Golcowa woj. podkarpackie. Odbyte studia: Wyższa Szkoła Rolnicza w Krakowie, Wydział Zootechniczny, 1971. Podyplomowe Studium z zakresu organizacji i doradztwa rolniczego, AR Kraków, 1973. Stopnie i tytuły naukowe: 1978 – dr nauk rolniczych, AR Kraków, Wydział Zootechniczny, tytuł rozprawy: *„Badania nad sprawnością wentylacji i jej wpływem na mikroklimat pomieszczeń oraz efekty tuczu trzody chlewnej”*, 1987 – dr hab. nauk rolniczych, Instytutu Zootechniki tytuł rozprawy: *„Wpływ czynników termicznych środowiska na efekty produkcyjne i etologiczne kurcząt brojlerów”*, 1995 – profesor. Staże naukowe maj-listopad 1983 Instytutu Hodowli Zwierząt w Grub (Niemcy) z zakresu etologii zwierząt. Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach krajowych i zagranicznych: Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Rolnictwa - członek, Polskie Towarzystwo Zootechniczne – członek Zarządu Głównego w latach 1996-98, Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych – członek, Światowe Towarzystwo Wiedzy Drobiarskiej (WPSA) Oddz. Polski – członek. Aktualnie Przewodniczący Komisji Dobrostanu i Higieny Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN. Przebieg pracy zawodowej: 1971-72 Powiatowy Komitet ZSL – instruktor ds. ekonomiczno-rolnych, 1972-75 Powiatowa Rada Narodowa i Urząd Powiatowy, Wydział Rolnictwa i Leśnictwa w Proszowicach - zastępca kierownika Wydziału, 1975 Instytutu Zootechniki, Zakład Organizacji Badań Naukowych – st. specjalista, adiunkt, sekretarz problemu węzłowego 09.5. Od 1982 Zakład Hodowli Drobiu, adiunkt i docent, zastępca kierownika Zakładu, kierownik Pracowni Ekologii Drobiu. Od października 1997 zastępca Dyrektora IZ ds. naukowych. W latach 2002-2004 Kierownik Działu Technologii Ekologii i Ekonomiki Produkcji Zwierzęcej. Od 1994 członek Komitetu Redakcyjnego Biuletynu Informacyjnego IZ, Roczników Naukowych Zootechniki Annals of Animal Science. Od 1995 – członek Rady Naukowej IZ. Aktualnie przewodniczący Komisji Normalizacyjnej ds. Chowu i Hodowli Zwierząt Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. W latach 1992-94 – kierownik projektu badawczego pt.: *„Energooszczędne technologie produkcji jaj i mięsa drobiowego”*, a w latach 1995-97 – kierownik projektu *„Wpływ kontrolowanej jonizacji powietrza w różnych warunkach termicznych pomieszczeń na wskaźniki fizjologiczne i produkcyjne kurcząt brojlerów”*. Również w latach 1995-97 – kierownik grantu (umowa polsko-amerykańska) finansowanego przez Departament Rolnictwa USA nt.: *„Energooszczędne systemy chowu kurcząt brojlerów”* – jako projekt pomocniczy Nauka – Doradztwo - Rolnik. Oprócz tego kierownik tematów oraz zagadnienia

badawczego dot. optymalizacji warunków środowiskowych w utrzymaniu zwierząt. W latach 1997-2000 kierowanie grantem celowym dotyczącym *zastosowania gruntowego wymiennika ciepła do dogrzewania pomieszczeń dla drobiu*. Aktualnie kierowanie także tematami stanowiącymi kontynuację badań dotyczących energooszczędnych i proekologicznych technologii produkcji zwierzęcej. Po zakończeniu kadencji prof. Jędrzeja Krupińskiego został Jego następcą na tym stanowisku do roku 2017. Od wielu lat ściśle współpracował z całym krajowym środowiskiem inżynierii rolniczej. Recenzował wiele prac doktorskich i habilitacyjnych a także wnioski o tytuł profesora. Wraz z Małżonką byli stałymi uczestnikami zakopiańskich szkół. Każdorazowo wygłaszał wykłady z zakresu styków pomiędzy naukami zootechnicznymi a inżynierią rolniczą a także dobrostanie zwierząt, choć nie lubił tego terminu. Liczba publikacji: ogółem 425 w tym 100 oryginalnych prac naukowych. Promowanych 5 doktorantów. Posiadał odznaczenia państwowe: Brązowy i Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski.

Józef Horabik

Józef Horabik urodził się 27 lutego 1953 roku w Skarżysku-Kamiennej. Swoje dziecięce marzenia tak wspomina.

We wczesnym dzieciństwie całymi popołudniami i wieczorami najpierw przyglądałem się, a później pomagałem ojcu w pracy w warsztacie stolarskim wyposażonym w najprostsze narzędzia: młotek, strug, dłuto. Do dziś pozostał mi wielki sentyment do obróbki drewna, a zwłaszcza do zapachu surowego drewna. Oczywiście wtedy chciałem być tylko stolarzem. Później leśniczym, a nieco później odkryłem swoją wielką radość majsterkowania. I to pozostało do dzisiaj. Do majsterkowania chciałbym wkrótce powrócić.

Szkołę Podstawową ukończył w roku 1968, a Technikum Mechaniczne w roku 1973. Studia na Wydziale Matematyczno-Fizyczno-Chemicznym UMCS skończył w roku 1978 uzyskując tytuł zawodowy magistra fizyki.

W 1977 roku rozpoczął pracę naukową w Pracowni Fizyki Materiałów Roślinnych ówczesnego Zakładu Agrofizyki PAN w Lublinie, kierowanej przez prof. Bogusława Szota. Tak wspomina początki swojej kariery naukowej: Szukając dla siebie obszaru w nowym miejscu pracy znalazłem w bibliotece dr Stanisława Grundasa monografię prof. Andrzeja Dreschera na temat mechaniki materiałów sypkich. Przeczytałem ją jednym tchem. Następnego dnia już wiedziałem, że chcę zajmować się materiałami sypkimi. I tak zaczęła się moja droga rozwoju naukowego, która doprowadziła mnie do zacnego grona Członków Klubu Seniora Mechanizacji Rolnictwa.

Materiałom sypkim jestem wierny od ponad 30 lat. Z tego zakresu w 1986r. obroniłem z wyróżnieniem na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie pracę doktorską wykonaną pod kierunkiem Profesora Janusza Hamana. Profesor był dla mnie prawdziwym Mistrzem. Bardzo dużo się od niego nauczyłem: merytorycznie, organizacyjnie, życiowo. To bardzo ważne w rozwoju młodego adepta nauki być wspieranym przez prawdziwy Autorytet.

W 1994r. uzyskał stopień dr hab. nauk rolniczych w zakresie agronomii – agrofizyki przez Radę Naukową Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie. W Instytucie Agrofizyki uzyskał też tytuł naukowy profesora w 2003r.

Odbył kilka zagranicznych staży naukowych. Był pół roku w Japonii na Uniwersytecie Tokijskim, kilkakrotnie w USA na Uniwersytecie Kentucky w Lexington oraz we Włoszech w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa. Z wielkim sentymentem wspomina pobyt w Japonii, gdzie miał bardzo dobrego nauczyciela – profesora Akiro Hosokawę. To był złoty okres mojego rozwoju naukowego. W mojej pracy zaczął dominować wątek organizacyjno-administracyjny. Później nastąpił okres powolnego wchodzenia w zarządzanie nauką w Instytucie. Zaczęło się bardzo niewinnie od tworzenia Pracowni Fizyki Materiałów Sypkich co doprowadziło Go do funkcji zastępcy Dyrektora Instytutu ds. Naukowych. Po tragicznej śmierci nieodżałowanego prof. dr hab. Ryszarda Walczaka, Dyrektora Instytutu, przyszło Mu zmierzyć się z najtrudniejszym wyzwaniem – zarządzaniem całością Instytutu. Do tego doszły jeszcze inne liczne obowiązki wynikające z życia w środowisku naukowym: redaktora czasopisma *Acta Agrophysica*, zastępcy redaktora *International Agrophysics*, członka rady redakcyjnej *Polish Journal of Soil Science*, *Polish Journal of Agronomy* oraz *Scientia Agriculturae Bohemica*.

Niezależnie od obowiązków organizacyjnych dalej próbował swoich sił w podglądaniu oraz próbach zrozumienia zjawisk zachodzących w materiałach sypkich. Poszukiwał możliwości opisu propagacji fali rozluźnienia w złożu ziarna. Próbował wykazać wpływ anizotropii złoża na asymetrię rozkładu naporu w silosie oraz asymetrię oporów przepływu powietrza przez złoże. Wykazał wpływ deformacji sprężystej złoża na odwrócenie kierunku siły tarcia ziarna o ścianę zbiornika. Potwierdził wpływ pęcznienia ziarna wywołanego przyrostem wilgotności na wzrost naporu na konstrukcję zbiornika. Podsumowaniem tych działań jest współautorstwo 120 oryginalnych publikacji naukowych, 13 monografii, 190 doniesień konferencyjnych oraz 15 patentów.

Wypromował 3 doktorów, wykonał 9 recenzji prac doktorskich, 17 prac habilitacyjnych oraz 8 wniosków o tytuł profesora. W 2012 r. został członkiem zagranicznym Rosyjskiej Akademii Nauk Rolniczych a w 2013 r. honorowym profesorem Uniwersytetu Przyrodniczego w Pradze oraz doktorem honoris causa Uniwersytetu Rolniczego

w Dublanach pod Lwowem. Został odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Tak rozumie swoje posłannictwo:

Najwięcej radosnych chwil dostarcza mi działalność edukacyjna. Nie ma większej radości niż ta, gdy uda się w młodym człowieku rozniecić zapal chodzenia własnymi ścieżkami po bezdrożach nauki. Na ten błysk w oku młodego entuzjasty nauki warto czekać. Tak właśnie pojmuję rolę Seniora. Dzielić się z młodszymi swoim doświadczeniem. Podpowiadać i zachęcać, aby śmiało wybiegali do przodu, przed nas. I cieszyć się, gdy zobaczymy, że oto są już daleko przed nami.

Był wielokrotnym uczestnikiem naszych Szkół w Zakopanem. Doceniając Jego autorytet prosiliśmy Go o wygłoszenie wykładów ze swojej specjalności co zawsze kończyło się z korzyścią dla słuchaczy.

Edmund Kaca

Specjalność naukowa: gospodarka wodna, melioracje wodne, ochrona jakości wód. Studia ukończył w roku 1972 na Wydziale Melioracji Wodnych SGGW. Uzyskał stopień dr nauk technicznych w 1981r., stopień dr hab. nauk rolniczych w 1991r., tytuł profesora w roku 1999.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe: 1) opracowanie modeli matematycznych nawodnień podsiąkowych, 2) opracowanie metod wzorcowania i adaptacji piętrzących budowli melioracyjnych do pomiaru i regulacji natężenia przepływu wody, 3) opracowanie zasad kontrolowanego odwadniania trwałych użytków zielonych, 4) opracowa-

nie wzorcowych instrukcji rozrządu (dystrybucji) wody w dolinie rzecznej. Upowszechnienie wyników badań:

Jest autorem/współautorem ogółem 180 publikacji, w tym: 4 rozpraw, 13 monografii, 74 oryginalnych artykułów naukowych, 7 artykułów przeglądowych, 19 artykułów popularnonaukowych, 7 komunikatów naukowych, 2 skryptów i 54 innych opracowań. Opublikował 15 prac w czasopismach zagranicznych (mat. kongresowe, konferencyjne, seminaryjne) oraz 74 prac naukowych w czasopismach krajowych (Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, Journal of Water and Land Development, Zeszyty Probl. Post. Nauk Roln., RNR s. F., Wiad. IMUZ, Bibl. Wiad. IMUZ., PNR), w tym w językach obcych 8 prac. Autor 1 patentu oraz 3 wdrożonych technologii.

Działalność dydaktyczna: był promotorem 3 przewodów doktorskich (czwarty w toku), kierownikiem 28 prac magisterskich oraz 61 prac inżynierskich. Recenzował 4 prace doktorskie, 4 rozprawy habilitacyjne, 3 wnioski do tytułu profesora. Aktywność na forum międzynarodowym: Prezes Polskiego Komitetu Narodowego ICID (International Committee on Irrigation and Drainage).

Aktywność konferencyjna w kraju: brał czynny udział z referatem w 10 konferencjach międzynarodowych organizowanych w kraju oraz w ok. 80 konferencjach krajowych.

Przebieg pracy zawodowej i ważniejsze funkcje (działalność naukowo-organizacyjna): pracę rozpoczął w 1972 roku na Wydz. Melioracji Wodnych SGGW; w latach 1992 - 2009r. pełnił funkcję dyrektora Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych (IMUZ) w Falentach, a od 1.01.2010r. - pełni funkcję kierownika, zaś od 1.07.2010 - dyrektora nowego Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego (ITP) w Falentach. Od 1 sierpnia 2002 - 30 września 2012 roku pełnił równoległe funkcję rektora w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Rozwoju Regionalnego. Od 1 października 2012 roku jest rektorem Prywatnej Wyższej Szkoły Ochrony Środowiska.

Od 1999r. członek Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Rolniczego PAN. Przewodniczący (od 2006r.) Rady Naukowej (RN) w Instytucie Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, członek (1994-2007) RN w IMUZ, członek (2004-2008) RN Międzynarodowego Centrum Ekologii PAN w Łodzi. Redaktor naczelny i członek komitetu redakcyjnego wydawnictwa Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, członek rad programowych czasopism: Człowiek i Środowisko, Problemy Ocen Środowiskowych, Wiadomości Melioracyjne i Łąkarskie, Gospodarka Wodna. W latach 2001 - 2009 wiceprezes SITWM NOT. Od 2002r. - członek Krajowej Rady Gospodarki Wodnej. Odznaczenia, nagrody, wyróżnienia (ważniejsze): Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Brązowym Krzyżem Zasługi, odznaką Zasłużony dla Rolnictwa, srebrną i złotą Odznaką Honorową SITWM, Srebrną Odznaką Honorową NOT. Otrzymał nagrody zespołowe: 3 nagrody Ministra Rolnictwa (1993 i 1999) i nagrodę MNiSzW (1994r.).

Marian Różycki

Prof. dr hab. urodzony 10.03.1938 we Lwowie. W roku 1944 z całą rodziną przenosi się do Krakowa, gdzie kończy Szkołę Podstawową Nr 6. Następnie kończy Liceum Ogólnokształcące nr V w Krakowie im. Augusta Witkowskiego. Po maturze pracuje w Krakowskim Biurze Pomiarowym. Studia podejmuje w roku 1958 w Wyższej Szkole Rolniczej w Krakowie, które kończy w 1963 roku, uzyskując stopień magistra inżyniera zootechniki. Po ukończeniu studiów przez rok pracuje na Uczelni, a następnie podejmuje pracę w Instytucie Zootechniki w Krakowie i tam pracuje do chwili przejścia na emeryturę. Stopień dr nauk rolniczych uzyskał w 1970r., stopień dr hab. w 1979r., tytuł profesora w 1989r.

Działalność naukowa i wdrożeniowa prof. M. Różyckiego była skierowana na poprawę najważniejszych gospodarczo cech użytkowych świń drogą doskonalenia genetycznego ras czystych oraz krzyżowania międzyrasowego. Jest współautorem metody oceny wartości hodowlanej świń w stacjach kontroli, a także przyżyciowej oceny młodych knurów i loszek prowadzonych w warunkach fermowych. Jest współautorem programu towarowego krzyżowania świń realizowanego w Polsce już w latach 70, a następnie inicjatorem i współautorem wyprowadzenia specjalnej linii knurów przydatnych do krzyżowania.

W ostatnim okresie prof. M. Różycki uczestniczył w badaniach nad mapowaniem genomu świni. Z tego zakresu ukazało się szereg publikacji. Badania te zostały wyróżnione dyplomem przyznany przez Wydział Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN. W wyniku badań nad uzyskiwaniem świń transgenicznych otrzymano osobniki wykazujące ekspresję dwóch genów hormonu wzrostu. Były to pierwsze świny transgeniczne otrzymane w Polsce.

Opublikował ogółem 450 prac, w tym 140 oryginalnych prac twórczych, 2 podręczniki akademickie *Hodowla świń* (1987), *Hodowla i użytkowanie świń* (1994). Kandydat jest współautorem linii syntetycznej świń (linia 990).

Był promotorem 15 przewodów doktorskich. Był organizatorem (w 1995) a następnie Kierownikiem studium doktoranckiego w Instytucie Zootechniki, na którym do roku 2005 stopień doktora uzyskało 60 osób.

W działalności organizacyjnej, pełnił w latach 1983-1991 funkcje wicedyrektora d/s naukowych Instytutu Zootechniki, a od 1991r. był przewodniczącym Rady Naukowej

tego Instytutu. Był kierownikiem Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego, jak też programu realizowanego w ramach FAO. Był członkiem Rad Naukowych: Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN, Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN. Był przewodniczącym Rady Naukowej IFiŻŻ PAN oraz Rady Naukowej IGIHZ PAN. Przez wiele kadencji był wybierany na członka Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN oraz Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Dwa razy został wybrany do Komitetu Badań Naukowych do Zespołu Nauk Rolniczych i Leśnych, którego kadencja zakończyła się w 2004 roku.

Za działalność naukowo-badawczą otrzymał wiele nagród, między innymi: Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki (1968), Ministra Rolnictwa (1975, 1977, 1986, 1996, 1997, 1999), Rektora Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie (1995). W roku 2002 został powołany na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk a w roku 2013 został członkiem rzeczywistym PAN.

Posiada też liczne odznaczenia państwowe resortowe i uczelniane. Najważniejsze z nich to: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Zasłużony Pracownik Rolnictwa.

W uznaniu zasług dla rozwoju nauk związanych z hodowlą i produkcją zwierząt gospodarskich, władze Akademii Rolniczej w Szczecinie nadały mu tytuł doktora honoris causa tej uczelni w czerwcu 2004 roku.

Prof. M. Różycki współpracował z naszym środowiskiem inżynierii rolniczej. Był też wykładowcą w naszej Szkole, gdzie prezentował z ramienia Komitetu Badań Naukowych politykę naukową Rządu.

Jan Szarek

Prof. dr hab. Jan Szarek jest profesorem nauk rolniczych w zakresie hodowli zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem hodowli bydła.

Urodził się 26 stycznia 1936 roku w Komornikach, powiat Myślenice. Studia odbył na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie – studia I^o inżynierskie ukończył w 1959 roku, a II° – magisterskie w 1961 roku (praca magisterska pt. „Aktywność biologiczna gleb pastwisk górskich”). Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała mu Rada Wydziału Zootechnicznego Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie w 1968 roku po przedstawieniu rozprawy pt. „Zmiany w proporcjach ciała zachodzące z wiekiem u bydła pc i ich związek z produktywnością mleczną”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Zbigniewa Stalińskiego, a stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie hodowli zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem hodowli bydła uzyskał w 1976 roku w oparciu o dorobek i pracę pt. „Genetyczne podstawy doskonalenia cech mięsności u bydła rasy nizinnej czerwono-białej”, Zesz. Nauk. AR w Krakowie, seria Rozprawy, 114. W 1984 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1990 roku tytuł profesora zwyczajnego nauk rolniczych. Jego badania naukowe koncentrowały się wokół wykorzystania osiągnięć biologii, a zwłaszcza genetyki populacji, w hodowli bydła m.in. do opracowania i modernizowania metod hodowli bydła wszystkich czterech ras hodowanych w Polsce (ncb, nczb, pc, simental). Z tego zakresu należy wymienić m.in. następujące prace: opracowanie polowej metody oceny wartości hodowlanej buhajów; określenie mechanizmów fizjologicznych umożliwiających bydłu rasy hf i jego mieszańcom z ncb, nczb uzyskiwanie wysokiej wydajności mleka i intensywniejszego wzrostu w porównaniu z rasami czystymi ncb i nczb; udoskonalenie rasy ncb, nczb, pc i simental w zakresie użyteczności mlecznej, mięsnej i rozplodowej; wyhodowanie na drodze krzyżowania wypierającego tzw. angusa stubniańskiego i simentalu mięsnego; opracowanie założeń studialnych do projektowania produkcji mleka i wołowiny na zasadach nowoczesnej technologii (tzw. przemysłowej lub fermowej); opracowanie zasad produkcji mleka wysokiej wartości biologicznej i program profilaktyki zapobiegającej mastitis (m.in. skonstruowano mastitis detektor – aparat do wykrywania mastitis, patent); ocenienie przydatności rasy nczb do intensyfikacji produkcji mleka i mięsa w warunkach podgórskich w ramach krzyżowania uszlachetniającego i wypierającego miejscowe bydło rasy pc; opracowa-

nie podstaw produkcji wołowiny na użytkach zielonych i zasad racjonalnego odchowu cieląt (preparat PEKTPOLAR), opracowanie zasad transportu cieląt i młodego bydła rzeźnego.

Przez wiele lat był dyrektorem Instytutu Produkcji Zwierzęcej i dziekanem Wydziału Zootechnicznego. Brał także aktywny udział w komitetach naukowych PAN i towarzystwach naukowych. Przez długi czas pełnił funkcję prezesa Krakowskiego Oddziału PTZ. Ściśle współpracował z naszym środowiskiem inżynierii rolniczej przenosząc wzorce organizacyjne szkół do hodowców bydła. Na nasze zaproszenie wygłosił wykład na Szkole odnośnie oczekiwań zootechników w stosunku do inżynierii rolniczej.

Ryszard Walczak

Prof. dr hab. Ryszard Walczak.

Specjalność naukowa: agrofizyka, profesor w Instytucie Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie, członek korespondent PAN, Wydział V Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN.

Urodził się 20 lipca 1943 roku w Baranicy, woj. lubelskie. Jest żonaty (Barbara Witkowska-Walczak – pracownik naukowy), jego syn – Krzysztof jest lekarzem weterynarii, ma dwoje wnucząt – Krzysztofa i Joannę. Od 1950 roku mieszka w Lublinie, gdzie po ukończeniu w 1961 roku Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica rozpo-

czął studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, które ukończył w 1966 roku uzyskując stopień magistra fizyki. Praca magisterska z zakresu fizyki plazmy dotyczyła zjawisk zachodzących w anomalnym niskowoltowym łuku elektrycznym.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych nadała mu w 1975 roku Rada Wydziału Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie na podstawie rozprawy doktorskiej nt. „Modelowe badania wiązania wody w glebie o różnym zagęszczeniu”. Praca ta po opublikowaniu uzyskała w 1977 r. nagrodę Sekretarza Wydziału PAN.

W 1984 roku po przedstawieniu Radzie Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Lublinie rozprawy habilitacyjnej nt.: „Modelowanie badania zależności retencji wodnej od parametrów fazy stałej gleby” i kolokwium uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie gleboznawstwa.

Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 1990 r. na wniosek Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, a od 1998 jest członkiem korespondencyjnym PAN.

W trakcie studiów w 1966 r. podjął pracę w Zakładzie Metod Numerycznych Instytutu Analizy Matematycznej UMCS.

Od 1967 roku pracował w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie (kolejno przekształcanym z Pracowni w Zakład Agrofizyki, a ostatecznie w 1986r. – Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie) początkowo jako asystent, następnie starszy asystent, a od 1976 roku jako adiunkt. W latach 1969-1975 pełnił obowiązki zastępcy kierownika Pracowni Fizyki Gleby, a w 1976 został jej kierownikiem. W kadencji 1982-1985 pełnił obowiązki zastępcy kierownika Zakładu Agrofizyki PAN do spraw naukowych. W 1985 roku został powołany przez Sekretarza Naukowego PAN na stanowisko docenta. W 1987 roku, w momencie powołania Instytutu Agrofizyki PAN objął funkcję kierownika Zakładu Fizyki Gleby (obecnie Zakładu Hydrotermofizyki Środowiska Glebowego i Materiałów Rolniczych). Od 1981 roku jest członkiem Rady Naukowej Zakładu, a następnie Instytutu Agrofizyki PAN, pełniąc w dwóch kadencjach funkcję jej sekretarza, a w jednej wiceprzewodniczącego. W 1999 roku został zastępcą dyrektora ds. naukowych Instytutu Agrofizyki PAN, a od roku 2003 był jego dyrektorem.

Główną dziedziną zainteresowań naukowych jest fizyka środowiska przyrodniczego, a szczególnie hydrofizyka i termofizyka systemu gleba-roślina-atmosfera, ze szczególnym uwzględnieniem gleby i materiałów rolniczych. Szczególną wagę przywiązuje do zagadnień modelowania i monitorowania procesów termodynamicznych zachodzących w środowisku rolniczym i materiałów rolniczych, szczególnie w glebie traktowanej jako ciało kapilarno – koloidalno - porowate, będące trójfazowym układem termodynamicznym.

Prof. dr hab. Ryszard Walczak opracował model do wyliczania krzywych retencji wodnej gleby na podstawie znajomości parametrów fazy stałej, tj. powierzchni właściwej, zagęszczenia, sparametryzowanego rozkładu granulometrycznego. Model ten ma duże znaczenie praktyczne gdyż umożliwia estymację krzywych retencji wodnej dla różnych glebowych jednostek typologicznych.

W wyniku stałych kontaktów krajowych i międzynarodowych prowadził badania w zakresie utworzenia banku danych o hydrofizycznych właściwościach gleb. Ich wynikiem jest baza danych oraz graficzne zobrazowanie statycznych i dynamicznych właściwości wodnych mineralnych gleb ornych Polski.

Dorobek naukowy Prof. dr hab. Ryszarda Walczaka, składa się łącznie z 386 prac (rozdziały w książkach – 3, monografie – 26, studia i rozprawy naukowe – 115 (w tym 9 IF), skrypty – 7, doniesienia konferencyjne – 220, raporty – 5, prace popularno-naukowe – 5, ekspertyzy – 5). Jest współautorem 7 patentów.

Był promotorem 5 prac doktorskich i 6 prac magisterskich oraz recenzentem 12 rozpraw doktorskich i 7 habilitacyjnych. Opiniował też 4 wnioski o nadanie tytułu profesora dla CKK. Pod Jego kierunkiem odbyło staże naukowe 15 pracowników naukowych z uczelni i instytutów krajowych oraz 12 z zagranicy. Prowadził również wykłady i seminaria dla studentów, magistrantów i doktorantów Wyższych Uczelni Lublina i Warszawy.

Prof. dr hab. Ryszard Walczak aktywnie uczestniczy w działalności organizacyjnej w zakresie popularyzacji i upowszechniania nauki. W roku 2003 został wybrany na stanowisko wiceprezesa Lubelskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.

Był wieloletnim członkiem i wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego, członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Polskiego Towarzystwa Fizycznego, członkiem rzeczywistym Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz Międzynarodowej Unii Gleboznawczej. W latach 1984-1991 pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Fizyki Gleby Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego. W ramach tematu koordynowanego przez PTGleb uczestniczył w tworzeniu koncepcji systemu informatycznego BIGLEB oraz jest współautorem podsystemów FIZGLEB i CHEMGLEB, będących bazą danych o zmienności i współzależnościach między fizycznymi i chemicznymi właściwościami gleb. W 1981 został powołany w skład Komitetu Agrofizyki PAN, w ramach którego przez dwie kadencje pełnił funkcję przewodniczącego oraz sekretarza Komisji Fizyki i Fizykochemii Gleby, a później pełnił funkcję kierownika naukowego szkół letnich dla wykładowców fizyki z elementami agrofizyki w Akademjach Rolniczych w Polsce. Jest członkiem Fundacji Rozwoju Nauk Agrofizycznych i Fundacji Scientia et Vita.

W zakresie opracowania i konstrukcji aparatury pomiarowo badawczej oraz badania i opisu struktury gleby był laureatem dwóch nagród Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk (1973 i 1984) oraz jednej indywidualnej nagrody V Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych PAN (1978). Za działalność zawodową i naukową został odznaczony Brązowym (1973) i Złotym Krzyżem Zasługi (1984), Medalem 40-lecia PRL (1984), Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego (1988) oraz Krzyżem Kawalerskim OPP (2002).

Ściśle współpracował z naszym środowiskiem uznając agrofizykę za pomost pomiędzy agronomią a inżynierią rolniczą. Uczestniczył w naszych szkołach wygłaszając wykłady z agrofizyki. Zginął tragicznie w podróży służbowej na Kongres.

Stanisław Węgrzyn

Prof. Stanisław Węgrzyn urodził się w 1931 roku w Mstowie w powiecie limanowskim. Po ukończeniu szkoły podstawowej w czasie II wojny światowej, częściowo na tajnych kursach rozpoczyna naukę w prywatnym gimnazjum i liceum prowadzonym przez OO. Cystersów w pobliskim Szczyrzycu. Szkoła ta była (na ówczesne czasy) jedną z najlepiej prowadzonych szkół średnich na Podhalu, miała jako nauczycieli doskonałych pedagogów uciekinierów z miast ogarniętych pożogami wojennymi; Warszawy, Lwowa i Krakowa. W szkole tej uczyli się wcześniej Władysław Orkan, dr Władysław Gębik, dr Sebastian Flisak, zapoznawał się z jej programem Juliusz Osterwa oraz wizytował kardynał Sapieha. Tam jako uczeń Stanisław Węgrzyn nauczył się łaciny i greki, a także francuskiego, angielskiego, niemieckiego. Interesując się biologią i matematyką stworzył mocne podstawy jego późniejszych pasji zawodowych, tj. genetyki i statystyki, dyscyplin, które zajęły znaczną część jego działalności naukowej. Konsekwencją tych zainteresowań były studia na Wydziale Rolnym Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył już jako Wyższą Szkołą Rolniczą w stopniu magistra inżyniera.

Po ukończeniu studiów od 1955 roku aż do końca swojej kariery zawodowej był związany z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Oddział w Krakowie. Już na początku swojej pracy swoje pasje badawcze rozwijał we współpracy z wybitnymi naukowcami, a szczególnie Profesorem Tadeuszem Ruebenbauerem, ówczesnym kierownikiem Zakładu Roślin Zbożowych w Krakowie. Również na początku swojej kariery odbył staż zagraniczny w USA w trakcie, którego zainteresował się najnowszymi osiągnięciami genetyki wykorzystywanymi do hodowli odmian heterozyjnych kukurydzy. Zdobyte doświadczenie i uzyskaną wiedzę wykorzystał w swojej pracy doktorskiej „Teoretyczne podstawy wykorzystania cytoplazmatycznej męskiej bezpłodności dla produkcji nasion mieszańcowych roślin uprawnych na przykładzie kukurydzy”, uzyskując stopień doktora nauk rolniczych w 1962 roku. W następnym okresie kontynuował swoje zainteresowania nad heterozją u roślin, których efektem była praca habilitacyjna pt. „Studia nad efektami heterozji u roślin w zależności od stopnia ploidalności na przykładzie hodowli żyta” przeprowadzona na Wydziale Rolnym Wyższej

Szkoły Rolniczej w 1966 roku we Wrocławiu. W tym okresie Profesor Węgrzyn współpracował z praktyczną hodowlą, rozwiązując na bieżąco pojawiające się problemy genetyczne, hodowlane oraz związane z doświadczalnictwem rolniczym. Efektami tych prac były liczne publikacje. Również w tym okresie kierował rozwojem naukowym młodych pracowników nauki. Dorobek ten stanowił podstawę zdobycia tytułów profesora nadzwyczajnego w 1976 roku, a następnie profesora zwyczajnego nauk rolniczych w 1982 roku. Profesor Stanisław Węgrzyn przeszedł kolejne stanowiska: asystenta, adiunkta, kierownika Pracowni Statystyki i Dokumentacji, docenta aż do najwyższego stanowiska profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego.

Od 1971 roku był kierownikiem Oddziału IHAR w Krakowie i jednocześnie do chwili odejścia na emeryturę, tj. 31 grudnia 2001 roku kierownikiem Zakładu Roślin Zbożowych. Działalność naukowa Profesora obejmowała genetykę i hodowlę zbóż, biometrię i doświadczalnictwo.

Profesor Węgrzyn opracował i wdrożył system doświadczeń hodowlanych, składający się z doświadczeń zakładowych, międzyzakładowych, przedwstępnych i wstępnych. Wzbudziło to duże zainteresowanie i uznanie wśród hodowców krajowych i zagranicznych. Ten system wyodrębniania najlepszych rodów, populacji, linii w hodowli zbóż z niewielkim zmianami funkcjonuje do dzisiaj. Był również animatorem grup hodowlano-badawczych ds. poszczególnych hodowli zbóż, pełniąc obowiązki kierownika grupy ds. hodowli pszenicy do 2002 roku. Dla potrzeb hodowli i doświadczalnictwa oraz badań genetycznych Profesor opracował liczne programy obliczeniowe. W początkowym okresie Pan Profesor wraz ze współpracownikami, korzystał z możliwości obliczeniowych komputerów typu Odra w Instytucie Zootechniki w Krakowie a następnie zakupionych do zakładu komputerów korzystających z najnowocześniejszego oprogramowania, jakie były wówczas dostępne, tj. Algol, Fortran a na końcu Turbo Pascal.

Oprócz prowadzenia własnej działalności badawczej Profesor S. Węgrzyn przez wielu lat pełnił funkcję administracyjną koordynatora i kierownika podproblemu genetyki i hodowli zbóż w IHAR oraz przewodniczącego grupy problemowej ds. hodowli pszenicy w Polsce. Profesor S. Węgrzyn pełnił wiele funkcji naukowych z powołania lub wyboru: przez dziewięć kadencji w latach 1974–2001 był członkiem Rady Naukowej IHAR. Przez wiele lat pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Rady, oraz przewodniczącego różnych komisji Rady. W latach 1992–1995 był członkiem Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Hodowla Roślin Aklimatyzacja i Nasiennictwo” wydawanego przez Instytut. Przez siedem kadencji w latach 1981–2002 był członkiem i zastępcą przewodniczącego dwóch kadencji Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych Polskiej Akademii Nauk. Był członkiem rad naukowych innych instytucji m.in. przez kilka kadencji pełnił funkcję przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu.

Za zasługi w pracy naukowej, hodowlanej i organizacyjnej profesor Stanisław Węgrzyn uhonorowany był odznaczeniami państwowymi: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaczeniem resortowym: Odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa.

Swoją wielką wiedzę wykorzystał do publikowania w renomowanych czasopiśmie naukowych. Jest autorem i współautorem wielu prac naukowych, których liczba do roku 2007 łącznie obejmuje ok. 120 prac oryginalnych a także rozdziałów w książkach z zakresu hodowli roślin. Praktycznie swoją wiedzę wykorzystał w hodowli pszenicy będąc współautorem pięciu odmian.

Jako nauczyciel i wychowawca wypromował 11 doktorów, a także recenzował wiele rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz opiniował wnioski na uzyskanie tytułu profesora.

Jako wychowanek ziemi Szczyrzyckiej włączył się w pomoc ludziom tego rejonu, będąc aktywnym członkiem „Związku Szczyrzyczan”, „Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Szpitala pod wezwaniem Św. Jana Jerozolimskiego w Szczyrzyczu”.

Wielką pasją Profesora było łowiectwo. Był wieloletnim prezesem koła łowieckiego „Szarak,” a ostatnio pełnił funkcję przewodniczącego sądu koleżeńkiego.

Aktywnie wspierał ochronę przyrody podkarpackiej lasów i zwierzyny uczestnicząc w różnego rodzaju akcjach koła łowieckiego mającego na celu ochronę unikalnej fauny i flory. Kultywował silnie tradycje związków rodzinnych i koleżeńskich.

Stanisław Węgrzyn zmarł 25 lutego 2008 roku w Krakowie w wieku 77 lat. Zapamiętamy Go jako Człowieka sumiennego, pracowitego, oddanego Instytutowi i naukom rolniczym, o dużej życzliwości wobec innych.

Nasze środowisko, zwłaszcza krakowska inżynieria rolnicza przez wiele lat blisko współpracowała z Nim w badaniach agrofizycznych. Był konsultantem i recenzentem w wielu przewodach doktorskich i habilitacyjnych. Swoją wiedzę i doświadczeniem podzielił się także z uczestnikami Szkoły przeprowadzając wykład dotyczący wymagań hodowców roślin w stosunku do przedstawicieli inżynierii rolniczej.

Agnieszka Wierzbicka

Dr hab. inż. Agnieszka Wierzbicka jest zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW. Jest kierownikiem Katedry Techniki i Projektowania Żywności.

Studia wyższe ukończyła na Wydziale Technologii Żywności SGGW w Warszawie. Cała Jej praca zawodowa jest konsekwencją obranego kierunku studiów. Zarówno praca doktorska jak i habilitacyjna, były na styku technologii żywności i inżynierii rolniczej. Przypomnę tylko, że Jej rozprawa habilitacyjna została wydana jako monografia w Inżynierii Rolniczej. Jej specjalnością naukową jest inżynieria i aparatura przemysłu spożywczego a także technologia żywności i żywienia oraz współczesne trendy w produkcji żywności.

Jest pracownikiem naukowym wszechstronnym i dynamicznym, co uwidocznia się zarówno osiągnięciami badawczymi jak i w pozyskiwaniu i realizowaniu grantów a także sukcesami w rozwoju kadry naukowej. Przede wszystkim jednak uwidacznia się Jej dynamika jako eksperta i społecznika.

Jej dorobek naukowy obejmuje: 68 publikacji z listy A, IF 83,405 (1660 pkt), index H=8, 39 publikacji z listy B (196 pkt.), 6 patentów, 3 europejskie chronione znaki przemysłowe (OHIM), 14 zgłoszeń patentowych, 18 aplikacji technologicznych, 400 wdrożonych projektów technologicznych w podmiotach gospodarczych, 1 wdrożenie maszyny formującej do jej produkcji w Polsce.

Imponuje dorobek w rozwoju kadry:

- Promotor 8 obronionych prac doktorskich, w tym 5 z wyróżnieniem
- Promotor wraz z promotorami pomocniczymi 4 otwartych przewodów doktorskich
- Opiekun naukowy wraz z opiekunami pomocniczymi 10 prac doktorskich
- Promotor 27 prac magisterskich oraz (7) inżynierskich
- Opiekun naukowy ponad 30 osobowego Zespołu Naukowców budowanego od 2009 roku, który jest interdyscyplinarny, współpracuje z międzynarodowymi ośrodkami realizującymi badania w dziedzinie nauk rolniczych i chemicznych w zakresie badań fizycznych i chemicznych żywności w ramach 3 projektów badawczych o łącznym budżecie ok. 90 mln zł w tym dla SGGW ok. 40 mln. zł.
- Recenzent 4 doktoratów i 3 habilitacji.

Pełni funkcję kierownika bądź koordynatora w 4 projektach finansowanych przez Unię Europejską. Dodatkowo uczestniczy w realizacji 5 projektów o ogromnej wartości wykonawczej.

Bardzo długa jest lista pełnionych funkcji jako eksperta i recenzenta. Wymienię tylko najważniejsze:

- Członek Komisji Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Członek Zespołu Specjalistycznego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ds. projektów badawczych.

Pełni też wiele funkcji w instytucjach i komisjach zagranicznych.

Proporcjonalnie do szerokiego zakresu realizowanych zadań kształtuje się też lista wyróżnień i nagród:

- Złoty Krzyż zasługi. Prezydent RP. 2016r.
- Nagroda JM Rektora SGGW I stopnia za osiągnięcia organizacyjne i naukowe 2016.
- Nagroda międzynarodowej organizacji rolniczej i biosystemów CIGR (International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering) w 2016 za organizację szóstego sympozjum w Polsce w 2006.
- Belgijski Krzyż Kawalerski Orderu Wynalazczości. Królestwo Belgii. Bruksela 2015.
- 10 medali innowacyjności w tym złoty z wyróżnieniem na Światowych Targach Innowacyjności, „Brussel Innova” 2015.
- Specjalna nagroda na Światowej Wystawie i Targach Innowacyjności, Badań i Nowych Technologii „INPEX” 2015, Pittsburg, USA.
- Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2014 r. za wybitne osiągnięcia wynalazcze w roku 201 na arenie międzynarodowej.
- Nagroda Ministra Gospodarki, Bruksela 2014.
- Europejski Oficerski Krzyż Innowacyjności. Bruksela, 2014.
- 3 medale innowacyjności w tym złoty z wyróżnieniem i złoty medal na Światowych Targach Innowacyjności „Brussel Innova”, 2014.
- 3 medale innowacyjności w tym złoty z wyróżnieniem na Światowych Targach Innowacyjności „Brussel Innova” 2013.
- 4 dyplomy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia wynalazcze w roku 2012 na arenie międzynarodowej
- Nagroda Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej II stopnia 1999 r. za wdrożenie postępu do produkcji rolno spożywczej Nagroda Zespołowa I stopnia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 1996 roku za osiągnięcia we wdrożeniu postępu w przemyśle rolno spożywczym za opracowanie polskiej formierki 01MG i wdrożenie jej do produkcji.

Do tego dochodzą liczne nagrody JM Rektora SGGW.

Udział w towarzystwach naukowych: Członek CIGR – International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering od 2004 r.; Członek Polskiego Towarzystwa SPOMASZ od 1998, Sekretarz przy Zarządzie Głównym do 2007 r.; Członek Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej od 1994 r. Członek Stowarzyszenia Inżynierów i Mechaników Polskich „SIMP” od 1994 r.

Pomimo ogromnego obciążenia znajduje zawsze czas na współpracę z naszym środowiskiem. Uczestniczyła w większości naszych Szkół w Zakopanem, prezentując wykłady, zarówno z zakresu technologii i żywienia jak i dotyczące problemu rozwoju nauki.

Dorota Witrowa-Rajchert

Prof. dr hab. Dorota Witrowa-Rajchert studia ukończyła w 1984r. na Wydziale Technologii Żywności SGGW. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała jej Rada Wydziału Technologii Żywności w 1990r., a stopień naukowy doktora habilitowanego (z wyróżnieniem) w dyscyplinie technologia żywności i żywienia w 2000r. W 2006 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał jej tytuł naukowy profesora nauk rolniczych. Cały okres pracy zawodowej związany jest SGGW (Wydział Nauk o Żywności).

Jest autorem prawie 200 oryginalnych publikacji naukowych, w tym 60 w czasopi-smach indeksowanych w bazie JCR, ponad 200 komunikatów naukowych, 19 publika-cji przeglądowych, 3 patentów, 5 podręczników i skryptów. Wygłosiła 21 referatów plenarnych (na zaproszenie) na konferencjach naukowych. Wykonała ponad 200 recenzji artykułów oraz 47 recenzji projektów na zlecenie MNiSW, NCN, NCBiR, Ministerstwa Gospodarki.

Była promotorem 8 zakończonych przewodów doktorskich (obecnie promotor 4 przewodów w trakcie realizacji) oraz ponad 90 prac magisterskich i inżynierskich. Była recenzentem 16 prac doktorskich, w 17 postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego i w 8 postępowaniach o nadanie tytułu profesora (w tym 2 na zlece-nie CKDsSiT) lub awansów na stanowisko profesora nadzwyczajnego/zwyczajnego.

Prof. dr hab. Dorota Witrowa-Rajchert jest twórcą szkoły naukowej dotyczącej su-szenia żywności, dodatków do żywności (aromatów i barwników) i produktów pocho-dzenia biotechnologicznego oraz właściwości fizycznych żywności i dodatków do żywności. Jej zainteresowania naukowo-badawcze koncentrują się głównie na zagad-nieniach inżynierskich w technologii żywności, a szeroko rozumianą specjalizację można określić jako inżynieria i fizyka żywności oraz aparatura przemysłu spożywcze-go. Tematyka jej prac naukowych dotyczy przede wszystkim procesów odwadniania (gł. suszenia) żywności i produktów biotechnologicznych oraz ponownego ich uwad-niania, czyli rehydracji. Prowadzi również badania dotyczące właściwości fizycznych surowców i produktów spożywczych. W ostatnich latach, wraz z zespołem, podjęła badania nad zastosowaniem niekonwencjonalnych, innowacyjnych technik (pulsacyjne pole elektryczne, ultradźwięki, zimna plazma) jako zabiegów wstępnych i wspomagających procesy wymiany ciepła i masy. Ten zakres badań można uznać za pionierski w skali Polski, a w niektórych aspektach również w skali międzynarodowej. Była kie-rownikiem lub głównym wykonawcą 9 grantów KBN i MNiSW, była/jest opiekunem merytorycznym 7 projektów realizowanych przez młodych pracowników nauki lub doktorantów. Uczestniczyła/uczestniczy w realizacji 4 projektów międzynarodowych.

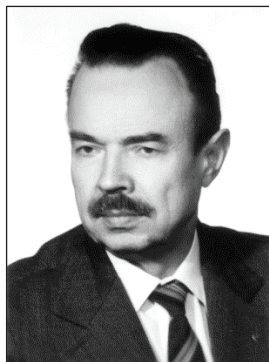
Jest zaangażowana w pracy organizacyjnej, dydaktycznej i społecznej na Wydziale, Uczelni i poza nimi, pełniąc w przeszłości różne funkcje, m.in. dziekana (2008-2016), prodziekana ds. nauki (2003-2008), kierownika studiów doktoranckich (2000-2004) i kierownika katedry (2004-2008). Była pomysłodawcą i inicjatorem powołania oraz współautorem programu uruchomionego na macierzystym wydziale w 2011r. unikato-wego kierunku studiów „bezpieczeństwo żywności”, który w 2016r. został nagrodzony certyfikatem „Studia z Przeszłością” oraz certyfikatem nadzwyczajnym „Lider Jakości Kształcenia” w konkursie Fundacji Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego.

Poza Uczelnią prof. dr hab. Dorota Witrowa-Rajchert jest m.in. sekretarzem nau-kowym Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu PAN (od 2011r.), członkiem Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN (od 2012r.). Była z-cą przewodniczącego Komitetu Agrofizyki PAN (2011-2015). Jest redaktorem naczelnym czasopisma „Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych” (od 2012r.), przewodniczącą Rady Redak-cyjnej czasopisma „Acta Agrophysica” (od 2009r.), a ponadto członkiem Rad Nauko-wych (Programowych) czasopism: „Żywność. Nauka. Technologia. Jakość”, „Prze-

myśl Spożywczy”, „Inżynieria Przemysłu Spożywczego”, „Nauki Inżynierskie i Technologie”. Przez dwie kadencje była prezesem Oddziału Warszawskiego i członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności (2002-2009). Jest prezesem Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego (od 2011 r.). Jest/ była organizatorem cyklicznych konferencji naukowych: Konferencji Naukowej „Jakość i Bezpieczeństwo Żywności”, organizowanej przez OW PTTŻ, Seminarium „Właściwości wody w żywności”, a także Sympozjum Inżynierii Żywności, którego była pomysłodawcą i które odbywa się co dwa lata, od 2008 r.

Wyróżniona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, nagrodami JM Rektora, Odznaką Honorową „Za Zasługi dla SGGW”, nagrodą Polskiej Federacji Producentów Żywności Zarząd Pracodawców „Pro Polonia Opulenta” (dla polski Dostatniej), Medalem 25-lecia Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności.

Prof. Dorota Witrowa-Rajchert od kilku lat aktywnie uczestniczy w zakopiańskich szkołach, wygłaszając na nich corocznie wykłady.

Saturnin Zawadzki

Prof. dr hab. Saturnin Zawadzki urodził się 7.07.1923r. w Radomiu w rodzinie o bogatych tradycjach leśniczych. Ojciec Jego był urzędnikiem państwowym i pełnił funkcję leśniczego. Jego życiorys obfituje w burzliwe wydarzenia, typowe dla pokolenia Kolumbów polskich. Tajna matura w okresie okupacji hitlerowskiej, działalność w podziemiu w ramach ZWZ - AK, dalej służba w II Armii Wojska Polskiego.

Bezpośrednio po wojnie rozpoczyna studia na Wydziale Rolnym UMCS w Lublinie, które kończy w roku 1950 uzyskując dyplom inżyniera i magistra nauk agrotechnicznych.

Na całą Jego karierę naukową jak również szybki awans po szczeblach hierarchii naukowej niewątpliwie wpływ miała postać bezpośredniego przełożonego a zarazem opiekuna naukowego prof. dr hab. Bohdana Dobrzańskiego, twórcy i założyciela obecnego Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, którego imieniem w uznaniu zasług jest nazwany.

Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał na Wydziale Rolniczym ówczesnej WSR w Lublinie w roku 1957. Habilitował się na tym samym Wydziale w roku 1964. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w roku 1972, zaś profesora zwyczajnego w roku 1983. W roku 1979 został wybrany na członka korespondenta PAN, zaś w roku 1989 na członka rzeczywistego PAN. Wszystkie Jego awanse naukowe były konsekwencją talentu połączonego z rzetelną pracą i wewnętrzną dyscypliną owocującą w pokaźny dorobek naukowy. Obejmuje on łącznie ponad 160 publikacji naukowych z zakresu gleboznawstwa, melioracji i agrofizyki.

Jego talent i zorganizowanie dostrzega kierownictwo Wydziału V PAN, powołując Go w roku 1980 na zastępcę Sekretarza Wydziału. Od tego też momentu, pomimo stałych i bliskich kontaktów z IMUZ, Profesor Zawadzki na stałe powiązał się z Polską Akademią Nauk. Po jednej kadencji pracy w Wydziale V, awansuje bardzo wysoko i zostaje powołany w roku 1984 na stanowisko zastępcy Sekretarza Naukowego PAN. Po zmianach dokonanych w Polsce w r. 1989 i wejściu nowej Ustawy wprowadzającej wybory na stanowiska kierownicze, zostaje wybranym Sekretarzem Naukowym Wydziału V Nauk Rolniczych i Leśnych. Stanowisko to poprzez wybory sprawował przez 3 kolejne kadencje, z tą jednak różnicą, że w ostatniej nastąpiła formalna zmiana z sekretarza na przewodniczącego.

Cały, przeszło 20-letni okres pracy w PAN zaowocował w różnorodne inicjatywy, podnoszące autorytet nauk rolniczych w skali nauki krajowej. Trzeba też przyznać, że Jego działalność nie zamykała się tylko do tego środowiska. Utrzymywał nadal bliską więź z IMUZ w Falentach, pełniąc tam ciągle funkcję przewodniczącego Rady Naukowej, a także z Instytutem Agrofizyki PAN w Lublinie, gdzie również przewodzi Radzie Naukowej.

Zarówno funkcje pełnione w organach PAN jak i w obu wymienionych Instytutach znacznie przybliżyły Profesora Zawadzkiego do krajowego i krakowskiego środowiska naukowego inżynierii rolniczej. Był to okres dynamicznego rozwoju kadry naukowej w naszej dyscyplinie a osobistą Jego zasługą było afiliowanie przy Wydziale V PAN Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, które wspólnie z Komitetem Techniki Rolniczej PAN zainspirowały powstawanie nowych i wartościowych wydawnictw naukowych o wysokiej randze w skali krajowej. Poza działalnością wydawniczą, obydwie instytucje prowadzą od lat ożywioną działalność organizacyjną w zakresie upo-

wszechnienia nauki poprzez organizację konferencji, sympozjów i szkół naukowych. Od szeregu lat Prof. Zawadzki jest stałym uczestnikiem tych imprez naukowych, prowadząc wykłady z zakresu organizacji nauki i etyki naukowej. Właśnie ta strona Jego działalności bezpośrednio wiąże się ze szkoleniem kadr naukowych w naszej dyscyplinie i to stanowi bezpośredni motyw do inicjatywy środowiska krakowskiego o wyróżnienie Go najwyższym zaszczytem w postaci: honorowego tytułu doktora honoris causa Akademii Rolniczej w Krakowie. Trzeba ponadto podkreślić, że dwóch spośród naszej Rady tj. prof. prof. R. Michałek i Z. Ślipek od lat blisko współpracowali z Nim poprzez uczestnictwo w Radzie Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie. Osiągnięcia twórcze Kandydata w szkoleniu kadr naukowych są wielorakie i nie sposób przedstawić ich w formie statystyki, bo On sam tego nie lubi podkreślać. Należy tylko wspomnieć, że recenzował wiele prac doktorskich dla pracowników Wydziału Rolniczego, a z naszego Zespołu, prof. Stanisława Kopia można także zaliczyć do grona Jego uczniów.

Wszystkie, wymienione formy pracy i osiągnięcia twórcze Prof. Saturnina Zawadzkiego wynikają z Jego osobowości i cech charakteru. Jest niezwykle skromnym i życzliwym Człowiekiem, któremu najwyższą radość sprawiają awanse i sukcesy nie tylko Jego uczniów. Dbą jednakże aby były one efektem rzetelnej i uczciwej pracy. Nie toleruje przyspieszonych awansów na drodze obejścia przepisów czy też stawianych wymogów. Wszelkie własne awanse i wyróżnienia, a jest ich niemało, zawdzięcza połączeniu talentu z pracowitością. Nie wszyscy jednak dostrzegają takie cechy osobowości. Sama praca naukowa wymaga rzetelności i komfortu psychicznego, ale jako taka nie krzyczy, nie strajkuje i nie domaga się zaszczytów i wyróżnień a przy skromności jej wykonawcy może nie być w porę zauważona i doceniona. U naszego Kandydata jest wyjątkowo długa lista osiągnięć i pełnionych funkcji, nie tylko w skali ogólnopolskiej ale i międzynarodowej. Z tych ostatnich na wymienienie zasługują:

- Członek zagraniczny Akademii Nauk Agrarnych Republiki Białorusi,
- Członek honorowy Rumuńskiej Akademii Nauk Rolniczych i Leśnych,
- Członek honorowy Rumuńskiego Towarzystwa Gleboznawczego,
- Członek honorowy Węgierskiej Akademii Nauk.

Bardzo wysoko sobie cenił tytuł doktora h.c. uzyskany na krakowskiej Akademii w roku 2002. Niestety niedługo cieszył się tym zaszczytnym wyróżnieniem. Za rok we wrześniu 2003r. zmarł nagle w trakcie zajęć na Letniej Szkole Inżynierii Systemów Rolniczych i Leśnych w Kaletce Nowej. Został pochowany w Alei Zasłużonych na cmentarzu wojskowym na Powązkach.

5.5. Profesorowie innych dziedzin nauki

Monika Haman

Monika Haman ur. 20 grudnia 1925r. w Krakowie z rodziców Stefana i Anny Zawadzkich, dzieciństwo spędziła w Katowicach. W 1939r. jej rodzina musiała opuścić Śląsk i przeniosła się do Krakowa. Tam w ramach tajnego nauczania w 1943 zdała maturę i rozpoczęła studia prawnicze. Dyplom magistra praw otrzymała w 1946r. Przeniósłszy się do Warszawy pracowała w Biurze Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Sprawiedliwości, jednocześnie uczestnicząc w seminarium prawa międzynarodowego prof. C. Berezowskiego na Wydziale Prawa UW. W 1949r. otrzymała stypendium rządu francuskiego i zapisała się na dwuletnie studia podyplomowe w Ecole des Hautes Etudes Internationales przy paryskim Wydziale Prawa. Na drugim roku tych studiów, nie mając już stypendium, pracowała w Biurze rady handlowego w Ambasadzie. Odwołanie do ministerstwa pozwoliło jej tylko zdać egzaminy i otrzymać absolutorium EdHE, uniemożliwiło natomiast przygotowanie i obronę pracy dyplomowej.

Po powrocie do Warszawy przez półtora roku pracowała w Biurze Radców Prawnych Ministerstwa Handlu Zagranicznego, potem w Polskiej Akademii Nauk, początkowo jako asystentka w Wydziale I Nauk Społecznych, potem w Zakładzie Nauk Prawnych, przekształconym następnie w Instytut. Tamże obroniła (1961r.) pracę doktorską poświęconą systemowi penitencjarnemu w Królestwie Polskim. Pracę habilitacyjną o donacjach napoleońskich w Księstwie Warszawskim obroniła (1968r.) w Instytucie Historii PAN, dokąd została przeniesiona Pracownia Historii Prawa. Tytuł profesora otrzymała w 1983r., profesor zw. w 1993r.

W latach 1971-1978 była sekretarzem Generalnym Towarzystwa Historycznego, w latach 1985-88 zastępcą redaktora naczelnego Kwartalnika Historycznego, w roku 1980 została wybrana na członka Międzynarodowej Komisji Historii Rewolucji Francuskiej. W 1990r. została Zastępcą Sekretarza Wydziału I Nauk Społecznych PAN, pełniła tę funkcję przez dwie kadencje.

Prof. Monika Haman gościła na nasze zaproszenie kilka razy, zaś w roku 2004 wygłosiła wykład pt. „Rozwój rolnictwa w okresie napoleońskim we Francji”.

Iryda Grek-Pabisowa

Prof. dr hab. Iryda Grek-Pabisowa jest profesorem Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, prywatnie Żona Profesora Stanisława Pabisa. Pracę doktorską i habilitacyjną wykonała z zakresu języka i kultury Rosjan-starobrzędowców osiadłych w Polsce pod koniec XVIII w.

Jej zainteresowania naukowe obejmują następujące kierunki badań: językoznawstwo polskie i słowiańskie, starobrzędowcy w Polsce – historia, język, obyczaje, leksykografia polska i rosyjska, historia i współczesność języka polskiego na dawnych Kresach północno-wschodnich, współczesne gwary polskie na obszarach Litwy i Białorusi.

Działa aktywnie w krajowych i zagranicznych towarzystwach naukowych, m. in.:

- Polskie Towarzystwo Językoznawcze,
- Białostockie Towarzystwo Naukowe,
- International Society for Dialectology and Geolinguistics,
- Międzynarodowe Obszczestwo po Izuczeniju Staroobriadczestwa,
- Redaktor naczelný rocznika „Acta Baltico-Slavica”,
- Członek Komitetu Redakcyjnego serii wydawniczej *Język na pograniczach*.

W roku 2012 z Panią Profesor, jako jubilatką, rozmowę przeprowadziła Redaktor Lilla Moroz-Grzelak. Na pytanie Redaktor: Co skłoniło Panią do napisania innej, niż naukowa książki, Pani Profesor odpowiedziała: „...To był imperatyw. Chciałam pokazać młodszemu pokoleniu mojej rodziny, jakie są ich korzenie. Wraz z postępem pisania, wykrystalizowała się też inna potrzeba i powód – wynikał z inspiracji pracą nad językiem kresowym. Sama pochodzę z wielokulturowej rodziny kresowej. Pomyślałam, że w tej wspomnieniowej książce mogę pokazać cały układ rodzinny, przedstawić obraz zróżnicowania wyznaniowo i narodowościowo zespołu ludzi, którzy ją tworzyli. Młodsza generacja powinna znać swoją tradycję, wiedzieć, jakie wyznania i jakie poczucie świadomości narodowościowej reprezentowali jej przodkowie, aby według tego wzorca nauczyć się tolerancji. Przedstawiam też krótki wycinek prywatnej historii II wojny – od 1939 do 1945 roku – przeżytej w niewielkim mieście kresowym i widzianej oczyma dziecka. Wielką historię mamy w podręcznikach. Ja opisałam, jak ta histo-

ria zniszczyła jedną z malutkich cząsteczek kresowego społeczeństwa Polski, jak zniszczyła rodzinę. Ja, jako jedyna z dużej rodziny, z kataklizmu wojennego wyszłam obronną ręką. Dlatego uznałam, że mam obowiązek o tym napisać..”. Książkę tę wydałam własnym kosztem, więc nie ma jej w sprzedaży. Jest natomiast dostępna w bibliotece IS PAN.

W dorobku naukowym Pani Profesor ma około 20 monografii, wiele słowników i liczne publikacje. Jest też redaktorem naukowym wielu monografii. Wymienię tylko książki autorskie:

- *Rosyjska gwara starowierców w województwie olsztyńskim i białostockim*, Wrocław 1968.

- *Słownictwo rosyjskiej wyspy gwarowej staroobrzędowców w Polsce. Rozwój i stan dzisiejszy*, Wrocław 1983.

- *Słownik ortograficzny języka rosyjskiego(dla Polaków)z zasadami pisowni*, Warszawa 1995.

- *Staroobrzędowcy. Szkice z historii, języka, obyczajów*, Warszawa 2002.

- *Współczesne gwary polskie na Litwie i Białorusi. Fonetyka*, Warszawa 2002.

- *W kręgu mojego życia. Ludzie – zdarzenia – czasy*, SOW, Warszawa 2012, ss. 276.

Dorobek naukowy i publicystyczny został doceniony i zaowocował wyróżnieniami i nagrodami. Oto ważniejsze z nich:

- 1982 – Nagroda Naukowa im. Kazimierza Nitscha Wydziału I Nauk Społecznych PAN w zakresie językoznawstwa za pracę pt. *Słownik gwary starowierców mieszkających w Polsce*

- 2004 – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

- 2012 – Odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Pani Profesor przyjęła zaproszenie do udziału w naszych Szkołach i na jednej z nich wygłosiła wykład dotyczący języka i kultury Rosjan staroobrzędowców.

Monika Waksmundzka-Hajnos

Prof. dr hab. Monika Waksmundzka-Hajnos urodziła się 23.05.1950r. w Lublinie. Jest córką znanego profesora – farmaceuty o tym samym nazwisku. Ród pochodzi z Podhala, z którym cała Rodzina utrzymuje do dzisiaj bliskie kontakty. Jej Mąż Profesor Mieczysław Hajnos z Agrofizyki jest także góraliem z Ostrowska w pobliżu Waksmundu.

Monika Waksmundzka ukończyła Liceum im. M. Skłodowskiej-Curie w Lublinie w roku 1968. Jest absolwentką Wydziału Mat-Fiz-Chem UNCS w Lublinie gdzie uzyskała dyplom mgr chemii.

Stopień naukowy doktora chemii otrzymała na macierzystym Wydziale w roku 1980 w oparciu o pracę pt. „Optymalizacja układów odwróconych chromatografii cieczowej”. Habilitowała się w roku 1999, uzyskując stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych.

Po skończeniu studiów w roku 1973 podjęła pracę naukową na Akademii Medycznej w Katedrze i Zakładzie Chemii Nieorganicznej i Analitycznej. W latach 1982-83 odbyła staż naukowy w Instytucie Analiz Chemicznych University of Vienna w Austrii.

W roku 2003 została kierownikiem Zakładu Chemii Nieorganicznej. Tytuł profesora uzyskała w roku 2007 a w roku 2010 została awansowana na stanowisko profesora zwyczajnego. Aktualnie jest prodziekanem na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Zainteresowania naukowe: chromatografia cieczowa, gazowa, cienkowarstwowa, biodetekcja.

Opublikowała ok. 200 prac, o łącznym IF – 127 i współczynniku H – 13, liczba cytowań 300. Jest redaktorem trzech monografii, wydanych w języku angielskim, 20 rozdziałów w monografiach. Wypromowała 9-ciu doktorów.

Jej hobby to: muzyka – gra na pianinie, książki, pływanie, etnografia Regionu Gór Polskich. Wspólnie z Mężem Profesorem Hajnosem wystąpiła na Szkole Naukowej w roku 2014, gdzie przedstawiła szczegółową sylwetkę znanego polskiego profesora matematyka Stefana Banacha, nawiasem mówiąc bliskiego krewnego.

5.6. Profesorowie nauk teologicznych

Biskup Tadeusz Pieronek

Urodził się 24 października 1934 w Radziechowach. Kształcił się w Liceum Ogólnokształcącym w Żywcu, gdzie w 1951 uzyskał świadectwo dojrzałości. W latach 1951-1956 odbył formację kapłańską w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. Do 1954 studiował jednocześnie na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego - wtedy to wydział został usunięty ze struktur uniwersytetu. Świecenia subdiakonu i diakonu otrzymał przez posługę biskupa Franciszka Jopa, wikariusza kapitulnego archidiecezji krakowskiej. Świeceń prezbiteratu udzielił mu 26 października 1957 w kościele św. Michała w Krakowie miejscowy administrator apostolski i arcybiskup metropolita lwowski Eugeniusz Baziak.

Dalsze studia odbył w latach 1956-1960 na Wydziale Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, które na podstawie dysertacji *Organizacja prawna kapituły kolegiaty św. Anny w Krakowie* ukończył z doktoratem. W latach 1961-1965 kontynuował studia na Wydziale Prawa Cywilnego Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie. W międzyczasie odbył 3-letnie Studium Roty Rzymskiej, uzyskując w 1965 dyplom adwokata rotalnego. Habilitację otrzymał w 1975 na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie po przedłożeniu rozprawy „*Duplex sententia conformis*” w sprawach o nieważność małżeństwa w prawie kanonicznym. *Studium historyczno-prawne*. W 1987 uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk prawnych.

W 1958 pracował jako wikariusz w parafii Opatrzności Bożej w Bielsku Białej. W latach 1960-1961 był notariuszem w Kurii Metropolitalnej w Krakowie, a w latach 1965-1990 obrońcą węzła małżeńskiego w Sądzie Metropolitalnym w Krakowie. Od 1971 do 1979 pełnił funkcję sekretarza Duszpasterskiego Synodu Archidiecezji Krakowskiej (1972-1979), a w latach 1975-1983 sekretarza I Synodu Prowincji Krakowskiej. W 1979 otrzymał godność kapelana honorowego Jego Świątobliwości.

W Episkopacie Polski został w 1975 członkiem Komisji ds. Rewizji Prawa Kanonicznego (od 1984 Komisji Prawnej), a w 1983 zespołu mającego zadanie przełożenia na język polski nowego kodeksu prawa kanonicznego. W 1987 objął funkcję krajowego duszpasterza prawników. Również w 1987 został sekretarzem II Ogólnopolskiego

Synodu Plenarnego w Polsce (1991-1999). W 1989 wszedł w skład Papieskiej Rady ds. Interpretacji Tekstów Ustawodawczych (od 1999 Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych).

Uczestniczył w pracach Centrum Obywatelskich Inicjatyw Ustawodawczych Solidarności. Od 1990 brał udział w rozmowach dyplomatycznych z rządem RP w sprawie zawarcia konkordatu.

W latach 1965-1967 prowadził wykłady z prawa kanonicznego i był prefektem w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. W 1965 podjął wykłady i seminarium z prawa kanonicznego na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie (od 1981 Papieskiej Akademii Teologicznej). Tamże w 1968 objął stanowisko zastępcy profesora, a w 1976 docenta. W latach 1974-1980 sprawował urząd prodziekana Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie, a w latach 1998-2004 rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Ponadto od 1967 do 1976 był zatrudniony jako adiunkt na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, a w 1985 prowadził gościnne wykłady na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Świętego Krzyża w Rzymie.

W 1965 wszedł w skład Polskiego Towarzystwa Teologicznego, w którym to gremium w latach 1966-1968 pełnił funkcję sekretarza generalnego. W 1990 został członkiem-założycielem Stowarzyszenia Kanonistów Polskich oraz członkiem Consiglio Direttivo Międzynarodowego Stowarzyszenia dla Rozwoju Prawa Kanonicznego. Wszedł w skład Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności. Należał do Rady Fundacji im. Stefana Batorego.

Został członkiem kolegiów redakcyjnych periodyków: „Prawo Kanoniczne”, „Collectanea Theologica”, „Analecta Cracoviensia”, a także Rady Wydawniczej ATK.

25 marca 1992, wraz z reorganizacją podziału administracyjnego Kościoła w Polsce, Jan Paweł II mianował go biskupem pomocniczym nowo utworzonej diecezji sosnowieckiej i przydzielił mu stolicę tytularną Cufruta. Święcenia biskupie otrzymał 26 kwietnia 1992 w Bazylice św. Piotra w Rzymie. Udzielił mu ich Jan Paweł II, któremu asystowali kardynał Angelo Sodano, sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej, i kardynał Franciszek Macharski, arcybiskup metropolita krakowski. Jako dewizę biskupią przyjął słowa „*In veritate*” (*W prawdzie*). W diecezji objął urząd wikariusza generalnego. 31 sierpnia 1998 Jan Paweł II przyjął jego rezygnację z obowiązków biskupa pomocniczego diecezji sosnowieckiej.

Został rezydentem archidiecezji krakowskiej, gdzie objął funkcję delegata Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego do spraw nauki i kultury. W 2005 został mianowany kanonikiem Kapituły Metropolitalnej na Wawelu. Brał udział w procesie beatyfikacyjnym Jana Pawła II, przewodnicząc w latach 2005-2006 trybunałowi rogatoryjnemu w Krakowie.

W ramach prac Konferencji Episkopatu Polski był w latach 1992-1993 zastępcą sekretarza generalnego, a w latach 1993-1998 sekretarzem generalnym Konferencji. Został członkiem Rady Głównej (od 1996 Rady Stałej) i Rady Programowej Katolickiej Agencji Informacyjnej. Z nominacji Jana Pawła II od 11 maja 1998 do 21 czerwca 2010 pełnił funkcję przewodniczącego Kościelnej Komisji Konkordatowej. Jako sekretarz generalny Konferencji koordynował całość prac organizacyjnych podróży aposto-

skiej Jana Pawła II do Polski w 1997, zainicjował wydawanie „Akt Konferencji Episkopatu Polski”, a także przyczynił się do założenia Katolickiej Agencji Informacyjnej i Fundacji „Opoka”. W okresie, kiedy przewodniczył Kościelnej Komisji Konkordatowej, unormowano m.in.: kwestie małżeństw konkordatowych, problemy kościelnego szkolnictwa wyższego i wydziałów teologicznych na uniwersytetach państwowych, sprawy związane z ubezpieczeniem duchownych oraz zagadnienie statusu prawnego kapłanów szpitali i więzień.

Uczestniczył w przygotowaniach papieskiej podróży apostolskiej w 1999, a po jej zakończeniu przyczynił się do powołania Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” i został członkiem Rady Fundacji. Objął przewodniczenie w kapitule Nagrody Totus w kategorii propagowanie nauczania Jana Pawła II oraz Radzie Programowej Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie. W 2000 został przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowych Konferencji „Rola Kościoła Katolickiego w procesie integracji europejskiej”, odbywających się pod patronatem Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej.

Odnaczenia, tytuły, wyróżnienia.

Postanowieniem prezydenta Polski Bronisława Komorowskiego z 17 kwietnia 2014 został odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

W 2011 otrzymał tytuł doctora honoris causa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Został wyróżniony: Medalem Świętego Jerzego „Tygodnika Powszechnego” (1998), Polską Nagrodę Europejską Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana (1998), Medalem Europejskim przyznany przez Komitet Integracji Europejskiej i Business Centre Club (2001), Nagrodą Orła Jana Karskiego (2008) oraz Laurem Krakowa XXI wieku (2014).

Kazimierz Panuś

Swoją biografię Autor przedstawia osobiście. Służąc prawdzie...

Moja „mała ojczyzna” jest uroczą podkrakowska miejscowość Siepraw, położona we wschodniej części Pogórza Wielickiego. Urodziłem się co prawda w szpitalu w Myślenicach i dlatego to one figurują pod data moich narodzin (5 lutego 1955) wpisywaną wielokrotnie w różnego rodzaju formularzach; w rzeczywistości jednak w miejscu tym powin-

no się wpisywać Siepraw. Ta wieś licząca dzisiaj ponad 4 tysiące mieszkańców i parafia sieprawska, sięgająca swymi początkami 1300 roku, były moją prawdziwą kolebką duchową i intelektualną. Moi rodzice, Stefan i Józefa z domu Matoga, utrzymywali mnie i mojego młodszego o 5 lat brata Tadeusza z pracy na 4,5 ha gospodarstwie. Choć sami posiadali jedynie wykształcenie podstawowe mieli duże zrozumienie dla nauki i kolejno swych synów wysyłali do liceów ogólnokształcących, mnie do Myślenic, brata – który także został księdzem – do Krakowa (V LO przy ul. Studenckiej). Przy niewielkich dochodach z gospodarstwa był to dla nich duży wysiłek.

Po maturze uzyskanej w 1974 roku zdecydowałem się pójść za głosem powołania i wstąpiłem do Wyższego Seminarium Duchowego Archidiecezji Krakowskiej w Krakowie, przy ul. Podzamcze 8, u stóp wawelskiego wzgórza. Decyzja ta raczej nikogo nie zaskoczyła. Od dziecka bowiem byłem ministrantem i nawet wychowawcą w liceum – człowiek prawy, choć wierny systemowi komunistycznemu – się nie zdziwił. Prosił mnie jedynie, bym zrezygnował z przypadającego mi indeksu na wyższą uczelnię za dobre wyniki w nauce. Mówił: do seminarium duchownego nie będzie ci to potrzebne, a tak to ktoś inny skorzysta z prawa wolnego od egzaminu wstępu na studia. Przyznałem, że zamierzam pójść do seminarium i zrezygnowałem z indeksu.

W seminarium duchownym przyjął mnie życzliwie ks. rektor Franciszek Macharski, późniejszy arcybiskup-metropolita krakowski. Panujący tu duch nauki i modlitwy, częste kontakty z kard. Karolem Wojtyłą pozostawiły na mnie trwałe wrażenia. Przełożeni doceniali także moje zdolności. Na I roku pełniłem funkcję kaplicznego, na następnych ważną i prestiżową funkcję ceremoniarza. Nie tylko wyznaczał on kolegów do asyst, ale przede wszystkim przygotowywał i czuwał nad przebiegiem ważnych uroczystości celebrowanych przez księdza kardynała Karola Wojtyłę. Te chwile współpracy, mnie kleryka III, IV czy V roku, z moim Wielkim Biskupem, a wkrótce potem Papieżem, pozostaną mi zawsze w pamięci. Byłem np. ceremoniarzem w czasie poświęcenia kościoła w Nowej Hucie, tzw. *Arki Pana*. Przygotowywałem także ostatnią mszę świętą, jaką odprawił kard. Wojtyła w Bazylice Mariackiej w Krakowie, 30 września 1978 roku, przed swoim wyjazdem na konklawe. Na zakończenie powiedział wówczas do ceremoniarzy: *Żegnajcie i do zobaczenia*. Ranga tych słów zajaśniała w pełni 16 października, w dniu wyboru nowego papieża.

Studia teologiczne, rozpoczęte w 1974 roku w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Krakowskiej w Krakowie, ukończyłem w 1980 roku uzyskując stopień magistra teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, na podstawie pracy Schemat dziejów ludzkości w „De civitate Dei” św. Augustyna, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Mariana Michalskiego. Po przyjęciu święceń kapłańskich 18 maja 1980 roku w latach 1980-1986 pracowałem jako wikariusz w parafii Narodzenia NMP w Żywcu. Dzisiaj jest to parafia katedralna diecezji bielsko-żywieckiej. W okresie tym kontynuowałem studia licencjackie, które w naukach kościelnych są czymś pośrednim między studiami magisterskimi a doktoranckimi. Pod kierunkiem ks. dr hab. Edwarda Stańka napisałem pracę licencjacką z patrologii (literatura chrześcijańska pierwszych wieków) pt. *Św. Patryk – wzorem chrześcijańskiego misjonarza*. Na podstawie tej pracy

i złożonego w dniu 28 lutego 1986 r. egzaminu otrzymałem tytuł licencjata na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

W sierpniu 1986 r. zostałem skierowany na studia doktoranckie na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Doktoryzowałem się 17 maja 1989 r. na podstawie rozprawy pt. *Ideal chrześcijanina i metody jego realizacji w „Mowach” św. Leona Wielkiego*. Rozprawa ta została napisana pod kierunkiem ks. doc. dr hab. Edwarda Stańka, a jej recenzentami byli: ks. prof. dr hab. Antoni Lewek (ATK Warszawa) oraz ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski (PWT Warszawa).

Po odbytych w dniu 28 lutego 1997 roku kolokwium habilitacyjnym Rada Wydziału Teologicznego PAT w Krakowie nadała mi stopień naukowy doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie homiletyki. Jako rozprawę habilitacyjną przedstawiłem pracę pt. „Uratować naród! Głos z ambony katedry wawelskiej okresu niewoli narodowej 1795-1918” (Kraków 1996). Jej recenzentami byli: prof. dr hab. Andrzej Borowski (UJ), ks. prof. dr hab. Władysław Głowa (KUL) oraz ks. prof. dr hab. Stefan Koperak (PAT).

W 1986 roku zostałem zatrudniony na pełnym etacie w charakterze asystenta przy Katedrze Homiletyki na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a od stycznia 1993 roku na stanowisku adiunkta przy tejże katedrze. Po habilitacji Rada Wydziału Teologicznego powierzyła mi funkcję kierownika Katedry Homiletyki. W maju 2000 roku uzyskałem stanowisko profesora uczelnianego. W tym samym czasie Rada Wydziału Teologicznego powierzyła mi pełnienie funkcji prodziekana Wydziału Teologicznego PAT na trzyletni okres. W drugim semestrze roku akad. 2000/2001, na czas urlopu zdrowotnego ks. dziekana Stefana Koperka, pełniłem obowiązki dziekana tegoż Wydziału.

Od 1986 r. prowadziłem ćwiczenia i wykłady z homiletyki dla kleryków przygotowujących się do kapłaństwa w Wyższym Seminarium Duchowym Archidiecezji Krakowskiej w Krakowie, Wyższym Seminarium Duchowym Diecezji Sosnowieckiej w Krakowie, Wyższym Seminarium Duchowym Ojców Kapucynów w Krakowie, Wyższym Seminarium Duchownym Ojców Karmelitów w Krakowie, Wyższym Seminarium Duchowym Księży Zmartwychwstańców oraz Studium Homiletycznym przy Instytucie Liturgicznym PAT.

Mój dorobek wydany drukiem liczy 96 pozycji, w tym 18 książek, niekiedy bardzo obszernych monografii autorskich, kilka tłumaczeń i kilkanaście haseł encyklopedycznych zamieszczonych w *Encyklopedii Katolickiej* KUL i V tomie encyklopedii PWN *Religia*. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego opublikowałem trzytomową monografię *Zarys historii kaznodziejstwa w Kościele katolickim*, która była podstawą ubiegania się o tytuł profesorski. Rada Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w oparciu o przeprowadzony przewód i pozytywne recenzje (prof. dr hab. Andrzej Borowski – UJ, ks. prof. dr hab. Władysław Głowa – KUL i ks. prof. dr hab. Jan Związek – PAT) podjęła uchwałę o poparciu wniosku o nadanie mi tytułu naukowego profesora. Wniosek ten spotkał się z akceptacją Centralnej Komisji do spraw stopni i tytułów oraz otrzymał *nil obstat* rzymskiej Kongregacji do Spraw Wychowania Katolickiego. W wyniku tego w maju 2002 roku przyznano mi tytuł profesora nauk teologicznych.

Od czerwca 1997 roku pełnię obowiązki zastępcy redaktora naczelnego rocznika naukowego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie – „*Analecta Cracoviensia*”. Jestem także członkiem redakcji „*Ruchu Biblijnego i Liturgicznego*”, wydawanego przez Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie, „*Przeglądu Homiletyczno-Pastoralnego*”, czasopisma naukowego wydawanego w Kielcach oraz konsultantem naukowym *Encyklopedii Katolickiej*, wydawanej przez Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Przejawem ścisłego powiązania pracy teoretycznej z działalnością praktyczną jest także moja aktywność w polskim środowisku naukowym. Nie bez znaczenia jest fakt, iż od 1996 roku przez kilka kadencji pełniłem i nadal pełnię obowiązki prezesa Polskiego Towarzystwa Teologicznego. Zostałem także wybrany do komitetu Nauk Teologicznych przy PAN na kadencję (2003-2006).

Polem szczególnych moich badań naukowych jest historia kaznodziejstwa w Polsce i w Kościele Powszechnym. Wiele uwagi badawczej poświęca kaznodziejstwu katedry krakowskiej. Na ten temat ukazały się jeszcze przed habilitacją dwa tomy opracowań, ubogacone antologią tekstów kazań. Także rozprawa habilitacyjna pt. „*Uratować naród! Głos z ambony katedry wawelskiej okresu niewoli narodowej 1795-1918*” dotyczyła kaznodziejstwa wawelskiego. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego znacznie poszerzyłem krąg swych naukowych poszukiwań, czego owocem jest wspomniana wyżej trzypięciotomowa monografia profesorska pt. *Zarys historii kaznodziejstwa w Kościele katolickim*, cz. 1: *Kaznodziejstwo w Kościele Powszechnym* (Kraków 1999, ss.541), cz.2: *Kaznodziejstwo w Polsce*: t.1: *Od średniowiecza do baroku* (Kraków 2001, ss.484), t.2: *Od oświecenia do XX wieku* (Kraków 2001,ss. 564) oparta na szerokiej bazie faktycznej i uwzględniająca wyniki ostatnich badań. Przybliżyłem w niej wielkie osobowości kaznodziejskie, ich czasy i dzieła; unaoczniam, jak w swoich najwybitniejszych przedstawicielach Kościoła realizował Chrystusowy nakaz misyjny, ukazując rozwój form kaznodziejsko-homiletycznych oraz zapoznając z najnowszymi trendami i wynikami ostatnich badań w przedstawionej materii.

Godnym podkreślenia jest także fakt, iż w prowadzonym przeze mnie seminarium naukowym z homiletyki wypromowałem 7 doktorów. Aktualnie zaawansowane są prace nad kolejnymi sześcioma rozprawami doktorskimi. Bywałem także często proszonym o sporządzenie recenzji dorobku naukowego i rozpraw habilitacyjnych oraz ponad 20 doktorskich, zwłaszcza przez Wydział Teologii KUL w Lublinie. Wygłaszałem także liczne referaty na rozmaitych konferencjach krajowych i zagranicznych.

Za wielkie wyróżnienie poczytuję sobie dwukrotny udział (w 2004 i 2005 roku) w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt. *Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie. Postęp przyjazny środowisku*, zorganizowanej przez Komitet Techniki Rolniczej PAN oraz Katedrę Mechanizacji Rolnictwa AR w Krakowie. Podczas tych konferencji pieczętowanie zorganizowanych przez prof. dr hab. Rudolfa Michałka w Zakopanem miałem okazję zabrać głos na temat determinantów publicznego przemawiania oraz etyki w życiu i w nauce.

Swoje wykłady kontynuowałem na wszystkich dalszych Szkołach.

Stanisław Rabiej

Autor przemówi sam.

Jestem od 1984 roku duchownym Kościoła rzymsko-katolickiego, kiedy to otrzymałem święcenia kapłańskie w Opolu, z rąk bpa A. Nossola. Fakt jest tak samo dla mnie „uśmiechem Opatrzności” jak dzień narodzin – 07.09.1959 (Zabrze). Wydawać się może, iż Śląsk jest moją „małą ojczyzną”. Nie jest to jednak do końca pewne, gdyż moi rodzice – Helena i Stanisław – osiedlili się tutaj w roku 1956 – jako lwowscy repatrianci. Sentyment do Lwowa i okolic pozostaje żywy zarówno dla mnie jak i mojego młodszego rodzeństwa (Teresy, Jana i Adama). Po dosyć pogodnym i beztróskim dzieciństwie, udało mi się ukończyć szkołę średnią (I Liceum w Zabrzu). Z maturą w kieszeni zostałem nawet, bez egzaminu wstępnego, przyjęty na Wydział Prawa UŚ. Był to jednak tylko „manewr taktyczny”, aby bez większych problemów, natury ideologicznej, rozpocząć studia w Wyższym Seminarium Duchownym (Nysa), które w tym czasie było już afiliowane do KUL. W tej uczelni odbyłem studia doktoranckie (1985-91).

Jak każdego młodego w tym czasie „ciągnęło” i mnie dalej, poza kraj. Otwarty na takie pomysły bp Nossol zaproponował ciekawy kierunek – Paryż. Miasto w swej bogatej ofercie kulturalno-edukacyjnej ma też dosyć wysłużoną Sorbonę. Piękne lata (1991-94) nad Sekwaną naznaczone były między innymi studiami nad antropologią i socjologią religii (Sorbone-Paris IV). Nie było albo najgorzej, albo tak beznadziejnie, że zaproponowano mi roczny staż w „Tantur” – Instytucie Ekumenicznym w Jerozolimie (1995-1996). I znowu uśmiech losu, wspomniały czas studiów i oglądu Ziemi Świętej o okresie pokoju. Uzbrojony w nowe pomysły, pełen entuzjazmu wróciłem do kraju, gdzie zastał mnie nowy ład społeczno-polityczny, inna mapa administracyjna Kościoła rzymsko-katolickiego i przede wszystkim państwowe uczelnie z wydziałami teologicznymi. Na jednym z nich, w bliskim mi Opolu znalazłem angaż. Od razu „obdarzono” mnie przeróżnymi zadaniami organizacyjno-dydaktycznymi. Przełożeni byli jednak na tyle wyrozumiali, że pozwolili mi na w miarę spokojne podejście do przewodu habilitacyjnego, który ukończyłem pomyślnie na Wydziale Teologicznym w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (1998). Po kilku latach zyskałem tytuł profesora nauk teologicznych (2004 r.). Dyplom wręczał jeszcze prezydent Kwaśniewski.

Niepokornie wypada powiedzieć, że specjalizuję się w zakresie nauk teologicznych: antropologia teologiczna, teologia dogmatyczna, ekumenizm. Obok badań pełniłem na uczelni przeróżne funkcje. Począwszy od kierownika Studiów doktoranckich (2000-2008), opiekuna studentów, po prodziekana i dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego (2005-2012). W latach 2000-2005 pracowałem jako profesor wizytujący na Wydziale Teologicznym im. Karola w Pradze. Od 2014 roku robię to samo na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Przynależę do Société Française d’Etudes Mariologiques od 1998. W latach 2006-2011 byłem konsultorem Rady Ekumenicznej Konferencji Episkopatu Polski, zaś w okresie 2008-2012 konsultorem Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski. W kadencji 2008-2012 byłem członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej (Zespół Kierunków Studiów Humanistycznych), gdzie od 2012 roku wciągnięto mnie na listę tzw. Ekspertów. Podobnie stało się w roku 2009, kiedy zostałem powołany jako Ekspert Watykańskiej Kongregacji Edukacji Katolickiej ds. Ewaluacji i Promocji Jakości Kształcenia Uniwersytetów i Wydziałów Kościelnych (Expert d’Évaluation de l’Agence du Saint-Siège pour l’Évaluation et la Promotion de la Qualité des Universités et Facultés Ecclésiastiques – AVEPRO).

W zapisie tego typu można też nieskromnie wspomnieć, że dotąd opublikowałem ponad 100 prac naukowych, w tym 15 monografii; wypromowałem 10 doktorów, 45 magistrów i 15 licencjuszy. Wśród wydanych prac można by zauważyć, aczkolwiek nie do końca podziwiać kilka z nich: *Bóg w Chrystusie. Historyczne znaczenie Bożego imienia „Ja Jestem”*, Opolska Biblioteka Teologiczna, nr 23, Opole 1997, ss. 197; *In Spiritu et veritate. Chrystologiczna zasada kultu ofiarniczego*, Opolska Biblioteka teologiczna, nr 25, Opole 1998, ss. 231; *Jedność Europy a podział chrześcijan (1950-2000)*, Ekumenizm i Integracja 5, Opole 2000, ss. 247; *Integracja dla inteligencji*, Ekumenizm i Integracja 7, Opole 2002, ss. 200; *Człowiek drogą Europy – Člověk cestou Evropy. Ze współpracy naukowej między Wydziałami Teologicznymi w Pradze, Trnawie i Opolu*, „Colloquia Theologica” 4, Opole 2004, ss. 2001; *Poszerzona Unia Europejska*, Ekumenizm i Integracja 11, Opole 2004, ss. 163; *Chemins de réconciliation en Europe*, t. I-III, Opole 2007-2010; *Judaica of Opole* (2012); *Urzeczywistnienie wolności przekonań religijnych i praw z niej wynikających*, Ekumenizm i Integracja 25, Opole 2012, ss. 464; *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego w latach 2008-2012*, Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku 68, Opole 2012, ss. 60.

Mimo takiego „powołania w powołaniu” moją pasją pozostaje nadal duszpasterstwo. Tak się składa, że mogę mu poświęcić swój wolny czas, podczas niektórych weekendów i okres wakacyjnego urlopu. Wtedy obieram kierunek Menton w południowej Francji. Tamtejsza parafia była dla mnie ostoją podczas studiów we Francji. Do dzisiaj realizuje się tam jako, potrzebny na „niwie pańskiej”, ksiądz. Tak jest od ponad dwudziestu lat. Tak też prawdopodobnie będzie w najbliższym okresie świąt Bożego Narodzenia.

Ks. Profesor Stanisław Rabiej od kilku lat dołączył do naszego grona inżynierii rolniczej, gdzie prowadzi wykłady z nauk teologicznych. Wspólnie też prowadzimy seminaria dotyczące etyki i filozofii nauki.

5.7. Lekarze

Danuta Galicka-Latała

Dr n. med. Danuta Galicka-Latała urodziła się w roku 1964 w Krakowie. Ukończyła Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Krakowie. Prywatnie była żoną naszego Kolegi i sekretarza szkoły dr hab. inż. Huberta Latały. Tę okoliczność wykorzystaliśmy aby przez kilka kolejnych lat prowadziła wykłady z zakresu medycyny praktycznej pod hasłem: „Jak żyć zdrowo i szczęśliwie” dla uczestników naszych szkół w Zakopanem. Była znakomitym wykładowcą i populizatorem osiągnięć naukowych nauk medycznych. Niestety przedwczesna choroba wyrwała ją z grona żyjących. Zmarła 12.06.2013r., a jeszcze w lutym tego samego roku miała dla nas swój wykład, nikt z nas nie sądził, że był to Jej ostatni pobyt i wykład w Zakopanem. O Jej drodze życiowej i zawodowej pięknie napisali Jej Przyjaciele z Katedry i Kliniki Chorób Metabolicznych i Fundacji Rozwoju Diagnostyki Laboratoryjnej. Ich wspomnienie, z niewielkimi skrótami stanowi podstawę naszej informacji o zmarłej Pani doktor.

Dnia 12 czerwca 2013r. odeszła do końca walcząc z ciężką chorobą dr n. m. Danuta Galicka-Latała. Pracowała w Katedrze i Klinice Chorób Metabolicznych jako dydaktyk, naukowiec i lekarz przez 25 lat. Swą pracą, pasją, poświęceniem wzbudzała szacunek i sympatię wszystkich, z którymi się zetknęła. Była szczególnie lubiana, wręcz uwielbiana przez studentów, którym potrafiła przekazywać wiedzę łącząc kompetencję i pasję. W pracy z pacjentami jej szczególną cechą była umiejętność nawiązywania osobistego kontaktu i okazywania głębokiej empatii. Zawsze potrafiła przekonać pacjentów, którymi się opiekowała, do współudziału w zajęciach dydaktycznych. Jej pracę naukową na polu diabetologii cechowały entuzjazm, kreatywność, otwartość na nowe trendy. Potrafiła świetnie współpracować z koleżankami i kolegami z innych jednostek naukowych. Pełniła szereg funkcji w Małopolskim Oddziale Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Spędziła setki, tysiące godzin pracując jako sekretarz redakcji Przeglądu Lekarskiego. Jej mrówcza praca w pełnieniu tej funkcji pomogła dziesiątkom naukowców UJCM w uzyskaniu doktoratów, habilitacji, tytułów profesorskich. Była też związana z medycyną laboratoryjną. Od początku swojej pracy w kate-

drze zaangażowała się w organizację Europejskiego Kongresu Chemii Klinicznej, który odbył się w Krakowie w 1991r. Była jednym z założycieli i członkiem Rady Fundacji Rozwoju Diagnostyki Laboratoryjnej. Wspierała też swoją wiedzą, doświadczeniem i pracowitością wydawanie Diagnostyki Laboratoryjnej.

Będziemy ją jednak pamiętać przede wszystkim jako dobrego, ciepłego, otwartego na innych człowieka, gotowego śpieszyć z pomocą, poradą każdemu, kto jej potrzebuje. Pamiętamy ślub Danuty i Huberta w kościele Ojców Jezuitów; tak jakby to było wczoraj. Pamiętamy jej radość z bycia Matką, z wychowywania Basi, Piotra, Magdaleny. Szacunek wzbudza sposób, w jaki potrafiła łączyć rolę córki, matki, żony pracując jednocześnie na uczelni i w szpitalu uniwersyteckim.

Nigdy nie zapomnimy heroizmu, z jakim walczyła z chorobą nowotworową. Z odwagą, godnością podejmowała kolejne wyzwania – zabiegu operacyjnego, chemioterapii. Ani na moment się nie poddała, nie zabrakło jej odwagi mimo, że od początku – bo taka jest specyfika naszego zawodu – była świadoma trudnego rokowania. Bardzo chciała żyć dla swoich dzieci, mamy, dla męża, dla wszystkich, którzy ją kochali i którym była tak potrzebna. W trudnych chwilach starczało jej siły, aby nieść pociechę innym, którzy ją potrzebowali.

Choroba nowotworowa zabrała ją wcześniej, zbyt wcześniej, pogrążając w żalobie rodzinę, przyjaciół, środowisko naukowe i medyczne Collegium Medicum i Szpitala Uniwersyteckiego. Na próżno zadajemy sobie pytanie o sens takiej przedwczesnej śmierci. Każdy z nas wcześniej czy później podąży drogą, na którą weszła Danusia. Znając ją pozostaje nam wierzyć, że przygotuje nam miejsce w tym lepszym, wiecznym świecie i będzie czekać tam na nas gotowa zawsze do pomocy.

Leszek Miszczyk

Leszek Miszczyk, ur. 1965 Gliwice. Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach, Zakład Radioterapii, 44-101 Gliwice ul. Wybrzeże Armii Krajowej 15.

Dyplom lekarza otrzymał na Śląskiej Akademii Medycznej w 1990 r. Po ukończeniu Śląskiej Akademii Medycznej i stażu podyplomowego rozpoczął pracę w Zakładzie Radioterapii Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach, gdzie pracuje do dzisiaj. Od 1998 pełni obowiązki zastępcy kierownika a od 2011 kierownika Zakładu Radioterapii. W latach 2010-2015 dyrektor do spraw klinicznych a w latach 2015-16 dyrektor naczelny oddziału w Gliwicach. Egzaminy specjalizacyjne I° i II° z zakresu radioterapii onkologicznej zdał w 1993 i 1996 roku. Odbył wiele zagranicznych staży w renomowanych ośrodkach światowych, między innymi sześciomiesięczny staż podyplomowy w Centrum Onkologii Katolickiego Uniwersytetu w Leuven (Belgia) w 1994 roku i dwumiesięczny na stanowisku konsultanta w Sekcji Radioterapii i Radiobiologii Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej we Wiedniu w roku 1997.

Stopień doktora nauk medycznych otrzymał w r. 1996 a stopień doktora habilitowanego nauk medycznych nadany został przez Radę Naukową Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w 2001. W 2008 roku postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał tytuł profesora.

Jest autorem i współautorem 161 prac opublikowanych w całości w recenzowanych czasopismach naukowych oraz 164 prac opublikowanych jako streszczenia w recenzowanych czasopismach krajowych i zagranicznych. Uzupełnieniem dorobku jest 63 prac opublikowanych w materiałach zjazdowych na konferencjach międzynarodowych oraz 36 prace opublikowane w materiałach zjazdowych konferencji krajowych oraz 13 prac opublikowanych jako rozdziały w wydawnictwach książkowych.

Promotor 14 obronionych przewodów doktorskich. Laureat wielu państwowych i naukowych nagród i odznaczeń.

Współtwórca (1996) Międzyośrodkowego Zespołu Guzów Kości Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich oraz gliwickiego oddziału Centrum Onkologii.

Zapoczątkował i wdrożył do rutynowego stosowania w gliwickim oddziale Centrum Onkologii (w dużej ich części jako pierwszy w kraju) wiele technik terapeutycznych takich jak przyżyciowa dozymetria, radiochirurgia, napromienianie połowy ciała,

napromienianie całego ciała, napromienianie szpiku całego ciała, radioterapia chorób nienowotworowych, powierzchniowa i dojamowa mikrofalowa hipertermia, robotyczna radiochirurgia Cyber Knife i Tomoterapia.

Od stycznia 2008 roku do kwietnia 2011 pełnił funkcję Redaktora Naczelnego czasopisma Onkologia Info.

Od roku 2006 jest współorganizatorem Międzynarodowych Warsztatów akademickich organizowanych wraz z Politechniką Opolską. Właśnie w tym czasie Profesor Miszczyk nawiązał bliskie kontakty z krajowym środowiskiem inżynierii rolniczej. Poza wykładami na Warsztatach Naukowych wygłosił także wykład specjalistyczny na szkole zakopiańskiej w roku 2010.

Marek Roman Praszał

Marek Roman Praszał, doktor nauk medycznych, lekarz medycyny, specjalista z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii – urodził się 26.04. 1959 r. w Lublinie.

Przebieg wykształcenia:

1965-1973 Szkoła Podstawowa im. Jana Długosza Nr 18 w Lublinie

1973-1977 II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego w Lublinie – świadectwo maturalne z wyróżnieniem

1977-1983 Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Wydział Lekarski – dyplom ukończenia studiów z wyróżnieniem

1987r. uzyskanie tytułu specjalisty pierwszego stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych

1992r. uzyskanie stopnia doktora nauk medycznych w zakresie medycyny Uniwersytetu Medycznego w Lublinie - rozprawa doktorska pt. „Zmiany histopatologiczne w węźle zatokowym u osób zmarłych z powodu zawału serca”

1993r. uzyskanie tytułu specjalisty drugiego stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych

2003r. uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinie kardiologii

2015r. uzyskanie indywidualnej akredytacji drugiego stopnia w zakresie echokardiografii zatwierdzonej przez Zarząd Sekcji Echokardiografii Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

Doświadczenie zawodowe:

1983-1984 staż podyplomowy w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 4 w Lublinie

Od 1983r. Uniwersytet Medyczny w Lublinie: 1984-1987 młodszy asystent, 1987-

1993 starszy asystent, od 1993 adiunkt

- prowadzenie i organizowanie zajęć dydaktycznych (wykładów, ćwiczeń, seminariów, zajęć fakultatywnych) w Katedrze i Klinice Kardiologii Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4
- opiekun letnich praktyk studenckich w Katedrze i Klinice Kardiologii
- koordynator zajęć studenckich z kardiologii w Poliklinice Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 w Lublinie
- od 2014 opiekun Studenckiego Koła Kardiologicznego
- od 2004 kierownik 10 specjalizacji z chorób wewnętrznych i kardiologii
- organizacja szkoleń lekarzy stażystów i lekarzy specjalizujących się w Klinice Kardiologii w zakresie diagnostyki nieinwazyjnej (echokardiografii, próby wysiłkowej, Holter, EKG)
- czynne uczestnictwo w dniach otwartych organizowanych przez Uniwersytet Medyczny oraz rokrocznie w Festiwalu Nauki organizowanym przez lubelskie uczelnie wyższe
- promotor i recenzent prac magisterskich, współautor prac naukowych, publikacji pełno tekstowych oraz streszczeń zjazdowych prezentowanych na konferencjach polskich i zagranicznych (o współczynniku oddziaływania IF=1,15; punkty KBN=78)
- 2001-2002 członek Komisji Rekrutacyjnej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
- 2014-2015 wykłady dla pracowników Uniwersytetów Przyrodniczych (Ogólnopolskie Zjazdy w Zakopanem)
- 2015 wykłady dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Lublinie

- od 2003 okresowo Ordynator Oddziału Intensywnej Terapii Katedry i Kliniki Kardiologii
- od 2013 zastępca Ordynatora Kliniki – koordynator pracy lekarzy i ruchu chorych w części rehabilitacyjnej Oddziału Kardiologii
- samodzielne wykonywanie zabiegów w Pracowni Hemodynamiki, Pracowni Elektroterapii i Elektrostymulacji Serca oraz w Pracowniach Nieinwazyjnych Badań Serca – Prób Wysiłkowych, Echokardiograficznej, Holterowskiej
- praca w Poliklinice Samodzielnego Publicznego Szpitala klinicznego Nr 4
- praca w Poradni Stymulatorowej Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4
- prywatna praktyka lekarska: 1987-1989 Ośrodek Zdrowia w Kurowie, ZOZ Puławy; 2007-2012 Poradnia Kardiologiczna NZOZ Hrubieszów; 2003-2005 Centrum Medyczne „TOP-MEDICAL” w Lublinie; 2005-2010 Centrum Medyczne „SANITAS” w Lublinie; od 1989 Prywatna Praktyka Lekarska w Kurowie; od 1992 Prywatna Praktyka Lekarska w Lublinie; od 2014 Centrum Medyczne „LUXMED” w Lublinie
- od 2003 konsultacja kardiologiczne: NZOZ Jarosław, NZOZ Ryki, NZOZ Gościeradów
- od 2004 konsultacje kardiologiczne przy współudziale Okręgowej Dyrekcji Lasów Państwowych i Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Lublinie; organizator około 30 tzw. „Białych sobót” i „białych niedziel” na terenie województwa lubelskiego
- 2004-2006 członek Powiatowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w Lublinie
- od 2004 konsultant w dziedzinie kardiologii dla województwa lubelskiego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Lublinie
- od 2008 Ośrodek Kardiologii Inwazyjnej „IKARDIA” w Nałęczowie – wykonywanie i badań koronarograficznych
- od 2007 członek Zarządu Stowarzyszenia Chroń Serce istniejącego przy Klinice Kardiologii
- 2012-2015 oraz od 2017 członek Zarządu Polskiego Towarzystwa kardiologicznego – Oddział Lubelski

Zainteresowania:

Muzyka, śpiew, szachy, myślistwo, hodowla ptaków i zwierząt:

- od 2015 członek Komisji Kultury i Promocji Łowiectwa Okręgowej Rady Łowieckiej w Lublinie

Odznaczenia:

- 2016 Medal Doktora Jordana
- 2014 Medal Zasłużony dla Łowiectwa Lubelszczyzny
- 2015 Medal Zasłużony dla Łowiectwa Zamojszczyzny

- 2017 Medal Zasłużony dla Łowiectwa Okręgu Chełmskiego
- 2012 Brązowy Medal Zasługi Łowieckiej
- 2016 Srebrny Medal Zasługi Łowieckiej

Dr med. Marek Prasał od czterech lat jest blisko związany z naszym środowiskiem, poprzez uczestnictwo i wykłady na zakopiańskiej szkole. Znakomicie kontynuuje dzieło nieodżałowanej Pani dr Danuty Galickiej-Latały.

Dr med. Kazimierz Sobociński

Dr med. Kazimierz Sobociński Swoją biografię przedstawia osobiście. Urodziłem się 21 marca 1952 roku we wsi Włodowice, powiat Zawiercie. Rodzicami moimi byli Paweł Sobociński i Janina z domu Świdorska. Ojciec prowadził młyn elektryczny dla potrzeb okolicznych wsi. Matka zajmowała się gospodarstwem domowym i wychowywaniem dzieci. Obydwoje Rodzice nie żyją - matka zmarła, gdy miałem 16 lat, ojciec, gdy miałem lat 19. Posiadam dwóch starszych braci: Czesław obecnie ma 65 lat i nadal prowadzi młyn, Henryk ma 63 lata, jest prawnikiem i obecnie jest Prezesem Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Szkołę Podstawową ukończyłem w rodzinnej wsi w roku 1967. W latach 1967-1971 uczęszczałem do Liceum Ogólnokształcącego w Siewierzu. Świadectwo Dojrzałości uzyskałem w roku 1971. Po zdanym egzaminie wstępnym z wynikiem bardzo dobrym zostałem przyjęty w poczet studentów Wydziału Lekarskiego Akademii

Medycznej w Krakowie. Studia ukończyłem terminowo w roku 1977 ze średnią 4,13 (skala ocen od 2 do 5) i uzyskałem dyplom lekarza medycyny.

Staż podyplomowy odbyłem w Szpitalu im. E. Biernackiego oraz w Szpitalu MSW w Krakowie. Następnie podjąłem pracę zawodową w Zakładzie Opieki Zdrowotnej nr 1 Kraków-Śródmieście, po roku pracy otrzymałem etat w Szpitalu Wojewódzkim im. G. Narutowicza na Oddziale Chorób Wewnętrznych. W roku 1981 roku zdałem I° specjalizacji z zakresu interny pod kierunkiem dr med. Mariana Gurdy. W tym też roku wyjechałem do pracy na kontrakt w Iraku, gdzie pracowałem ok. 18 miesięcy. Po powrocie podjąłem pracę w Szpitalu Narutowicza. W roku 1992 uzyskałem II° specjalizacji z zakresu chorób wewnętrznych po kierownictwem dr med. Mariana Gurdy. W tym też roku zostałem mianowany zastępcą ordynatora Oddziału Chorób Wewnętrznych, gdzie pełniłem tę funkcję do 1996 roku. W tym roku zmieniłem pracę na Ratownictwo FALCK - gdzie pracowałem przez 3 lata.

Od roku 1999 do dnia dzisiejszego pracuję w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie na etacie lekarza orzecznika.

Od 2000 roku pracuję również w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym przy PDPS w Krakowie jako ordynator oddziału powołany w drodze konkursu.

Przez prawie cały okres mojej kariery zawodowej pracowałem w Pogotowiu Ratunkowym w Krakowie, początkowo jako lekarz wyjazdowy (3 lata) a następnie jako lekarz zespołu reanimacyjnego (17 lat). Pracę w pogotowiu zakończyłem w roku 1998.

Ukończyłem kilkadziesiąt kursów dokształcających zawodowo, brałem czynny udział w licznych kongresach, sympozjach i seminariach naukowych. Otrzymałem m. in.: Certyfikat Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego kwalifikujący do samodzielnego wykonywania badań USG w zakresie chorób wewnętrznych (1992), Szkoły Ratownictwa Medycznego (1996), Prewencji i Nadciśnienia Tętniczego (2005).

Od 13 lat pełnię społeczną funkcję Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Krakowie.

Mam dwóch dorosłych synów: Paweł (28 lat) - lekarz stomatologii, Mateusz (25 lat) - mgr inż. mechanizacji rolnictwa.

Moje zainteresowania pozazawodowe to: muzyka operowa i operetkowa, sport siłowy, podróże.

Poza biografią z obowiązku Prezesa i Redaktora Wydania pragnę wyjaśnić skąd lekarz w Klubie Seniora Mechanizacji Rolnictwa. Po pierwsze w poprzednich rozdziałach wyraźnie zaznaczono, że członkami honorowymi nie muszą być osoby męskie profesjonalnie związane z mechanizacją rolnictwa. Doktor medycyny Kazimierz Sobociński od lat blisko z nami współpracuje i stał się jak gdyby konsultantem medycznym dla nas wszystkich. Służy radą i własnym doświadczeniem a także wskazuje innych specjalistów. Na wszystkich wycieczkach zagranicznych sprawuje bezpośredni nadzór medyczny nad nami. Sądzę, że to wyjaśnia, a Jemu serdecznie dziękuję.

Emilia Zola-Ślęczek

Dr n. med. Emilia Zola-Ślęczek urodziła się 5 stycznia 1933 roku w Mielcu. Studia wyższe medyczne ukończyła na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Krakowie w roku 1960. Po studiach, ukończonych z wyróżnieniem rozpoczęła pracę zawodową, najpierw jako wolontariusz, w latach 1961-63 w Klinice Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej w Krakowie. W latach 1964-68 odbyła studia doktoranckie na swojej uczelni pod kierunkiem znanego wówczas profesora Króla. W tym samym czasie uzyskała w r. 1965 specjalizację, pierwszego stopnia w zakresie chorób wewnętrznych oraz drugiego stopnia w r. 1969. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskała po zakończeniu studiów doktoranckich i obronie pracy doktorskiej w roku 1969. Jej dużym osiągnięciem naukowo-badawczym zauważanym nie tylko w kraju w zakresie badań zakrzepów oraz chorób tętnic było zaproszenie na stypendium do Uniwersytetu Katolickiego w Belgii. W latach 1985-89 została urlopowana w Akademii Medycznej w Krakowie i za pośrednictwem Akademii Medycznej w Białymstoku dostała kontrakt w szpitalu wielospecjalistycznym w Algierii; gdzie pełniła rolę ordynatora Oddziału. Po powrocie do wolnej już Polski w roku 1989 zrezygnowała z dalszej pracy naukowej i podjęła pracę w Centrum Medycyny Profilaktycznej w Krakowie jako kierownik Pracowni Kardiologicznej. Jej specjalnością naukową były zawsze ważne w medycynie zagadnienia: zawały, zakrzepice oraz miażdżyca. W tym zakresie utrzymywała bliskie kontakty zawodowe z prof. prof. Aleksandrowiczem, Królem, Dziatkowiakiem. Jej dorobek naukowy to 37 opublikowanych, oryginalnych prac twórczych. Zawsze była aktywna w upowszechnianiu osiągnięć nauk medycznych w praktycznym leczeniu. Efektem tej działalności są liczne publikacje popularnonaukowe a także bezpośrednie wykłady, które wygłaszała na zaproszenie jednostek naukowych PAN a także różnych towarzystw naukowych i medycznych. Właśnie z takiej roli poznaliśmy Panią Doktor za pośrednictwem Jej wspaniałego Męża inż. Franciszka Ślęczka, znanego w środowisku krakowskim działacza i społecznika, którego niestety w tym roku (2017) musieliśmy już na zawsze pożegnać. Dla uzupełnienia

wątku rodzinnego podajemy tylko, że ich córką jest Pani Katarzyna, żona Aloszy Awdiejewa. Naszą znajomość z Panią dr Ślęczkową wykorzystaliśmy do zaproszenia jej na zakopiańską Szkołę Zimową, gdzie w roku 1998 wygłosiła, jako pierwszy wykładowca z medycyny, wykład z cyklu: „Jak żyć zdrowo, przyjemnie i szczęśliwie”. Swoim wystąpieniem zrobiła ogromne, pozytywne, wrażenie, efektem czego uznaliśmy, że wykłady z praktycznej medycyny będą stałym punktem programów naszych Szkół. Mogła to zrobić tylko Osoba, której maksymą życiową jest hasło: „darować życzliwość i dzielić się z nią”. Lusi (to zdrobniałe Jej imię) dziękujemy Ci za to spotkanie i za całą ofiarowaną nam życzliwość. Pani Doktor, jako osoba nie tuzinkowa ma także swoje hobby. Są to: powieści historyczne, muzyka Chopina a także rock w wykonaniu Aloszy A.

Za swoją działalność zawodową otrzymała: Srebrny Krzyż Zasługi, liczne odznaczenia resortowe, regionalne oraz wyróżnienia uczelniane za pracę ze studentkami i studentami. Te ostatnie najwyżej sobie ceni.

5.8. Przedstawiciele życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego

Andrzej Tadeusz Gąsienica-Makowski

Andrzej Tadeusz Gąsienica-Makowski (ur. 15 lutego 1952 w Zakopanem) – polski polityk i samorządowiec, starosta tatrzański w latach 1999-2014, poseł na Sejm I i II kadencji, góral. Ukończył studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej, pracował jako nauczyciel i twórca ludowy. Był posłem na Sejm I kadencji z listy Związku Podhalan oraz II kadencji z listy BBWR. Przewodniczył powstałemu na skutek rozpadu BBWR kołu poselskiemu Blok dla Polski. Z jego listy bez powodzenia ubiegał się o reelekcję w wyborach parlamentarnych w 1997 (otrzymał 12 918 głosów).

W latach 1996-2002 kierował Związkiem Podhalan. Został następnie liderem lokalnego ugrupowania Jedność Tatrzańska. Przystąpił także do Chrześcijańskiego Ruchu Samorządowego, był wiceprzewodniczącym jego rady naczelnej. W 1998 został radnym i następnie od 1999 starostą powiatu tatrzańskiego, ponownie wybieranym na te funkcje w 2002, 2006 i 2010. W 2014 zakończył urzędowanie na stanowisku starosty, pozostając radnym rady powiatu. W wyborach w 2015 kandydował jako bezpartyjny do Sejmu z ramienia Platformy Obywatelskiej.

Odnaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2014) oraz Odznaką Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego (2015).

Pan starosta Andrzej Gąsienica-Makowski, wraz ze swoim zastępcą mieli spotkanie na naszej szkole w Zakopanem w roku 2013.

Jan Karpiel-Bulecka

Muzyk, tancerz, gawędziarz, animator i popularyzator folkloru góralskiego, architekt - orędownik zachowania i kontynuacji regionalnego stylu podhalańskiego. Laureat Nagrody Kolberga w 2007r.

Urodził się w 1956 roku. Jest uznawany za najbardziej wszechstronnego artystę współczesnego Podhala, wybitnego znawcę góralskiej i karpackiej muzyki i tradycji. Pochodzi ze znanej i zasłużonej rodziny zakopiańskich artystów i budowniczych. Jego

ojciec - Bolesław to słynny skrzypek prymista i zbieracz nut podhalańskich, laureat Nagrody im. Oskara Kolberga w 1997r.; matka Zofia występowała w zakopiańskim zespole Klimka Bachledy. Jego pierwszym nauczycielem gry na skrzypcach był ojciec. Obecnie Jan Karpiel Bułeczka jest uważany za jednego z najlepszych podhalańskich prymistów. Jest również multiinstrumentalistą, wirtuozem gry na instrumentach pasterskich regionu Podhala: dudach, piszczałkach pojedynczych, podwójnych, trombitach. Jest budowniczym tych instrumentów, przywracał je podhalańskiej tradycji, rekonstruuje na podstawie egzemplarzy zachowanych w Muzeum Tatrzańskim i w zbiorach własnych.

Jan Karpiel-Bułeczka to doskonały śpiewak i tancerz, znawca wielu tanecznych i śpiewanych nut z Podhala i z innych obszarów Karpat. Jest doskonałym gawędziarzem, w pięknym stylu popularyzującym góralską gwarę i kulturę słowa.

Z zawodu jest architektem. Ukończył studia na Politechnice Krakowskiej, początkowo znalazł zatrudnienie w Pracowni Regionalnej Politechniki Krakowskiej w Zakopanem, gdzie zajmował się inwentaryzacją i ratowaniem zabytków budownictwa podhalańskiego (m.in. opracował dokumentację i nadzorował remont starego kościoła w Zakopanem), obecnie prowadzi własną pracownię projektową.

Muzyka i tradycja górska zawsze były obecne w życiu artysty. Od najmłodszych lat grał w rodzinnej kapeli, ponad trzydzieści lat działał w Regionalnym Zespole im. Klimka Bachledy w Zakopanem (jako wybitny tancerz, śpiewak, muzykant i odtwórca ról teatralnych). W czasie studiów w Krakowie występował w Studenckim Zespole Góralskim „Skalni”. Jest założycielem i prymistą kapeli „Zakopiany” (uhonorowanej w 2000 r. Nagrodą im. Oskara Kolberga), uznawanej przez muzyków, fachowców i wielbicieli folkloru za jedną z najwybitniejszych formacji kultywujących i prezentujących na najwyższym poziomie muzykę ludową Karpat. Repertuar kapeli to autentyczne nuty podhalańskie, niejednokrotnie ocalone przez zespół od zapomnienia, oraz wirtuozerskie opracowania muzyki innych grup etnicznych (cygańskiej, żydowskiej, słowackiej czy łemkowskiej) niepozostawiające jednak wątpliwości, skąd pochodzą ich autorzy.

Karpiel-Bułeczka prezentował i promował swoją góralską muzykę podczas wielu koncertów w Polsce i Europie. Współpracował przy organizacji najważniejszych imprez folklorystycznych m.in. Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem, Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Żywcu, Festiwalu w Nitrze na Słowacji (był prezydentem koncertów oraz jurorem w konkursach). Jest inicjatorem i organizatorem znanych imprez muzycznych „Muzykanckie Zaduski”, „Dudarskie Ostatki”, „Muzyka Karpat”.

Współpracuje z wieloma instytucjami kultury, m.in. Filharmonią Narodową, Filharmonią w Bydgoszczy i Katowicach. Szczególne znaczenie dla promocji kultury i popularyzacji muzyki góralskiej miała współpraca artystyczna Jana Karpiela Bułeczki z wybitnymi twórcami spoza kręgu muzyki ludowej m. in. ze Zbigniewem Preisnerem, prof. Mieczysławem Nowakowskim (prawykonanie „**Harnasi**” K. Szymanowskiego z udziałem zespołu góralskiego), tournée po Hiszpanii wraz z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej pod dyr. Mirosława Błaszczyka z programem „Korzenie”. Najszerszej znaną, owocującą nagraniami i licznymi koncertami była współpraca Kapeli Jana

Karpiela Bułecki z kwartetem jazzowym Zbigniewa Namysłowskiego (jazzowa płyta roku '95, nagroda „Fryderyk 96”).

Wielkie uznanie budzi działalność muzyka na rzecz utrwalenia i zachowania kultury góralskiej, przede wszystkim poprzez jego własną twórczość, ale także poprzez udział w projektach ją popularyzujących (posiady, seminaria, filmy, audycje radiowe i telewizyjne). Karpiel-Bułecka reprezentował Polskę podczas XVI Festiwalu Folkowego Europejskiej Unii Radiowej w Zakopanem (1995). Polskie Radio zarejestrowało także bogaty repertuar artysty i kapeli w archiwum fonograficznym Radiowego Centrum Kultury Ludowej, prezentując go w audycjach, na płytach i kasetach, tworzących wzorzec wykonawczy dla młodych muzyków.

Jan Karpiel Bułecka w 1988 r. został laureatem Nagrody im. Stanisława Wyspiańskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości ludowej.

Jan Karpiel Bułecka na nasze zaproszenie miał koncert z okazji nadania tytułu doktora h.c. Prof. Saturninowi Zawadzkiemu w lutym 2002 r. w Zakopanem.

Zofia Mieszczak

Zofia Mieszczak ur. 24.02.1949r. w Białym Dunajcu. Z wykształcenia asystentka stomatologiczna, z wyboru i zamiłowania: poetka, animatorka kultury. Związana z działalnością wielu zespołów regionalnych. Razem z Iwoną Kiwacką Majerczyk w roku 2004 reaktywowały zespół Białodunajczanie. Przyczyniła się również do utworzenia zespołu

„Krzesani” w Spytkowicach, który działa od roku 2005. Rokrocznie uczestniczy w pracach jury Przeglądu Młodych Recytatorów i Gawędziarzy im. Andrzeja Skupnia Florka w Białym Dunajcu oraz Konkursu poetyckiego im. Katarzyny Kracikowej w Spytkowicach.

Zamiast biografii prezentujemy poemat Jej autorstwa „Miyłości ty moja”

Miyłości ty moja – gwaro podhalańsko,
Miyłości ty moja – muzyko góralsko,
Miyłości ty moja – ziemio tak skalisto,
Miyłości ty moja – wodo przeźrocysto.

Miyłości ty moja – śpiwanie i granie,
Miyłości ty moja – po wyrśkak wyskanie,
Miyłości ty moja – góry i doliny,
Fto drugi tak, jak jo, to syćko miłuje?

Boze Miyłosierny, co Se na mnie patrzys,
Myslem, ze mnie nigdy już nie przełonacys,
Dejze w tyj miłości już do końca dożyć,
Byk Ci po góralsku mogła w Niebie służyć.

To syćko na ziemi, co se tak miylujym,
Zabierem ze sobom,
Bogu podarujmy.

Poetka wraz z dziecięcą kapelą góralską miła spotkanie z uczestnikami naszej szkoły w roku 2011. Poza tańcem i śpiewem przedstawiła cykl wierszy „Miyłości ty moja”.

Ireneusz Wrzesień

Ireneusz Wrzesień ur. 31 stycznia 1942 w Wielkiej Wsi – polski malarz, pedagog i polityk, poseł na Sejm PRL IX kadencji.

W Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie w 1964 uzyskał tytuł zawodowy magistra historii. Od 1968 nauczyciel w Zakopanem, później kierownik szkoły podstawowej w Białym Dunajcu, potem inspektor szkolny w powiecie nowotarskim a od 1975 do 1978 wicekurator oświaty i wychowania w Nowym Sączu. W latach 1978–1982 był dyrektorem Wydziału Kultury i Sztuki w Urzędzie Wojewódzkim w Nowym Sączu. Członek Związku Polskich Artystów Plastyków.

W latach 1985–1989 pełnił mandat posła na Sejm PRL IX kadencji w okręgu Nowy Sącz, zasiadając w Komisji Kultury, Komisji Edukacji Narodowej i Młodzieży oraz w Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustawy o mieniu komunalnym.

Uczestnik wystaw w wielu krajach. Długoletni dyrektor (potem wicedyrektor) i profesor zakopiańskiego PLSP im. A. Kenara.

Odznaczenia:

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski,
- Złoty Krzyż Zasługi,
- Odznaka „Zasłużony Działacz Kultury” (dwukrotnie),
- Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Ireneusz Wrzesień to przyjaciel z lat studenckich. Z zawodu historyk z zamiłowania artysta malarz o własnym stylu. Często spotykał się z nami na szkołach, prezentując swoje obrazy.

Wojciech Ratyński

Wojciech Ratyński dr inżynier, menadżer, działacz gospodarczy.

Ukończył Politechnikę Warszawską, Wydział Techniczno-Ekonomiczny, uzyskując tytuł magistra inżyniera. Doktoryzował się w Akademii Rolniczej w Krakowie. Pracował w Zakładach Przemysłu Maszynowego m.in. w Zakładach Radiowych T1 „Rawa”, przy projektowaniu stacji radarowych, w biurze Projektów „Koprotech” – przy projektowaniu obrabiarek zespołowych i specjalnych oraz w Zakładach im. M. Nowotko – „Fort Wola”, gdzie współpracował przy konstruowaniu urządzeń badawczych zespołów silników i przyrządów obróbczych do silników wysokoprężnych. Następnie był organizatorem i projektantem systemu prowadzenia metodami przemysłowymi napraw obrabiarek do obróbki skrawania. Zorganizował produkcję napraw w Kombinacie Remontu Obrabiarek „Ponar – Remo”, w którym sprawował stanowisko vice-dyrektora. Następnie będąc dyrektorem Ośrodka Organizacji i Zarządzania Przemysłem Obrabiarkowym „Ponar” doprowadził do utworzenia struktur nowoczesnego zarządzania przemysłem, tak zwany system struktur kombinatowych.

W uznaniu swoich osiągnięć zawodowych awansowany został na stanowisko zastępcy dyrektora ds. rozwoju i organizacji w Centralnym Zarządzie Technicznej Obsługi Rolnictwa, organizacji zatrudniającej 80 tys. pracowników. Kierował tam organizacją napraw specjalistycznego sprzętu rolniczego oraz regeneracji części zamiennych, nadzorując jednocześnie wdrażanie nowych wyrobów technicznych wprowadzanych na potrzeby rolnictwa.

Kolejny awans to stanowisko dyrektora Departamentu Techniki i Transportu w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Wprowadzanie kompleksowych technik upraw, opartych na wzorcach przodujących firm światowych, kompleksowe dostawy urządzeń i maszyn produkowanych w przemyśle dla potrzeb rolnictwa, to były kierunki odpowiedzialnych zadań dr Ratyńskiego. Współpracował także przy rozbudowie zakładów – producentów maszyn rolniczych, rozwijając owocną współpracę z przemysłem maszyn rolniczych Europy zachodniej.

Następnie pełnił funkcję dyrektora w Departamencie Nauki i Postępu w Ministerstwie Nauki i Gospodarki Żywnościowej – nadzorując działalność instytutów badawczych w rolnictwie.

Od roku 1990 pracuje w spółkach prawa handlowego, jest prezesem Rad Nadzorczych w dwóch Spółkach Prawa Handlowego oraz prowadzi własną firmę projektowo – doradczą, której jest współwłaścicielem i prezesem zarządu.

W latach 80-tych współpracował z FAO – Światową Organizacją ds. Wyżywienia. Był również członkiem Polskiego Komitetu ds. Energetyzacji.

W latach 90-tych – członek Prezydium Krajowej Izby Gospodarczej. Członek Rady przy Polskim Komitecie Normalizacji. Od 1988-1998 Prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa. W latach 2000-nych w dwu kadencjach - prezes Naczelnej Organizacji Technicznej, a obecnie jej Honorowy Prezes.

Żonaty: żona stomatolog, córka architekt wnętrz.

Hobby: pływanie i narciarstwo.

Stowarzyszenie Polonia Technica nadało doktorowi Wojciechowi Ratyńskiemu tytuł Członka Honorowego, będącego najwyższym stopniem uznania i wdzięczności za wkład pracy na polu zawodowym i społecznym.

Dr Wojciech Ratyński posiada stopień doktora nauk rolniczych z zakresu inżynierii rolniczej, który pod promotorstwem R. Michałka nadała Mu Akademia Rolnicza w Krakowie. Od wielu lat ściśle współpracuje z naszym środowiskiem, uczestniczy czynnie w zakopiańskich szkołach, na których wygłaszał wykłady z zakresu wdrażania postępu technicznego do bezpośredniej praktyki.

Władysław Trebunia-Tutka

Jeden z najwybitniejszych górskich multiinstrumentalistów, znakomity skrzypek prymista, od najmłodszych lat wzorujący się na muzyce mistrzów z różnych subregionów Podhala. Urodził się 15 lutego 1942 roku w Poroninie, zmarł 3 grudnia 2012r. w Zakopanem. Laureat Nagrody Kolberga w 2009r.

Wywodził się ze starego zakopiańskiego rodu Trebuniów. Tradycję rodzinnego muzykowania rozpoczął Jan Trebunia (1898-1977) grając m.in. ze swoimi braćmi i szwagrami. Jan ożenił się z Ludwiną, córką słynnego dudziarza Stanisława Budza-Lepsioka zwanego Mrozem (1858-1943). Jego muzyki słuchali nie tylko górale, ale także znane postacie życia kulturalnego Polski międzywojennej (Kasprowicz, Szymanowski, Chyliński). Mróz miał swój udział w tworzeniu kultury narodowej koncertując w Warszawie, Lwowie, Berlinie, w 1925r. na Wystawie Światowej w Paryżu. W 1937r. grał na pogrzebie Karola Szymanowskiego. Jego oryginalny typ urody góralskiej często był portretowany przez artystów malarzy. W 1974r. założono w Poroninie zespół jego imienia.

Wszyscy synowie Jana Trebuni – Stanisław, Henryk, Andrzej i Władysław – odziedziczyli talent muzyczny po dziadku i ojcu. Po II wojnie światowej grywali wspólnie z Janem Gąsienicą-Julcorzem i kuzynami (Bronisław i Stanisław Skupień-Filas, Władysław i Andrzej Lassak-Zopotoczek, Stanisław i Jan Trebunia, Andrzej Trebunia).

Kapela rodzinna z uzdolnionym kilkunastoletnim "prymistą" Władysławem występowała na wielu imprezach: festynach, dożynkach, świętach państwowych, uczestniczyła w wieczornicach Związku Podhalan. Najczęściej grywała na góralskich weselach i „muzykach” – potańcówkach. Znaczącym sukcesem braci Trebuniów z Poronina było II miejsce w "Konkursie Sabałowym" w Zakopanem, w 1955 r., w konkurencji stu kapel z całego Podhala. W 1978r. uczestniczyli w Spotkaniach Muzykujących Rodzin we Wrocławiu. W 1983r. kapela zdobyła pierwszą nagrodę w Konkursie Muzyk Podhalańskich w Nowym Targu.

Władysław Trebunia był uczniem i spadkobiercą najznamienitszych mistrzów muzyki podhalańskiej, m.in. Stanisława Chotarskiego z Kościeliska i Bronisławy Koniecznej-Dziadońki z Bukowiny Tatrzańskiej (ucznioń Bartłomieja Obrochty). Często był zapraszany do najlepszych kapel góralskich, grał w zespołach „**Klimka Bachledy**”, „**Holny**”, „**Maśniaki**”, w latach siedemdziesiątych XX w. z kapelą braci Tutków w zespole „**Regle**” im. Stanisława Budza-Mroza w Poroninie.

Zdobył wykształcenie artystyczne w Liceum Sztuk Plastycznych oraz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, na Wydziale Malarstwa i Tkaniny Artystycznej (dyplom w 1968 r.). Brał udział w 35 wystawach zbiorowych i 25 indywidualnych w kraju i za granicą (w Belgii, Holandii, Francji, Niemczech, Szwecji, Hiszpanii, Rosji, Kanadzie i USA). Uprawiał malarstwo sztalugowe, witrażowe, malarstwo na szkłe, malarstwo ściennie, projektuje tkaniny) (jego malowidła ściennie znajdują się m.in. w Domu Podhalańskim im. Tetmajera, w kościołach w Skrzypnem, Wielkim Cichem, Gliczarowie, Murzasichlu, kaplicy w Białym Dunajcu i Stasikówce).

Od czasów studenckich Władysław Trebunia uczył muzyki góralskiej, najpierw swoich młodszych kolegów w góralskich zespołach studenckich w Krakowie „**Skalni**” i „**Hyrni**”, a po powrocie na Podhale w zespołach regionalnych (m.in. „**Harnasie**”, „**Białodunajcanie**”). Jednak najważniejsza dla niego była praca wychowawcza (w zespołach „**Male Podhale**” w Białym Dunajcu, „**Zornica**” w Zakopanem, w Gminnym Ośrodku Kultury w Białym Dunajcu), którą systematycznie prowadził aż do emerytury. Wychował kilka pokoleń muzykantów, dla wielu młodszych skrzypków był największym autorytetem.

W latach osiemdziesiątych XX w. Kapela Rodzinna Trebuniów z następnym pokoleniem, dziećmi Władysława – Krzysztofem, Anną i synem Henryka – Stanisławem, występowała podczas uroczystości kościelnych, na spotkaniach młodzieży przyjeżdżającej z całej Polski na Podhale, na weselach, chrzcinach, pogrzebach, grała w szalasach. Uczestniczyła w mszach „**za Ojczyznę**” na Bystrem, w Juszczynie i w Warszawie. Występowała w spektaklu „**Autoparodia**” w Teatrze im. St. I. Witkiewicza w Zakopanem. Zdobyła dwukrotnie nagrodę główną w Konkursie Muzyk Podhalańskich w Nowym Targu (w 1989, 1991r.), w 1991r. „**Basztle**” w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu. Sukces, jaki odniosła, zaowocował współpracą artystyczną z jamajskim zespołem „**Twinkle Brothers**” oraz szeroką popularnością Kapeli Rodzinnej Trebuniów-Tutków.

W kolejnych latach Kapela nagrała wiele płyt z autentyczną i żywą muzyką z Podhala, przekazywaną z pokolenia na pokolenie: „**Baciarujcie chłopcy**”, „**Zagroście dudzi**” Stebo, Kraków 1993, „**Music from Tatra Mountains - The Trebunia Family**” Nimbus Rekord, Londyn 1995, „**Saga**” Folk, Zakopane 1995, „**Żywot Janicka Zbójnika**” Gamma, Kraków 1991, „**Śpiewki i nuty**” Folk, Zakopane 1994. Na tych płytach zarejestrowano najstarsze i najpiękniejsze melodie spod Tatr, zawierające wszystkie typowe cechy muzyki Podhala: unikalne skale, rubato, improwizację wokálną i instrumentalną, wielogłosowość wokálną, specyficzną harmonię, sposób śpiewu; ukazują ogromne zróżnicowanie i bogactwo folkloru góralskiego.

Władysław Trebunia-Tutka dla wielu pokoleń górali był mistrzem i autorytetem w dziedzinie kultury tradycyjnej (wielokrotnie pełnił rolę jurora konkursów muzyki góralskiej). Nadano mu tytuł Honorowego Członka Związku Podhalań i godność Twórcy Honoris Gratia. Odznaczony został Złotą Odznaką za Zasługi dla Zakopanego i dla województwa nowosądeckiego. W 1978r. otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki, w 1997r. nagrodę im. Stanisława Witkiewicza, w 2009r. medal Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego GLORIA ARTIS.

Znajomość z artystą Władysławem datuje się od wspólnych lat studenckich odbywanych w Krakowie w latach 1959-66. On i Jego Rodzinny Zespół niemal corocznie byli naszymi gośćmi, zawsze pozostawiając najpiękniejsze wrażenia. Szok, że Jego już nie ma, ale pozostała nasza wdzięczność i pamięć.

Janusz Ujma

Mgr inż. Janusz Ujma urodzony 11.01.1944r. w Krakowie. Świadcetwo dojrzałości uzyskał w roku 1964 i dyplom technika samochodowego, po ukończeniu Technikum Samochodowego w Strzelinie. Studia wyższe inżynierskie ukończył na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Krakowie. Tytuł zawodowy magistra uzyskał na tym samym Wydziale, w zakresie bankowości spółdzielczej, organizacji i finansowania rolnictwa w roku 1981. Pracę zawodową podjął po maturze w roku 1964 jako kierownik transportu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Krakowie. W latach 1966-74 pracował jako diagnosta samochodowy i inspektor techniczny gospodarki samochodowej w Powiatowym i Wojewódzkim Wydziale Komunikacji w Krakowie. W latach 1974-77 był dyrektorem technicznym SKR w Wieliczce. Zdobyte doświadczenie pozwoliły Mu na przejście do pracy w Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie założył Ośrodek Szkolenia Kierowców pracując na etacie, głównego specjalisty. W tym okresie ukończył też zaocznie studia. Po ich zakończeniu awansował w roku 1985 na stanowisko wykładowcy. W tym samym czasie założył i prowadził własny

ośrodek szkolenia kierowców: „Auto-Dom”, który następnie w roku 1997 przekształcił w firmę Auto-szkoła „Pętla” w Krakowie.

Był zawsze aktywny w działalności społecznej na rzecz własnego środowiska zamieszkania i pracy :

- w latach 1974-78 był radnym Dzielnicy Kraków-Podgórze,
- w okresie 1971-77 członkiem i przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Egzaminacyjnej dla kierowców,
- 1994-97 prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Kształcących Kierowców w Krakowie. W tym czasie zainicjował organizację Polską Federację Stowarzyszeń Szkół Kierowców której do r. 2001 był prezesem a po tym roku honorowym prezesem.

W latach 2002-2012 był stałym felietonistą miesięcznika „Drogowskaz”, gdzie w roku 2003 zdobył tytuł felietonisty roku.

Za swoją działalność był wyróżniany i nagradzany, choć sędzę, że zbyt skromnie jak na Jego zasługi. W pracy uzyskał medal XXV-lecia Wydziału, tytuł Seniora Mechanizacji Rolnictwa oraz Złotą Odznakę Honorową Polskiej Federacji stowarzyszeń szkół kierowców (2012 r.).

Z odznaczeń państwowych: Brązowy i Srebrny Krzyż Zasługi oraz Złoty Medal za Długoletnią Służbę.

6. BIBLIOGRAFIA

- Drabek A.: Analiza zagranicznych czasopism z dziedziny bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na podstawie Social Sciences Citation Index /Journal Citation Reports (SSCI/JCR). Zagadnienia Informacji Naukowej. Nr 1., 2001, 41-53.
- Encyklopedia Powszechna PWN. Oficyna wydawnicza FOGRA, Warszawa, 1998.
- Juliszewski T., Kowalski J., Michałek R., Zalewski P.: Prekursorzy inżynierii rolniczej w Krakowie. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2009.
- Kowalski J. (red.): Postęp naukowo-techniczny a racjonalna gospodarka energią w produkcji rolniczej. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2002.
- Kowalski J., Michałek R.: X lat zimnej szkoły naukowej Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie. Inżynieria Rolnicza, 9(51), Kraków, 2003.
- Kowalski J., Kuboń M., Kwaśniewski D. (red.): Rudolf Michałek. Ocalić od zapomnienia. Kraków, 2016.
- Kowalski J., Kuboń M., Kwaśniewski M., Michałek R.: Przerwana misja. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2017.
- Księga Jubileuszowa Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Kraków, 2003.
- Kuboń M. (red.): Inżynieria rolnicza w dobie innowacyjnej gospodarki. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2012.
- Michałek R.: Pozycja Inżynierii Rolniczej w strukturze nauki polskiej. Inżynieria Rolnicza, 11(86). Kraków, 2006, 15-22.
- Michałek R., Kowalski J., Kuboń M.: Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej w piątej kadencji obejmującej lata 2003-2007 – zadania statutowe i ich realizacja. Inżynieria Rolnicza, 9(97), 2007, 13-20.
- Michałek R., Kuboń M., Morylewski K.: Czasopismo „Inżynieria Rolnicza” w liczbach i statystykach. Inżynieria Rolnicza, 6(115), Kraków, 2009.
- Michałek R. (red.): Cytadela nauki II. Historia Klubu Mechanizacji Rolnictwa. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2014.
- Michałek R. (red.): Cytadela nauki. Historia Klubu Mechanizacji Rolnictwa. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2005.
- Michałek R.: Problemy wydawnicze inżynierii rolniczej. Inżynieria Rolnicza, 9(97), Kraków, 2007.
- Michałek R. (red.): Przesłanki rozwoju i przekształceń inżynierii rolniczej. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2011.
- Michałek R. (red.): Uwarunkowania technicznej rekonstrukcji rolnictwa. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 1998.
- Michałek R.: Uwarunkowania naukowego awansu w inżynierii rolniczej. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2002.
- Michałek R., Kowalski J.: Od maszynoznawstwa do inżynierii rolniczej. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2002.
- Michałek R., Kowalski J.: Od techniki rolniczej do agroinżynierii. Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Kraków, 2007.
- Michałek R., Kuboń M., Latała H.: XX lata zimowej szkoły naukowej „Postęp Naukowo-Techniczny i organizacyjny w Rolnictwie”. Inżynieria Rolnicza, 3(146), Kraków, 2013.
- Michałek R., Kuboń M.: Co dalej z wydawnictwami KTR PAN?. Inżynieria Rolnicza, 3(151), Kraków, 2014.
- Profesorowie, docenci i doktorzy habilitowani 1953-2013. Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Kraków, 2013.
- Staliński Z.: Złota księga Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Kraków, 2000.
- Stefaniak B.: Use of bibliographic data bases for scientometrics studies. Scientometrics. No12, 1987, 149-161.

